

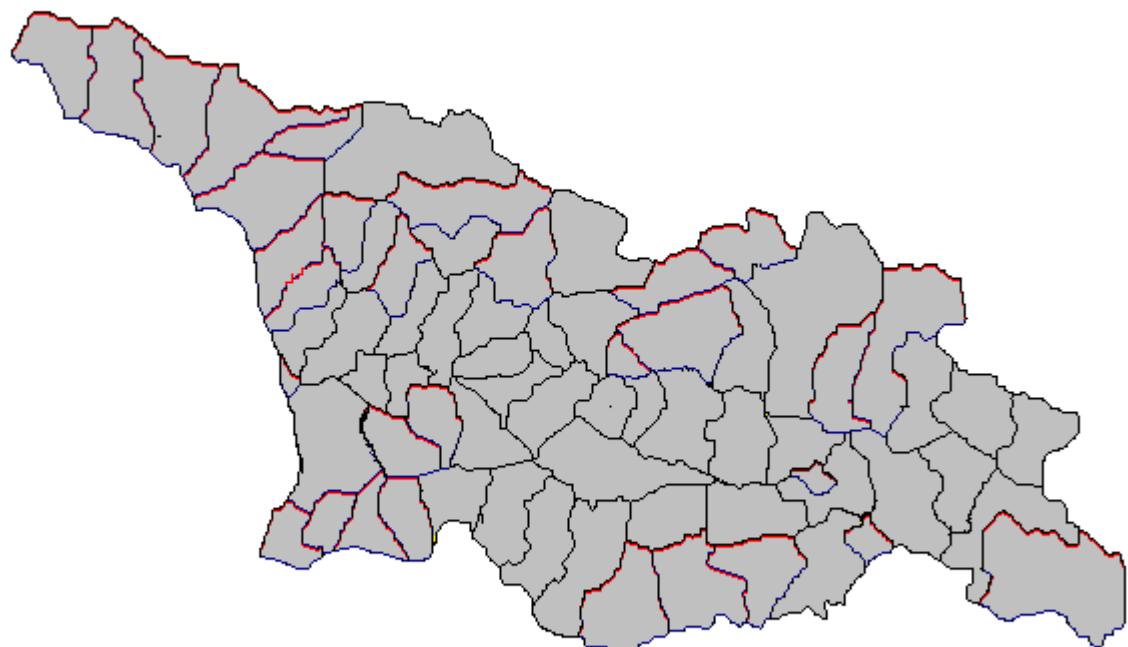
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის
სამინისტრო

დაავადებათა კონფინოლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის
ეროვნული ცენტრი

ჯანმრთელობის დაცვა

საქართველო, 2008

სტატისტიკური ცნობარი

თბილისი

2009

ცენტრის შეღწევისას გამოყენებულ იქნა საქართველოს მროვის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის, თავდაცვის, ზონაგან საქმეთა სამინისტროების და რკინიგზის დეპარტამენტის სამედიცინო დაზესებულებების სტატისტიკური ანგარიშები. ცენტრი გვისულია საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის დემოგრაფიული მონაცემები.

ცენტრი მომზადდა მროვის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მროველი ცენტრის სამედიცინო სტატისტიკის და სამედიცინო კლასიფიკატორების შემუშავების და დანერგვის სამსახურების მიერ.

გამოქვეყნებული მასალებით სარგებლობის და მათი რეპროდუქციისთვის სამინიალური ნებართვა საჭირო არ არის. სასურველია ცყაროს მითითება.

გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მიმართეთ შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, ასათიანის ქ. 9, მროვის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მროველი ცენტრი.

ტელეფონი: (995 32) 39 64 38, დამატებითი 217, 218

E-mail: CMSI@CAUCASUS.NET

ცენტრი განთავსებულია: www.ncdc.ge

შინასიტყვაობა

სტატისტიკური ცნობარი “ჯანმრთელობის დაცვა” წარმოადგენს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ყოველწლიურ გამოცემას, რომელშიც ასახულია ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის და ჯანდაცვის რესურსების ამსახველი ძირითადი სტატისტიკური მაჩვენებლები. ცნობარი გამოიცემა 1996 წლიდან.

ცნობარი მომზადებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშების საფუძველზე.

2006-2008 წლის მონაცემები წარმოდგენილია ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციის მე-10 გადახედვის შესაბამისად.

ცნობარში მოყვანილი მაჩვენებლების გაანგარიშებისას გამოყენებულია გაეროს და ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული მეთოდოლოგია, რაც განაპირობებს საქართველოს მაჩვენებლების შედარებითობას სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან. ცნობარს დანართის სახით თან ახლავს მაჩვენებლთა გამოთვლის ფორმულები.

ცნობარში განხილულია მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების მაჩვენებლები, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობა და მონაცემები ცალკეულ დაავადებათა კლასების მიხედვით: ინფექციური და პარაზიტული, ონკოლოგიური, სისხლის მიმოქცევის სისტემის, ენდოკრინული, სუნთქვის ორგანოთა, შარდსასქესო სისტემის, ფინქტური და ქცევითი აშლილობები და სხვა. ცნობარში წარმოდგენილია საქართველოს რეგიონების და რაიონების მონაცემები, რაც საშუალებას იძლევა განისაზღვროს ჯანდაცვის სისტემის პრიორიტეტული მიმართულებები არა მარტო ქვეყნის მასშტაბით, არამედ რეგიონულ ჭრილშიც.

შინაარსი

დემოგრაფიული სტატისტიკა	1
მოსახლეობის სამყლიციო მომსახურება	12
ჯადობვის სისტემის ჩატვირთვი, პატრები, რესურსები	16
პირველადი სამყლიციო დახმარება	22
მიზურგიული დახმარება	29
დახმარება გაცემის მიზარების მუშაობა	36
დიაგნოსტიკური გაცემის მიზარების მუშაობა	37
ანტირაბიული კაბინეტების მუშაობა	39
სისხლის დამაზადებელი საღგურების და სისხლის გადასხმის	
კაბინეტების მუშაობა	40
პროცესიულარტიკური აცრები	41
დედათა და ბავშვთა ჯამრთელობა	44
მოსახლეობის ჯამრთელობის მდგრადარმობა	55
ინციდენტური დაავადებები	60
ვილტვის და ვილტვგარეშე ტუბერკულოზი	67
სქესორივი გზით გადამდები დაავადებები	72
შიდსი	75
სიმივრეები	78
სისხლის და სისხლებადი როგაცოების დაავადებები	85
ენოპრინული დაავადებები	91
ვიდეიტური და ქვევითი აშლილობები	96
ცრევული სისტემის დაავადებები	99
ივალის და მისი დაცავატების დაავადებები	105
ჭურის და ღვრილისებრი მორჩის დაავადებები	110
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	113
სასუნიტი სისტემის დაავადებები	119
საჭმლის მომცემების სისტემის დაავადებები	124
შარდ-სასკრის სისტემის დაავადებები	129
ტრაგები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების	
ზოგიერთი სხვა შედეგები	134
ჯადობვის მონაცემები საქართველოს რაიონების მიხედვით	139
ჯადობვის ეროვნული აგენტობების ინსტიტუციონალიზაცია საქართველოში	159
საქართველოში დედიდან შვილზე აიგ იცვალდება/შილდის გადაცვის	
არევენცია	164
გლოსარიუმი	168
ზოგიერთი განსაზღვრება	171

დემოგრაფიული სტატისტიკა*

საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემებით, 2008 წელს საქართველოს მოსახლეობის საშუალო წლიური რიცხოვნობა, 4383800 ადამიანს შეადგენდა. ქვეყნის ქალაქებში ცხოვრობს მოსახლეობის 52,6%, სოფლებში – 47,4%.

მოსახლეობის 52,6% ქალია, 47,4% – მამაკაცი, 15 წლამდე ასაკის ბავშვთა პოპულაცია 17,6%-ია, 65 წელს ზევით ასაკობრივი ჯგუფი კი - 14,5%. ბავშვთა პროცენტული წილი 2002 წლიდან 3,4%-ით შემცირდა, ხოლო 65 წლის ზევით ასაკის მოსახლეობის წილი კი 1,6%-ით გაიზარდა.

საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ 2008 წელს აღრიცხულია 56565 ცოცხალშობილი, მათ შორის 31720 (56,1%) ვაჟი და 24845 (43,9%) გოგონა. ცოცხალშობილთა 77,4% 30 წლამდე ასაკის დედებზე მოდის.

90-იანი წლებიდან 2007 წლის ჩათვლით, საქართველოს მოსახლეობაში აღინიშნებოდა მეორე და მესამე ბავშვის ყოლის სამომავლოდ გადადების ტენდენცია, თუმცა 2008 წელს მეორე ბავშვის წილმა მოიმატა 3,5%-ით, ხოლო მესამე ბავშვის წილმა - 1,3%-ით. პირველი ბავშვის წილი შესაბამისად 5,3%-ით შემცირდა.

საქართველოში 1989 წლიდან აღინიშნებოდა შობადობის და ბუნებრივი მატების მაჩვენებლების კლება. 2006-2008 წლებში გამოიკვეთა ორივე მაჩვენებლის ზრდის ტენდენცია. 2008 წელს დაფიქსირდა ბოლო პერიოდის მაქსიმალური მნიშვნელობები: შობადობის მაჩვენებელი - 12,9, ხოლო ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი – 3,1. უარყოფითი ბუნებრივი მატება აღირიცხა ქვეყნის მხოლოდ ერთ რეგიონში (რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი).

საქართველოს დემოგრაფიული განვითარების ყველა ეტაპზე სოფლის მოსახლეობა მაღალი შობადობის მაჩვენებლით ხასიათდებოდა. ბოლო ათწლეულში ეს მაჩვენებელი შემცირდა და 2008 წელს ცოცხალშობილთა მხოლოდ 30,7%-ია სოფლები მაცხოვრებელი. შესაბამისად, საქართველოს 5 რეგიონის (გურია, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი, იმერეთი, კახეთი, შიდა ქართლი) სოფლის მოსახლეობაში ბუნებრივი მატება უარყოფითია.

საქართველოში შობადობის ჯამობრივი მაჩვენებელი, მოსახლეობის მარტივი აღწარმოებისთვის საჭირო მნიშვნელობას უკანასკნელად 80-იანი წლების ბოლოს აღწევდა (2,16). 1991 წლიდან მაჩვენებელი იკლებს და 2005 წელს

---

* საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემები

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

მინიმუმს აღწევს (1,39). შემდგომ წლებში დაიწყო მაჩვენებლის მატება და 2008 წელს ის 1,67-ს გაუტოლდა.

საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემებით, **ჩვილ ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე 2005-2007 წლებში მცირდებოდა, თუმცა 2008 წელს მაჩვენებელმა მოიმატა და 17,0 შეადგინა.**

სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემებით, 2008 წელს საქართველოში დაიბადა 660 მკვდარი ბავშვი (**ძკვდრადშობადობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე – 11,5**).

საქართველოში **სიკვდილიანობის მაჩვენებლის მაქსიმალური მნიშვნელობა (11,3) 2004 წელს აღირიცხა.** 2008 წელს აღრიცხულია 43011 გარდაცვლილი ადამიანი. გარდაცვლილთა შორის 63,5%-ს ქალაქის, ხოლო 36,5%-ს - სოფლის მაცხოვრებლები შეადგენდნენ. მამაკაცებში სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (11,2) მეტია, ვიდრე ქალებში (8,5).

2008 წელს სიკვდილიანობის სტრუქტურაში, დაავადებათა საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკატორის მე-10 გადახედვის ნოზოლოგიების მიხედვით, 64,1% სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებებზე და 10,8% სიმსივნეებზე მოდის. მესამე ადგილზე (8,5%) სიმპტომების, ნიშნების და არაზუსტად აღნიშნული მდგომარეობების კლასია, რომელიც ჯანმოს კრიტერიუმების შესაბამისად არ უნდა გამოიყენებოდეს სიკვდილის მიზეზების აღსანიშნავად.

სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემების მიხედვით, საქართველოში **სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა უფრო დაბალია, ვიდრე ევროპის რეგიონში.** 2008 წელს იგი წინა წელთან შედარებით კიდევ უფრო შემცირდა და 74,2-ს გაუტოლდა (მამაკაცებში – 69,3; ქალებში – 79,0).

ცხრილი 1.

**საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) რეგიონების
მიხედვით, 2007-2008**

	სულ	2007			სულ	2008		
		მაღაძი	გათ ზორის	სოფელი		მაღაძი	გათ ზორის	სოფელი
თბილისი	1108,6	1108,5	0,1		1106,7	1106,6	0,1	
აჭარა	379,5	166,7	212,8		381,3	167,4	213,9	
გურია	138,9	35,9	103,0		138,8	36,0	102,8	
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	48,4	9,1	39,3		47,9	9,0	38,9	
სამარანდო-ხევი სვანეთი	468,8	187,1	281,7		467,9	187,3	280,6	
იმერეთი	695,9	326,2	369,7		693,9	326,0	367,9	
კახეთი	402,7	80,9	321,8		401,7	81,1	320,6	
მცხეთა-მთიანეთი	118,4	26,4	92,0		118,1	26,4	91,7	
სამცხე-ჯავახეთი	208,0	64,2	143,8		207,9	64,2	143,7	
ქვემო ქართლი	504,1	187,4	316,7		504,8	188,0	316,8	
ზოდა ქართლი	313,2	114,0	199,2		312,9	114,5	198,4	
საქართველო	4388,4	2306,4	2082,0		4383,8	2306,5	2077,3	

ცხრილი 2.

**საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) ასაკის და სქესის
მიხედვით, 2007-2008**

ასაკი	ორიენ სქვერი	2007			ასაკის და სქესი	2008		
		მამაკაცები	ქალები	ორიენ სქვერი		მამაკაცები	ქალები	ორიენ სქესი
-1	47,8	25,2	22,6	52,0	28,3	23,7		
1-4	185,8	98,1	87,7	187,8	99,2	88,6		
5-9	239,4	125,8	113,6	232,2	122,4	109,8		
10-14	294,2	151,7	142,5	280,2	145,5	134,7		
15-19	368,4	186,9	181,5	360,9	183,2	177,7		
20-24	358,8	181,0	177,8	360,3	182,2	178,1		
25-29	329,5	164,1	165,4	332,2	166,2	166,0		
30-34	310,2	151,7	158,5	310,8	152,6	158,2		
35-39	299,9	144,0	155,9	299,7	144,4	155,3		
40-44	313,2	146,7	166,5	302,2	142,2	160,0		
45-49	331,9	154,3	177,6	334,7	155,3	179,4		
50-54	280,3	128,8	151,5	286,3	131,6	154,7		
55-59	241,8	109,6	132,2	248,8	112,6	136,2		
60-64	144,1	63,8	80,3	158,9	70,9	88,0		
65-69	222,5	91,8	130,7	195,8	80,1	115,7		
70-74	176,2	72,1	104,1	185,8	75,4	110,4		
75-79	135,4	52,0	83,4	133,2	51,2	82,0		
80-84	72,9	23,7	49,2	82,9	27,9	55,0		
85+	36,1	7,7	28,4	39,1	8,4	30,7		
ს უ ლ	4388,4	2079,0	2309,4	4383,8	2079,6	2304,2		
-15	767,2	400,8	366,4	752,2	395,4	356,8		
15-64	2978,1	1430,9	1547,2	2994,8	1441,2	1553,6		
65+	643,1	247,3	395,8	636,8	243,0	393,8		

ცხრილი 3.

**საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა (ათასი) 2009 წლის 1 იანვრის
მდგომარეობით**

	სულ	ათ შორის	
		მაღაძი	სოცელი
თბილისი	1106,7	1106,6	0,1
აჭარა	382,4	167,9	214,5
გურია	138,8	36,1	102,7
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	47,7	9,0	38,7
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	468,0	187,6	280,4
იმერეთი	693,5	326,3	367,2
კახეთი	401,4	81,3	320,1
აცხადა-ათიასეთი	118,1	26,4	91,7
სამცხე-ჯავახეთი	208,1	64,3	143,8
ქვემო ქართლი	505,8	188,7	317,1
შიდა ქართლი	313,0	114,9	198,1
საქართველო	4385,4	2309,1	2076,3

ცხრილი 4.

**საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა (ათასი) 2009 წლის 1 იანვრის
მდგომარეობით და მისი პროცენტული განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით
მოსახლეობის რაოდენობა მოსახლეობის პროცენტული**

ასაკი	ორივე სქესი	(ათასი)		განაწილება		
		გამახადი	ქალები	ორივე სქესი	გამახადი	ქალები
-1	55,6	31,2	24,4	1,3	1,5	1,1
1-4	189,4	99,9	89,5	4,3	4,8	3,9
5-9	229,4	121,0	108,4	5,2	5,8	4,7
10-14	275,2	143,3	131,9	6,3	6,9	5,7
15-19	355,2	180,5	174,7	8,1	8,7	7,6
20-24	360,7	182,4	178,3	8,2	8,8	7,7
25-29	333,4	167,0	166,4	7,6	8,0	7,2
30-34	311,9	153,1	158,8	7,1	7,4	6,9
35-39	298,9	144,1	154,8	6,8	6,9	6,7
40-44	298,0	140,4	157,6	6,8	6,7	6,8
45-49	335,0	155,3	179,7	7,6	7,5	7,8
50-54	291,7	134,0	157,7	6,7	6,4	6,8
55-59	251,0	113,5	137,5	5,7	5,5	6,0
60-64	169,7	75,6	94,1	3,9	3,6	4,1
65-69	179,8	73,6	106,2	4,1	3,5	4,6
70-74	191,6	77,1	114,5	4,4	3,7	5,0
75-79	129,6	50,0	79,6	3,0	2,4	3,5
80-84	88,9	30,2	58,7	2,0	1,5	2,5
85+	40,4	8,6	31,8	0,9	0,4	1,4
ს უ ლ	4385,4	2080,8	2304,6	100,0	100,0	100,0
-15	749,6	395,4	354,2	17,1	19,0	15,4
15-64	3005,5	1445,9	1559,6	68,5	69,5	67,7
65+	630,3	239,5	390,8	14,4	11,5	16,9

ცხრილი 5.

**საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) ძირითადი ასაკობრიფი
ჯგუფებს და სქესის მიხედვით, 2003-2008**

ასაკი	ორივე სეზი	მაჩვაცვები	მაღვები
2003			
ს უ ლ	4328,9	2039,3	2289,6
-15	871,2	449,0	422,2
15-64	2873,2	1363,7	1509,5
65+	584,5	226,6	357,9
2004			
ს უ ლ	4318,3	2034,4	2283,9
-15	845,6	437,0	408,6
15-64	2874,1	1365,9	1508,2
65+	598,6	231,5	367,1
2005			
ს უ ლ	4361,4	2060,3	2301,1
-15	822,0	426,2	395,8
15-64	2921,4	1395,1	1526,3
65+	618,0	239,0	379,0
2006			
ს უ ლ	4398,0	2081,7	2316,3
-15	794,5	413,4	381,1
15-64	2966,3	1422,0	1544,3
65+	637,2	246,3	390,9
2007			
ს უ ლ	4388,4	2079,0	2309,4
-15	767,2	400,8	366,4
15-64	2978,1	1430,9	1547,2
65+	643,1	247,3	395,8
2008			
ს უ ლ	4385,4	2080,8	2304,6
-15	749,6	395,4	354,2
15-64	3005,5	1445,9	1559,6
65+	630,3	239,5	390,8

ცხრილი 6.

ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქართველო, 2007-2008

	2007		2008	
	სულ	განვითარებული	სულ	განვითარებული
ცოცხალმობისა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	49287	11,2	56565	12,9
გუნდის გატება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	8109	1,8	13554	3,1
გარდაცვლითა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	41178	9,4	43011	9,8
გათ შორის გარდაცვლა 1 ფლამდე და მაჩვენებელი 1000 ცოცხალმობის	656	13,3	959	17,0
მაღალადმობა და მაჩვენებელი 1000 დაბადებულებე	632	12,7	660	11,5
მორიციება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	24891	5,7	31414	7,2
განვითარება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	2325	0,5	3189	0,7
მიგრაციული გატება და მაჩვენებელი %-ზი 1000 მოსახლეზე	-20700	-4,7	-10200	-2,3

ცხრილი 7.

ბუნებრივი მოძრაობის ზოგადი მაჩვენებლები, საქართველო, 1990–2008

ცოდნაზე
დაბალიაულია

წელი	ასაკის მიხედვის მისამართი	ასაკის მიხედვის 1000 მასალების						
1990	92815	17.1	50721	9.3	42094	7.7	36812	6.8
1991	89091	16.3	52416	9.6	36675	6.7	38070	7.0
1992	72631	13.4	55076	10.2	17555	3.2	26878	5.0
1993	61594	12.0	57539	11.2	4055	0.8	24105	4.7
1994	57311	11.8	50326	10.4	6985	1.4	21908	4.5
1995	56341	11.9	49073	10.4	7268	1.5	21481	4.5
1996	55000	11.9	47961	10.4	7039	1.5	19253	4.2
1997	54000	11.9	47575	10.5	6425	1.4	17099	3.8
1998	51526	11.5	47321	10.5	4205	0.9	15343	3.4
1999	48695	10.9	47184	10.6	1511	0.3	13845	3.1
2000	48800	11.0	47410	10.7	1390	0.3	12870	2.9
2001	47589	10.9	46218	10.5	1371	0.3	13336	3.0
2002	46605	10.7	46446	10.7	159	0.0	12535	2.9
2003	46194	10.7	46055	10.6	139	0.0	12696	2.9
2004	49572	11.5	48793	11.3	779	0.2	14866	3.4
2005	46512	10.7	42984	9.9	3528	0.8	18012	4.1
2006	47795	10.9	42255	9.6	5540	1.3	21845	5.0
2007	49287	11.2	41178	9.4	8109	1.8	24891	5.7
2008	56565	12,9	43011	9,8	13554	3,1	31414	7,2
							3189	0,7

ცხრილი 8.

შობადობის ასაკობრივი და მოსახლეობის აღწარმოების მაჩვენებლები,

საქართველო, 1990–2008

წელი	სულ (15-49)	დედის ასაპი						მობადობის ჯამობაზი	აღჭარმოვასი კომპიუტონი	ხელი	
		-20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44				
1990	67.8	58.1	167.3	110.5	64.0	24.7	6.2	0.3	2.16	1.046	1.015
1991	64.5	58.0	165.6	100.4	60.7	23.9	6.1	0.1	2.07	1.005	0.976
1992	52.8	50.7	144.7	76.5	48.7	17.9	4.5	0.2	1.72	0.835	0.812
1993	47.4	56.6	122.0	66.7	42.2	15.4	4.2	0.3	1.54	0.741	0.714
1994	46.4	66.7	113.1	64.2	40.2	14.6	4.2	0.5	1.52	0.724	0.698
1995	46.0	64.2	113.3	66.4	41.9	16.6	4.2	0.7	1.54	0.725	0.700
1996	45.8	59.7	112.8	69.5	44.1	18.2	4.0	0.8	1.55	0.732	0.708
1997	45.6	55.2	111.3	72.2	44.6	19.4	5.2	3.0	1.55	0.737	0.715
1998	43.8	51.4	109.1	71.6	42.3	18.9	4.6	3.0	1.50	0.713	0.694
1999	41.5	46.5	104.0	70.3	42.5	19.1	4.7	0.9	1.44	0.682	0.665
2000	41.7	39.9	110.1	74.4	43.3	19.2	4.9	0.9	1.46	0.694	0.675
2001	40.9	32.5	112.3	71.1	45.2	21.0	5.4	1.4	1.44	0.684	0.665
2002	40.2	32.8	108.6	63.5	50.2	21.2	6.4	1.5	1.42	0.673	0.653
2003	40.0	33.2	99.4	78.8	46.8	19.0	5.2	0.5	1.41	0.665	0.645

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

2004	42.8	35.1	109.3	83.3	47.2	21.1	5.4	1.0	1.51	0.718	0.695
2005	39.6	38.5	97.2	75.2	44.0	18.6	4.2	0.5	1.39	0.654	0.634
2006	40.2	36.7	100.7	76.0	43.3	18.9	4.6	0.7	1.40	0.663	0.648
2007	41.7	36.3	103.1	79.2	46.5	19.7	4.4	0.5	1.45	0.688	0.674
2008	50,2	42,4	115,4	90,1	55,0	24,2	5,7	0,6	1,67	0,732	0,713

ცხრილი 9.

**ცოცხლად დაბადებულთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007-2008**

	სულ	2007		2008	
		მალაზი	სოფელი	მალაზი	სოფელი
თბილისი	14188	14061	127	15105	15100
აჭარა	4687	2322	2365	5391	2778
გურია	1438	690	748	1708	852
რაჭა-ლეჩეთში და ქვემო სვანეთი	313	163	150	386	206
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	4598	2858	1740	5388	3347
იმერეთი	7310	5166	2144	8397	5879
კახეთი	4103	2001	2102	4981	2482
მცხეთა-მთიანეთი	1258	656	602	1418	718
სამცხე-ჯავახეთი	2124	999	1125	2625	1266
ქვემო ქართლი	5902	3270	2632	6870	3893
შიდა ქართლი	3366	2115	1251	4296	2685
საქართველო	49287	34301	14986	56565	39206
					17359

ცხრილი 10.

**ცოცხლად დაბადებულთა რაოდენობა დედის ასაკის მიხედვით,
საქართველო, 1990-2008**

წელი	სულ	დედის ასაკი						
		- 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45+
1990	92815	11906	35271	26228	13712	4734	920	44
1991	89091	12022	34953	23558	12931	4655	949	23
1992	72631	10487	30200	17503	10198	3500	717	26
1993	61594	11216	24174	14305	8324	2888	639	48
1994	57311	12597	21155	12810	7444	2612	624	69
1995	56341	11893	20578	12691	7474	2928	676	101
1996	55000	10862	19903	12715	7591	3153	649	127
1997	54000	9920	19223	12743	7465	3343	857	449
1998	51526	9212	18609	12287	6939	3256	768	455
1999	48695	8313	17552	11751	6861	3281	806	131
2000	48800	7124	18394	12100	6868	3305	868	141
2001	47589	5784	18571	11379	7073	3610	955	217
2002	46605	5833	17945	10077	7834	3541	1150	225
2003	46194	5907	16463	12449	7269	3040	929	81
2004	49572	6246	18258	13196	7316	3278	971	159
2005	46512	6903	16703	12110	6896	2870	752	87
2006	47795	6633	17666	12409	6831	2929	791	121
2007	49287	6549	18216	13021	7323	3058	727	79
2008	56565	7773	21025	14982	8392	3484	817	86

ცხრილი 11.

**ცოცხლად დაბადებულთა რაოდენობა სქესის მიხედვით,
საქართველო, 1990–2008**

წელი	ორიგი სქესი	მამრობითი	მდედრობითი	(მამრობითი / მდედრობითი) * 100
1990	92815	47758	45057	106.0
1991	89091	45924	43167	106.4
1992	72631	37276	35355	105.4
1993	61594	31904	29690	107.4
1994	57311	29964	27347	109.6
1995	56341	29745	26596	111.8
1996	55000	28936	26064	111.0
1997	54000	28409	25591	111.0
1998	51526	27108	24418	111.0
1999	48695	25618	23077	111.0
2000	48800	25674	23126	111.0
2001	47589	25037	22552	111.0
2002	46605	24519	22086	111.0
2003	46194	24469	21725	112.6
2004	49572	26039	23533	110.6
2005	46512	24654	21858	112.8
2006	47795	25236	22559	111.9
2007	49287	25882	23405	110.6
2008	56565	31720	24845	127.7

ცხრილი 12.

**ცოცხლად დაბადებულთა რაოდენობა დაბადების რიცითობის მიხედვით,
საქართველო, 1990–2008**

წელი	დაბადების რიცითობა				სულ	
	I	II	III რაოდენობა	IV		
1990	41338	31582	14477	3639	1779	92815
1991	40940	30176	13054	3344	1577	89091
1992	36183	24392	8772	2303	981	72631
1993	32006	20264	6738	1794	792	61594
1994	31020	18510	5605	1505	671	57311
1995	30012	18352	5642	1621	714	56341
1996	28380	18535	5830	1595	660	55000
1997	27432	18036	6102	1674	756	54000
1998	26227	17210	5925	1494	670	51526
1999	25225	16069	5405	1363	633	48695
2000	25327	16250	5270	1318	635	48800
2001	25460	15086	5187	1285	571	47589
2002	24952	14878	5060	1146	569	46605
2003	28875	11752	3929	1025	613	46194
2004	28100	15773	4207	1037	455	49572
2005	27356	13743	4043	942	428	46512
2006	28935	13371	4107	938	444	47795
2007	29883	14075	4077	830	422	49287
2008	31307	18147	5400	1184	527	56565

ცხრილი 13.

გარდაცვლილთა რაოდენობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებლები ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2008

ასაკი	გარდაცვლილთა რაოდენობა			სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 მოსახლეზე)		
	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები	ორივე სქესი	მამაკაცები	ქალები
-1	959	549	410	18,4	19,4	17,3
1-4	85	44	41	0,5	0,4	0,5
5-9	73	47	26	0,3	0,4	0,2
10-14	100	61	39	0,4	0,4	0,3
15-19	186	123	63	0,5	0,7	0,4
20-24	379	276	103	1,1	1,5	0,6
25-29	451	356	95	1,4	2,1	0,6
30-34	540	412	128	1,7	2,7	0,8
35-39	736	566	170	2,5	3,9	1,1
40-44	1106	819	287	3,7	5,8	1,8
45-49	1537	1147	390	4,6	7,4	2,2
50-54	1878	1393	485	6,6	10,6	3,1
55-59	2082	1458	624	8,4	12,9	4,6
60-64	1901	1263	638	12,0	17,8	7,3
65-69	5540	3439	2101	28,3	42,9	18,2
70-74	6013	3279	2734	32,4	43,5	24,8
75-79	7748	3830	3918	58,2	74,8	47,8
80-84	6390	2629	3761	77,1	94,2	68,4
85+	5307	1629	3678	135,7	193,9	119,8
ს უ ლ	43011	23320	19691	9,8	11,2	8,5

ცხრილი 14.

**ერთ წლამდე გარდაცვლილ ბაგშვთა განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით,
საქართველო, 2007-2008**

	2007		2008	
	მამრობითი	პლაზმოგითი	მამრობითი	პლაზმოგითი
	372	284	549	410
1 ღლემდე	69	39	266	228
1 ღლე	70	41	32	21
2 ღლე	35	33	20	21
3 ღლე	26	21	15	20
4 ღლე	19	18	19	13
5 ღლე	17	13	20	10
6 ღლე	8	12	14	11
7 - 27 ღლე	65	51	54	25
28 ღლე – 2 013ემდე	17	17	24	15
2 013ე	9	8	16	7
3 013ე	11	8	13	7
4 013ე	2	4	11	6
5 013ე	9	5	9	7
6 013ე	2	1	7	3
7 013ე	4	3	8	4
8 013ე	3	4	4	5
9 013ე	2	2	8	2
10 013ე	2	1	5	2
11 013ე	2	3	4	3

ცხრილი 15.

**სიკვდილიანობა ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები 100 000
მოსახლეზე), საქართველო, 2006–2008**

სულ	2006		2007		2008	
	რაოდენობა	განხვევები	რაოდენობა	განხვევები	რაოდენობა	განხვევები
ინფექციები და კარაჟიტული დაავადებები	42255	960.8	41178	938.5	43011	981.1
სიმიგრაცია	241	5.5	285	6.5	368	8.4
სისხლისა და სისხლებადი რენალების დაავადებები	4830	109.8	4511	102.8	4661	106.3
და იმუნური მეპარიზმი მიმღიღები დალკეული დარღვევები	0	0.0	8	0.2	11	0.3
მცირდებული სისტემის, კვების და ნივთიერებათა გვლის დარღვევები	465	10.6	487	11.1	630	14.4
ცაიმიში და ცეცონი აზეილობები	16	0.4	39	0.9	40	0.9
ცრავული სისტემის დაავადებები	289	6.6	265	6.0	283	6.5
თვალისა და მისი დაცარატების დაავადებები	0	0.0	0	0.0	0	0.0
ჭრისა და დარილისებარი მოწინის დაავადებები	0	0.0	0	0.0	0	0.0
სასხლის მიმოქვევის სისტემის დაავადებები	28373	645.1	27560	628.0	27579	629.1
სუნიკვის რენალების დაავადებები	1198	27.2	1204	27.4	1237	28.2
საჭალის მომცველებელი რენალების დაავადებები	1147	26.1	1071	24.4	1260	28.7
კანისა და კაცვება უჯრედისის დაავადებები	0	0.0	0	0.0	0	0.0
კვალ-კუნიოგანი სისტემისა და უმართებები	2	0.02	2	0.0	4	0.1
ჰარდ-სასტესო სისტემის დაავადებები	309	7.0	307	7.0	322	7.3
ორსულობა, მორგიარობა და ლოგიორის ხანა	11	0.5	2	0.1	1	0.0
პრინციპალურ პრიორიტეტი ფარმაცევტიკული ცალკეული	661	15.0	574	13.1	783	17.9
თადაცყოლილი ანომალიები, დეფორმაციები და ქრონისიული დარღვევები	59	1.3	65	1.5	125	2.9
სიგანგმები, ნიმუში და ნერგმილან გადახრები, გამოვლენილი კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებისას, რომელიც არ არის	3397	77.2	3473	79.1	3669	83.7
კლასიფიცირებული სსკა რუბრიკებში მრავალი, მომავლები და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სსკა უვლებები	1257	28.6	1325	30.2	2038	46.5

ცხრილი 16.

გარდაცვლილთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007–2008

სულ	2007		2008			
	მათ შორის	სოფელი	მათ შორის	სოფელი		
	მაღაძი	სოფელი	მაღაძი	სოფელი		
თაილისი	12040	11972	68	12113	12027	86
აჭარა	2563	1478	1085	2813	1620	1193
გურია	1390	505	885	1448	542	906
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	612	155	457	633	162	471
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	3802	1910	1892	3836	1928	1908
იმერეთი	7629	4191	3438	7659	4212	3447
კახეთი	4152	1564	2588	4713	1856	2857
მცხეთა-მთიანეთი	1200	519	681	1248	549	699
სამცხე-ჯავახეთი	1574	841	733	1647	885	762
ქვემო ქართლი	3272	1760	1512	3459	1861	1598
შიდა ქართლი	2944	1492	1452	3442	1679	1763
საქართველო	41178	26387	14791	43011	27321	15690

ଓক্টোবৰ 17.

ბუნებრივი მატება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	სულ	2007		2008	
		გათ შორის	სრული	სულ	გათ შორის
		მაღაზი	სრული		მაღაზი
თბილისი	2148	2089	59	2992	3073
აჭარა	2124	844	1280	2578	1158
გურია	48	185	-137	260	310
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	-299	8	-307	-247	44
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	796	948	-152	1552	1419
იმერეთი	-319	975	-1294	738	1667
კახეთი	-49	437	-486	268	626
ეპეთა-ბორიანი	58	137	-79	170	169
სამცხე-ჯავახეთი	550	158	392	978	381
ქვემო ქართლი	2630	1510	1120	3411	2032
შიდა ქართლი	422	623	-201	854	1006
საქართველო	8109	7914	195	13554	11885
					1669

Georgian 18.

სიკონგველის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას, საქართველო, 1990–2008

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
სულ	71,4	70,3	71,3	71,6	71,5	72,1	71,6	74,0	74,3	75,1	74,2
აგარები	67,5	66,3	67,5	68,1	68,0	68,7	67,9	70,0	69,8	70,5	69,3
ქალი	75,0	74,2	75,0	74,9	74,9	75,3	75,1	77,6	78,6	79,4	79,0

ՑԵՐՈԾՈ 19.

მოსახლეობის ერთგნული შემადგენლობა (აღწერის წლების მიხედვით),
საქართველო

* ათხაზურისა და საქართველოს კურიულის აღ მოსახლეობის ჩათვლით

** ავხაზურისა და კახურების რეგიონის მოსახლეობის გარეშე

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრის 2008 წლის დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშები ჩააბარა ჯანდაცვის სისტემაში მომუშავე 1048 დაწესებულებელმა ლიცენზირებულმა დაწესებულებამ, მათ შორის 1044 დაწესებულება შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, ხოლო 4 - სხვა უწყებების დაქვემდებარებაშია.

2008 წელს საქართველოს მოსახლეობას ემსახურებოდა 20253 ეჭიმი, მათ შორის 68,9% - ქალი. ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი შეადგენდა 462,0 (100000 მოსახლეზე). ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი მაღალია თბილისში (886,0), ხოლო დაბალია ქვემო ქართლის (232,8) და სამცხე-ჯავახეთის (203,5) რეგიონებში.

2008 წელს საშუალო და უმცროსი სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები იყო, შესაბამისად, 446,9 და 133,1. უკანასკნელ წლებში ექიმთა შეფარდება საშუალო სამედიცინო პერსონალთან უცვლელია, დაახლოებით 1:1 (2008 წელს – 1:0,97), რაც გაცილებით ნაკლებია ევროპის რეგიონის ქვეყნების ანალოგიურ მაჩვენებელზე (ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებულია შეფარდება 1:4).

წარმოდგენილი ანგარიშების მიხედვით, სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში კონტრაქტი გაფორმებული იყო 20658,5 ექიმის თანამდებობაზე, მათ შორის პოლიკლინიკურ-ამბულატორულ დაწესებულებებში 10869 ექიმის თანამდებობაზე.

2008 წლის ანგარიშები წარმოადგინა 265 სტაციონარულმა დაწესებულებამ 14069 საწოლზე. მათ შორის 241 საავადმყოფოა 12379 საწოლით, 8 დისპანსერი 156 საწოლით, 16 სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის კლინიკა 1534 საწოლით.

2008 წლის მონაცემები არ წარმოადგინა შრომის, მედიცინისა და ეკოლოგიის სკ ინსტიტუტმა (40 საწოლი) და 3 საავადმყოფომ: ქ. თბილისის ანგიოლოგიურმა ცენტრმა (18 საწოლი); სოფ. ქურთას საავადმყოფომ (20 საწოლი); ახალგორის საავადმყოფომ (28 საწოლი).

2008 წელს სტაციონარებში კონტრაქტი გაფორმებული იყო 9 789,5 ექიმის და 11134 საშუალო სამედიცინო პერსონალის თანამდებობაზე.

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

2008 წელს სტაციონარუებში სამკურნალოდ შემოვიდა 320995 ავადმყოფი. უკანასკნელ წლებში აღინიშნება პოსპიტალიზაციის მაჩვენებლის ზრდა. საანგარიშო წელს პოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 სულ მოსახლეზე იყო 7204,5. პაციენტთა მიერ გატარებული საწოლდღეების რაოდენობამ, წინა წელთან შედარებით, 2,9%-ით მოიმატა და 2183714 საწოლდღე შეადგინა.

2008 წელს საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, წინა წელთან შედარებით, შეიცვალა: მოიმატა საშუალო დატვირთვამ (156,1) და ბრუნვამ (22,9), ხოლო საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (320,9) და საწოლზე დაყოვნება (6,8) შემცირდა. დატვირთვის და დაყოვნების მაღალი მაჩვენებლებით ხასიათდება ონკოლოგიური/რადიოლოგიური, ფსიქიატრიული/ნარკოლოგიური და ტუბერკულოზის პროფილის საწოლები.

საანგარიშო წელს საქართველოს სტაციონარუებიდან გავიდა 315829 ავადმყოფი, მათ შორის გარდაიცვალა 6140. ლეტალობის ზოგადი მაჩვენებელი იყო 1,9%. ავადმყოფთა საერთო რაოდენობიდან 22,0% 0-15 წლამდე ასაკისაა (ლეტალობა - 1,3%), ხოლო 7,4% - 0-1 წლამდე (ლეტალობა - 3,4%) ასაკის ბავშვებია. ერთ წლამდე ბავშვთა ლეტალობა საშუალოზე მაღალია ქ. თბილისში (5,6%), მცხეთა-მთიანეთში (4,1%) და აჭარაში (3,8%).

დაავადებათა ძირითადი კლასების მიხედვით ყველაზე მაღალი ლეტალობით (12,6%) ხასიათდება სიმპტომების, ნიშნების და არაზუსტად აღნიშნული მდგომარეობების კლასი, რომელიც ჯანმოს კრიტერიუმების შესაბამისად არ უნდა გამოიყენებოდეს სიკვდილის მიზეზების აღსანიშნავად; მაღალია ლეტალობის მაჩვენებლები დაავადებათა შემდეგ კლასებში: პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობები (8,6%); სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები (6,1%) და თანდაყოლილი მანკები, დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები (4,4%).

2008 წელს საქართველოს სტაციონარუებში ჩატარდა 121189 ოპერაცია (ლეტალობა 0,5%), მათ შორის 13943 ბავშვებში (ლეტალობა 0,6%). გადაუდებელი ოპერაციების წილი ჩატარებულ ოპერაციათა მთლიან რაოდენობაში 19,0%-ს შეადგენდა (ლეტალობა - 1,1%). ზოგადი ნარკოზი გამოყენებულ იქნა ოპერაციათა 59,2%-ში.

საანგარიშო წელს საქართველოს სტაციონარუების მონაცემებით მკვეთრად შემცირდა პათოლოგოანატომიური კვლევების რაოდენობა. თუ 2007 წელს პათოლოგოანატომიური კვლევების საერთო რაოდენობა იყო 672, რაც სტაციონარში გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის 12,3%-ს შეადგენდა, 2008 წელს კვლევების რაოდენობა 137-მდე შემცირდა და შეადგინა სტაციონარში გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 2,2%.

2008 წელს ანგარიშები წარმოადგინა 616 დამოუკიდებელმა ამბულატორულ-პოლიკლინიკურმა დაწესებულებამ და 72 სტაციონარში შემავალმა პოლიკლინიკამ. ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულების საერთო რაოდენობიდან 241 დამოუკიდებელი პოლიკლინიკაა (მათ შორის 70 სტომატოლოგიური), 41 სამკურნალო ცენტრი, 20 ქალთა კონსულტაცია, 69 დისპანსერი, 220 დამოუკიდებელი ამბულატორია და 13 კაბინეტი. ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ გაერთიანებებში ფუნქციონირებს 474 შემავალი საექიმო ამბულატორია, 9 საექიმო ჯანპუნქტი და 301 შემავალი საფერმლო-საბებიო პუნქტი.

2008 წლის მონაცემები არ წარმოადგინა ქ. თბილისის 10 სტომატოლოგიურმა პოლიკლინიკამ; 3 დისპანსერმა (კანის და ვენსნეულებათა დისპანსერი №5, კანის და ვენსნეულებათა დისპანსერი №6, ფტიზიო-პულმონოგიური დისპანსერი №1); 5 სამკურნალო ცენტრმა (სტუდენტთა სანატორიუმ-პროფილაქტორიუმი, შპს სამედიკინო-დიაგნოსტიკური ფირმა "ლფკო", შპს "რეაბილიტაცია", ენდოკრინილოგიური ცენტრი, კურორტოლოგიის, ფიზიოთერაპიის და სამკურნალო ტურიზმის სპც); 1 ქალთა კონსულტაციამ (ქალთა კონსულტაცია №8) და 2 სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (სანიტარიის და ჰიგიენის სკო, შრომის, მედიცინისა და ეკოლოგიის სკო).

საანგარიშო წლის განმავლობაში ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში რეგისტრირებულია 1809208 დაავადების შემთხვევა (პრევალუნგტობის მაჩვენებელი – 41270,3), მათ შორის სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით – 807497 (ინციდენტობის მაჩვენებელი – 18420,0). უკანასკნელ წლებში ზოგადი პრევალუნგტობის და ინციდენტობის მაჩვენებლები ზრდის ტენდენციით ხასიათდება.

2008 წელს, ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობამ 1 სულ მოსახლეზე შეადგინა 2,1. 1 ექიმზე (სპეციალისტებთან მიმართვის ჩათვლით) აღრიცხულია 724,5 მიმართვა წელიწადში. უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში ქსელის დატვირთვის მაქსიმალური მნიშვნელობა დაფიქსირდა 1988 წელს (84,7%), მინიმალური კი 2001 წელს (26,3%). 2008 წელს ქსელი მხოლოდ 37,5%-ით არის დატვირთული.

საანგარიშო წელს პროფილაქტიკური გასინჯვები ჩაუტარდა 651381 ბავშვს და მოზარდ-მოსწავლეს. პროფილაქტიკური გასინჯვების შედეგად გამოვლინდა: სმენის დაქვეითება (0,12%), მხედველობის დაქვეითება (0,53%), მეტყველების დეფექტი (0,41%), სკოლიოზი (0,61%), ტანადობის დარღვევა (0,47%). სკოლის დამთავრების წინ გაისინჯა 16-18 წლამდე ასაკის 69746 მოზარდი, მათ შორის 39380 ვაჟი.

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

2008 წელს საქართველოს პოლიკლინიკების მიერ გამოკვლეულ იქნა 29040 წვევაძელი. 2007 წელს, 2006 წელთან შედარებით, 2,5-ჯერ გაიზარდა გასინჯული წვევამდელების რაოდენობა. 2008 წელს ეს რიცხვი კიდევ 1,5-ჯერ მეტია წინა წლის ანალოგიურ მონაცემებზე.

2008 წელს ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების ქირურგიულ განყოფილებებში ჩატარდა 27426 ოპერაცია.

2008 წელს საქართველოში ფუნქციონირებდა 22 დღის სტაციონარი 408 საწოლზე. დღის სტაციონარებში მკურნალობდა 9295 ავადმყოფი, რაც 2-ჯერ ნაკლებია წინა წელთან შედარებით.

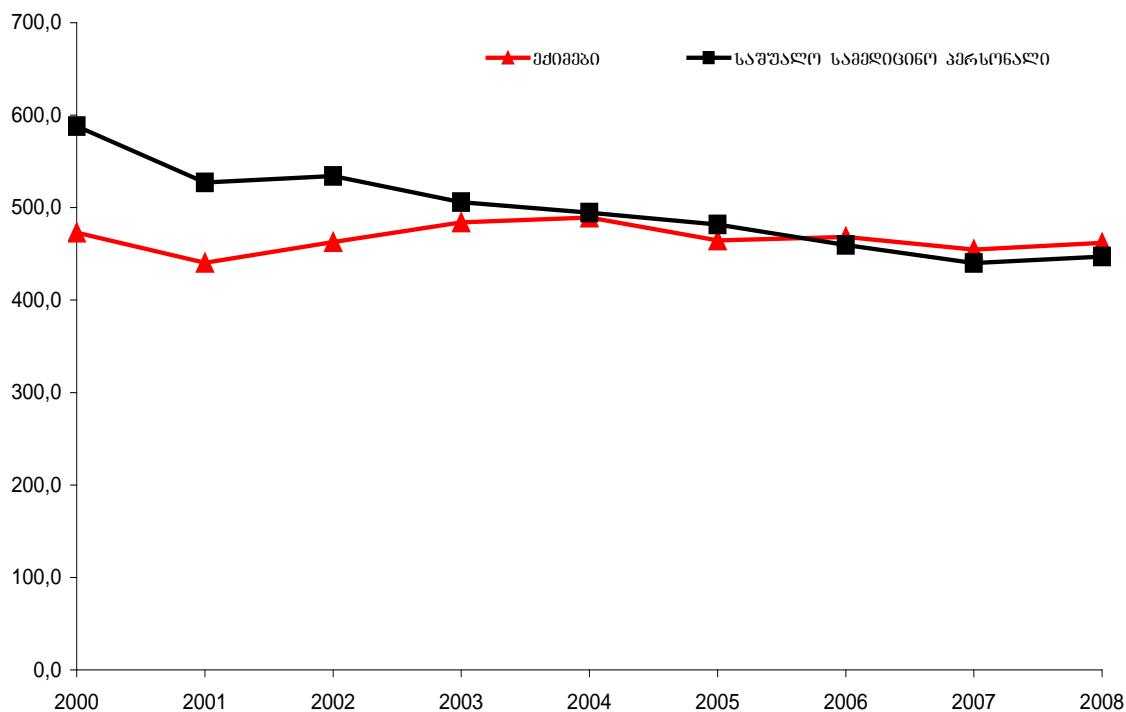
2008 წელს საქართველოს სტაციონარების სასწრაფო გადაუდებელი დახმარების განყოფილებებმა მიიღო 20534 ავადმყოფი, მათ შორის 11727 ბავშვი.

2008 წლის ანგარიში წარმოადგინა ქვეყნის ტერიტორიაზე მოქმედმა 73 სასწრაფო დახმარების სადგურმა. ანგარიში არ წარმოადგინა ფოთის, ახალგორის და თბილისის 2 სასწრაფო დახმარების სადგურმა (სასწრაფო და გადაუდებელი დახმარების სადგური "ქველი", შპს "კარდიოსერვისი").

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგურებს ემსახურებოდა 1514 ექიმი, 960 საშუალო და 127 უმცროსი სამედიცინო მუშაკი. ზოგადი პროფილის გამსვლელი ბრიგადების რაოდენობაა 283, სპეციალიზებულია 3. შესრულებულია 774192 გასვლა. გასვლებისას სამედიცინო დახმარება აღმოუჩინეს 768167 პირს, მათ შორის ზოგადი სამედიცინო პროფილის – 758280, სპეციალიზირებული – 9887 პირს. სამედიცინო დახმარებათა საერთო რიცხვიდან სახელმწიფო სტანდარტებით დახმარება გაეწია 754818 პირს, ხოლო შიდა სტანდარტებით - 13349-ს.

48 სისხლის დამამზადებელი სადგურიდან (კაბინეტიდან) 6 დამოუკიდებელი და 42 შემავალია. სისხლის დამამზადებელ სადგურებში (კაბინეტებში) მუშაობდა 92 ექიმი. საანგარიშო წელს სისხლი ჩააბარა 30366 ლონორმა. დამზადებულია 23529 ლიტრი უკონსერვანტო სისხლი, 9693 ლიტრი ერითროციტული მასა და 10478 ლიტრი ახლადგაყინული პლაზმა.

ჯანდაცვის სისტემის ქსელი, გადრები, რესურსები

**სურათი 1. მდგრადი და საშუალო სამდიცვო პრინციპით შემოვლილ უზრუნველყოფის
მაჩვენებლები, საქართველო, 2000 – 2008**

ცხრილი 1

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების ქსელი, საქართველო, 2008

	სამკურნალო - პროფილაქტიკური დაწესებულებების ქსელი	გათ შორის ფარდგვილი ახორიშვილის მიხედვით
სტაციონარული დაჭავაზუღაები დისასახლები	269 72	265 69
დამოუკიდებელი	250	241
კოლიკიდინიური დაჭავაზუღაები გათ შორის:	79	70
სტომატოლოგიური კოლიკიდინიური	21	20
ძალია კონსულტაციები	73	69
სასორისო სამდიცვო დახმარების საღმისრები	220	220
სოფლის სამდიცვო აგენტორიები	6	6
სისხლის გადასხის სადგურები	2	2
ჩილდ ბავშვთა სახლები	19	17
სამდიცვო-კლებითი ინსტიტუტები	47	41
სამკურნალო ცენტრები	72	72
შემავალი:	9	9
საავადმყოფო შემავალი კოლიკიდინიური	474	474
სამდიცვო ჯანმრთელები	301	301

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 2.

**ჯანდაცვის სისტემის ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების
ქსელი წარდგენილი ანგარიშების მიხედვით, საქართველო, 2008**

	აოლიანია	ლისაცნერი	სამურჩევო ცენტრი	მაღაზია	დაორგანიზებული სამინისტრო
თბილისი	84	11	24	9	4
აჭარა	16	8	3	0	0
გურია	7	6	2	0	2
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	3	0	0	0	12
სამეგრელო	18	6	3	3	2
აფხოთა-ათიანეთი	3	0	0	0	30
სამცხე-ჯავახეთი	16	5	0	1	11
ქვემო ქართლი	13	6	2	0	21
იმერეთი	36	14	4	4	105
კახეთი	21	7	3	1	10
შიდა ქართლი	12	5	0	1	21
აზერბაიჯანი	10	1	0	1	2
სენა უზენაგაზი	2	0	0	0	0
საქართველო	241	69	41	20	220

ცხრილი 3.

**საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის სტაციონარული დაწესებულებების ქსელი
წარდგენილი ანგარიშების მიხედვით, საქართველო, 2008**

	სულ		მათ შორის		სამურჩევო კვლევითი ინსტიტუტი	
	რაოდენობა	საფოლებელი	რაოდენობა	საფოლებელი	რაოდენობა	საფოლებელი
თბილისი	94	5796	77	4249	1	13
აჭარა	20	1011	17	965	3	46
გურია	7	274	6	249	1	25
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	4	215	4	245	0	0
სამეგრელო	26	958	25	941	1	17
აფხოთა-ათიანეთი	5	141	5	141	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	12	675	12	675	0	0
ქვემო ქართლი	25	922	25	922	0	0
იმერეთი	37	2546	35	2491	2	55
კახეთი	21	653	21	653	0	0
შიდა ქართლი	11	667	11	667	0	0
აზერბაიჯანი	2	35	2	35	0	0
სენა უზენაგაზი	1	176	1	176	0	0
საქართველო	265	14069	241	12379	8	156

ცხრილი 4.

კადრებით უზრუნველყოფა, საქართველო, 2008

	მიმმართ ფიზიკური აირი	უზრუნველყოფა 100000 სულ მოსახლეობა	საზუარი აორსონალი	უზრუნველყოფა 100000 სულ მოსახლეობა	უმორისი სამეცნიერო აორსონალი	უზრუნველყოფა 100000 სულ მოსახლეობა
თბილისი	9805	886.0	7093	640.9	2315	209.5
აჭარა	1205	316.0	2038	534.5	558	146.3
გურია	391	281.7	497	358.1	116	83.6
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	203	423.8	359	749.5	53	110.6
სამეგრელო	1258	268.9	1612	344.5	358	76.5
იმერეთი	2848	410.4	3201	461.3	381	54.9
კახეთი	1321	328.9	1134	282.3	372	92.6
აფხოთა-ათიანეთი	316	267.6	354	299.7	69	58.4
სამცხე-ჯავახეთი	423	203.5	642	308.8	225	108.2
ქვემო ქართლი	1175	232.8	1287	255.0	389	77.1
შიდა ქართლი	838	267.8	1041	332.7	320	102.3
აზერბაიჯანი	261	--	188	--	20	--
სენა უზენაგაზი	209	--	147	--	58	--
საქართველო	20253	462.0	19593	446.9	5834	133.1

ცხრილი 5.

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის სამედიცინო კადრები, საქართველო, 2005 – 2008

მდიმადი (ფიზიკური პირი)	2005	2006	2007	2008
მდიმადი (ფიზიკური პირი)	20311	20597	19951	20253
მათ შორის:				
თერაპიული	1951	1969	1875	1885
ძირული (გავავია) მირულების ჩათვლით)	883	935	906	972
აესთეტიკულობრივი რეაციებისა დოკუმენტი	832	878	895	850
ტრადიციული დოკუმენტი	261	273	263	276
კარდიოლოგი	613	594	603	623
უროლოგი	191	231	223	231
ოდოლოგი	240	233	249	255
პედიატრი	1706	1674	1978	1907
ინფექციონისტი	266	255	255	258
ოთოლარინგოლოგი	292	292	307	326
ნეორაკიოლოგი	609	613	593	634
ოფთალმოლოგი	347	354	354	350
სტომატოლოგი	1300	1242	1198	1197
მედ - გიანგოლოგი	1418	1407	1370	1417
ფიზიკისტი	177	138	143	145
დორაფორმოლოგი	247	241	214	240
ფიზიკისტი	260	235	221	215
მდემართოლოგი	283	286	299	307
ოჯახის გიანგოლოგი	79	169	233	459
სხვა საყიდიალოები	8356	8578	7820	7705

ცხრილი 6.

სამედიცინო დაწესებულებებში საშუალო და უმცროსი სამედიცინო

პერსონალით უზრუნველყოფა, საქართველო, 2005 – 2008

	2005	2006	2007	2008
	სულ	მართვე- ჭაღი	სულ	მართვე- ჭაღი
საშუალო				
სამედიცინო პერსონალი	21053	481.6	20207	459.5
მედიდი	13698	313.3	13572	308.6
ფარმაცეტი	2183	49.9	1901	43.2
მედიდი	1036	23.7	941	21.4
ფარმაცეტ-მედიდი	350	8.0	258	5.9
სხვა	3786	86.6	3535	80.4
უმცროსი სამედ. პერსონალი	6465	147.9	6074	138.1

ცხრილი 7.

საწოლოა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო, 2008

	საწოლოა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები	დაფინანსებული საწოლოა ფონდის გამოყენები	დაფინანსებული საწოლოა ფონდის გამოყენები	ბრუნვა
	უზრუნველყოფა 100000			
	სულ გოსახლება			
თბილისი	523.7	171.7	6.6	26.2
აჭარა	265.2	188.4	6.3	29.9
გურია	197.4	116.4	5.5	21.2
რაჭა - ლეჩეთი	448.9	91.4	7.2	12.7
სამეგრელო	204.7	144.5	6.7	21.5
იმერეთი	366.9	173.4	3.2	18.9
კახეთი	162.6	128.3	4.5	28.2
მცხეთა - მთიანეთი	119.4	81.2	3.6	23.0
სამცხე - ჯავახეთი	324.7	103.3	8.7	11.9
ქვემო ქართლი	182.7	85.2	5.1	16.8
შიდა ქართლი	213.2	150.5	7.3	20.6
სხვა უზენაა	--	189.8	8.5	28.5
საქართველო	320.9	156.1	6.8	22.9

ცხრილი 8.

**საწოლთა ფონდი პროფილის მიხედვით და მისი გამოყენების მაჩვენებლები,
საქართველო, 2008**

საწოლთა აროვილი	საწოლთა რაოდენობა	დაზიანება საწოლზე (ღლებაზ)	დამოვლება	ბრუნვა
თერაპიული	2007	130.4	5.1	26.5
კედიატრიული	1438	181.7	6.9	26.8
მინურიული	3453	125.1	5.5	23.1
ოცენდობიური და რადიოლოგიური	403	278.4	15.4	18.1
ოცეპციონი	878	108.4	6.2	17.7
ტუბერულოზის	580	253.0	42.3	5.2
სამარი-გინეკოლოგიური	2775	128.7	4.3	30.0
ცენტრული გინური	319	180.1	8.3	22.2
ცარისიატოური და ცარკოლობიური	1341	261.7	74.0	3.6
ოფოლარენგოლოგიური	184	52.1	1.5	36.0
ოფთალმოლოგიური	184	79.2	3.0	26.2

ცხრილი 9.

პოსპიტალიზაცია რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008

	2007		2008	
	პოსიტალიზაციის დოზი 100000 სულ მოსახლეზე	დაზაღვანა %	პოსიტალიზაციის დოზი 100000 სულ მოსახლეზე	დაზაღვანა %
თბილისი	11788.8	2.2	13584.6	2.4
აჭარა	6926.2	2.1	7932.1	1.7
გურია	4189.3	1.6	4183.0	1.6
რაჭა - ლეჩეთი	4390.5	0.9	5699.4	0.4
სამეგრელო	3815.7	1.2	4256.5	0.9
იმერეთი	6757.2	2.0	6905.6	2.0
ახალია	4139.3	1.4	4616.4	1.7
გურია – აიანეთი	2581.1	1.4	2840.8	1.5
სამცხე – ჯავახეთი	3716.3	1.5	3848.5	1.2
ქვემო ქართლი	2980.7	1.4	3077.7	1.4
შიდა ქართლი	4177.8	1.5	4387.0	1.5
ახალგორი	--	1.1	--	1.2
სავა უზენაში	--	0.2	--	1.5
საქართველო	6570.8	1.9	7313.2	1.9

ცხრილი 10.

**სტაციონარიდან გასული და გარდაცვლილი აფადმუფოფების რაოდენობა,
საქართველო, 2008**

სულ	გათ მორის:	სრული განვითარებული განვითარებული	გათ შორის გარდაიცვალა
		315829	6140
გათ მორის:			
ზოგიერთი იცვლებიური და აარაზოტული დაავადებები	18103	194	
სიმივენები	13033	258	
მდებრინებული სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცვლის და იმუნიტეტის დარღვევები	4487	81	
სისხლისა და სისხლებადი რეგანომას ავადყოფებები და იმუნიტეტის მდებრინები და კვებითი აზლილობები	992	10	
ცაიძილი და კვებითი აზლილობები	5256	89	
ნერვული სისტემის დაავადებები	7211	236	
თვალისა და მისი დანამატების დაავადებები	5533	0	
უარისა და დარილისებრი მორის დაავადებები	828	0	
სისხლის მიმოკლების სისტემის დაავადებები	42721	2622	
სუნთქვის რეგანომა დაავადებები	56649	418	
საჭმლის მომენტების სისტემის დაავადებები	32346	541	
ვარდ-საცხესო სისტემის დაავადებები	12855	113	
ორსულობა, გვირგიარება და ლოგიონების სანა	73183	8	
კანისა და კანევება ქსოვილის დაავადებები	3391	6	

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

გვალ-კუთხიოვანი სისტემის და შემამრთებაზე 0 ქსოვილის დაავალებაზე	5152	17
თანდეაყრილი მაცევა, დაფინანსება და ძრომოსობაზე 0 დარღვევები	1787	78
პრინციპულურ პრიორიტეტი განვითარებული ზოგიერთი მდგრადარმობაზე	6173	533
სიმაფონია, ნიშნები და არაფუსტად აღნიშვნელი მდგრადარმობაზე	2374	300
დაზიანება, მოჭამვება და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სევა შედეგები	23754	635

ცხრილი 11.

სტაციონარიდან გასული და გარდაცვლილი 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვების რაოდენობა, საქართველო, 2008

სულ	გასულია ავაღმოფი		გათ შეის 0-1 წლამდე ასაკის გავავები	
	სულ	გარდაიცვალა	გასულია ავაღმოფი	
			სულ	გარდაიცვალა
გათ შორის:	69553	909	23267	786
ზოგიერთი იცვებიური და აარაზიტული დაავალებაზე	10213	57	3321	44
სიმსიცეები	775	4	212	2
მდერპრინცელი სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცვლის და იმუნიტეტის დარღვევები	363	2	120	1
სისხლისა და სისხლებადი რეგაციების ავადყოფობები და იმუნიტეტის მდგარისმართი მიზანების ზოგიერთი დარღვევები	296	0	94	0
ცვილიური და ქცევითი ავლილებები	41	0	16	0
ცენტრული სისტემის დაავალებები	2374	21	771	9
თვალისა და მისი დანამატების დაავალებები	227	0	14	0
გურისა და დვინილისებრი მოწინის დაავალებები	139	0	8	0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავალებები	366	6	34	3
სუნიქის რეგაციება დაავალებები	37494	129	10937	100
საჭმლის მომცელებები სისტემის დაავალებები	3467	7	252	5
მარდ-სასმელ სისტემის დაავალებები	1156	2	115	1
ორსულობა, მობილურება და ლოგიონების სანა	26	0	0	0
კანისა და კანკვეტა ქსოვილის დაავალებები	861	0	130	0
გვალ-კუთხიოვანი სისტემის და შემამრთებაზე 0 ქსოვილის დაავალებები	378	1	32	0
თანდეაყრილი მაცევა, დაფინანსებაზე 0 დარღვევები	1545	78	645	68
პრინციპულურ პრიორიტეტი განვითარებული ზოგიერთი მდგრადარმობაზე	6173	533	6158	531
სიმაფონია, ნიშნები და არაფუსტად აღნიშვნელი მდგრადარმობაზე	975	36	145	20
დაზიანება, მოჭამვება და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სევა შედეგები	2684	33	210	2

ცხრილი 12.

ლეტალობა სტაციონარში, საქართველო, 2008

სულ	გათ შორის:			
	0-15 წლამდე ასაკის	0-1 წლამდე ასაკის	გათ შეის გავავები	
			სულ	გარდაიცვალა
გათ შორის:	1.9	1.3	3.4	
ზოგიერთი იცვებიური და აარაზიტული დაავალებაზე	1.1	0.6	1.3	
სიმსიცეები	2.0	0.5	0.9	
მდერპრინცელი სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცვლის და იმუნიტეტის დარღვევები	1.8	0.6	0.8	
სისხლისა და სისხლებადი რეგაციების ავადყოფობები და იმუნიტეტის მდგარისმართი მიზანების ზოგიერთი დარღვევები	1.0	0	0	
ცვილიური და ქცევითი ავლილებები	1.7	0	0	
ცენტრული სისტემის დაავალებები	3.3	0.9	1.2	
თვალისა და მისი დანამატების დაავალებები	0	0	0	
გურისა და დვინილისებრი მოწინის დაავალებები	0	0	0	
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავალებები	6.1	1.6	8.8	
სუნიქის რეგაციება დაავალებები	0.7	0.3	0.9	
საჭმლის მომცელებები სისტემის დაავალებები	1.7	0.2	2.0	
მარდ-სასმელ სისტემის დაავალებები	0.9	0.2	0.9	
ორსულობა, მობილურება და ლოგიონების სანა	0.01	0	0	
კანისა და კანკვეტა ქსოვილის დაავალებები	0.2	0	0	
გვალ-კუთხიოვანი სისტემის და შემამრთებაზე 0 ქსოვილის დაავალებები	0.3	0.3	0	
თანდეაყრილი მაცევა, დაფინანსებაზე 0 დარღვევები	4.4	5.1	10.5	
პრინციპულურ პრიორიტეტი განვითარებული ზოგიერთი მდგრადარმობაზე	8.6	8.6	8.6	
სიმაფონია, ნიშნები და არაფუსტად აღნიშვნელი მდგრადარმობაზე	12.6	3.7	13.8	

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

დაცილება, მოწამვლა და გარე მოწვევის ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა
შედეგები

2.7

1.2

1.0

ცხრილი 13.

დღის სტაციონარები და მათი მუშაობა, საქართველო, 2007-2008

	2007	2008	
საავადმყოფოები	აგენტურულ-პრივატისტურული დაწესებულებები	საავადმყოფოები	აგენტურულ-პრივატისტურული დაწესებულებები
დღის სტაციონარები	18	4	20
გაცილებები			2
საჭრების რაოდენობა	344	12	403
დღის სტაციონარები	8419	10423	9005
გაურნაღობა			290

ცხრილი 14.

ჩილდ ბაგშეთა სახლები და მათი მუშაობა, საქართველო, 2005 - 2008

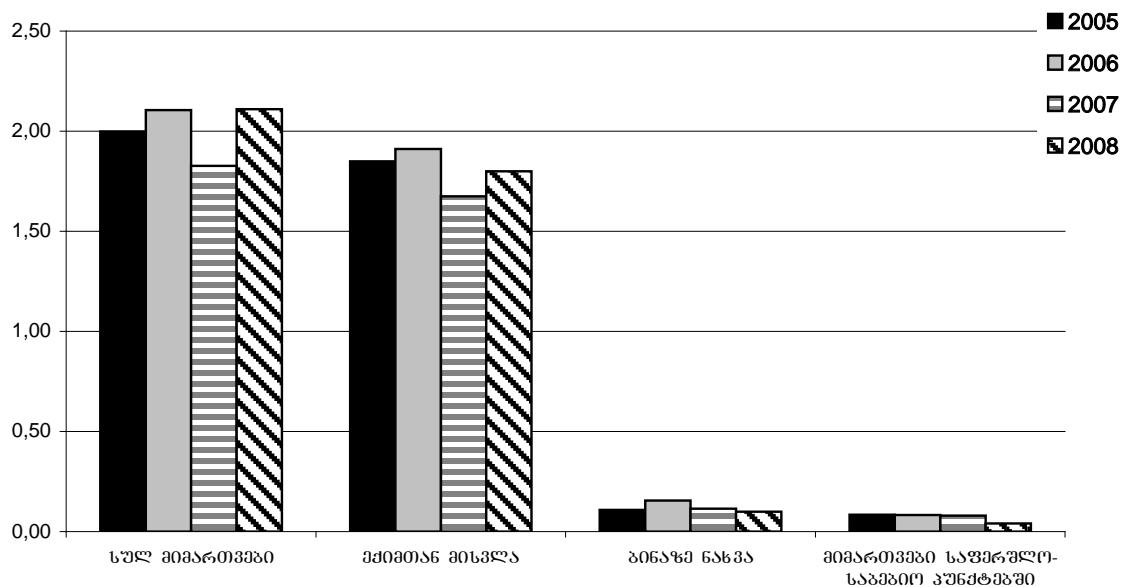
	2005	2006	2007	2008
ნვილ ბაგშეთა სახლების რაოდენობა	2	2	2	2
ბაგშეთა ადგილების რაოდენობა	195	210	182	185
იანამორმალის რაოდენობა	257	224	145	153
მათ შორის:				
მშობი	19	19	8	9
საშუალო სამედიცინო კერძონალი	28	24	9	9
კედაკოგები	92	79	77	15
ბაგშეთა სახლები სააგარიშო ტლის პოლის იმოვლებოდა ზაფხვა:				
სულ	170	154	164	160
მათ შორის:				
0-1 ტლის ასაკის	48	40	47	60
1-3 ტლის ასაკის	89	66	77	59
3 ტლის და მეტი	33	48	40	41
ტლის განევლობაში გასულ ბაგშეთა რაოდენობა:				
გაყვანილია მშობლების მიერ	71	95	60	30
გაფარილებულია	34	25	6	11
გადაყვანილია ასაკის გამო სახალხო				
განათლების და სოცურჩევების დაწესებულებები	4	2	8	11
გარდაიცვალა	27	24	23	24

ცხრილი 15.

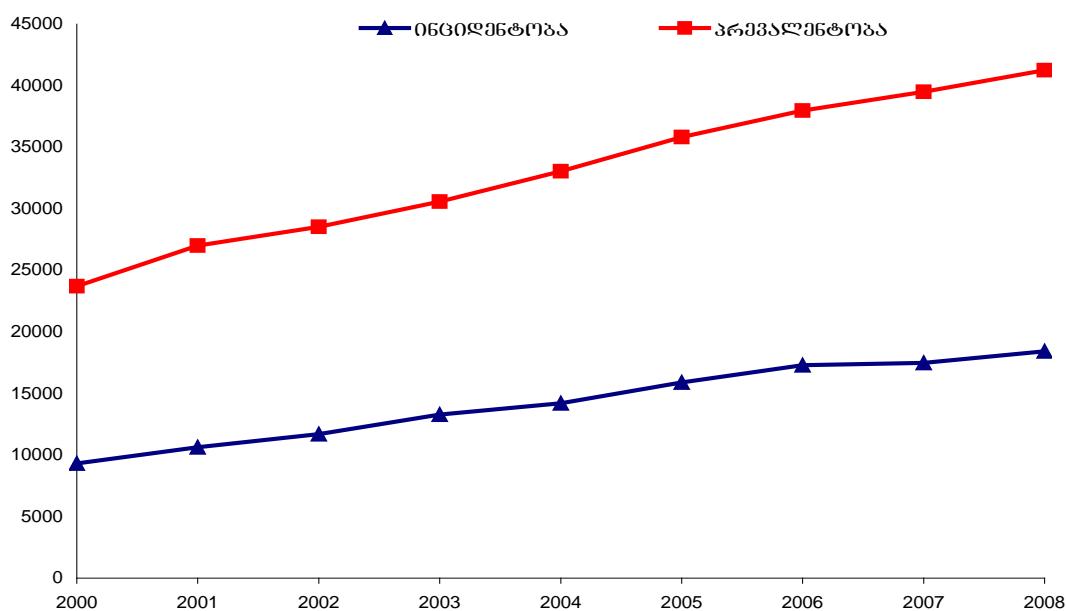
პათოლოგიანატომიური სამსახურის მუშაობა, საქართველო, 2007-2008

	2007		2008
პათოლოგიანატომიური გამოკვლევების რაოდენობა	%	პათოლოგიანატო- მოკვლევების რაოდენობა	%
		სტაციონარში გარეავლილობა საქართო რაოდენობა	
სულ	672	12.3	137
მათ შორის:			
გავალი 0-14 ტლის ასაკი	109	14.3	44
ახალგობილები 0-6 ტლის ასაკი	108	16.0	8
გვარდადმობილები	362	49.1	97
			13.5

პირგელადი სამედიცინო დახმარება

**სურათი 1. ამაულატორულ-აოლიკლინიკურ დაწესებულებები მიმართვათა
რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე, საქართველო, 2005 – 2008**

**სურათი 2. ზოგადი პრევალენტობა და ილენტობა 100000 მოსახლეზე,
საქართველო, 2000 - 2008**

დაავადებათა გაგრცელება 100000 სულ მოსახლეზე, საქართველო, 2008
არავალენობა იცნილებოდა

სულ	41270.3	18420.0
ზოგიერთი ინფექციური და აარაზიტული დაავადება	1457.0	1075.0
სისიცოცვები	1085.4	179.9
გელიკონები სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცელის და ინარენტების დანარჩევები	3363.7	697.6
სისხლისა და სისხლგადი რეგაციების		
აავადებათა გაგრცელები და იმუნური მექანიზმით მიმდინარე ზოგიერთი დანარჩევები	445.9	266.3
ზისიქიური და ქცევითი ამლილობები	2347.1	222.0
ცენტრული სისტემის დაავადებები	2384.3	662.6
თვალისა და აისი დაცვათა გავრცელების დაავადებები	2391.9	800.0
ჭრისა და ღვრილის სისტემის მოწყობის დაავადებები	733.8	453.9
სისხლის მიმღებების სისტემის დაავადებები	8377.3	1696.7
სუნიძის რეგაციების დაავადებები	8276.5	6838.8
საჭალის მომცემების სისტემის დაავადებები	4538.5	2107.8
შარდ-სასპენს სისტემის დაავადებები	2096.4	1101.7
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგიონების ხაცე	931.3	723.8
კანისა და კაცვები ქსოვილის დაავადებები	923.4	662.8
მაღლ-კუნიოვანი სისტემის და შემართებელი ქსოვილის დაავადებები	1515.1	594.8
თადამისალილი მაკვაბი, დაფინანსებით და მრომასომული დანარჩევები	165.4	38.4
პრინციპულურ პრიორულ განვითარებული ზოგიერთი მდგრადიანება	5746.2	4121.2
სიმარტოვანი, ნიშვაბი და არაზუსტად აღნიშვნელი	141.9	112.7
მდგრადიანება, მოწამვლა და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა უძლებები	709.2	666.1

დაავადებათა კლასების სტრუქტურული განაწილება, საქართველო, 2008

სულ	რეასისტორებული	%	არალი	%
	ვებთენცვები		ვებთენცვები	
ზოგიერთი ინფექციური და აარაზიტული დაავადება	1809208	100	807497	100
სისიცოცვები	63873	3,5	47124	5,8
გელიკონები სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცელის და ინარენტების დანარჩევები	47580	2,6	7886	1,0
სისხლისა და სისხლგადი რეგაციების	147458	8,2	30580	3,8
აავადებათა გაგრცელები და იმუნური მექანიზმით მიმდინარე ზოგიერთი დანარჩევები	19546	1,1	11672	1,4
ზისიქიური და ქცევითი ამლილობები	102892	5,7	9733	1,2
ცენტრული სისტემის დაავადებები	104523	5,8	29049	3,6
თვალისა და აისი დაცვათა გავრცელების დაავადებები	104858	5,8	35072	4,3
ჭრისა და ღვრილის სისტემის მოწყობის დაავადებები	32167	1,8	19900	2,5
სისხლის მიმღებების სისტემის დაავადებები	367242	20,3	74379	9,2
სუნიძის რეგაციების დაავადებები	362824	20,1	299800	37,1
საჭალის მომცემების სისტემის დაავადებები	198957	11,0	92400	11,4
შარდ-სასპენს სისტემის დაავადებები	91904	5,1	48298	6,0
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგიონების ხაცე	10940	0,6	8502	1,1
კანისა და კაცვები ქსოვილის დაავადებები	40478	2,2	29058	3,6
მაღლ-კუნიოვანი სისტემის და შემართებელი ქსოვილის დაავადებები	66420	3,7	26073	3,2
თადამისალილი მაკვაბი, დაფინანსებით და მრომასომული დანარჩევები	7251	0,4	1685	0,2
პრინციპულურ განვითარებული ზოგიერთი მდგრადიანება	2988	0,2	2143	0,3
სიმარტოვანი, ნიშვაბი და არაზუსტად აღნიშვნელი მდგრადიანება	6219	0,3	4942	0,6
დაზიანება, მოწამვლა და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა უძლებები	31088	1,7	29201	3,6

* მაჩვენებლები გამოთვლილია ფერტილური ასაკის ქალებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 3.

**დააფალებათა გაგრცელება 0-15 წლამდე ასაკის ბაგშეებში (100000 ბაგშეზე),
საქართველო, 2008**

	პრევალუტობა	იცილებულობა
სულ	48946.4	36808.3
ზოგიერთი იცემისათვის და აარაზიტული დაავალებები	4013.2	3339.5
სიმსიცვალი	66.6	19.7
მდორისიცვლი სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცვლის და იმუნიტეტის დაცვებისათვის	2165.1	707.7
სისხლისა და სისხლგადი როგანების ავადმყრებლები და მაუცური მექანიზმით მიმღებადი	1130.2	755.9
ზოგიერთი დარღვევისათვის	827.2	198.5
ნერვული სისტემის დაცვადებები	2954.5	833.2
თვალისა და მისი დაცვამატების დაავალებები	2273.6	1149.7
გურისა და დენილისგარი მორჩის დაავალებები	1177.7	913.6
სისხლის მიმღებების სისტემის დაცვადებები	844.6	166.2
სუნიკვის როგანების დაავალებები	24512.6	22568.7
საჭმლის მომცემებისათვის სისტემის დაავალებები	3257.2	2246.9
გარდასაძმელი სისტემის დაცვადებები	779.2	515.6
ორსულობა, მარგინარობა და ლოგისტიკას სანა*	2.2	0.7
კანისა და კაცვება ქსოვილის დაავალებები	1742.0	1391.9
მკალ-კუთორგანი სისტემის და უმართებები ქსოვილის დაცვადებები	614.9	288.8
თანამდებობის მარგენი, დაცვობის და მომრსებული დარღვებები	811.0	175.2
პრინციპულურ პრიორიტეტი განვითარებული ზოგიერთი მდგრადმობა**	5746.2	4121.2
სიმატომები, ნივთები და არაზუსტად აღიმუშები მდგრადმობა	409.1	324.6
დაზიანება, მოწამელა და გარე მიზანების ზემოქმედების	970.2	927.7
ზოგიერთი სხვა შეღებები		

ცხრილი 4.

**დააფალებათა კლასების სტრუქტურული განაწილება 15 წლამდე ასაკის
ბაგშეებში, საქართველო, 2008**

	რეგისტრირებული უცნებებისათვის	%	პრევალუტობა	%
სულ	368175	100	276872	100
ზოგიერთი იცემისათვის და აარაზიტული დაავალებები	30187	8,2	25120	9,1
სიმსიცვალი	501	0,1	148	0,1
მდორისიცვლი სისტემის, კვების, ნივთიერებათა ცვლის და იმუნიტეტის დაცვებები	16286	4,4	5323	1,9
სისხლისა და სისხლგადი როგანების ავადმყრებლები და მაუცური მექანიზმით მიმღებადი	8501	2,3	5686	2,1
ზოგიერთი და კევითი აულილებები	6222	1,7	1493	0,5
ნერვული სისტემის დაცვადებები	22224	6,0	6267	2,3
თვალისა და მისი დაცვამატების დაავალებები	17102	4,6	8648	3,1
გურისა და დენილისგარი მორჩის დაავალებები	8859	2,4	6872	2,5
სისხლის მიმღებების სისტემის დაცვადებები	6353	1,7	1250	0,5
სუნიკვის როგანების დაავალებები	184384	50,1	169762	61,3
საჭმლის მომცემებისათვის სისტემის დაცვადებები	24501	6,7	16901	6,1
გარდასაძმელი სისტემის დაცვადებები	5861	1,6	3878	1,4
ორსულობა, მარგინარობა და ლოგისტიკას სანა	3	0,001	1	0,0004
კანისა და კაცვება ქსოვილის დაავალებები	13103	3,6	10470	3,8
მკალ-კუთორგანი სისტემის და უმართებები	4625	1,3	2172	0,8
თანამდებობის მარგენი, დაცვობის და მომრსებული	6100	1,7	1318	0,5
პრინციპულურ პრიორიტეტი განვითარებული ზოგიერთი	2988	0,8	2143	0,8
მდგრადმობა	3077	0,8	2442	0,9
დაზიანება, მოწამელა და გარე მიზანების	7298	2,0	6978	2,5
ზოგიერთი სხვა შეღებები				

* მაჩვენებლები გამოთვლილია 10-14 წლის ასაკის გოგონებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბაგშეზე

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 5.

ამბულატორულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა

1 სულ მოსახლეზე, საქართველო, 2002 - 2008

მომართვათა სახე	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
მომართვათა მოსახლე (შველა ასაკობი 15 წელზე)	1.40	1.61	1.80	1.85	1.91	1.68	1.80
15 წლამდე გავალები	1.10	1.40	1.64	1.57	3.31	3.04	2.80
მომართვათა მოსახლე (შველა ასაკობი 15 წელზე)	0.09	0.10	0.12	0.11	0.16	0.11	0.10
15 წლამდე გავალები	0.20	0.24	0.26	0.25	0.28	0.25	0.23

ცხრილი 6.

ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებებში დატვირთვა,

საქართველო, 2002 - 2008

სულ მომართვები	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	6763618	7783478	8549147	878622	9256759	8016113	8519856
გათ მორი:							
მფიციან მომართვა	6325008	6980832	7890279	8069045	8403132	7350753	7875066
მ. სტრატეგიული პულიცია 06032290	274548	303240	306359	330360	321438	388946	344999
გინაზ ნაკავა	370923	418048	505862	475390	681940	500610	470241
საგამიო კურსები	67687	81358	153006	174187	171687	164750	174549
გვარიური სიმძლავე	98249	94390	94319	92061	87977	84819	87385
(კაციებითა მიღების შესაძლო რაოდენობა 1 გვლავი 1 ლავში)	26014	29936	32881	33533	35603	30789	32769
მრთ ცვლაში ფაქტური მოღვა	26.5	31.7	34.9	36.4	40.5	36.3	37.5

ცხრილი 7.

ბავშვთა და მოზარდ-მოსწავლეთა პროფილაქტიკური გასინჯვები,

საქართველო, 2008

15 წლამდე გავალები და 15-18 წლამდე მოზარდ-მოსწავლები სულ	გასინჯვლ პაციენტი რაოდენობა სულ	გამოვლენილია გასინჯვის დროს				
		სიცის დაცვის მაჩვენებელი	%	მარავაშენის დაცვის მაჩვენებელი	%	სიცის დაცვის მაჩვენებელი
15 წლამდე გავალები	651381	0.12	0.53	0.41	0.61	0.47
გათ მორი:						
15 წლამდე გავალები	541805	0.12	0.49	0.44	0.56	0.43
0-1 წლამდე	51844	0.04	0.03	0.05	0.01	0.004
1-5 წლამდე	156128	0.09	0.33	0.60	0.20	0.27
5-6 წლამდე	51122	0.26	1.51	1.43	1.40	1.22
15 წლის	39830	0.19	0.93	0.29	1.43	1.35
სკოლის დამთანაბის აზე 16-18 წლამდე	69746	0.13	0.53	0.27	0.56	0.30
მოზარდის სამთარი რაოდენობა – ჭავები	39380	0.08	0.40	0.13	0.38	0.26

ცხრილი 8.

სტომატოლოგიურ პოლიკლინიკაში (კაბინეტებში) მიმართვათა რაოდენობა,

საქართველო, 2003- 2008

მომართვები სულ	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	303240	306359	330360	321438	388946	344999
გათ მორი:						
15 წლამდე გავალები	58958	60102	69355	65408	58405	54393
15-18 წლამდე მოზარდები	26853	26575	24936	24285	23761	24742
კინეზლაზი მომართვების რაოდენობა სულ	149834	152363	160033	141763	175978	170387
გათ მორი:						

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

15 ფლავა პავილიონი	30397	28094	35069	30079	28981	26112
15-18 ფლავა მოზარდები	15203	15380	13866	12956	13313	12010

ცხრილი 9.

**სტომატოლოგიური პოლიკლინიკა და კაბინეტი, ქელი, კადრები და
მიმართვები წარმოდგენილი ანგარიშების მიხედვით, საქართველო, 2005 - 2008**

	2005	2006	2007	2008
დამოუკიდებლი სოფთა აღმოჩენის აღმიარებისა	100	71	109	70
შემაგალი სოფთა აღმოჩენის აღმიარებისა (კაბინეტი)	491	467	354	439
მიმართვათა სამინიჭო რაოდენობა	330360	321438	388946	344999
გათ შერის გავავთა მიმართვათა რაოდენობა	69355	65408	58405	54393
მიმართვათს რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე	0,07	0,07	0,09	0,08
მიმართვათა რაოდენობა 1 ბაზზზე	0,07	0,08	0,08	0,07
შპილთა რაოდენობა	1300	1241	1198	1197
საშუალო სამედიცინო ამონიალი (გბ. ტემპორალი)	242	197	191	217

ცხრილი 10.

**ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო
დახმარება, საქართველო, 1988 - 2008**

აირველადი	სამედიცინო დახმარება	გამოიყენება სულ	უადგინებელი დროს		უადგინებელი ავადგინებელი დროს		მათ შორის		მოგადიარობის და ასთოლობის უადგინებელი დროს		ავადგომების, მოგადიარების და ახალგოდების გადაჭვანა	
			სულ	%	სულ	%	სულ	%	სულ	%	სულ	%
1988	1309352	62373	4,8		1111850	84,9	26897	2,1	96563	7,4		
1989	1252456	61077	4,9		1075578	85,9	25796	2,1	90005	7,2		
1990	1268859	53629	4,2		1107048	87,2	23583	1,9	84598	6,7		
1991	1164685	54777	4,7		1016856	87,3	19555	1,7	73497	6,3		
1992	647018	31991	4,9		559136	86,4	12704	2,0	43187	6,7		
1993	420521	19673	4,7		361960	86,1	6938	1,6	31950	7,6		
1994	217006	8707	4,0		196235	90,4	2986	1,4	9078	4,2		
1995	156920	7774	5,0		144533	92,1	1317	0,8	3296	2,1		
1996	152344	7701	5,1		139734	91,7	959	0,6	3950	2,6		
1997	117734	7295	6,2		105932	90,0	780	0,7	3727	3,2		
1998	123582	7794	6,3		111410	90,2	1337	1,1	3041	2,5		
1999	142695	10219	7,2		126644	88,8	1856	1,3	3976	2,8		
2000	150645	7982	5,3		138383	91,9	1366	0,9	2914	1,9		
2001	135539	7618	5,6		124233	91,7	1126	0,8	2562	1,9		
2002	162376	8421	5,2		147701	91,0	1243	0,8	5011	3,1		
2003	192641	10166	5,3		172589	89,6	2104	1,1	7782	4,0		
2004	218188	19560	8,9		191379	87,7	3137	1,4	4112	1,9		
2005	453422	38594	8,5		393183	86,7	5246	1,2	16399	3,6		
2006	683003	49068	6,4		599335	87,8	6584	1,0	33016	4,8		
2007	726779	15930	2,2		644912	88,7	3319	0,5	62618	8,6		
2008	768167	10912	1,4		751945	97,9	5310	0,7	28412	3,7		

ცხრილი 11.

**ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო
დახმარება რეგიონების მიხედვით საქართველო, 2005 - 2008**

	2005	2006	2007	2008
თბილისი	191418	259426	277818	320354
აჭარა	48684	70542	69033	67924
გურია	11693	23157	22636	24182
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	7780	13121	13193	9638
სამეგრელო	35929	38761	50470	49342
მცხეთა-მთიანეთი	8077	20172	17395	17282
სამცხე-ჯავახეთი	14441	23411	29191	25657
ქვემო ქართლი	32422	52041	56755	59314
იმერეთი	60835	94157	93190	94154
კახეთი	23371	53010	58960	59469

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

შოდა გარილი საქართველო	18772 453422	35205 683003	38138 726779	40851 768167
---------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

ცხრილი 12.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარებისთვის მიმართვათა რიცხვი 1 სულ

მოსახლეზე, საქართველო, 2002 - 2008

მიმართვათა სახე	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
სასტრატეგიული დახმარების გამოაჩვანა	0.04	0.04	0.05	0.10	0.16	0.17	0.18
15 ღლამდე პაციენტის	0.003	0.004	0.003	0.04	0.08	0.08	0.07

ცხრილი 13.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მიერ აღრიცხული გამოძახებების

რაოდენობა, საქართველო, 2002-2008

სულ გასვლები	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
აირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეჭია დახმარება სახელმიწოდებულის აროგრამით	162376	192641	218188	453422	683003	750156	774192
	125442	147112	164218	427264	669764	713373	754818

ცხრილი 14.

ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების ქირურგოული მუშაობა,

საქართველო, 2003 - 2008

შირული რაოდენობი სულ	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	14972	22008	27525	25058	37456	27426
მათ შორის:						
გადამდებრების ორგანიზაცია	854	963	1916	2831	3949	5214
გათ შორის მიკროპირგირგილი	440	343	951	1455	2431	2212
გათ შორის გლაუკომა	55	56	323	329	415	450
კაფარაპტა	333	362	946	1725	2624	3297
გალ-გურ-ცეცირზე	601	433	349	524	576	973
გათ შორის გურზე	23	0	85	12	5	27
სისხლპარადვაზე	3	0	5	37	9	79
გუდილის ღრუს ტრანსიცია	22	34	30	30	38	317
გათ შორის ჩაუჩედავი თიაკრის კვეთა	6	4	8	22	20	139
სამედიცინური მიმართვის მიმართვის მიმართვის	5308	6463	6009	6405	7439	7219
სარკოვე ჯირკვლის	186	137	361	164	296	317
კანისა და კანებება მსოფლეზე	5990	10147	14358	10647	6250	8960

ცხრილი 15.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, მათ შორის ომის ინგალიდთა და მონაწილეთა, დასპანსერული მეთვალყურეობა, საქართველო, 2006 -2008

საავარიუმი ზღის დასაჯისში იმყოფება აღრიცხვაზე სულ	2006	2007	2008
	76132	85458	55908
მათ შორის:			
რაის მონაცილები (062ალიდვის გარდა)	7765	7800	4909
რაის ინვალიდები	3918	3518	2388
საავარიუმი ზღის მონაცილების გადამდებრების მიმართვის	16017	6041	8764
საავარიუმი ზღის მონაცილების მოიხსენება	8273	29418	8641
გათგან გადამდებრების მიმართვის	3602	2639	2396
საავარიუმი ზღის მონაცილების მიმართვის მიმართვის	83876	62081	56031

ცხრილი 16.

დასპანსერული მეთვალყურეობის ქვეშ მყოფ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, მათ შორის ომის ინგალიდთა და მონაწილეთა, განაწილება ინგალიდთა ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2008

სულ მათ შორის

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

	ოშის მონაცილე	ოშის ინდენილი
სააგარიშო ფლის პრეზი მთვალშერმატის ძველი იქოვება	56031	4428
გათ ურის მმარცვარიანობის უზრუნველყოფის კონფიდენციალურობის მიხედვისთვის:		
I გვევთრად	6633	279
II ანოუზენდონად	29322	1325
III ზომიერად	7254	421

ცხრილი 17.

	წევეგამდელთა სამედიცინო გამოკეთებების შედეგები, საქართველო, 2005 - 2008			
	2005	2006	2007	2008
მდგრადი და მარტივი სამედიცინო გარემონად სააგარიშო ფლის ჩატარდა	8260	7878	19420	29040
იმუნიზაცია მეთვალყურეობის ძველ სააგარიშო ფლის პრეზი	2920	2044	3091	4020

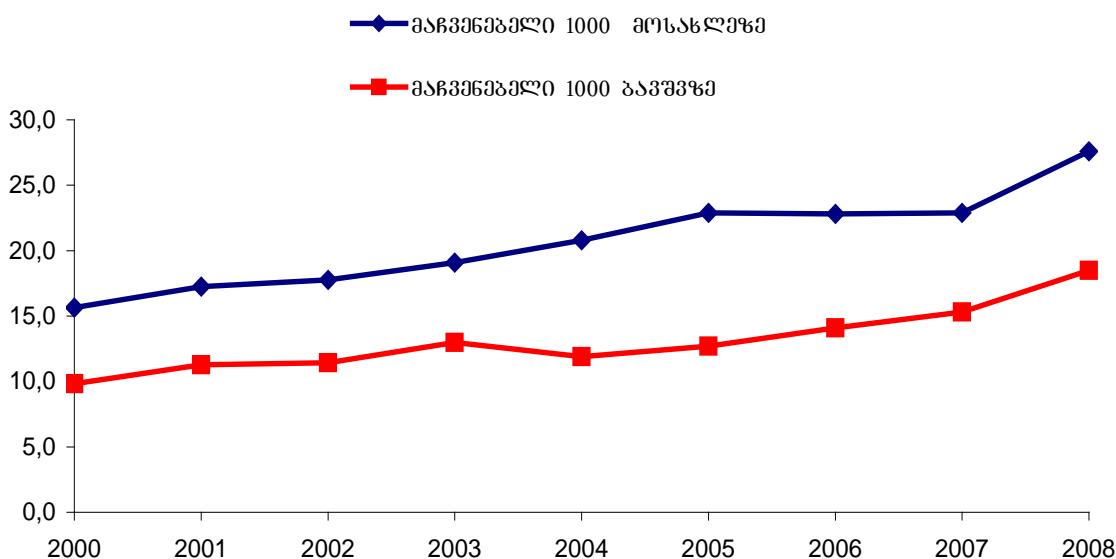
ცხრილი 18.

	სოფლის ამბულატორიების და საფერშლო-საბებით პუნქტების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008			
	2007		2008	
	სოფლის ამბულატორიები დამოუკიდებელი	საფერშლო- საბებით კუნძული (შემავალი)	სოფლის ამბულატორიები დამოუკიდებელი	საფერშლო- საბებით კუნძული (შემავალი)
აჭარა	0	44	170	46
გურია	2	57	11	58
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	12	19	12	19
სამეგრელო	2	113	7	113
იმერეთი	105	21	4	105
კახეთი	7	99	3	88
მცხეთა-მთიანეთი	27	9	5	8
სამცხე-ჯავახეთი	11	25	63	11
ქვემო ქართლი	21	51	17	51
შიდა ქართლი	21	45	9	21
აზერეთი	2	0	0	0

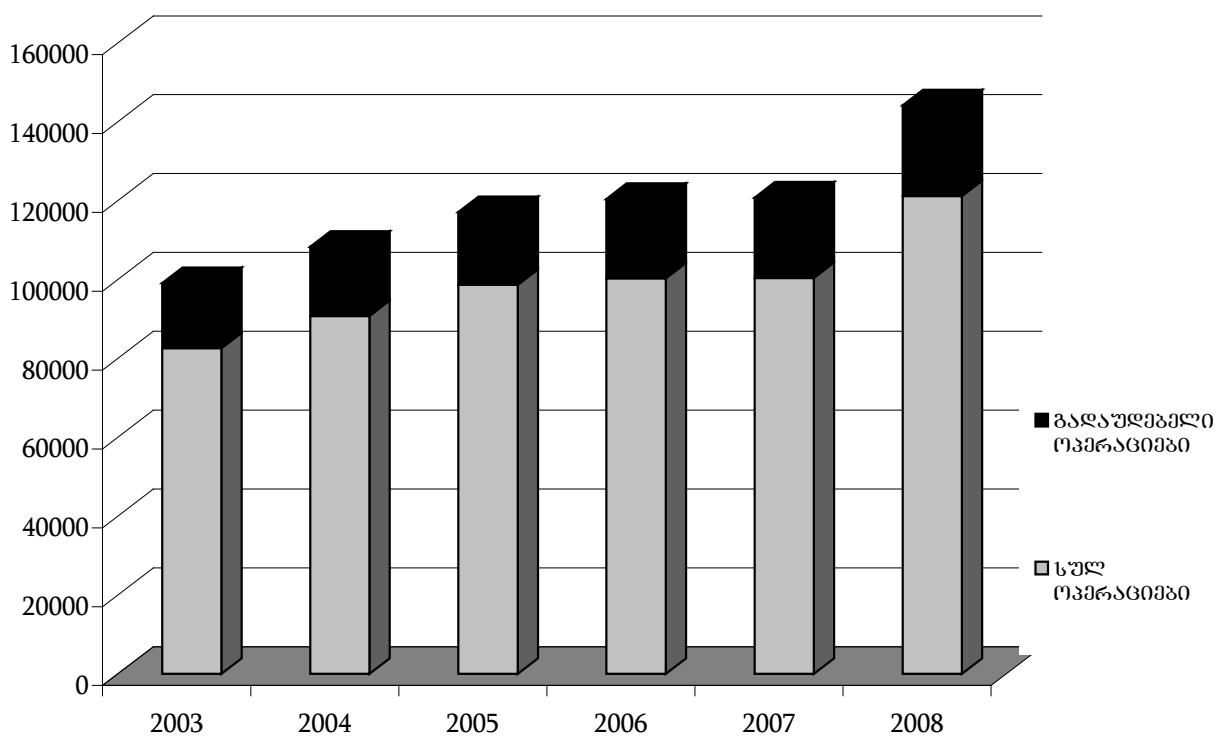
ცხრილი 19.

	სოფლის ამბულატორიებში და საფერშლო-საბებით პუნქტებში მომუშავე საშუალო სამედიცინო პერსონალი, საქართველო, 2005 - 2008			
	2005	2006	2007	2008
აჭარა	282	281	281	285
გურია	89	89	90	92
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	71	73	44	47
სამეგრელო	214	170	180	186
იმერეთი	270	268	251	244
კახეთი	278	278	257	243
მცხეთა-მთიანეთი	100	96	84	92
სამცხე-ჯავახეთი	108	99	80	92
ქვემო ქართლი	281	259	267	264
შიდა ქართლი	172	161	164	119
აზერეთი	39	5	4	5

ქირურგიული დახმარება

სურათი 1. ოპერაციათა რაოდენობის მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე,
საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 2. გადაუდებელი ოპერაციების ფილი ძირულგიული ოპერაციების
საერთო რაოდენობიდან, საქართველო, 2000 - 2008

ქირურგიული ოპერაციები, საქართველო, 2008

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების სულ	ოპერაციის რიცხვი გვრის გაცვლებით	ოპერაციის მარტივი გარემონტი	დეტალური ლიტერატურის მიხედვით
სულ ოპერაციები	121189	13943	545	0,5
ოპერაციები მირაცხვი სისტემის ორგანოზე	3239	199	117	3,6
გათ შორის	თავის ტესტები	1020	133	72
	ზურგის ტესტები	198	30	0
	ტესტის გარსებზე	60	0	6
	კერივურის მირაცხვი სისტემაზე	103	0	7
	მაღისტრალური დისტანციური	1742	0	1
				0,1
ოპერაციები მდრორიზმი სისტემის ორგანოზე	1180	2	0	0
გათ შორის	მაკრეზიზე	35	0	0
	ვარისტორ ჯირკვალზე	1044	1	0
	პარალინური დისტანციური	16	0	0
	აღრიცხალური	4	0	0
ოპერაციები მარცვალურის ორგანოზე	5748	283	0	0
გათ შორის	გლაუკომის	603	8	0
	კენტლენაციის	149	4	0
	კატარაქტის მიზანით	3651	34	0
ოპერაციები ჭრიზე, ცხირზე	3513	1226	0	0
გათ შორის	ჭრიზე	245	15	0
	აღნილილური	1916	1150	0
ოპერაციები ნუისტარ ჯირკვალზე	6904	4234	0	0
ოპერაციები სუნიქის ორგანოზე	1564	640	11	0,7
გათ შორის	კულმოცეპტორი	86	0	5
	ვილფის ნაფილის მიმკეთა (რეზეპცია)	115	6	1
	ვილფის სეპანტის მიმკეთა (რეზეპცია)	87	0	0
	ხორხ ზე	354	7	1
	სას ულეს რეზეპცია	40	0	0
	ბრონქის რეზეპცია	7	0	0
	ალვერის რეზეპცია	35	2	0
ოპერაციები გულზე	1253	303	58	4,6
გათ შორის	ლია გულზე	732	139	38
	გულის თანადამოწილი განვევის გამო	65	39	6
	მედიურასულ ური პალორური დილატაცია	195	125	2
	კარლინგსტამბულატორის მიკლანტაცია	250	0	2
	არიდიკარლური	5	0	0
ოპერაციები სისხლარღვევზე	3207	26	11	0,3
ოპერაციები სახელმწიფო მომენტულ და მუცელის ღრუს ორგანოზე	28614	4348	270	0,9
ოპერაციები თირამოვასა და ვარძსავითზე	2620	291	9	0,3
გათ შორის	თირამოვის გაღამენირვა	7	0	1
				14,3
ოპერაციები ზონამოვარაც ჯირკვალზე	1097	10	1	0,9
ოპერაციები ქალის სასქმის ორგანოზე	8543	16	5	0,1
სამედი - გილემოლორიზრი ოპერაციები	32159	33	1	0,003
გათ შორის	საგამილორენსიგარ ურსულირის გამო	1170	0	0
ოპერაციები კვალ-კუნიორება სისტემაზე	9365	931	33	0,4
გათ შორის :	კილურის ან მინი ცალილის ამაზურაცია	927	17	26
	გათ შორის: ლიაბეტის გამო	540	0	12
ოპერაციები სარკევ ჯირკვალზე	1935	0	0	0
ოპერაციები კანსა და კაცვევა უჯრედისზე	5560	670	14	0,3

ქირურგიული ოპერაციები, საქართველო, 2007-2008

	2007		2008	
	სტაციონარული რაოდინგის რაოდინგის რიცხვი	ლეტალობა (%)	სტაციონარული რაოდინგის რაოდინგის რიცხვი	ლეტალობა (%)
სულ რაოდინგი	100438	0,5	121189	0,5
რაოდინგი ენევული სისტემის ორგანოები	2649	3,8	3239	3,6
რაოდინგი ენდოკორინული სისტემის ორგანოები	934	0,1	1180	0
რაოდინგი ინდაზე	3634	0	5748	0
რაოდინგი ფურზე, ცხვირზე	2539	0	3513	0
რაოდინგი სასუნიქ ტრანსფრაცია	2224	0,9	1564	0,7
რაოდინგი გულზე	831	3,6	1253	4,6
რაოდინგი სისხლარღვები	2466	1,3	3207	0,3
რაოდინგი საჭრელის მომცელებას და მუცელის ღრუს ტრანსფრაცია	24592	1,1	28614	0,9
რაოდინგი თირკმლებასა და უარდსაჭველის	2031	0,8	2620	0,3
რაოდინგი ზინამდებარე ჯირკვლები	1169	0,7	1097	0,1
რაოდინგი ძალის სასქმაო ტრანსფრაცია	7770	0,1	8543	0,1
სამარტინის გინეკოლოგიური რაოდინგი	27194	0,04	32159	0,003
რაოდინგი ქვალ-კუთორვან სისტემაზე	6778	0,7	9365	0,4
რაოდინგი სარყმები ჯირკვლები	1515	0	1935	0
რაოდინგი კანსა და კაცვება უარდისზე	4111	0,1	5560	0,3

ქირურგიული ოპერაციები ბაგშვებში, საქართველო, 2008

	სტაციონარული რაოდინგის რაოდინგის რიცხვი	რაოდინგის უდიდეს გარდაიცვალა	ლეტალობა %
სულ რაოდინგი	13943	79	0,6
მათ შორის:			
რაოდინგი ენევული სისტემის ორგანოები	199	10	5,0
რაოდინგი სასუნიქ ტრანსფრაცია	640	2	0,3
რაოდინგი გულზე	303	27	8,9
რაოდინგი საჭრელის მომცელებას და მუცელის ღრუს ტრანსფრაცია	4348	35	0,8
რაოდინგი ქვალ-კუთორვან სისტემაზე	931	2	0,2

ქირურგიული ოპერაციები, საქართველო, 1994 - 2008

	რაოდინგის რაოდინგის სულ მოსახლეობა	ლეტალობა (%)		მათ შორის ბაგშვები მართვების 1000 მაგაზების შავები	ლეტალობა (%)
1994	108194	0,7	13018	11,5	0
1995	97583	0,7	10774	9,9	0
1996	79087	0,7	10057	9,6	0
1997	79114	0,7	8875	8,8	0
1998	79046	0,8	9810	9,9	0
1999	74234	0,8	9219	9,6	0
2000	69360	0,8	9262	9,8	0,7
2001	75905	0,7	10415	11,3	0,6
2002	77657	0,7	10463	11,7	0,3
2003	82626	0,7	10970	13,0	0,5
2004	90790	0,7	10945	11,9	0,4
2005	98695	0,7	11655	12,7	0,5
2006	100303	0,6	11194	14,1	0,4
2007	100438	0,5	11722	15,3	0,2
2008	121189	0,5	13943	18,5	0,6

ცხრილი 5.

გადაუდებელი ქორუმების მძღოლი თბერაციები, საქართველო, 2008

გადაუდებელი ქორუმების მძღოლი დახმარება	გათ შორის:	სულ	ოპერაციის შენებად გარდაიცვალა	ღატალობა (%)
		23022	247	1,1
გაფლავის მფავავ გაუვალობის გამო		1106	64	5,8
მფავავ ააპედიციის გამო		9066	5	0,1
კუჭის და თორმეტოჯა ნაფლავის პროცენტის გამო		635	26	4,1
კუჭ-ნაფლავური სისხლდენის გამო		239	23	9,6
ნაჭელილი თიაპრის გამო		4067	10	0,3
მფავავ ერლეპისტიტის გამო		1646	12	0,7
მფავავ ააცრეატიტის გამო		98	6	6,1
საშვილოსნოსგარე რესულობის გამო		1170	0	0
საღვევატორია		205	6	2,9
სხვა რამრაციები მუცელის დრუს რეგაციებაზე		2497	73	2,9
ფილტვის რეზეპცია		100	0	0
ნეფრეპტორია		130	1	0,8
ორქეპტორია		163	0	0
ოგარეპტორია		386	0	0
სხვა რამრაციები ზარდ-სასქვსო სისტემაზე		653	1	0,2
კილურის ან მისი ნაფილის ააცუტაცია		861	20	2,3

ცხრილი 6.

გადაუდებელი ქორუმების მძღოლი თბერაციების სტრუქტურა, საქართველო, 2007 - 2008

გადაუდებელი ქორუმების მძღოლი დახმარება	გათ შორის:	2007		2008	
		სულ 20369	% 100	სულ 23022	% 100
მფავავ ააპედიციის გამო		8433	41,4	9066	39,4
კუჭის და თორმეტოჯა ნაფლავის კერვორაციის გამო		651	3,2	635	2,8
მფავავ ერლეპისტიტის გამო		1779	8,7	1646	7,1
ნაფლავების მფავავ გაუვალობის გამო		943	4,6	1106	4,8
კუჭ-ნაფლავური სისხლდენის გამო		238	1,2	239	1,04
ნაჭელილი თიაპრის გამო		3848	18,9	4067	17,7
მფავავ ააცრეატიტის გამო		116	0,6	98	0,4
საშვილოსნოსგარე რესულობის გამო		938	4,6	1170	5,1
საღვევატორია		162	0,8	205	0,9
სხვა რამრაციები მუცელის დრუს რეგაციებაზე		1868	9,2	2497	10,8
ფილტვის რეზეპცია		28	0,1	100	0,4
ნეფრეპტორია		134	0,7	130	0,6
ორქეპტორია		148	0,7	163	0,7
ოგარეპტორია		319	1,6	386	1,7
სხვა რამრაციები ზარდ-სასქვსო		268	1,3	653	2,8
სისტემაზე		496	2,4	861	3,7
კილურის ან მისი ნაფილის ააცუტაცია					

ცხრილი 7.

ქირურგიული ოპერაციები ზოგადი ნარკოზით, საქართველო, 1994 - 2008
 ზოგადი ნარკოზით აროვენი სამრთო რაოდენობიდან ღვაწალი ნარკოზის შედეგად

1994	28286	26,1	0,02
1995	32360	33,2	0,01
1996	24400	30,9	0,01
1997	30864	39,0	0,01
1998	32363	40,9	0,04
1999	31974	43,1	0,02
2000	32213	46,4	0,02
2001	34173	45,0	0,02
2002	35261	45,4	0,03
2003	39386	47,7	0,03
2004	43030	47,4	0,03
2005	54499	55,2	0,01
2006	54771	54,6	0,01
2007	57004	56,7	0,01
2008	71725	59,2	0,01

ცხრილი 8.

გადაუდებელი ოპერაციები, საქართველო, 1994 - 2008

	ზოგიერთი გადაუდებელი ოპერაციები	აროვენი სამრთო რაოდენობიდან	ღვაწალი (%)
1994	11407	10,5	1,9
1995	12387	12,7	1,7
1996	11444	14,5	1,2
1997	13007	16,4	1,7
1998	13596	17,2	1,5
1999	14484	19,5	1,4
2000	13982	20,2	1,4
2001	13372	17,6	1,1
2002	13610	17,5	1,4
2003	16498	20,0	1,3
2004	17541	19,3	1,4
2005	18414	18,6	1,4
2006	20146	20,1	1,2
2007	20369	20,3	1,4
2008	23022	19,0	1,1

ცხრილი 9.

ოპერაციები მუცელის ღრუს ორგანოებზე, საქართველო, 1994 - 2008

	ცულ ღვაწალი	გათ მორის	სხვა რაორაციები ღვაწალი
	%	გადაუდებელი ოპერაციები რაოდენობა	ღვაწალი %
1994	17971	2,2	10633
1995	17584	2,0	11612
1996	14899	1,8	10618
1997	16967	1,9	11982
1998	18266	1,9	12755
1999	18948	1,8	13478
2000	18055	1,7	12991
2001	18367	1,6	12385
2002	19979	1,4	12711
2003	19647	1,4	13346
2004	24419	1,4	14029
2005	23434	1,4	14680
2006	24617	1,2	17873
2007	24592	1,1	18038
2008	28614	0,9	19559

ცხრილი 10.

მაღალი ლეტალობის მქონე ოპერაციები მუცლის ღრუს ორგანოებზე,
რომელიც გადაუდებელი ოპერაციების ჩამონათვალში არ შედის,
საქართველო, 1994 - 2008

	ოპერაციების რაოდენობა	ლეტალობა (%)
1994	2872	4,6
1995	2588	4,5
1996	2153	5,0
1997	2733	3,5
1998	2565	1,3
1999	3180	3,9
2000	2304	3,9
2001	2694	4,6
2002	3776	2,5
2003	2812	3,8
2004	2706	3,2
2005	3343	3,2
2006	2795	2,5
2007	3033	2,1
2008	4027	2,0

ცხრილი 11.

ზოგიერთი გადაუდებელი ქრიურგიული ოპერაცია, დააგადების დაწყებიდან
სტაციონარში შემოყვანის გადები, საქართველო, 2008

შემოყვანილი აგადებოლოგი	სტაციონარში						
	სულ	მ.შ. 24 საათზე	გვიან	არ იძნა	ლეტალობა	ოპერაციების ულია	ლეტალობა (%)
მუცლის ცალკეული	1106	220	19,9	139	3,6	1106	5,8
გაუგალობა	9066	1393	15,4	109	0	9066	0,1
კუჭისა და თორმეობობა	635	51	8,0	75	0	635	4,1
ცალკეული კუჭის მუცლის ცალკეული	239	54	22,6	713	2,5	239	9,6
ცალკეული თიაკანი	4067	319	7,8	209	0	4067	0,2
მუცლის ცალკეული მუცლის ცალკეული	1646	369	22,4	143	0,7	1646	0,7
მუცლის ცალკეული მუცლის ცალკეული	98	19	19,4	198	0,5	98	6,1
სამდგრავი სამდგრავი	1170	35	3,0	5	0	1170	0
სამდგრავი	205	10	4,9	0	0	205	2,9
სევა მუცლის ცალკეული	2497	73	2,9	150	2,0	2497	2,9
დრუს ტრანსპორტი	100	0	0	0	0	100	0
დეფენსიური	130	1	0,8	10	0	130	0,8
მუცლის ცალკეული	163	3	1,8	0	0	163	0
მუცლის ცალკეული	386	4	1,0	0	0	386	0
სევა მუცლის ცალკეული	653	34	5,2	17	0	653	0,2
დაფილების აგადები	861	70	8,1	1	0	861	2,3

ქირურგიული საწოლების მუშაობის მაჩვენებლები,
საქართველო, 1995 – 2008

ს.წლ		შირური მუშაობის დაფინანსები (ლარებში)	საჭრები	პროცენტი
1995	7006	115,7	14,8	7,9
1996	5210	85,5	10,1	8,6
1997	5509	84,2	9,7	8,8
1998	5387	95,3	10,0	9,6
1999	5395	89,8	9,2	9,9
2000	5022	74,7	8,2	9,1
2001	4787	75,8	7,6	10,0
2002	4518	82,0	7,6	10,9
2003	4516	79,4	7,1	11,3
2004	4441	83,2	6,8	12,4
2005	4256	83,5	6,2	13,7
2006	3990	90,1	5,7	15,9
2007	3584	113,9	5,9	19,3
2008	3453	125,1	5,5	23,1

ბაგშეთა ქირურგიული საწოლების მუშაობის მაჩვენებლები,
საქართველო, 1995 - 2008

ს.წლ		ბაგშეთა შირური მუშაობის დაფინანსები (ლარებში)	საჭრები	პროცენტი
1995	770	94,3	11,7	8,2
1996	666	79,1	9,3	8,7
1997	630	73,4	9,0	8,3
1998	655	78,7	8,7	9,2
1999	563	82,8	8,5	9,8
2000	588	70,7	7,5	9,6
2001	522	82,9	7,8	1,8
2002	513	78,5	7,6	10,5
2003	529	11,4	7,3	15,7
2004	549	116,7	6,0	19,6
2005	537	125,0	4,6	27,4
2006	460	134,2	7,3	18,3
2007	372	208,7	8,9	23,1
2008	389	153,8	6,2	24,6

ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007-2008

	ოპერაციების რაოდენობა	2007		2008	
		ლეტალობა %	ოპერაციების რაოდენობა	ლეტალობა %	ოპერაციების რაოდენობა
აზეაზეთი	363	0	219	0	
აჭარა	9794	0,4	13207	0,2	
თბილისი	50833	0,7	60604	0,6	
კახეთი	4758	0,2	5241	0,3	
იმერეთი	14873	0,6	18228	0,5	
სამეგრელო	5158	0,4	5778	0,5	
შიდა ქართლი	3800	0,3	4781	0,1	
ქვემო ქართლი	5007	0,5	5459	0,2	
გურია	1493	0,5	1792	0	
სამცხე-ჯავახეთი	2316	0,2	2471	0,1	
მცხეთა-მთიანეთი	1117	0	1198	0,3	
რაჭა-ლეჩხუმი	259	0,8	400	0,3	
სენა უმ्यგბა	--	--	1733	0,4	
საქართველო	100438	0,5	121111	0,5	

დამშვარე განყოფილებების მუშაობა

ცხრილი 1.

დამშვარე განყოფილებების მუშაობა, საქართველო, 2008

	რაოდენობა
ზოგილერაპიული განყოფილებების (კაბინეტების) მუშაობა	
აპილი რაოდენობა, რომელიც დასრულებული მატრიცაზე	41770
გათ შერის კულიკლინიკაში და პირაზე	22090
აპილი სამრთო რაოდენობაზე 15 ტლამდე ასაკის ბავშვები, რომელიც დასრულებული მატრიცაზე	15345
გათ შერის კულიკლინიკაში და პირაზე	3571
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი	228963
გათ შერის: კულიკლინიკაში	122773
პირაზე	2076
სამართებლო ზოგულტურის კაბინეტების მუშაობა	
აპილი რაოდენობა, რომელიც დასრულებული მატრიცაზე	17013
გათ შერის კულიკლინიკაში და პირაზე	10365
აპილი სამრთო რაოდენობაზე 15 ტლამდე ასაკის ბავშვები, რომელიც დასრულებული მატრიცაზე	8196
გათ შერის კულიკლინიკაში და პირაზე	6052
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი	148135
გათ შერის: ამბულატორულ აგადებულებებზე კულიკლინიკაში	75840
პირაზე	905
რეცლექსორერაციის კაბინეტების მუშაობა	
აპილი რაოდენობა, რომელიც დასრულებული მატრიცაზე	940
ჩატარებული პროცედურების რიცხვი	11390
ჰემოლიალიზის განყოფილებების მუშაობა	
დიალიზის აღმილთა რაოდენობა	340
ჩატარებულ ჰემოლიალიზითა რაოდენობა	90351
ჰიპერპარიული ოქსიგენაციის განყოფილებების მუშაობა	
ჩატარებული სეასეპის რიცხვი	205
ლოგოპედული დასმარება	
აპილი რაოდენობა, რომელთაც დაამთავრეს გეცადინეობა ლოგოპედთან	3125
გათ შერის 15 ტლამდე ასაკის ბავშვები	3116

დიაგნოსტიკური განყოფილების მუშაობა

ცხრილი 1.

რენტგენოლოგიური გამოკვლევები (პროფილაქტიკური გასინჯვების ჩათვლით),
საქართველო, 2008

	სულ	გულმარცვის ორგანიზაციის	ათ შორის საჭმლის მომღერავის ორგანიზაციი	პალ-სახსართა სისტემა
რაოდგამოლოგიური გამოკვლევები	507729	245983	62481	183346
გათ შორის:				
გამუქება	84914	69298	13993	1070
რენტგენოგრაფია	423519	177183	49287	182241
მლექტრონური რენტგენოგრაფია	1438	533	0	905
დიაგნოსტიკური ულუოროგრაფია	22173	22173	0	0
სამიაღური გამოკვლევა	34046	463	537	39
სამიაღურ გამოკვლევათა რიცხვიდან ჩატარებულია:				
ანგიოგრაფია	792			
ძოლებისტროგრაფია	537			
უროგრაფია	1730			
კომპიუტრული ტომოგრაფია	22788			
ტომოგრაფია ჩევულებითი	2685			
გენოტალიმას გამოკვლევა	42			
სალკინოგრაფია	656			
მამოგრაფია	3889			

ცხრილი 2.

ულტრაბურიო გამოკვლევები, საქართველო, 2007-2008

	2007 რაოდგომა	2008 რაოდგომა
გულ-სისხლპარალიზმი სისტემის	42349	78061
მუცელის ღრუს ორგანოების	128031	195414
ქალის სასქესო რენგაციების	138105	195581
გათ შორის: რასულურის ღრუს	72726	86149
ახალშობილების და ადრეული ასაკის აავავების	10550	9880
სარევენ ჯირკვლების	8270	10248
ვარისეპრი ჯირკვლის	23834	34479
ძვალ-სახსართა სისტემის	5345	18099
აპრილიული სისხლპარალების ღორალური გამოკვლევა	8172	9785
თავის ტონის ეპრისრაია	8869	11582
ვუპერიური ბიოფსია და დრენირება ულტრაბურიო სეივით	43	111
ინტრაორანაციული ულტრაბურიო გამოკვლევა	11	5445

ცხრილი 3.

ენდოსკოპიური განყოფილებების (კაბინეტების) მუშაობა, საქართველო, 2008

	სულ	გათ შორის	ეზოფამო-გასტრო- დუოდენ- სერიუმი	პოლიცერობიური	პოლიცერობიური
ედოსკოპიური გამოკვლევები	23474	15600	1445	4686	
გათ შორის:					
სამუშაოები პროცედურები	5834	3893	123		1780
გამოკვლევათა სამრთო რიცხვიდან ციტოლოგიური მასალის აღგათ	2720	1035	333		1301

ცხრილი 4.

ლაპორატორიების მუშაობა, საქართველო, 2008

ჩატარებული აცალიზების რიცხვი

სულ	5313969	1876853	137289	1515819	302439	637694	გათ შორის:
							კვალიფიციური გოუნი
ამბულატორიული ავაღმყრებები	2835486	981350	78619	767534	140479	406319	გათ შორის:
აცალიზების რიცხვისას:							
კორმოცებები							74173
ცენტრული გადამზღვევები							169676
შეღებებისა და შეღებების საჭიროადებები სისტემის მაჩვენებლების							296506
მარილობა-ტყელობა ცვლის							57673
გასაღის ბაზტონილობის გამოვლენები ტუბერკულოზის გაცილებამოწაფე							88689
გაეტენირება და გამოსახულება							34850
გამოკვლევები დიაგნოსტიკურად:							4422
გამოკვლევები მინიმოპრეპარატები:							3600
გამოკვლევები მაღარიაზე							1918
სეროლობის რეაქციები კომპლექსი							1311
სერიალური რეაქციები სიცილისის სერო- და ლიქვიდორიდიაგნოსტიკისათვის							480
სერიალური რეაქციები სიცილისის სერო- და ლიქვიდორიდიაგნოსტიკისათვის							191083
სერიალური რეაქციები სიცილისის სერო- და ლიქვიდორიდიაგნოსტიკისათვის							71317

ცხრილი 5.

ფუნქციური დიაგნოსტიკის კაბინეტის მუშაობა, საქართველო, 2007-2008

	2007	2008
გამოკვლეულ ააცივეთა რაოდენობა	265292	315686
გათ შორის კორილი გოუნი და პირაზე	125565	164912
გამოკვლეულთა საერთო რიცხვისას 15 ცლამდე ასაკის გავავვა	20559	22130
სულ გამოკვლევათა რაოდენობა	304310	359921

ცხრილი 6.

სამედიცინო დაწესებულებებში განყოფილებების (კაბინეტების) რაოდენობა,

საქართველო, 2007-2008

განყოფილებები (კაბინეტები)	2007	2008
ვიზიონებრივი გოუნი	182	187
სამკურალო ფიზიკურის (მოზოლობისა და პავავია)	121	119
რეალურისობის რაოდენობა	6	8
კომოდიალიზის	6	9
კიბერგარიული რესიგნაციის	3	3
სურდოლოგიური	4	7
რეალურისობის რაოდენობა	299	297
მდერსერაციული	55	72
ანტირაბიული	73	79
კომპიუტერული ტომოგრაფიის	11	16
აცემების ჩასატარებელი	297	271
კაორილოგანატომოური	22	21
ელექტროკარდიოგრაფიისა და ჟურნიული დიაგნოსტიკის	274	312
სისხლის გადასხვის	133	128
ლაბორატორიები	-	1
რადიოიორგოური დიაგნოსტიკის	611	620
კლინიკურ-დიაგნოსტიკური	95	106
გაეტენირიული	119	126
სეროლოგიური	387	381
ბიოპიმოური	67	74

ანტირაბიული სამსახურის მუშაობა

ცხრილი 1.

ანტირაბიული კაბინეტების მუშაობა (ცოდნის საწინააღმდეგო აცრები), საქართველო, 2007-2008

	2007	2008
პაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც მიმართას აფირაბიული დახმარებასთვის	37943	45412
პაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც მიმართას დახმარება ვაჟინაციაზე გამაგლობულინო პროცესისაზე	34232	44073
აცრილთა რიცხვიდან მიმღებ:		
პირების პირობითი კურსი	19889	29259
პირების არაპირობითი კურსი	8021	9736
დამოუკიდებლად შემყვითას აცრები	6322	5078

**სისწლის დამამზადებელი სადგურების და სისწლის გადასხმის
კაბინეტების მუშაობა**

ცხრილი 1.

სისტლის სამსახურის მუშაობის ძროთადი მაჩვენებლები, საქართველო, 2003 - 2008

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
დოცორების რაოდენობა სულ	23155	27981	29135	32787	28983	30366
გათ შორის უსასყიდლო (ნათესავი)	6253	6030	7115	12360	7444	7575
მომუშავე პროცენტი სულ	474	452	456	443	371	317
გათ შორის მშიშები	119	94	121	126	103	92
დამზადებულია:						
უკონსერვაციო სისხლი სულ (ლიტრებში)	9503	14103	12290	13472	18133	23529
გათ შორის უსასყიდლო (ლიტრებში)	1811	1789	2864	3952	8548	11201
მრიობობით ული გასა (ლიტრებში)	4771	5490	5596	5982	6292	9693
ახლადგაყინული აღაზება (ლიტრებში)	4627	5380	5750	6955	6130	10478
ლეიკოციტებით და თორმებობით გადარიცხული გასა (ლ)	601	492	645	543	178	356
თორმებობით ული გასა (ლიტრებში)	1219	1216	1953	1690	1324	105
აღაზმინი (ლიტრებში)	90	87	66	0	0	0

პროფილაქტიკური აცრები*

ცხრილი 1.

მონაცემები დოკუმენტი ჩატარებული აცრების შესახებ, საქართველო, 2008

ვაკცინა	ვაკცინაციის ასაპი ააღმდეგის მიზანი	აცრილთა რაოდენობა კალაბრიის მიზანი	მოცეა %
ბც-1 (დროული) **	0 – 5 დღე	50199	89,6
ბც-1	0 - 1 დღამდე	53195	95,4
ლყ-1	2 013. – 11 013. 29 დღ.	46648	--
ლყ-2	3 013. – 11 013. 29 დღ.	44681	--
ლყ-3	4 013. – 11 013. 29 დღ.	42881	92,1
ლყ-4	18 – 24 0130ს	38199	84,0
კოლი-1	2 013. – 11 013. 29 დღ.	42399	--
კოლი-2	3 013. – 11 013. 29 დღ.	41468	--
კოლი-3	4 013. – 11 013. 29 დღ.	41840	89,9
კოლი-4	18 - 24 0130ს	35289	77,6
კოლი-5	5 ვლის - 5 ვლ. 11 013. 29 დღ.	32760	75,0
ვირუსული კვარტილი B-1 (დროული) **	0 - 24 საათი + 25 სით. – 11 013. 29 დღ.	52658	94,0
ვირუსული კვარტილი B - 1 (სულ)	0 - 24 საათი + 25 სით. – 11 013. 29 დღ.	54909	98,5
ვირუსული კვარტილი B - 2	2 013. – 11 013. 29 დღ.	44763	--
ვირუსული კვარტილი B - 3	3 013. – 11 013. 29 დღ.	41619	89,4
ლყ - 1	12 - 24 0130ს	44133	96,5
ლყ - 2	5 ვლის - 5 ვლ. 11 013. 29 დღ.	38006	87,0
ლყ	13 ვლის	1531	15,4
ლტ	5 ვლის - 5 ვლ. 11 013. 29 დღ.	36931	84,5
ტლ	14 ვლის	37792	66,5

ცხრილი 2.

ჩატარებული აცრების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

	ბც - 1 (0 - 5 დღე)**	ბც - 1 (0 - 1 დღამდე)	ლყ - 3			
	აცრილთა რაოდენობა	მოცეა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცეა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცეა %
აჭარა	5174	95,4	5277	96,6	4013	90,6
თბილისი	21550	88,6	22984	97,1	14929	94,5
კახეთი	2663	81,7	2879	86,5	3370	95,3
იმერეთი	7290	91,2	7514	94,0	5907	93,6
სამეგრელო	3457	83,7	3498	97,2	2611	87,4
შიდა ქართლი	2429	94,7	2480	96,8	2589	90,8
ქვემო ქართლი	4093	88,7	4481	95,1	4594	83,7
გურია	885	92,5	933	97,4	1066	97,6
სამცხე-ჯავახეთი	1947	88,7	2130	97,8	2140	95,0
ახტატ-ამიანი	434	90,8	452	90,2	826	93,4
რაჭა-ლეჩეთი	97	94,2	99	86,8	182	88,8
სერა სამინისტრო	180	--	468	72,0	654	90,3
საქართველო	50199	89,6	53195	95,4	42881	92,1

* მოცვა დათვლილია მიზნობრივ კონტინგენტზე

** მოცვა დათვლილია ცოცხალშობილთა რაოდენობაზე, დკსჯუც მონაცემები

ცხრილი 3.

ჩატარებული აცრების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

	აოლიო - 3		30რუსული პეპატიტი B-1		30რუსული პეპატიტი B-3 (დროული)	
	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %
აჯარა	3572	80,7	5224	96,3	3879	87,6
თბილისი	14456	91,5	23033	94,7	14912	94,4
კახეთი	3303	93,4	3026	92,9	3298	93,3
იმერეთი	5906	93,6	7763	97,1	5586	88,5
სამეგრელო	2616	87,5	3298	79,8	2436	81,5
შიდა ქართლი	2474	86,8	2362	92,1	2215	77,7
ქვემო ქართლი	4871	88,7	4296	93,1	4695	85,5
გურია	986	90,3	943	98,5	993	90,9
სამცხე-ჯავახეთი	2016	89,5	1959	89,3	2015	89,5
მცხეთა-მთიანეთი	738	83,5	457	95,6	788	89,1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	205	100,0	92	89,3	167	81,5
სენა სამინისტროები და უფლებები	697	96,3	205	--	635	87,7
საქართველო	41840	89,9	52658	94,0	41619	89,4

ცხრილი 4.

ჩატარებული აცრების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

	დფ		ფფ - 1		ფფ - 2	
	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %	აცრილთა რაოდენობა	მოცვა %
აჯარა	2961	69,7	3840	86,7	3084	72,5
თბილისი	11998	83,7	15538	98,4	11528	80,4
კახეთი	3395	99,8	3443	97,5	3118	91,7
იმერეთი	5292	97,3	5793	98,9	5255	96,6
სამეგრელო	2395	90,5	2770	96,5	2464	93,1
შიდა ქართლი	2225	77,5	2835	98,8	2681	93,4
ქვემო ქართლი	3968	71,1	5165	96,9	5342	95,7
გურია	1078	89,8	1068	98,9	1004	83,7
სამცხე-ჯავახეთი	2110	98,6	2001	92,5	2002	93,5
მცხეთა-მთიანეთი	769	89,7	844	94,2	751	87,6
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	198	73,3	192	93,2	220	81,5
სენა სამინისტროები და უფლებები	542	75,6	644	89,0	557	77,7
საქართველო	36931	84,5	44133	96,5	38006	87,0

** ძოცვა დაფუძნდება ცოცხალშობილთა რაოდენობაზე, დკხელ მონაცემები

**ჩატარებული აცრების რაოდენობა, აფხაზეთის დე-ფაქტო ჯანდაცვის
სამინისტროს მონაცემები, 2008**

გაეცინა	ჩატარებული აცრების რაოდენობა
ბცჟ	2500
ღყჟ	5253
კოლიო	8853
ვირუსული კვარაციტი B	5804
ფფკ	3531
ფიტოლა-ფიტოზრა (კამანი)	6678
ღტ	2452
ტლ	2534

**ჩატარებული აცრების რაოდენობა, ცხინვალის რეგიონის დე-ფაქტო ჯანდაცვის
სამინისტროს მონაცემები, 2008 *****

გაეცინა	ჩატარებული აცრების რაოდენობა
ბცჟ-1 (დროშლი)	69
ბცჟ-1 (სულ)	78
ბცჟ-2	5
ღყჟ-1	159
ღყჟ-2	165
ღყჟ-3	139
ღყჟ-4	84
კოლიო-1	203
კოლიო-2	197
კოლიო-3	184
კოლიო-4	164
კოლიო-5	103
კოლიო-6	182
ვირუსული კვარაციტი B-1 (დროშლი)	67
ვირუსული კვარაციტი B-1 (სულ)	146
ვირუსული კვარაციტი B-2	139
ვირუსული კვარაციტი B-3	112
სხვა ვირუსული კვარაციტი	375
ფფკ-1	210
ფფკ-2	132
ფფკ	40
ღტ-1	52
ღტ-2	39
ღტ-3	25
ღტ-4	10
ღტ	21
ტლ	202

*** 5 თვის მონაცემები (იანვარი-მაისი).

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა*

ქალთა კონსულტაციების მონაცემებით, 2008 წელს, საქართველოში აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 80368 ორსული, 16%-ით მეტი 2007 წელთან შედარებით. საანგარიშო წელს შემოსულ ორსულთა 52,1% აღრიცხვაზე აყვანილ იქნა 12 კვირის ორსულობის ვადამდე. წლის განმავლობაში მეთვალყურეობიდან მოხსნილია 54750 ორსული, მათ შორის: 49 508 ქალმა (90.4%) ორსულობა მიიტანა ბოლომდე, 1.7%-ში აღირიცხა თვითნებური აბორტი (ორსულობის 22 კვირამდე). დროულად იმშობიარა 47867 (96.7%) ქალმა.

2008 წელს, 4 სრულ ვიზიტზე კონსულტაციებს მიმართა ქალთა 71.8%-მა. ვიზიტების დროს თერაპევტის მიერ გასინჯულია 41001 ორსული, მათ შორის 56.2% - 12 კვირის ორსულობის ვადამდე. რეზუს-ფაქტორზე, სიფილისზე, აივ-ინფექციაზე და B-ჰეპატიტზე გამოკვლეულ იქნა, შესაბამისად, 47044, 42885, 41382 და 40129 ორსული; 6248 ქალი გაგზავნილ იქნა C-ჰეპატიტზე გამოსაკვლევად.

2007 წლის ივნისიდან საქართველოში როსტროპოვიჩ-ვიშნევსკაიას ფონდის მხარდაჭერით შესაძლებელი გახდა ორსულ ქალთა სისხლის შრატის ლაბორატორიული კვლევა *HBs ანტიგენის გამოსავლენად*. 2007 წლის ივნისიდან 31 დეკემბრამდე *HBs ანტიგენზე* გამოკვლეულია 26015, ხოლო 2008 წელს - 40129 ორსული. ამის გარდა, დაიწყო ანტიგენდადებითი დედებისგან დაბადებული, B-ჰეპატიტის ვირუსით ინფიცირების მაღალი რისკის მქონე ბავშვების B-ჰეპატიტის საწინააღმდეგო იმუნოგლობულინით პასიური იმუნიზაცია. 2007 წლის ივნისიდან 31 დეკემბრამდე აიცრა 557, ხოლო 2008 წელს - 1316 ბავშვი.

დაავადებების სტრუქტურაში, ომდღებიც უსწრებენ ან ვითარდებიან ორსულობის პერიოდში, ართულებენ ორსულობას, მშობიარობას და ლოგინობის ხანას, მაღალია ანემიების (37,4%), შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებების (18,1%) და ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგიების (12,6%) წილი. საანგარიშო პერიოდში ორსულობის პათოლოგიის გამო ჰოსპიტალიზირებულია 2918 ქალი.

2008 წელს, სამედიცინო დაწესებულებებმა აღრიცხეს 56096 მშობიარე, აქედან სამშობიარო სახლებში/განყოფილებებში იმშობიარა 55850 (99.6%) ქალმა. ბინაზე მშობიარეთა წილი კვლავ შემცირდა და 0.4% (246 შემთხვევა) შეადგინა. სამშობიარო სახლებში/განყოფილებებში მიღებული მშობიარობებიდან 67.4% ფიზიოლოგიური, ხოლო 32.6% - პათოლოგიური იყო.

* დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მონაცემები

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

2008 წელს ჩატარებულია 13870 საკეისრო კვეთა, რაც მშობიარობათა რაოდენობის 24,7%-ს შეადგენს (შედარებისთვის: 2007 წელს – 22,2%). პირველადი საკეისრო კვეთა შეადგენდა საერთო რაოდენობის 66,4%-ს, მათ შორის 56,2% იყო სასწრაფო. **სამეანო მაშები** გამოყენებულ იქნა 86, ხოლო **კაკუუმექსტრაქცია** 132 შემთხვევაში.

მშობიარობისა და მშობიარობისშემდგომი პერიოდის გართულებების სტრუქტურაში მაღალია მშობიარობის დროს შორისის დაზიანების (22,6% - 2900 შემთხვევა), ანემის (22,5% - 2887 შემთხვევა), სამშობიარო მოქმედების დარღვევების (12,7% - 1631 შემთხვევა) და პრეეკლამპსიის და ეკლამპსიის (12,2% - 1559 შემთხვევა) წილი. მშობიარობის და მშობიარობისშემდგომი პერიოდის ინფექციების წილი შეადგენდა 0,4% (46 შემთხვევა, აქედან 5 – საკეისრო კვეთის შემდგომი პერიტონიტი).

უკანასკნელ წლებში აღინიშნება დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებლის შემცირების ტენდენცია. 2008 წელს საქართველოში აღირიცხა დედის გარდაცვალების 8 შემთხვევა. დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელმა 100000 ცოცხალშობილზე 1990-2008 წლების მინიმალურ მნიშვნელობას მიაღწია – 14,3.

საანგარიშო წელს აღირიცხა 22062 აბორტი, მათ შორის 2.1% (468 შემთხვევა) პირველი ორსულობის დროს. აბორტების საერთო რაოდენობიდან 6 გაკეთდა 15 წლამდე, ხოლო 1359 - 15-19 წლის ასაკის ქალებში.

2008 წელს ჰორმონალურ კონტრაცეპტივებს იყენებდა 12171, ხოლო საშვილოსნოსშიდა საშუალებებს – 6554 ქალი, მათ შორის 2604 ქალს საშვილოსნოსშიდა საშუალება ჩაედგა საანგარიშო წელს.

ქალთა კონსულტაციებს და რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კაბინეტებს (ანტენატალური დახმარების გარდა) 32050 ქალმა და 1472 მამაკაცმა მიმართა, რაც 30.4%-ით მეტია, ვიდრე წინა წელს. **მიმართვების სტრუქტურა შემდეგნაირია:** 33,7% (11289 შემთხვევა) - კონტრაცეპტივის მეთოდის შერჩევა; 12,1% (4048 შემთხვევა) - კონტრაცეპტივის უკვე გამოყენებული მეთოდის შემოწმება; 7,2% (2423 შემთხვევა) - უშვილობა, 6,65% (2226 შემთხვევა) - კლიმაქსი. **სქესობრივი გზით გადაძეგებ დაავადებებზე** გამოკვლეულია 21023 ადამიანი (18953 ქალი და 2070 მამაკაცი) - 38.4%-ით მეტი, ვიდრე 2007 წელს. აღრიცხულია სიფილისის 2, გონორეის 59, ქლამიდიოზის 444, ტრიქომონიაზის 2413, ბაქტერიული ვაგინოზის 2280 და პაპილოვირუსული ინფექციის 720 შემთხვევა.

2008 წელს ცოცხალი დაიბადა 56025 ბავშვი. სტაციონარში დაბადებული 55790 ცოცხალშობილიდან 94,5% დაიბადა 2499 გრამზე მეტი წონით.

სტაციონარებში დაბადებული ცოცხალშობილებიდან 8.6% (4808 ბავშვი) დაიბადა აგადმყოფი ან გახდა აგად. დაავადებათა 92.4% (4444 შემთხვევა) პერინატალურ პერიოდში წარმოქმნილ მდგომარეობებზე და 5.5% (265 შემთხვევა) - თანდაყოლილ ანომალიებზე მოდის. დაავადებულთა შორის 57 ახალშობილის წონა 500–999 გრამი იყო, 1372 ახალშობილის - 1000–2499 გრამი, 3379-ის წონა კი - 2500 გრამი და მეტი. სამშობიარო სახლებში დაბადებულ ცოცხალშობილთა 3.8% გადაყვანილი იქნა ბავშვთა კლინიკების დღენაკლულთა და ახალშობილთა განყოფილებებში.

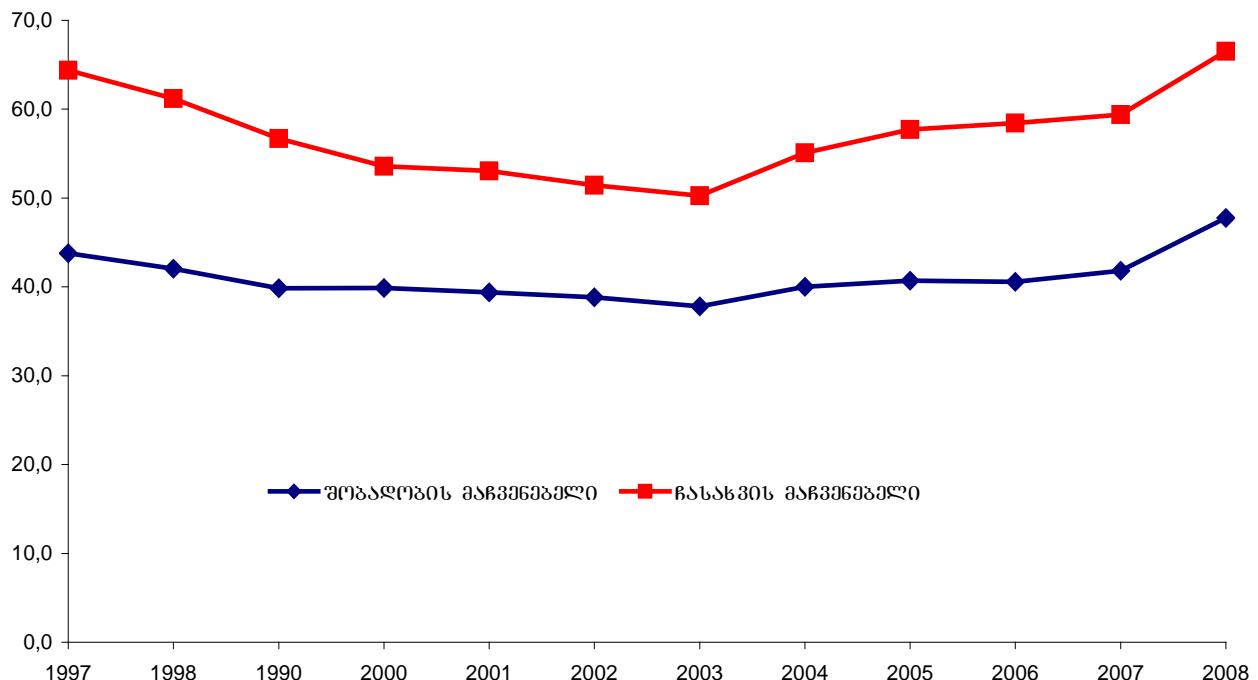
2008 წელს გარდაიცვალა 0-6 დღემდე ასაკის 516 ახალშობილი (ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი – 9.2), აქედან სამშობიარო სახლებში გარდაიცვალა 148 (28,7%) ახალშობილი, ბავშვთა კლინიკებში – 368 (71,3%).

საანგარიშო წელს აღირიცხა 717 მკვდრადშობილი, რაც 2.8%-ით ნაკლებია 2007 წელთან შედარებით. მათ შორის 550 ნაყოფი (76.7%) დაბალი წონის (2500 გრამზე ნაკლები) იყო.

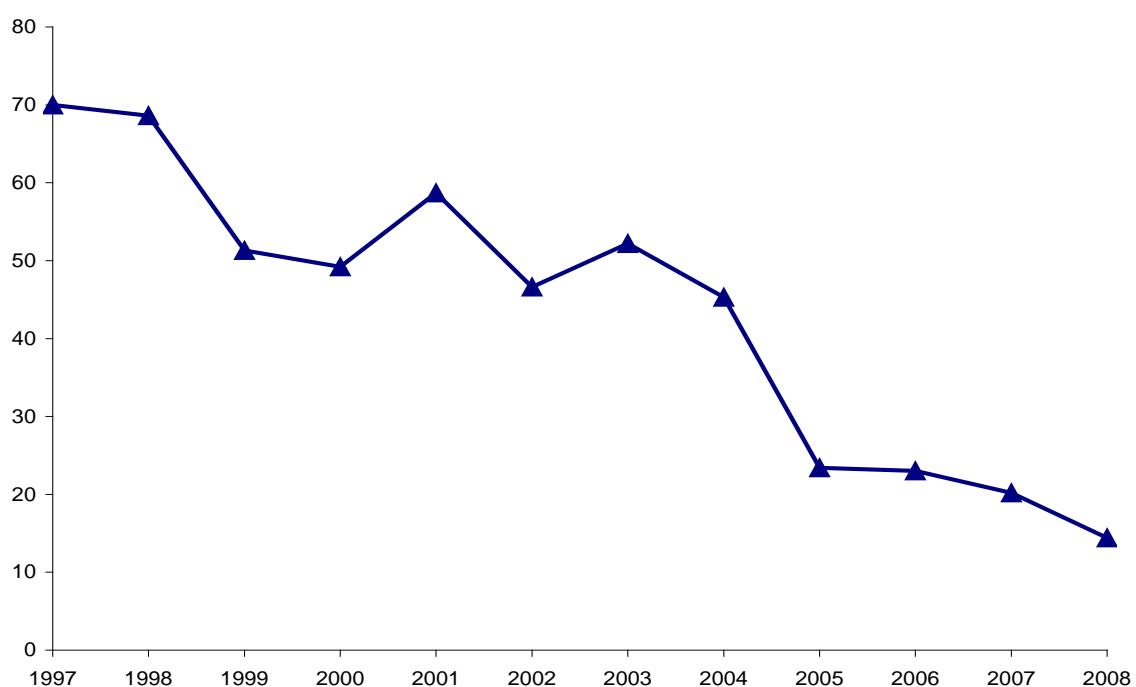
2008 წელს, სამედიცინო დაწესებულებების მიერ საქართველოში აღირიცხა 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვთა გარდაიცვალების 940 შემთხვევა. აქედან: 0-1 წლამდე ასაკის – 802 (ჩვილ ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი – 14,3); 0-5 წლამდე ასაკის – 898 ბავშვი (სიკვდილიანობის მაჩვენებელი – 16,0). 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა 97,3% გარდაიცვალა სტაციონარებში.

ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების მონაცემებით, 2008 წელს საქართველოში, 0-15 წლის ბავშვებში, რეგისტრირებული იყო 368175 დაავადების შემთხვევა (პრევალენტობა - 48946,4), მათ შორის სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით – 276872 (ინციდენტობა - 36808,3). ინციდენტობა მაღალია დაავადებათა შემდეგ კლასებში: სუნთქვის ორგანოთა დაავადებები (169 762 შემთხვევა, ინციდენტობა – 22568,7), ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები (25120 შემთხვევა, ინციდენტობა – 3339,5), საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები (169 01 შემთხვევა, ინციდენტობა – 2246,9).

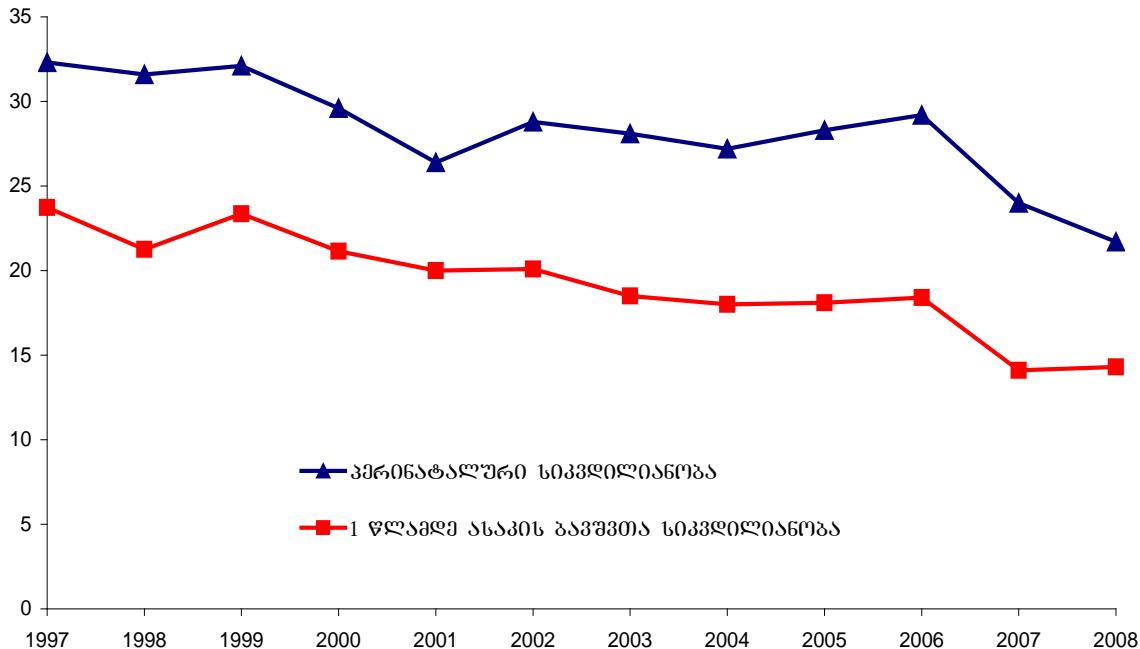
საანგარიშო წელს სტაციონარიდან გავიდა 69 553 ბავშვი, მათ შორის ერთ წლამდე ასაკის - 23267. ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებში პოსპიტალიზაციის დონე მაღალია სუნთქვის ორგანოების დაავადებების (10837 შემთხვევა), პერინატალურ პერიოდში წარმოქმნილი ცალკეული მდგომარეობების (5627 შემთხვევა) და ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების (3321 შემთხვევა) კლასებში.

სურათი 1. ჩასახვის და შობაღობის მაჩვენებლები ზერტილური ასაკის
1000 ქაღზე, საქართველო, 1997 – 2008

სურათი 2. დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე,
საქართველო, 1997 – 2008

**სურათი 3. აპრილის ტალური და 1 ფლამდვ ასაკის გავაზონა სიკვდილიანობის
მაჩვენებლები, საქართველო, 1997 – 2008**

ცხრილი 1.

შობადობა, ბავშვთა და დედათა სიკვდილიანობა (სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2003 - 2008

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
მოგიარობა სულ	44396	46734	47246	48181	49626	56096
მათ მონის სამოგიარო სახლში	43170	45554	46537	47593	49317	55850
ბინაზე	1226	1180	709	588	309	246
ორცეალობილების რაოდენობა სულ	44093	46373	47022	47856	49476	56025
მათ მონის ბინაზე დაბადებულები შემდგომ კოსტატალის გარეშე	1149	1028	688	536	308	235
გავდიალუბილების რაოდენობა	717	722	766	817	738	717
გარდაიცვალა 0 - 1 ფლამდვ*	815	834	851	882	699	802
გარდაიცვალა 0 - 6 დღემდე	544	561	585	604	467	516
გარდაიცვალა 7 - 28 დღემდე	179	147	123	146	118	147
გარდაიცვალა 29 - 365 დღემდე	92	126	143	132	114	139
გარდაიცვალა 0-5 ფლამდვ*	897	929	911	945	945	898
გარდაიცვალა ორსული, მშობარი და მაღრიგი სულ	23	21	11	11	10	8
გავდიალუბილება 1000 დაბადებულზე	16,0	15,3	16,0	16,8	14,7	12,6
ადრიული ცორცატალური სიკვდილიანობის განვითარების 1000 ტოცეალობილზე	12,3	12,1	12,4	12,6	9,4	9,2
გვიანი ცორცატალური სიკვდილიანობის განვითარების 1000 ტოცეალობილზე	4,1	3,2	2,6	3,1	2,4	2,6
კერისატალური 1000 ტოცეალობილზე განვითარების 1000 დაბადებულზე	28,1	27,2	28,3	29,2	24,0	21,7
0 - 1 ფლამდვ ასაკის გავაზონა სიკვდილიანობა 1000 ტოცეალობილზე*	18,5	18,0	18,1	18,4	14,1	14,3
0 - 5 ფლამდვ ასაკის გავაზონა სიკვდილიანობა 1000 ტოცეალობილზე*	20,3	20,0	19,4	19,7	15,7	16,0
დედათა სიკვდილიანობა 100000 ტოცეალობილზე	52,2	45,3	23,4	23,0	20,2	14,3

* 0-5 და 0-5 წლიანებული ასაკში გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა წარმოადგენს სტაციონარულ და ბინაზე გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობის ჯამს

ცხრილი 2.

შობადობა და ბაგშვითა სიკვდილიანობა რეგიონების მიხედვით (სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2008

	ორცააღ- მომდევთა რაოდენობა	მაღლაკ- მომდევთა რაოდენობა	მარცვალი 1000 დააბაზულ- უა	0 - 1 წლადე გარდაც- ლილთა რაოდენობა	მარცვალი 1000 მომდალ- უა	0 - 6 წლადე გარდაც- ლილთა რაოდენობა	მარცვალი 1000 მომდალ- უა	არისალალური სიკვდილიანობის განვითარება 1000 დააბაზულუა
აჭარა	5423	68	12,4	82	15,1	45	8,3	20,6
თბილისი	24311	369	15,0	525	21,6	298	12,3	27,0
კახეთი	3258	31	9,4	24	7,4	15	4,6	14,0
იმერეთი	7993	100	12,4	123	15,4	121	15,1	27,3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	4131	34	8,2	9	2,2	8	1,9	10,1
შიდა ქართლი	2564	26	10,0	8	3,1	6	2,3	12,4
ქვემო ქართლი	4613	48	10,3	13	2,8	10	2,2	12,4
გურია	957	13	13,4	2	2,1	1	1,0	14,4
სამცხე - ჯავახეთი	2194	23	10,4	13	5,9	9	4,1	14,4
ახტა - მთიანეთი	478	2	4,2	3	6,3	3	6,3	10,4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	103	3	28,3	0	0,0	0	0,0	28,3
საქართველო	56025	717	12,6	802	14,3	516	9,2	21,7

ცხრილი 3.

**ქალთა კონსულტაციების ზოგიერთი მონაცემები თრსულთა კონტინგენტის
მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2008**

ათვალისწილების მომდევთა უფლება	ორსულობა მიმღევს ბოლოსნა უფლება		ორსულთა რაოდენობა, რომელმაც გაიარას 4 ათებათალური 30ზოტი		
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	
აჭარა	6343	5638	88.9	4801	85.2
თბილისი	20168	18287	90.7	13507	73.9
კახეთი	3620	3330	92.0	2044	61.4
იმერეთი	7728	7136	92.3	5014	70.3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3893	3496	89.8	2807	80.3
შიდა ქართლი	3752	2859	76.2	2750	96.2
ქვემო ქართლი	5252	5061	96.4	2006	39.6
გურია	1019	989	97.1	556	56.2
სამცხე - ჯავახეთი	2270	2072	91.3	1645	79.4
ახტა - მთიანეთი	569	537	94.4	351	65.4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	136	104	76.5	51	49.0
საქართველო	54760	49508	90.4	35532	71.8

ცხრილი 3 (გამოძლიერება).

**ქალთა კონსულტაციების ზოგიერთი მონაცემები თრსულთა კონტინგენტის
მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2008**

ორსულთა რაოდენობა, რომელმაც გამოიკვლიას სიცილისუაზე	ორსულთა რაოდენობა, რომელმაც გამოიკვლიას აივ იცვლებოდაზე		ორსულთა რაოდენობა, რომელმაც გამოიკვლიას ჰეპატიტ B-ზე	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
აჭარა	4872	76.8	5421	85.5
თბილისი	16994	84.3	15096	74.9
კახეთი	2085	57.6	2272	62.8
იმერეთი	7037	91.1	6885	89.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3223	82.8	3291	84.5
შიდა ქართლი	2221	59.2	1573	41.9
ქვემო ქართლი	3665	69.8	3987	75.9
გურია	869	85.3	815	80.0
სამცხე - ჯავახეთი	1433	63.1	1706	75.2
ახტა - მთიანეთი	421	74.0	274	48.2
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	65	47.8	62	45.6
საქართველო				

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

საქართველო	42885	78.3	41382	75.6	40129	73.3
------------	-------	------	-------	------	-------	------

ცხრილი 4.

ცოცხალშობილთა და მკვდრადშობილთა წონა გრამებში დაბადებისას

(სამშობიარო სახლების მონაცემები), საქართველო, 2008

	სულ	500 - 999	1000 - 1499	1500-2499	2500-3999	4000 და მეტი
დაიგადა ცოცხალი	55790	63	317	2677	47505	5228
% ცოცხალშობილთა სამრიო რაოდვნებიდან	100	0,1	0,6	4,8	85,1	9,4
დაიგადა მკვდარი	717	279	103	168	157	10
% მკვდრადშობილთა სამრიო რაოდვნებიდან	100	38,9	14,4	23,4	21,9	1,4

ცხრილი 5.

დაავადებების ინციდენტობა ახალშობილებში (სამშობიარო სახლების

მონაცემები), საქართველო, 2008

ავადებები	იციდურობა 1000 ცოცხალშობილთა რაოდვნება
-----------	--

სულ	გათ მორის:	
		4808
პერიოდურ პერიოდზე უარის ცარიელობის დარღვევები	4444	79,7
ზრდის უმცესება და არასაპარისი კვება	859	15,4
სამშობიარო ტრავა	475	8,5
შალასშიდა სამშობიარო ტრავა	192	3,4
პერიოდურ პერიოდის დამახასიათებელი რესაირაციული დარღვევები	1944	34,8
საშვილოსნოსშიდა პიკისია, ასფიქსია მურგიარებისას	1131	20,3
ახალშობილთა რესაირატორული დისტრი- სიცენტრი	670	12,0
ახალშობილთა თანდაყოლილი ავავარიეტები	33	0,6
პერიოდურ პერიოდისათვის დამახასიათებელი იცველები	300	5,4
ახალშობილთა საფსისი	91	1,6
ნაყოფის და ახალშობილის ჰემორაგიული დარღვევები	101	1,8
ნაყოფის მიერ სისხლის დაკარგვა	5	0,1
ნაყოფის და ახალშობილის ქალასშიდა არატრაკოული სისხლჩატვები	75	1,3
ნაყოფის და ახალშობილის ჰემატოლოგიური დარღვევები	405	7,3
იზოიმუნიზაციით გამოწვეული ჰემოლიზური დაავადება	369	6,6
ნაყოფის და ახალშობილის დისემინირებული სისხლძარღვები კოაგულაცია	5	0,1
პერიოდურ პერიოდის სხვა დაავადებები	360	6,5
მუდავე რესაირაციული იცველები	11	0,2
ავავარიეტები	3	0,1
კანის და კანევეზა ქსოვილების იცველები	88	1,6
თაღეაშობილი აღომალებები	265	4,7

ცხრილი 6.

ბუნებრივ გეგებაზე მყოფ ახალშობილთა რაოდენობა, საქართველო, 2007 – 2008

	2007	2008
	სულ	% ცოცხალშობილთა რაოდენობიდან
სამშობიარო სახლების მონაცემები:		
პირველი საათის გადავლობაზე	30529	62,1
1-8 საათის გადავლობაზე	12044	24,5
8-24 საათის გადავლობაზე	3633	7,4
პუნქტუალური კვადაცვების მიზანით ახალშობილთა სამრთო რაოდენობა	47798	97,2
პაგვეთა კოლიქტური მონაცემები:		
3 თვეს ასაკამდე პუნქტუალური კვადაცვების მიზანით ახალშობილთა რაოდენობა	28468	57,9
		28693
		51,4

ცხრილი 7.

აბორტები და კონტრაცეპტურიგების გამოყენება, საქართველო, 1991 – 2008

	ცოცხალშობილთა რაოდენობა	სულ	ააროტობი მინი ააროტო	გათ უორის მინი ააროტო	ააროტობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	საშილოსნოსზიდა საშუალებაზის გამოყენება	პოლიციარი გამოყენება
1991	89091	59384	9772	717,7	15790	7732	
1992	72631	50748	10256	730,8	9588	5419	
1993	61594	45131	8391	789,4	8379	3468	
1994	57311	45858	10295	857,9	9127	3983	
1995	56341	39538	7522	715,2	9538	5181	
1996	53300	30003	5867	554,1	10817	3699	
1997	52851	23403	5541	447,6	8171	4869	
1998	49588	21018	6806	423,8	9148	6276	
1999	46827	18306	6549	390,9	11539	9142	
2000	46765	14951	5414	319,7	9120	7865	
2001	46006	15008	5330	326,2	9032	8755	
2002	45033	13908	5143	308,8	8252	8143	
2003	44093	13834	5183	313,7	9084	9340	
2004	46373	17210	6552	371,1	9047	10996	
2005	47022	19734	6710	419,7	9643	10783	
2006	47856	21204	7478	443,1	7581	10742	
2007	49476	20644	7583	417,3	7548	9541	
2008	56025	22062	7662	393,8	6554	12171	

ცხრილი 8.

აბორტები ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2008

	სულ	გათ უორის ასაკობრივი ჯგუფები					
		15 წლამდე ასაკის	15-19 წლის	20-29 წლის	30-39 წლის	40-44 წლის	45 წლის და ზორო
აბორტების რაოდენობა	22062	6	1359	11052	8080	1349	216
მაჩვენებელი*	1878,1	2,1	376,6	1596,0	1323,5	446,4	64,5
გათ უორის:							
თვეთების რაოდენობა	2958	2	239	1575	911	181	50
სელოვანი	19100	4	1120	9475	7167	1168	166
12 კვირამდე	19018	4	1117	9431	7136	1164	166
მინი-კვირამდე (5 კვირამდე)	7662	1	401	3770	2956	468	66
12-22 კვირამდე	82	0	3	44	31	4	0
სამრთო რიცხვის აბორტების დონის მიზანით აღნიშვნა	468	1	87	306	66	8	0

* მაჩვენებელი გამოთვლილია შესაბამისი ასაკის 100000 ქალზე

ზოგიერთი მონაცემები რეპროდუქციული ჯანმრთელობის შესახებ*,
საქართველო, 2008

	გასიჯულია			გიგართვათა საერთო რაოდენობიდან				
	სულ	მაღი	გამაკაცი	სულ	მაღი	გამაკაცი	გამო, მაღი	გამო
აჭარა	3567	3480	87	197	197	0	269	157
თბილისი	9072	9072	0	586	586	0	400	143
კახეთი	1572	1370	202	28	28	0	27	23
იმერეთი	8460	7956	504	764	736	28	640	272
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3657	3610	47	76	76	0	140	2
ვილა ქართლი	1584	1584	0	185	185	0	233	77
ქვემო ქართლი	3587	3052	535	292	240	52	251	119
გურია	513	510	3	36	36	0	96	80
სამცხე - ჯავახეთი	577	483	94	217	217	0	35	56
აფხოთა - მთიანეთი	188	188	0	37	37	0	58	6
რაჭა - ლეჩხ უმი და ქვემო სვანეთი	745	745	0	5	5	0	47	23
საქართველო	33522	32050	1472	2423	2343	80	226	958

ცხრილი 9 (გამოძლიერება).

ზოგიერთი მონაცემები რეპროდუქციული ჯანმრთელობის შესახებ,
საქართველო, 2008

	გიგართვათა საერთო რაოდენობიდან		
	კონტრაცეაციის გთონის უსარჩევად	სულ	მაგაკაცი
აჭარა	1226	1152	74
თბილისი	1650	1660	0
კახეთი	713	544	169
იმერეთი	4056	3622	434
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1582	1535	47
ვილა ქართლი	110	110	0
ქვემო ქართლი	1519	1054	465
გურია	175	172	3
სამცხე - ჯავახეთი	176	82	94
აფხოთა - მთიანეთი	20	20	0
რაჭა - ლეჩხ უმი და ქვემო სვანეთი	62	62	0
საქართველო	11289	10003	1286

* პოლიკლინიკებში, ამბულატორიებში, ქალთა კონსულტაციებში, რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კაბინეტებში მიმართვები, რომლებმაც დაკავშირებულია რეპროდუქციული ჯანმრთელობასთან, ანტენატალური დახმარების გარდა

თქერაციები ქალის სასქესო ორგანოებზე და სამეანო-გინეკოლოგიური
თქერაციები სტაციონარში, საქართველო, 2007 - 2008

ოპერატორი ქალის სასქესო ორგანოებზე	2007		2008	
	სულ	დატალირებული	სულ	დატალირებული
ოპერატორი ქალის სასქესო ორგანოებზე	7770	0,06	8543	0,06
გათ შორის:				
სამგილისერის გამოცხება (აბორტის გარეშე)	1973	0	1859	0
ქალის სტერილიზაცია	270	0	197	0
სამგილისერის ამაზტაცია	1572	0,13	1635	0,12
სამგილისერის ექსტირაცია	2208	0,05	2685	0,11
საკვერცხის რეზექცია	524	0,19	789	0
ოვარექტომია	543	0	655	0
ქალის გარეთია სასქესო ორგანოებზე	270	0	230	0
ქსოვილის აღმკვეთით				
სამგილისერი-გინეკოლოგიური ოპერატორი	27194	0,004	32159	0,003
გათ შორის:				
სამგილისერისგარე რისულობა	938	0,11	1170	0
გავის დაღვება	90	0	86	0
გაპუშჩექსტრაცია	116	0	131	0
საკვისრო კვეთა	11008	0	13870	0,007
მცირე საკვისრო კვეთა	49	0	48	0
ნაყოფის დამღვა	38	0	23	0
აპონტი	13061	0	12763	0

საკემრო კვეთების რაოდენობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2007 – 2008

	2007			2008		
	სულ	განვითარებული 1000 მოცეალობაზე	% საერთო რაოდენობაში	სულ	განვითარებული 1000 მოცეალობაზე	% საერთო რაოდენობაში
სულ	11008	222.5	100	13870	246.2	100
გათ შორის:						
გეგმიური	5304	--	48,2	6934	--	49,99
სასტრაზო	5640	--	51,2	6936	--	50,01
დაუზუსტებელი	64	--	0,6	0	--	--

საკემრო კვეთათა რაოდენობა და მაჩვენებელი, საქართველო, 2008

საკონსო კვეთათა რაოდენობა

განვითარებული 1000 მოცეალობაზე

აჭარა	1385	255,4
თბილისი	5755	236,7
კახეთი	845	259,4
იმერეთი	2606	326,0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1364	330,2
შიდა ქართლი	490	191,1
ქვემო ქართლი	964	209,0
გურია	203	212,1
სამცხე - ჯავახეთი	154	70,2
მცხეთა - მთიანეთი	88	184,1
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	16	155,3
საქართველო	13870	247,6

დააგადებების ინციდენტობა ერთ წლამდე ასაკის ბაგშეტში,
საქართველო, 2008

სულ	ათა შორის:	ათალი შემთხვევების რაოდენობა	იციდებული 1000 პაციენტი
0-60 წლის და ასრული დაავადებები	68300		1313,5
სიმსიცვალი	3953		76,0
სისხლისა და სისხლდებადი როგორივას დაავადებები	10		0,2
მდრობილური სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოვლენილი დაავადებები	2745		52,8
ზეიქიცხი და ძევებითი ავლილობები	2275		43,8
ნერვული სისტემის დაავადებები	88		1,7
თვალისა და მთის დანართების დაავადებები	7240		139,2
ჭურისა და ღვრილისმანი მოწინის დაავადებები	2454		47,2
სისხლის მიმოქვევის დაავადებები	2415		46,4
სისხლის მიმოქვევის დაავადებები	195		3,8
სუნთქვის როგორების დაავადებები	37329		717,9
საჭალის მოვიდეოები როგორების დაავადებები	2186		42,0
კანისა და კაცვება უჯრედისის დაავადებები	1939		37,3
ქვალ-კუთილებას სისტემისა და უმატობებელი ქრონიკული დაავადებები	438		8,4
ზარდ-სასაქრესო სისტემის დაავადებები	1153		22,2
კერიცატალურ კერიცატონ განვითარებული ცალკეული მდგრადარმობები	1888		36,3
თანდაყრილი მაცევა, დაფრიჩაციები და არომატოზული დარღვევები	633		12,2
სიმატოზები, ნივენები და ნირინდან გადასრულები, გამოვლენილი კლინიკური და ლაბორატორიული გამოვლენებისას	1148		22,1
ტრავენი, მოზამდები და გარე მიზანების ზემოქმედების ზოგიერთი სერა შედებები	211		4,1

სამედიცინო დაწესებულებებში აღრიცხულ გარდაცვლილ ბაგშეტთა რაოდენობა,
საქართველო, 2008

15 ფლამე პაციენტი	1 ფლამე პაციენტი	0-5 ფლამე პაციენტი
-------------------	------------------	--------------------

სულ	საკლინიკო 100000 მაცევებები	რეაბილიტაციის სტაციონის უსაფრთხოები (%)	რეაბილიტაციის უსაფრთხოები (%)	სულ	საკლინიკო 100000 მაცევებები	რეაბილიტაციის სტაციონის უსაფრთხოები (%)	რეაბილიტაციის უსაფრთხოები (%)	
აჯანა	94	143,7	93,6	6,4	82	15,1	95,1	4,9
თაბილისი	616	324,4	99,4	0,6	525	21,6	99,8	0,2
კახოლი	26	37,7	80,8	19,2	24	7,4	87,5	12,5
იმედისი	142	119,3	98,6	1,4	123	15,4	100,0	0
სამედიცინო და უმო	17	21,2	82,4	17,6	9	2,2	88,9	11,1
სვანები								
შიდა კარილი	8	14,9	75,0	25,0	8	3,1	75,0	25,0
კვეთ კარილი	18	20,8	77,8	22,2	13	2,8	92,3	7,7
გურია	3	12,6	33,3	66,7	2	2,1	50,0	50,0
სამცხე - ჯავახეთი	13	36,4	76,9	23,1	13	5,9	76,9	23,1
აცხეთა - მთიანეთი	3	14,8	100,0	0	3	6,3	100,0	0
რაჭა - ლეჩხუმი და	0	0	0	0	0	0	0	0
კვეთ სვანები								
საქართველო	940	125,0	96,7	3,3	802	14,3	98,0	2,0

მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგრადარღვევა

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება საერთო ინციდენტობის და პრევალენტობის ზრდის ტენდენცია, ამასთან დაავადებათა ზოგიერთ კლასში აღინიშნება ინციდენტობის კლება.

2008 წელს წინა წელთან შედარებით 7,3%-ით დაიკლო ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების ახალი შემთხვევების რაოდენობამ, ძირითადად მოზრდილების და მოზარდების ხარჯზე.

საანგარიშო წელს აღირიცხა ვირუსული ჰეპატიტების 4737 ახალი შემთხვევა, რაც 27,4%-ით ნაკლებია 2007 წელთან შედარებით. 2008 წელს აღინიშნება A ჰეპატიტის შემთხვევათა რაოდენობის მკვეთრი კლება (52,5%) და სხვა მწვავე (E, D და დაუზუსტებელი) ვირუსული ჰეპატიტების შემთხვევათა რაოდენობის კლება. 2008 წელს მნიშვნელოვნად გაზრდილია B (63,4%-ით) და C (83,8%-ით) ვირუსული ჰეპატიტებით დაავადების შემთხვევათა რაოდენობა, რაც განპირობებულია ზოგიერთი პროგრამის ამუშავებით.

2008 წელს ქვეყანაში აღირიცხა B ვირუსული ჰეპატიტის 1732 შემთხვევა, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე 39,51, მ.შ მწვავე 220 ანუ 13% და ქრონიკული 1512 შემთხვევა, ანუ 87 %. B ჰეპატიტის შემთხვევათა მატება ძირითადად მოდის ქრონიკული ჰეპატიტების ხარჯზე. B ქრონიკული ჰეპატიტების წილის მატება სავარაუდოდ გამოიწვია სააღრიცხვო სისტემაში HBs-ანტიგენზე გამოკვლეულ ორსულთა მოხვედრამ.

2008 წელს C ჰეპატიტის 2117 შემთხვევა დაფიქსირდა, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე 48,3, მათ შორის მწვავე 144 შემთხვევა ანუ 6,8% და ქრონიკული 1973 შემთხვევა ანუ 93,1%. C ჰეპატიტის შემთხვევათა გაზრდა C ქრონიკული ჰეპატიტის ხარჯზე მოდის.

2008 წელს საქართველოში აღირიცხა დიფთერიის შემთხვევათა კლება, ძირითადად ბავშვებში.

მკვეთრად შემცირდა ამებიაზის შემთხვევათა რაოდენობა, ბავშვებში არცერთი შემთხვევა არ არის აღრიცხული.

2008 წელს შემცირებულია ბაქტერიული საკვებისმიერი ინფექციების შემთხვევათა საერთო რაოდენობა, თუმცა ბოტულიზმის შემთხვევათა რაოდენობამ 2,5-ჯერ მოიმატა.

საანგარიშო წელს მოიმატა წითელას შემთხვევების რაოდენობამ, როგორც მთლიან პოპულაციაში, ასევე ბავშვებში. შედარებისთვის: ბავშვებში ინციდენტობის მაჩვენებელი 2007 წელს იყო 4,3; 2008 წელს გაიზარდა 6,2-მდე.

წინა წელთან შედარებით წითურას შემთხვევების რაოდენობა, როგორც მოზრდილებში, ასევე ბავშვებში შემცირდა.

2008 წელს გრძელდება **მაღარის** შემთხვევათა რაოდენობის კლების ტენდენცია. ინციდენტობა შესაბამისად 2003 წელს – 7,3, 2004 წელს - 5,9, 2005 წელს – 3,5, 2006 წელს – 1,4, 2007 წელს – 0,6, 2008 წელს – 0,2.

2003-2007 წლებში საქართველოში აღინიშნებოდა **ლეიშმანიოზის** შემთხვევათა რაოდენობის მატება (2007 წელს – 182 შემთხვევა). 2008 წელს აღრიცხულია ლეიშმანიოზის შემთხვევების რაოდენობის მცირე კლება, როგორც მთლიან პოპულაციაში, ასევე ბავშვებში.

2008 წელს აღრიცხულია **პიდროვობის** 7 შემთხვევა (შედარებისთვის: 2007 წელს – 10). სამედიცინო დაწესებულებებს ანტირაბიული დახმარებისთვის მიმართა 45412 პაციენტმა, რაც 19,7%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით. პაციენტთა 97,1% მიიღო დანიშნულება ვაქცინაციაზე, აქედან 66,4%-ს დაენიშნა ანტირაბიული ვაქცინაციის პირობითი კურსი, 22,1%-ს აცრების სრული კურსი. პაციენტთა 11,5%-მა დამოუკიდებლად შეწყვიტა კურსი.

საანგარიშო წელს აღირიცხა სულ **მენინგიტების** 171 შემთხვევა (ინციდენტობა – 3,9), მათ შორის ბავშვებში შემთხვევათა რაოდენობამ იკლო (ინციდენტობა – 10,2). **მენინგოკოკემიის** 33 შემთხვევიდან (ინციდენტობა – 0,8) 24 შემთხვევა (ინციდენტობა – 3,2) ბავშვებშია აღრიცხული.

გამოვლენილია **მწვავე დუნე დამბლის** 6 შემთხვევა 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში (ინციდენტობა 0,8). ეპიდზედამხედველობის მაჩვენებელი ჯანმოს მიერ შექმნილი პოლიომიელიტის ლიკვიდაციის სერტიფიცირების გლობალური კომისიის სტანდარტს ვერ აღწევს (1 შემთხვევა 0-15 წლამდე ასაკის 100000 ბავშვზე).

2008 წელს აღრიცხულია **მწვავე რესპირაციული ინფექციის** 213622 და გრიპის 10658 შემთხვევა. გრიპის მსგავსი დაავადების დიაგნოზით აღრიცხულია ჰოსპიტალიზაციის 47005 შემთხვევა, მათ შორის 5675 ბავშვებში.

2008 წელს საქართველოში აღინიშნა **ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის** 4153 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობა - 94,7), მათ შორის 2931 ფილტვის (ინციდენტობა 66,9), ხოლო 1222 - ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის (ინციდენტობა 27,9) ახალი შემთხვევა. ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევებიდან 63,7%-ს მგბ+ შეადგენს. ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურაში ყველაზე დიდი წილი მოდის ტუბერკულოზურ პლევრიტზე (45,3%), ლიმფური კვანძების (23,5%) და ძვალ-სახსართა ტუბერკულოზზე (11,1%). ტუბერკულოზური მენინგიტის 44 შემთხვევიდან, 9 შემთხვევა აღრიცხულია ბავშვებში.

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

2008 წლის ბოლოსათვის საქართველოში რეგისტრირებულია შეძლების და აივ-ინფიცირების 1851 შემთხვევა (459 ქალი და 1392 მამაკაცი), მათ შორის აივ-ინფიცირების 845 და შიდსის 1006 შემთხვევა. სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით 2008 წელს გამოვლინდა 351 ახალი შემთხვევა, მათ შორის 175 შიდსის და 176 აივ-ინფექციის. გარდაიცვალა 87 ავადმყოფი. შიდსის და აივ-ინფექციის ახალი შემთხვევიდან 56,1% ნარკოტიკების ინექციურ მოშხმარებელზე, ხოლო 39,0% - სქესობრივ კონტაქტებზე მოდის. საანგარიშო წლის ბოლოს აღირიცხა დედიდან შვილზე ვერტიკალური გადაცემის 17 შემთხვევა. 2008 წელს აივ-ინფექციაზე გამოკვლეულ იქნა 41382 ორსული ქალი.

2008 წელს აღრიცხულია სიფილისის 346 (ინციდენტობა - 7.9) და გონიოკური ინფექციების 684 (ინციდენტობა - 15.6) ახალი შემთხვევა. სიფილისზე გამოკვლეული 42885 ორსული ქალიდან სიფილისი აღმოაჩნდა 14 ქალს.

2008 წელს საქართველოს სტაციონარებში ინფექციური დაავადებების დიაგნოზით აღირიცხა დაავადების 18103 შემთხვევა, მათ შორის 10213 შემთხვევა ბავშვებში. ბავშვთა ჰოსპიტალიზაციის მიზეზი შემთხვევათა 68,3%-ში ნაწლავური ინფექციებია.

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა ლეტალობის სტრუქტურაში 79,5% მოდის სეპტიცემით დაავადებულ ბავშვებზე, წინა წელთან შედარებით ლეტალობის მაჩვენებელმა თითქმის 2-ჯერ მოიმატა (შედარებისთვის: 2007 წელს - 23,4%; 2008 წელს - 40,7%).

2008 წელს სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების ახალ შემთხვევათა სტრუქტურაში 48,0% ჰიპერტენზიულ დაავადებაზე და 25,3% გულის იშემიურ დაავადებაზე მოდის. ბავშვთა ავადობის სტრუქტურაში მაღალია გულის მწვავე რევმატიული ცხელების (21,2%) წილი.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების დიაგნოზით ჰოსპიტალიზირებულ ავადმყოფთა რაოდენობამ 16,3%-ით მოიმატა; ლეტალობის მაჩვენებელი - 6,1%. მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტის დიაგნოზით დაავადების დაწყების პირველ 24 საათში ჰოსპიტალიზირებული იყო 2108 ავადმყოფი (41,5% მწვავე ინფარქტით ჰოსპიტალიზირებულ ავადმყოფთა საერთო რაოდენობიდან). მიოკარდიუმის ინფარქტის დიაგნოზით სტაციონარში გარდაცვლილთა 54,8% (265 ავადმყოფი) პირველ 24 საათში გარდაცვლილებზე მოდის.

2008 წელს საქართველოში მოიმატა გულზე ჩატარებულ ოპერაციათა რაოდენობამ, როგორც მთლიან ჰოპულაციაში, ასევე ბავშვებში. სულ ჩატარდა 1253 ოპერაცია გულზე (ლეტალობის მაჩვენებელი - 4,6%), მათ შორის 0-15 წლის ბავშვებზე - 303 (ლეტალობის მაჩვენებელი - 8,9%). სისხლძარღვებზე ჩატარებულია 3207 ოპერაცია (ლეტალობა - 0,3%).

წინა წელთან შედარებით უმნიშვნელოდ მოიმატა ენდოკრინული დაავადებების გავრცელების მაჩვენებლებმა. საანგარიშო წელს ფარისებრი ჯირკვლის გამოსაკვლევად სამკურნალო დაწესებულებებს მიმართა 45037 პირმა, მათ შორის 16402 ბავშვმა. ფარისებრი ჯირკვლის პიკერპლაზია აღმოაჩნდა სულ გამოკვლეულთა 53,9%-ს და ბავშვთა კონტინგენტის 41,7%-ს.

საანგარიშო წლის ბოლოს რეგისტრირებული იყო **შაქრიანი დიაბეტის 64442 შემთხვევა** (მოსახლეობის რაოდენობის 1,5%). სულ შაქრიანი დიაბეტის რეგისტრირებული შემთხვევებიდან ტიპი I (ინსულინდამოკიდებული) 27,6%, ხოლო ტიპი II (ინსულინარადამოკიდებული) - 72,4% შეადგენს. 2008 წელს გაგრძელდა შაქრიანი დიაბეტის ახალი შემთხვევების რაოდენობის კლების ტენდენცია 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო ტიპი I შაქრიანი დიაბეტის ახალი შემთხვევების შემცირებით.

2008 წლის ბოლოს საქართველოში **ავთვისებიანი სიმსივნეების** დიაგნოზით აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 29 890 ავადმყოფი (პრევალენტობა წლის ბოლოს - 681,8). პრევალენტობის მაღალი მაჩვენებლები დაფიქსირდა შიდა ქართლში (1195,3), კახეთში (986,3) და აჭარაში (922,1). სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რეგისტრირებულია 5662 ავადმყოფი (ინციდენტობა - 129,2), მათ შორის 50,9% ქალი, 49,1% მამაკაცი. ინციდენტობის მაღალი მაჩვენებლები დაფიქსირდა რაჭა-ლეჩხუმის რეგიონში (215,0), გურიაში (165,0) და აჭარაში (160,0). ლოკალიზაციის მიხედვით ახლად გამოვლენილ შემთხვევათა სტრუქტურაში ქალებში მაღალია სარძევე ჯირკვლის (34,9%), სასქესო ორგანოების (23,8%) და საჭმლის მომნელებელი ორგანოების (18,4%), ხოლო მამაკაცებში - სუნთქვის და გულმკერდის ღრუს ორგანოების (31,0%), საჭმლის მომნელებელი ორგანოების (26,7%) და სასქესო ორგანოების (10,5%) ავთვისებიანი სიმსივნეების წილი. საანგარიშო წელს ავთვისებიანი სიმმსივნეებით დაავადებულთა კონტინგენტიდან 4148 გარდაიცვალა.

დიაგნოზის დადგენიდან პირველ წელს გარდაიცვალა ავადმყოფთა 35,4%.

2008 წელს საქართველოს სიმსივნის დიაგნოზით ჰოსპიტალიზებული იყო 13033 ავადმყოფი, მათ შორის 775 ბავშვი. ბავშვებში ლეტალობის მაჩვენებელი 3,6-ჯერ შემცირდა. პროფილაქტიკური გასინჯვით გამოვლენილი 169 ავადმყოფიდან 86 აღმოაჩნდა დაავადების I და II სტადია.

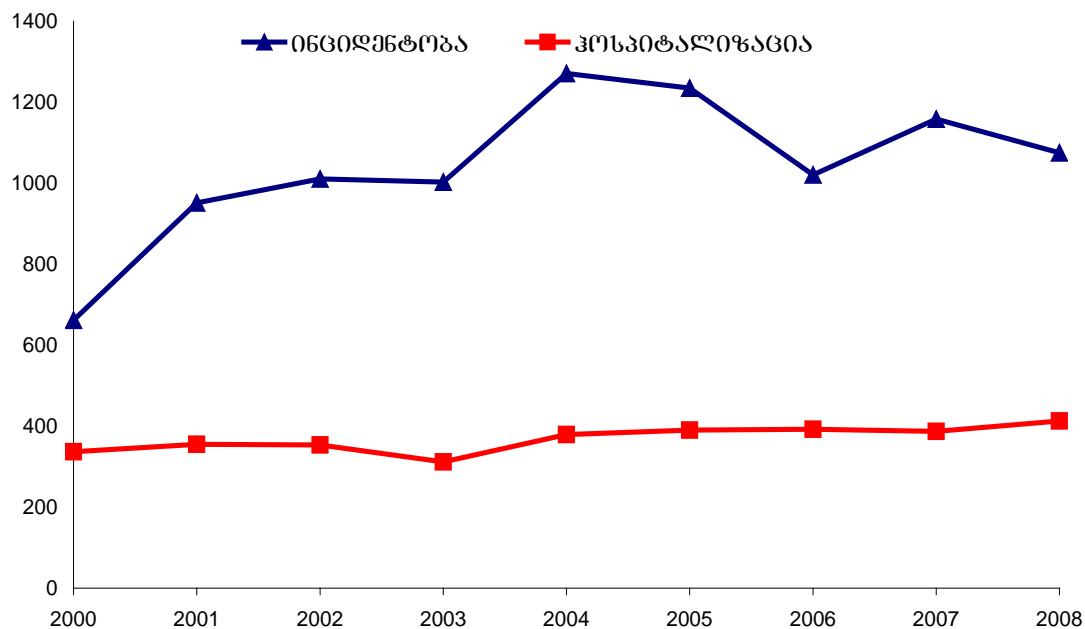
2008 წელს საქართველოში აღრიცხულია **სასუნთქი სისტემის დაავადებების** 362824 შემთხვევა, მათ შორის სიცოცხლეში პირველად დადგენილი - 299 800. პრევალენტობის და ინციდენტობის მაჩვენებლები ტრადიციულად მაღალი რჩება, განსაკუთრებით ბავშვებში. სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით დაავადებების 56,6% ბავშვებშია აღრიცხული. სასუნთქი სისტემის დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გავიდა 56649 ავადმყოფი (ლეტალობა - 0,7%), მათ შორის 37494 ბავშვი (ლეტალობა - 0,3%).

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

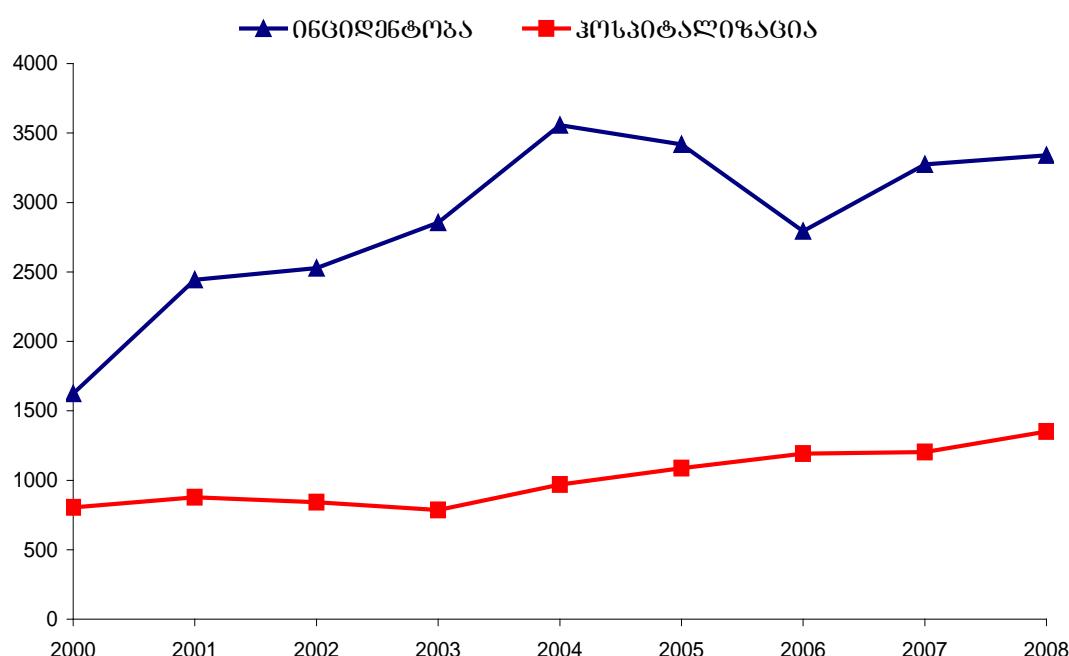

ტრავმების, ძოწამვლების და გარე მიზეზების ზემოქმედების შედეგების ინციდენტობამ 2007 წელთან შედარებით მოიმატა ბავშვთა პოპულაციაში. სტაციონარების მონაცემებით 2008 წელს დაიკლო ბავშვთა ჰოსპიტალიზაციის შემთხვევების რაოდენობამ, თუმცა ბავშვთა ლეტალობის მაჩვენებელი გაზრდილია 3-ჯერ.

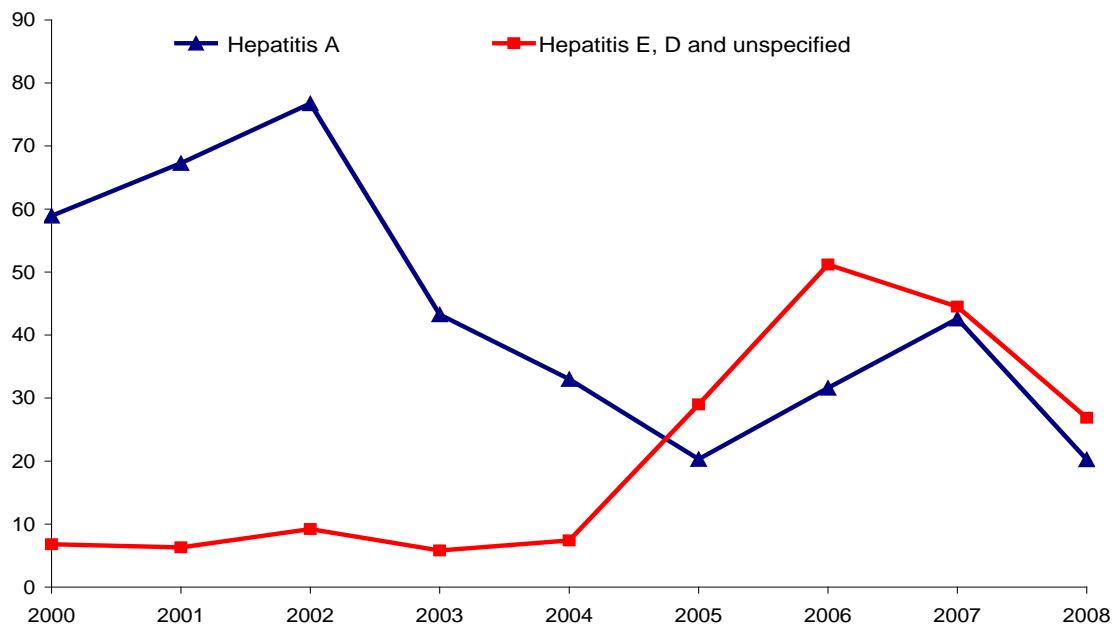
ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები

სურათ 1. ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, ინფექციური და ენტერიკული დაავადებები, საქართველო, 2000 – 2008

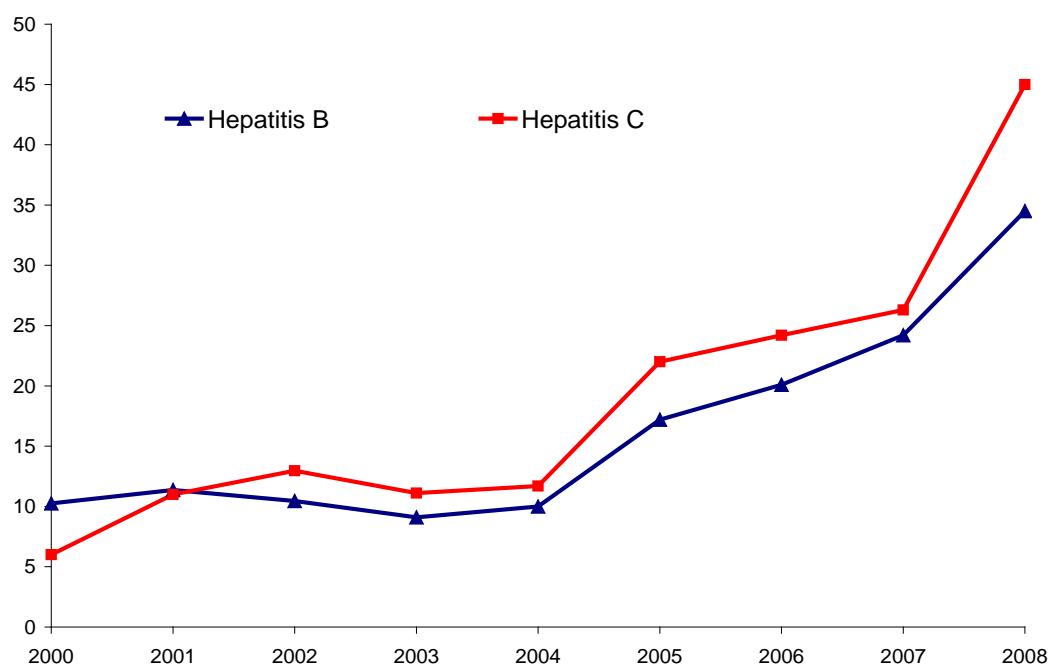

სურათ 2. ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, ინფექციური და ენტერიკული დაავადებები ბავშვებში, საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 3. ჰეპატიტი A და სევა (E, D) და დაუზუსტებელი ჰეპატიტები, ინციდენცია, საქართველო, 2000 – 2008

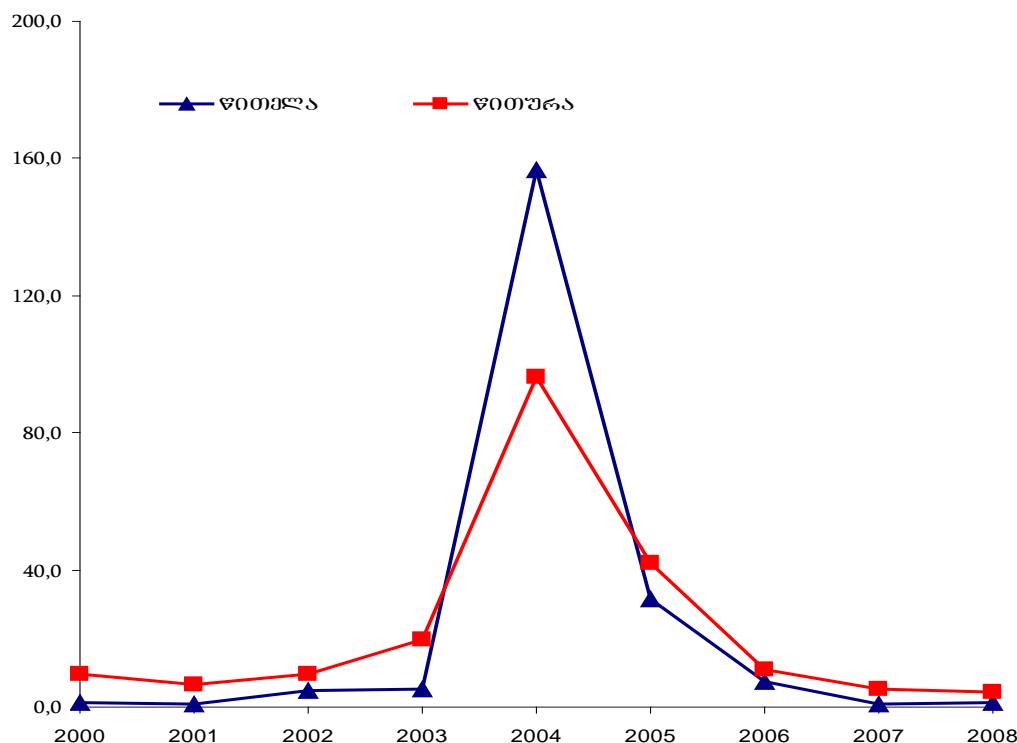

სურათი 4. B და C ჰეპატიტების ინციდენცია, საქართველო, 2000 – 2008

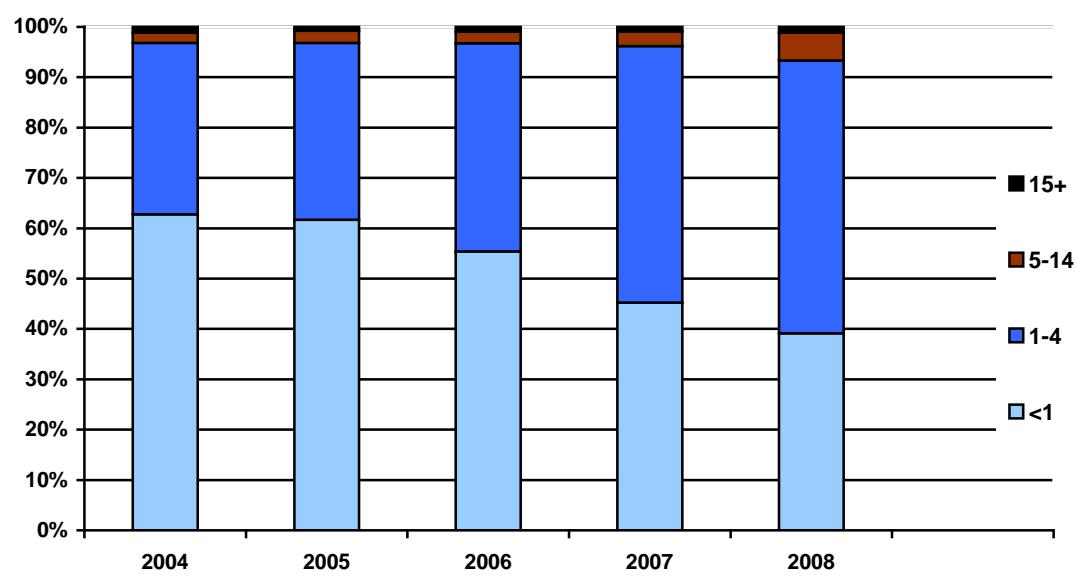
ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 5. ჯიში და ჯიში მომსახურები, ინციდენტობა, საქართველო, 2000 - 2008

სურათი 6. დეიზენბირზის ინციდენტობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2004 - 2008

ცხრილი 1.

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, საქართველო, 2007 - 2008*

2007

2008

	სულ	ა.შ. გავვალი		სულ	ა.შ. გავვალი
	მიმღებელის რაოდენობა	მიმღებელის რაოდენობა	მიმღებელის 100000 კაცების	მიმღებელის რაოდენობა	მიმღებელის რაოდენობა
მიმღებელის რაოდენობა					
ათენის მიმღებელი	191	4,4	144	18,8	103
საქართველოს მიმღებელი	326	7,4	194	25,3	160
სამართლის მიმღებელი	1185	27,0	826	107,7	957
ა.შ.: მამრიცის მიმღებელი	842	19,2	562	73,3	747
იმპერიალის მიმღებელი	1	0,0	1	0,1	0
სამართლის მიმღებელი	2035	46,4	486	63,3	1843
მათ შორის: პროტესტის მიმღებელი	17	0,4	1	0,1	43
ამავადიაზი	15	0,3	1	0,1	4
სამართლის მიმღებელი	11592	264,2	7 439	969,6	10987
დიარებები					
ტულარები	31	0,7	8	1,0	5
კილომეტრი	42	1,0	0	0,0	62
ბრუცელოზი	169	3,9	14	1,8	168
ლეპტონის მიმღებელი	28	0,6	2	0,3	20
ტეტარცის სამართლი	7	0,2	0	0,0	4
დიფთერია	9	0,2	8	1,0	7
ფიცაცივი	63	1,4	54	7,0	129
ქანირება	532	12,1	523	68,2	1048
მენინგიტი	29	0,7	24	3,1	33
მენინგიტის მიმღებელი	173	3,9	112	14,6	171
ადა / აფავე არღორმის მიმღებელი	--	--	13	1,7	--
აიდოროზი	10	0,2	1	0,1	7
ც.ც.ს-ის დაუზუსტებელი 30-წლის შელი	7	0,2	5	0,7	4
მიმღებელი	1	0,02	0	0,0	1
მრავალი	10763	245,3	4 015	523,3	10658
ა.ს.გ. მუვავა მიმღებელი	212191	4835,3	146 902	19147,8	213622
ჩურჩავავილი	6100	139,0	5 489	715,5	7550
ფიტომდებარება	44	1,0	33	4,3	56
ფიტოურა	225	5,1	216	28,2	188
თადამდიდრი 30-წლის შელი	0	0,0	0	0,0	0
30-წლის შელი კვარტის მიმღებელი	6036	137,5	2088	272,2	4737
მათ შორის: A	1870	42,6	1 060	138,2	888
B	1060	24,2	19	2,5	1732
C	1152	26,3	2	0,3	2117
სამართლის მიმღებელი	1954	44,5	1 007	131,3	1178
კვარტის მიმღებელი (E, D და დაუზუსტებელი)					
ციტომანალიზის მიმღებელი	670	15,3	12	1,6	1054
შაბაზურა	85	1,9	73	9,5	76
მიმღებელი მოწოდევის მიმღებელი	102	2,3	72	9,4	153
მაღარია	25	0,6	3	0,4	8
ლეიზმანის მიმღებელი	182	4,1	146	19,0	171
მიმღებელი მოწოდევის მიმღებელი	87	2,0	26	3,4	58
ტრიქონილოზი	48	1,1	8	1,0	18
ასპარაგინი	5990	136,5	5 044	657,5	6239
მეტოროზი	11063	252,1	9 664	1259,6	12349
Q ცხვრება	0	0,0	0	0,0	1
ვასასრინიანების მიმღებელი	0	0,0	0	0,0	0,02
ცხვრება და ვასასრინიანების მიმღებელი	0	0,0	0	0,0	0
ცხვრება					

* 2007 - 2008 წელს საქართველოში არ არის რეგისტრირებული ქოლერის, მუცელის ტიფის და პარატიფების A,B,C, შევა ჭირის, ლისტერიოზის, ახალშობილის ტეტანუსის, შებრუნებითი ტიფების (რიკვესიული), პარტაზტანი ტიფის (ტილისმური) არც ერთი შემთხვევა.

ცხრილი 2.

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით,
საქართველო, 2008*

სულ	გათ ვრცის						
	<1	1-4	5-14	15-19	20-29	30-59	60+
შიგაღიაზი	103	16	46	12	3	9	10
სევა საღმრევლოზები	160	40	48	9	10	6	30
ნაფლავია სევა პაპლერიული	957	295	300	68	24	54	149
ინფექციები დადასტურებული							67
ა.გ: ეპერისტოზი	747	214	239	55	20	47	120
09რსინორზი	0	0	0	0	0	0	0
გარტერიული საკვაპისმიერი მოჭავავები	1843	25	154	227	160	347	659
ათ შრის: პოტულიზები	43	0	1	7	5	4	22
ამებიაზი	4	0	0	0	0	0	3
სავარაუდო ინფექციები ზარმოვრის	10987	2 065	3 881	1 336	384	785	1 618
დიანოვები							918
ტულარემია	5	0	0	1	0	0	4
ჯილდო	62	0	0	2	1	2	48
ბრუცელიზი	168	0	0	7	31	40	76
ლეპტონიანოზი	20	0	0	2	1	2	11
ტეტანუსის სევა ფორმები	4	0	1	0	0	0	2
დიფთირია	7	0	0	2	1	3	1
ყოვანასვალა	129	57	27	25	6	9	3
ეულინუვა	1048	19	406	607	11	3	2
მენინგიტი	33	8	7	9	2	2	3
მენინგიტი სულ	171	9	20	48	11	23	49
მდდ / აღვავე არღიორმინიტი	6	0	3	3	0	0	0
კოლიერია	7	0	0	0	1	0	4
ტ.ნ.-ის დაუზუსტებელი ვირუსები	4	0	1	1	2	0	0
ინფექციები	1	0	0	0	1	0	0
დამის დაგადება (პორმერზი)							
გრიპი	10658	594	1 273	1 914	1 003	1 489	2 683
ზ.ს. მუკვავა ინფექცია	213622	31190	54262	61799	11371	14437	24187
ნეტენდაზილა	7550	281	1590	4719	504	326	127
ვითებლა	56	10	20	17	5	3	1
ვითებრა	188	33	75	64	7	8	1
ვირუსული კვარტიტები სულ	4737	3	50	482	314	1462	2098
ათ შრის: A	888	1	49	461	153	144	74
B	1732	0	0	18	127	884	623
C	2117	2	1	3	34	434	1401
სევა ვირუსები							
კვარტიტები (E, D და დაუზუსტებელი)	1178	2	52	462	198	213	194
ციტომეგალოვირუსული დაავადება	1054	0	0	0	274	498	278
შეაგურა	76	0	23	37	8	4	4
ინფექციური მოწოდევები	153	2	38	71	18	18	5
გადარია	8	0	0	1	0	2	5
ლეიმაზიზი	171	18	90	25	3	10	21
ვინიგრები	58	0	7	10	9	10	14
ტიბიქინიზი	18	0	0	1	3	3	10
ასპარიდოზი	6239	103	1843	3199	455	305	240
მოლენგიზი	12349	206	4627	5990	654	377	356
Q ცხვლება	1	0	0	0	0	0	1
ვას სას სინიანებისმიერი ვირუსები							
ცემლები და ვირუსები კემორაგიული	1	0	0	0	0	0	0
ცემლებები							

* 2008 წელს საქართველოში არ არის რეგისტრირებული ქოლერის, მუკლის ტიფის და პარატიფების A,B,C, შვივ ჭირის, ლისტერიოზის, ახალშობილის ტეტანუსის, შებრუნებითი ტიფების (რიკეტსიული), პარტახტიანი ტიფის (ტილისმიერი) არც ერთი შემთხვევა.

ცხრილი 3.

**ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების ინციდენტობა 100000
მოსახლეზე, რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008**

	2007		2008			
	სულ	მ.შ. ჩავავადი	სულ	მ.შ. ჩავავადი		
	შემთხვევათის რაოდენობა	ინციდენტის რაოდენობა	შემთხვევათის რაოდენობა	ინციდენტის რაოდენობა	შემთხვევათის რაოდენობა	
აზეაზოთი	1486	--	761	--	1455	--
აჭარა	3820	1006,6	2161	3257,0	3586	940,5
თბილისი	20313	1832,3	7966	4110,2	16576	1497,8
კახოთი	1926	478,3	1216	1727,3	2109	525,0
იმერეთი	6187	889,1	3764	3093,9	6835	985,0
სამხრეთი და ზემო	4050	863,9	1882	2296,2	3074	657,0
სვანეთი	2458	784,8	1403	2562,1	2693	860,7
ქვემო ქართლი	4472	887,1	2577	2924,1	5015	993,5
გურია	1533	1103,7	1213	4995,9	1636	1178,7
სამცხე – ჯავახეთი	1544	742,3	722	1985,7	970	466,6
მცხეთა – მთიანეთი	2359	1992,4	1330	6425,1	2161	1829,8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო	278	574,4	126	1489,4	391	816,3
სვან უმცხველი	403	--	0	--	623	--
სამართველო	50829	1158,3	25121	3274,4	47124	1075,0
					25120	3339,5

ცხრილი 4.

**ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული აფალმყოფების რაოდენტობა და ლეტალობა ზოგიერთი ნოტოლოგის
მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008**

	2007			2008			
	სტაციონარიდან გაგიღა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გაგიღა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %	
ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები	16988	178	1,0	18103	194	1,1	
გათ შორის:							
ცალავური	8356	11	0,1	9018	16	0,2	
ინფექციები	2205	31	1,4	2098	27	1,3	
რესისიციული ტუპიციულობი	346	48	13,9	373	64	17,2	
სეაფიცენია	2524	44	1,7	2039	51	2,5	

ცხრილი 5.

**ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვების რაოდენტობა და ლეტალობა ზოგიერთი
ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008**

	2007				2008					
	სტაციონარიდან გაგიღა		ლეტალობა %		სტაციონარიდან გაგიღა		ლეტალობა %			
	სულ	გათ შორის 0-1 წლამდე	სულ	გათ შორის 0-1 წლამდე	სულ	გათ შორის 0-1 წლამდე	სულ	გათ შორის 0-1 წლამდე		
ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები	9236	2622	0,6	1,2	10213	3365	0,6	1,3		
გათ შორის:										
ცალავური	6081	1937	0,1	0,2	6943	2528	0,1	0,3		

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

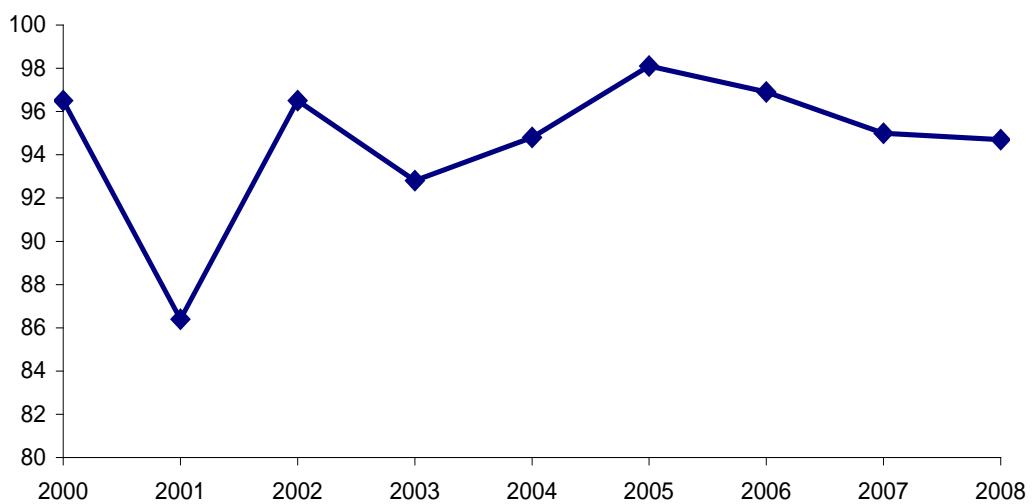
რესპუბლიკური ტურიზმი	202	4	0	0	152	6	0	0
სეარტიფია	155	107	20,6	23,4	140	86	32,9	40,7
გირუსული კონკურენცია	696	13	0,6	7,7	328	1	0	0

68 000 6.

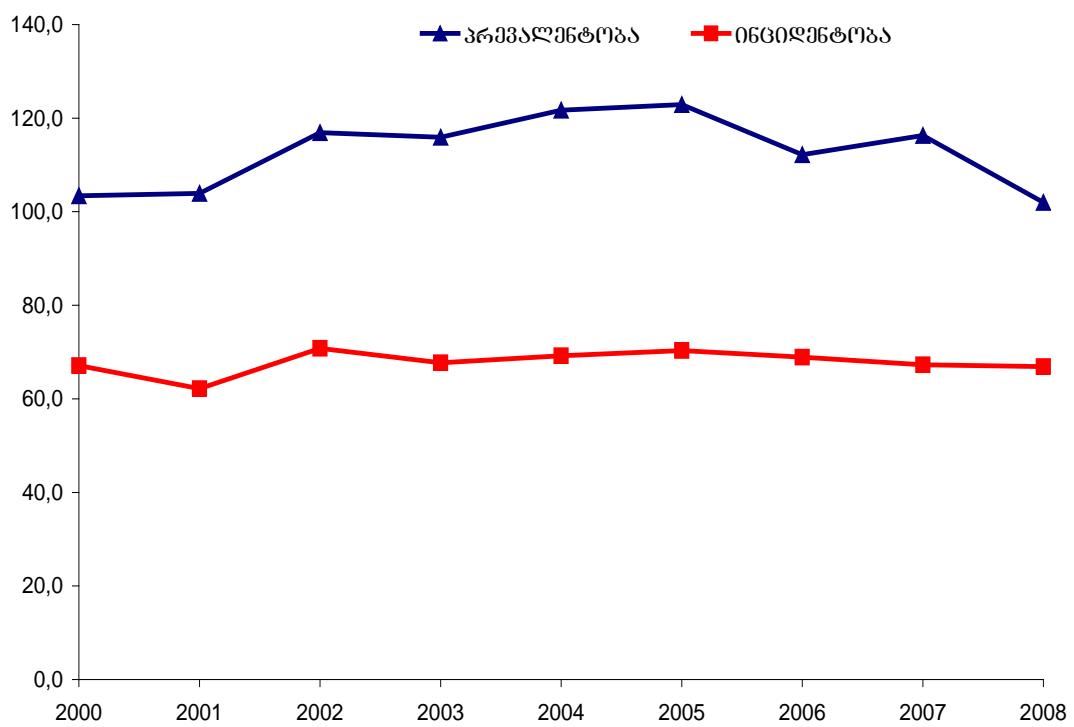
ინფექციური და პარაზიტული დაზიანებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2006 - 2008

	2006		2007		2008	
	სტაციონარიდან გამიღება	%	სტაციონარიდან გამიღება	%	სტაციონარიდან გამიღება	%
აჭარა	1942	1,3	1818	1,5	1645	1,6
თბილისი	7634	1,8	7740	1,3	9037	1,5
კახეთი	451	0,2	322	0,3	384	0,5
იმერეთი	3125	0,8	3418	1,0	2866	1,0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	709	0,6	681	1,2	920	0,4
შიდა ქართლი	478	0,2	520	0,6	707	0,1
ქვემო ქართლი	1347	0	943	0,1	847	0
გურია	480	0,6	379	0,5	470	0
სამცხე-ჯავახეთი	863	0,7	757	0	799	0,1
ეორეთა-მოიანეთი	15	0	1	0	0	--
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	210	0,5	158	0	216	0
სენა უმარეთა	0	0	251	0	212	0,5
საქართველო	17254	1,2	16988	1,0	18103	1,1

ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი

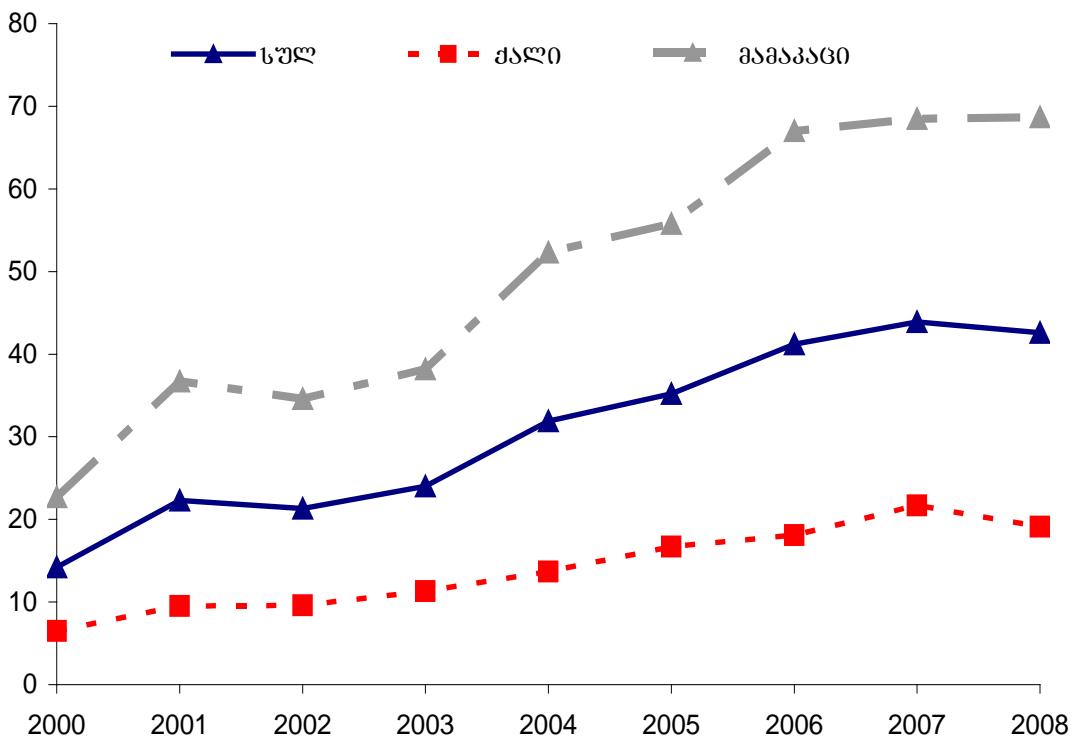

სურათი 1. ტუბერკულოზის ინციდენტობა, საქართველო, 2000 – 2008

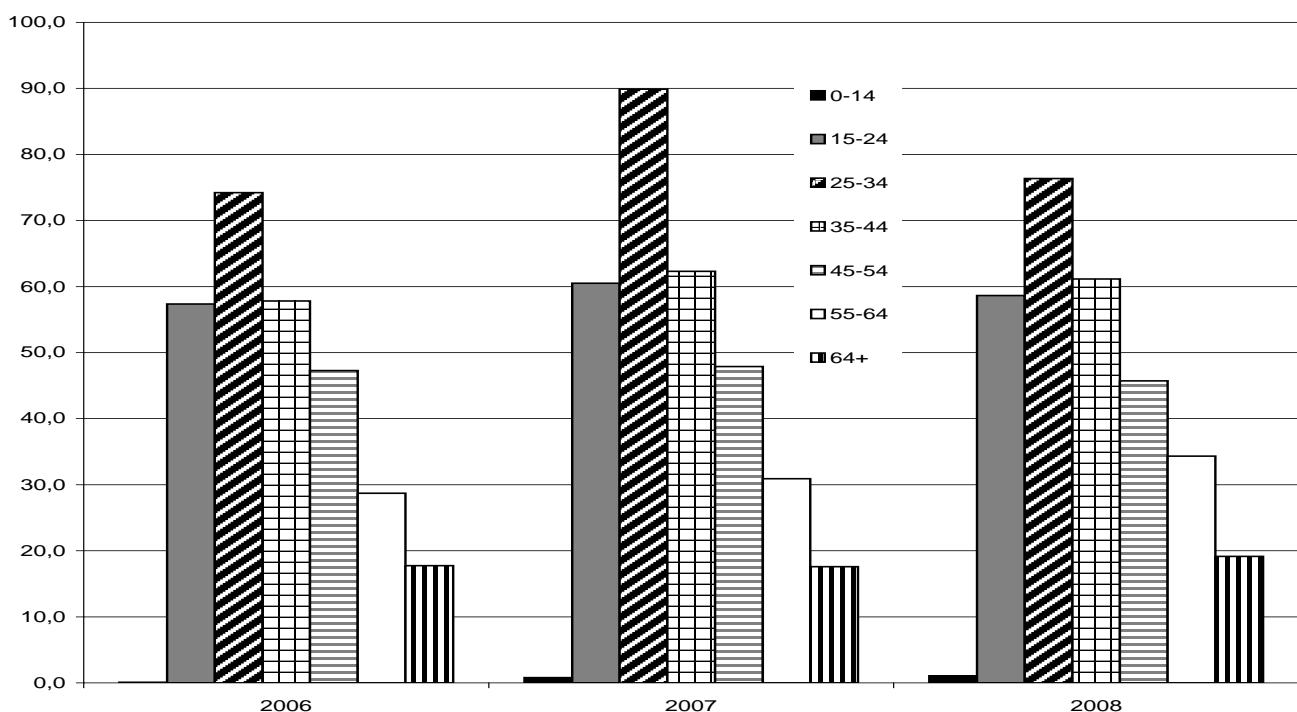

სურათი 2. ვიღულების ტუბერკულოზის გავრცელება, საქართველო, 2000 - 2008

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

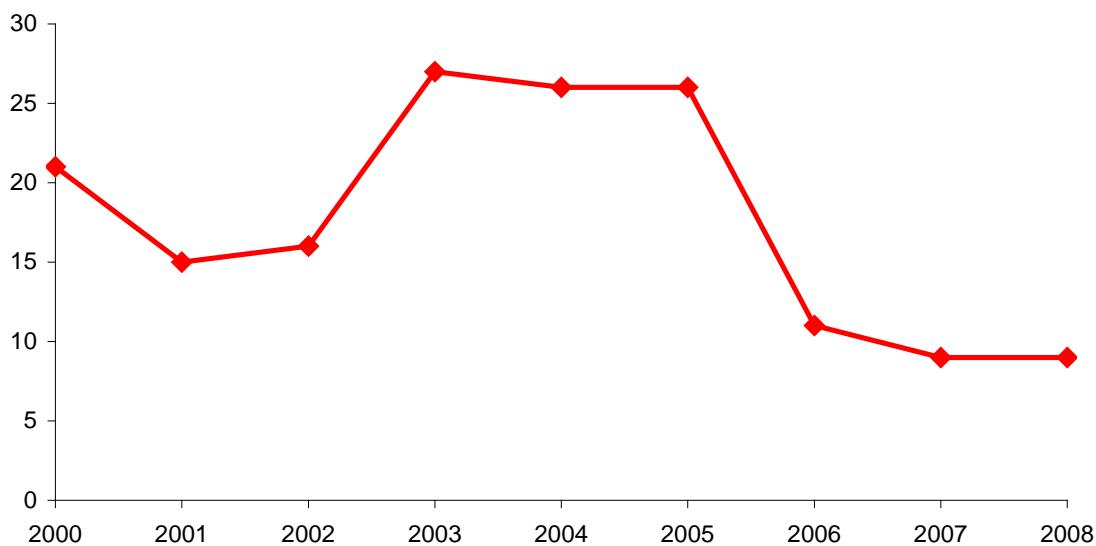

**სურათი 3. ფილტვის მიზანის ტუბერკულოზის იცილებელობა სემის მიხედვით,
საქართველო, 2000 – 2008**

**სურათი 4. გებ(+) ტუბერკულოზის იცილებელობა ასაკობრივი ჯგუფების
მიხედვით, საქართველო, 2006 – 2008**

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

**სურათი 5. ტუბერკულოზური მდგრადი განვითარების შემთხვევათა რაოდენობა ბავშვებში,
საქართველო, 2000 – 2008**

ცხრილი 1.

ტუბერკულოზის გაფრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007–2008

	2007	2008						
რეგიონი	არეალი ტოპა	არეალი ზემოსავა- ვაბი	ინციდენტობა	რეგიონი	არეალი ტოპა	არეალი ზემოსავა- ვაბი	ინციდენტობა	
აჭარა	772	203,4	538	141,8	687	180,2	492	129,0
თბილისი	1688	152,3	1182	106,6	1820	164,5	1372	124,0
კახეთი	392	97,3	273	67,8	281	70,0	220	54,8
იმერეთი	623	89,5	413	59,4	574	82,7	400	57,6
სამეგრელო	828	176,6	447	95,4	607	129,7	418	89,3
შიდა ქართლი	344	109,8	215	68,7	283	90,4	194	62,0
ქვემო ქართლი	577	114,5	346	68,6	518	102,6	350	69,3
გურია	152	109,4	106	76,3	142	102,3	115	82,9
სამცხე – ჯავახეთი	191	91,8	116	55,8	146	70,2	97	46,7
ახმეთა – მთიანეთი	150	126,7	109	92,1	106	89,8	86	72,8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სამეგრეთი	19	39,3	9	18,6	20	41,8	14	29,2
საქართველო	714	--	416	--	647	--	395	--
საქართველო	6450	147,0	4170	95,0	5831	133,0	4153	94,7

ცხრილი 2.

**ფილტვის ტუბერკულოზის გაფრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007 – 2008**

	2007	2008						
რეგიონი	არეალი ტოპა	არეალი ზემოსავა- ვაბი	ინციდენტობა	რეგიონი	არეალი ტოპა	არეალი ზემოსავა- ვაბი	ინციდენტობა	
აჭარა	565	148,9	336	88,5	485	127,2	300	78,7
თბილისი	1325	119,5	855	77,1	1331	120,3	936	84,6
კახეთი	300	74,5	189	46,9	223	55,5	165	41,1
იმერეთი	489	70,3	292	42,0	455	65,6	290	41,8
სამეგრელო	672	143,3	305	65,1	467	99,8	289	61,8
შიდა ქართლი	263	84,0	143	45,7	235	75,1	150	47,9
ქვემო ქართლი	448	88,9	229	45,4	369	73,1	226	44,8
გურია	124	89,3	79	56,9	117	84,3	90	64,8
სამცხე – ჯავახეთი	150	72,1	86	41,3	114	54,8	70	33,7
ახმეთა – მთიანეთი	118	99,7	81	68,4	91	77,1	72	61,0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სამეგრეთი	16	33,1	6	12,4	16	33,4	10	20,9
საქართველო	634	--	351	--	568	--	333	--
საქართველო	5104	116,3	2952	67,3	4471	102,0	2931	66,9

ცხრილი 3.

**ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების განაწილება ნახველის
მიკროსკოპის შედეგების მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008**

	2007		2008			
	მგბ+	მგბ -	მიკროსკოპის გარეშე	მგბ+	მგბ -	
აჭარა	180	140	16	177	108	15
თბილისი	561	281	13	546	367	23
კახeti	131	58	0	110	53	2
იმერეთი	185	104	3	209	76	5
სამეგრელო	196	100	9	171	113	5
შიდა ქართლი	96	45	2	96	51	3
ქვემო ქართლი	162	62	5	148	73	5
გურია	42	37	0	45	45	0
სამცხე – ჯავახეთი	17	69	0	29	40	1
აფხაზია – ათიათეთი	56	24	1	49	23	0
რაჭა – ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	2	4	0	8	2	0
სესა უმავაბი	298	49	4	280	50	3
საქართველო	1926	973	53	1868	1001	62

ცხრილი 4.

**ფილტვების ტუბერკულოზის ინციდენტობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007 - 2008**

	2007			2008		
	ახალი შემთხვე- ვები	ინციდენ- ტობა	% ტუბერკულოზის საერთო ორგანიზაცია	ახალი შემთხვე- ვები	ინციდენ- ტობა	% ტუბერკულოზის საერთო ორგანიზაცია
აჭარა	202	53,2	37,5	192	50,4	39,0
თბილისი	327	29,5	27,7	436	39,4	31,8
კახeti	84	20,9	30,8	55	13,7	25,0
იმერეთი	121	17,4	29,3	110	15,9	27,5
სამეგრელო	142	30,3	31,8	129	27,6	30,9
შიდა ქართლი	72	23,0	33,5	44	14,1	22,7
ქვემო ქართლი	117	23,2	33,8	124	24,6	35,4
გურია	27	19,4	25,5	25	18,0	21,7
სამცხე – ჯავახეთი	30	14,4	25,9	27	13,0	27,8
აფხაზია – ათიათეთი	28	23,6	25,7	14	11,9	16,3
რაჭა – ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	3	6,2	33,3	4	8,4	28,6
სესა უმავაბი	65	--	15,6	62	--	15,7
საქართველო	1218	27,8	29,2	1222	27,9	29,4

ცხრილი 5.

**ფილტვების ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა
ზოგიერთი ნოზოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2003 - 2008**

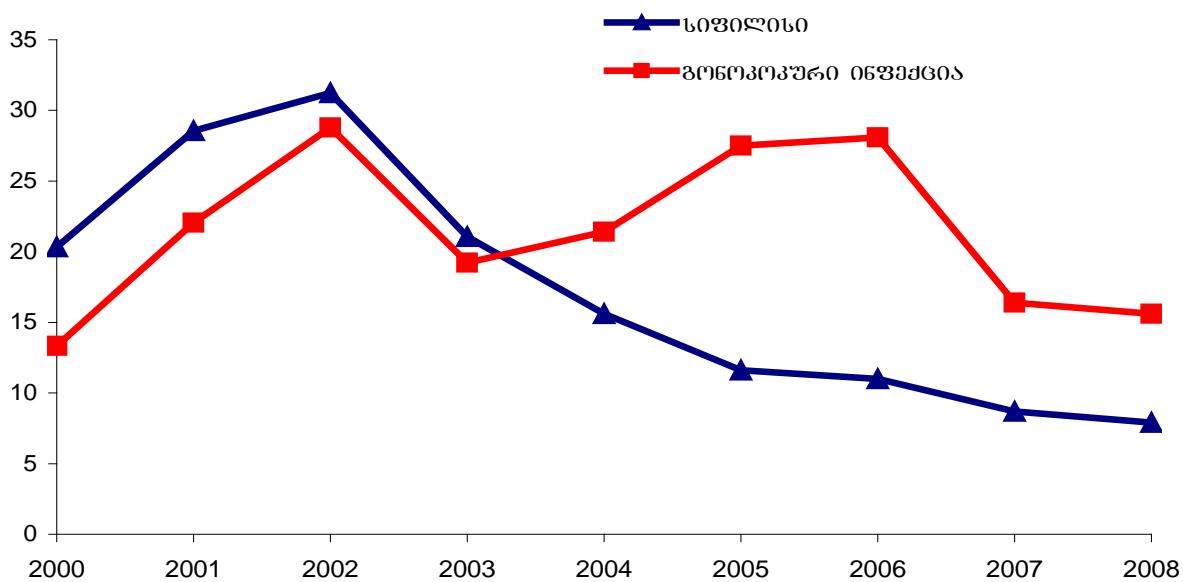
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	ჟილებების ტუბერკულოზის შემთხვევები	1196	1188	1323	1360	1346
გათ შორის:						
ტუბერკულოზის მენინგიტი	60	26	44	28	24	44
ქველ-სახსართა ტუბერკულოზი	75	128	131	138	149	151
უროგენიტალური ტუბერკულოზი	63	81	66	96	115	91
ტუბერკულოზის ალვინიტი	535	534	649	652	649	616
ლიმფური კვანძების	414	364	397	189	330	320
ტუბერკულოზი	49	55	36	257	79	138
სესა ორგანოთა ტუბერკულოზი						

ცხრილი 6.

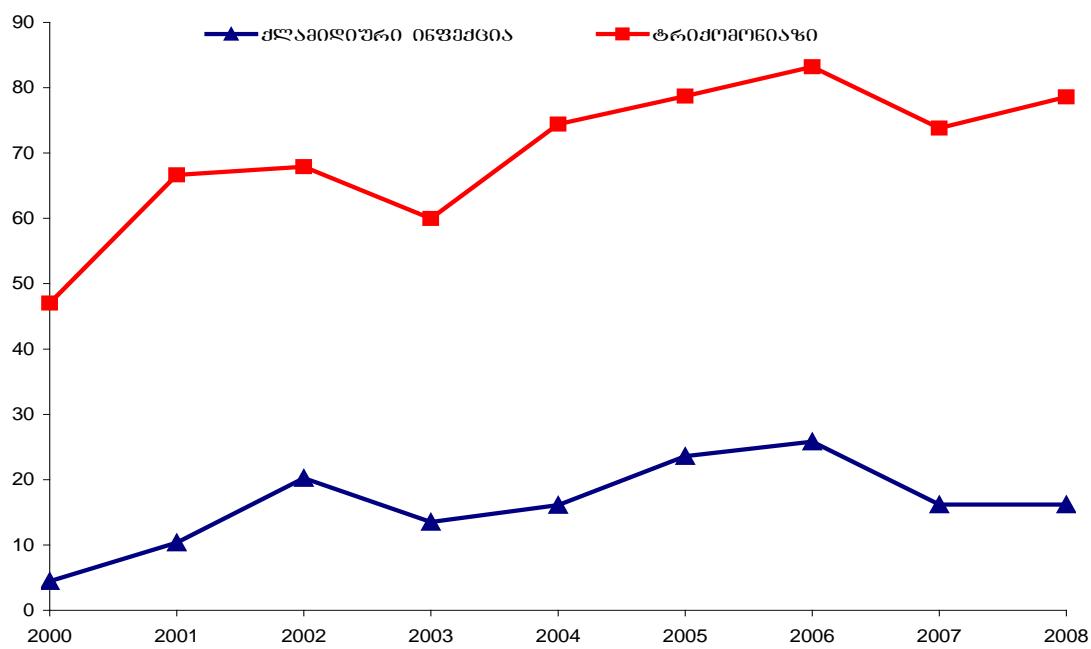
1. 12 თვეს წინ რეგისტრირებული ფილტვის მგბ+ ტუბერკულოზის ახალი
შემთხვევების მკურნალობის შედეგები (ჯანმოს ინდიკატორების შესაბამისად),
საქართველო, 2005 - 2008

	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	1300	1606	1580	1860
% სამრთო რაოდენობიდან				
გაცეურება	59,5	49,7	63,9	63,2
დასრულებული გაცეურება	11,2	13,0	11,6	13,9
უფედებო გაცეურება	5,5	6,0	6,1	6,2
გარდაიცვალა	2,8	2,6	3,0	2,5
შემყვაბილი გაცეურება	14,6	11,6	8,9	8,8
სხვა დაზესდებულებები გადასვლა	5,7	16,3	5,5	3,1
შეუფასებელი შემთხვევები	0,7	0,7	1,0	2,4

სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებები

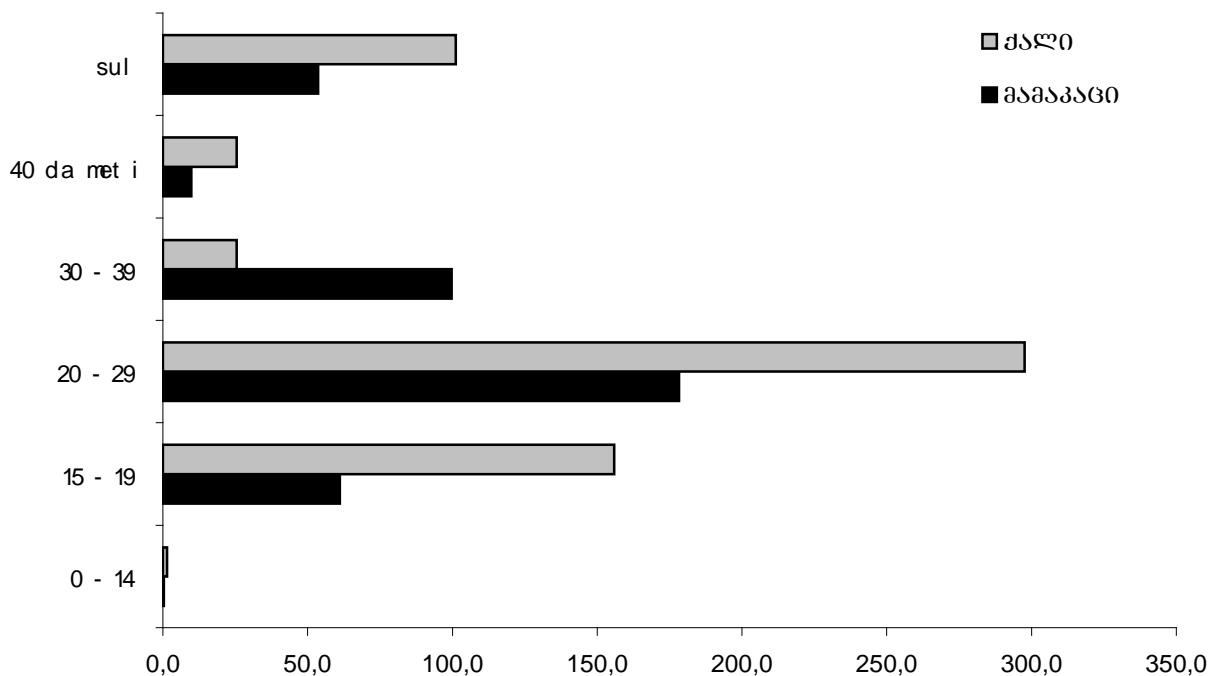

სურათი 1. სიცილისი და გონიპოპური ინცეპცია, ინციდენტება,
საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 2. კლასიფიცირებული ინცეპცია და არასაბოლოო ინცეპცია, ინციდენტება,
საქართველო, 2000 – 2008

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 3. ტრიქოლობისაზე, იციდუმობისა ასაკობრივი პროცენტის და სტატის მიხედვით, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

	სიჯილისი შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა	შორეობაში შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა
თბილისი	186	16.8	319	28.8
აჭარა	47	12.3	64	16.8
აჭარის მუნიციპალიტეტი	0	0	0	0
გურია	6	4.3	0	0
სამარგალო	24	5.1	50	10.7
იმერეთი	40	5.8	38	5.5
კახეთი	4	1.0	94	23.4
მცხეთა – მთიანეთი	0	0	2	1.7
სამცხე – ჯავახეთი	0	0	23	11.1
ქვემო ქართლი	26	5.2	73	14.5
ზოდა ქართლი	13	4.2	6	1.9
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	0	0
სენა უფლება	0	0	15	0
საქართველო	346	7.9	684	15.6

ცხრილი 2.

სქესობრივი გზით გადამდები ზოგიერთი დაავადებების ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2006 – 2008

	2006			2007		
	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა ტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა ტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა ტობა
სიჯილისი	485	11.0	381	8.7	346	7.9
გორეორგული	1235	28.1	720	16.4	684	15.6
ინფექცია	1135	25.8	712	16.2	709	16.2
ძლაბილოური	3659	83.2	3241	73.9	3946	78.6

ცხრილი 3.

სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების განაწილება ასაკის და სქესის
მიხედვით, საქართველო, 2008

	სულ	0 - 14	ასაკობრივი ჯგუფები						30 - 39	40 და მატი
			15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 და მატი	30 - 39	40 და მატი		
სივრცის, დაავადების გადა მოწყობა	გ 188 9.0	0 0.0	17 9.3	60 17.2	64 21.5	47 5.5				
გ 158 6.9	0 0.0	7 3.9	60 17.4	48 15.3	43 3.9					
გომოპოპული ონფერიტი	გ 505 24.3	0 0.0	93 50.8	251 72.0	121 40.7	40 4.7				
გ 179 7.8	0 0.0	25 14.1	116 33.7	34 10.8	4 0.4					
სევა ვანერიული დაავადები	გ 121 5.8	0 0.0	30 16.4	55 15.8	26 8.8	10 1.2				
გ 371 16.1	4 1.1	25 14.1	188 54.6	149 47.5	5 0.5					
კლამილიული ონფერიტი	გ 310 14.9	0 0.0	55 30.0	120 54.0	90 30.3	45 5.3				
გ 399 17.3	1 0.3	44 24.8	240 69.7	99 31.6	15 1.3					
ტრიქომონიაზი	გ 1114 53.6	1 0.3	112 61.1	621 178.2	296 99.7	84 9.8				
გ 2332 101.2	5 1.4	277 155.9	1024 297.6	742 25.5	284 25.5					

ცხრილი 4.

მიკოზები, საქართველო, 2006 - 2008

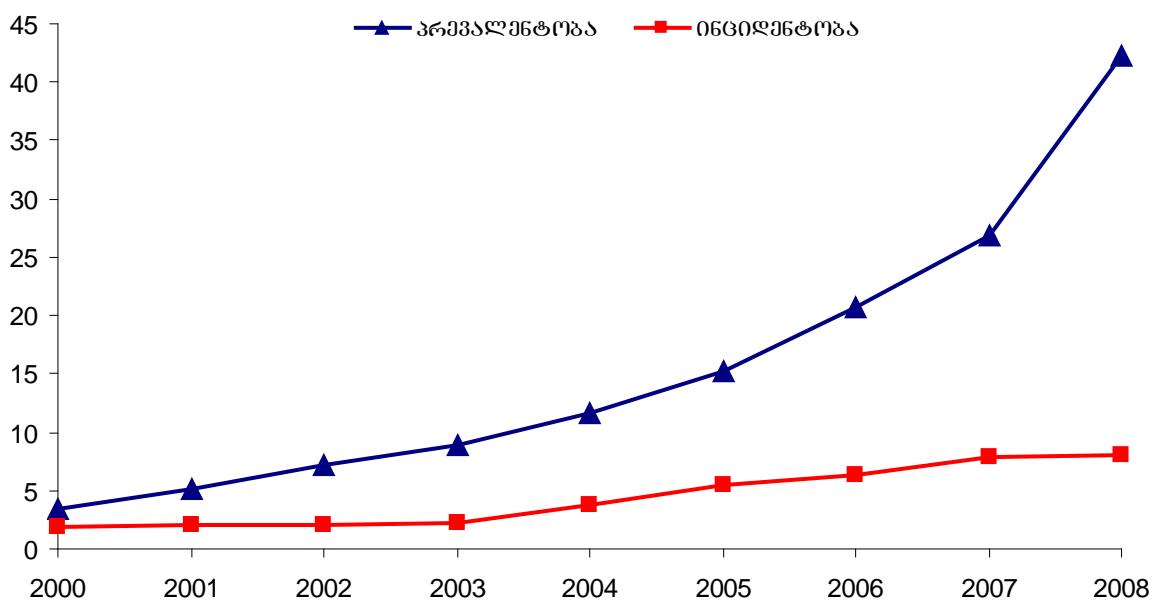
მიკოზები სულ	2006		2007		2008	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა
მიკოზები სულ	8002	181.9	6455	147.1	8050	183.6
			გათ მურა:			
ტრიქომონია	454	10.3	339	7.7	520	11.9
მიკოზები	104	2.4	180	4.1	131	3.0
კლამილიული	4527	102.9	3632	82.8	5068	115.6
სევა მიკოზები	2845	64.7	2304	52.5	2331	53.2

ცხრილი 5.

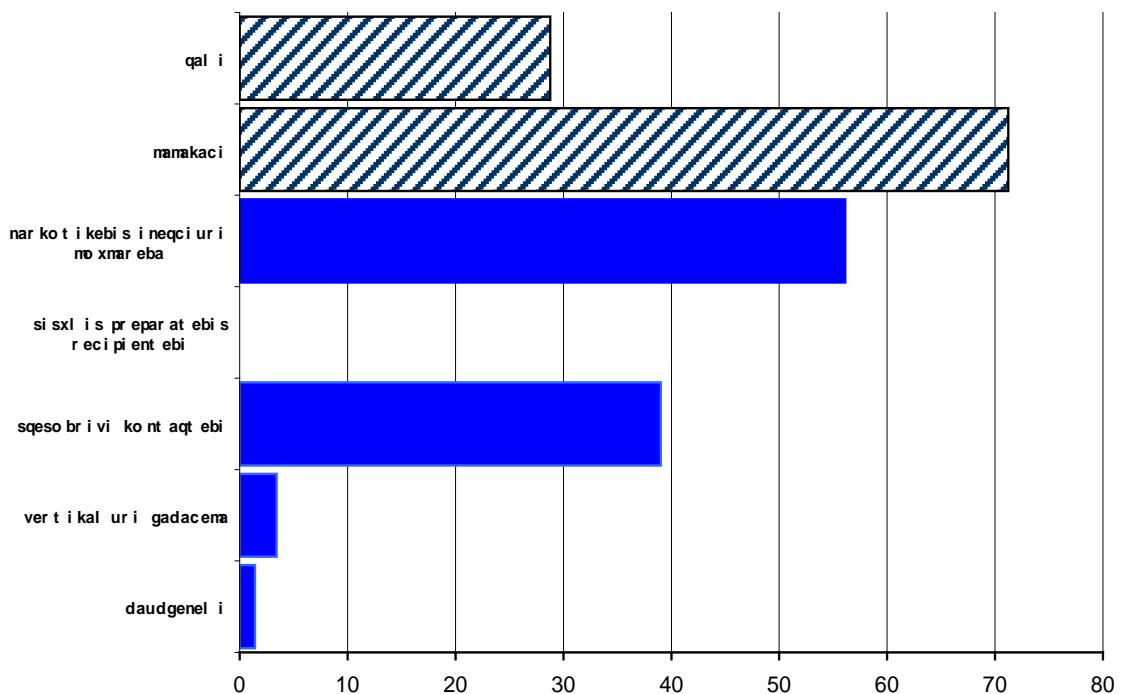
აკარიაზი (მუნი), საქართველო, 2003 - 2008

	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა
2003	1705	39.5
2004	2139	48.9
2005	2399	54.9
2006	2056	46.7
2007	1842	42.0
2008	1957	44.6

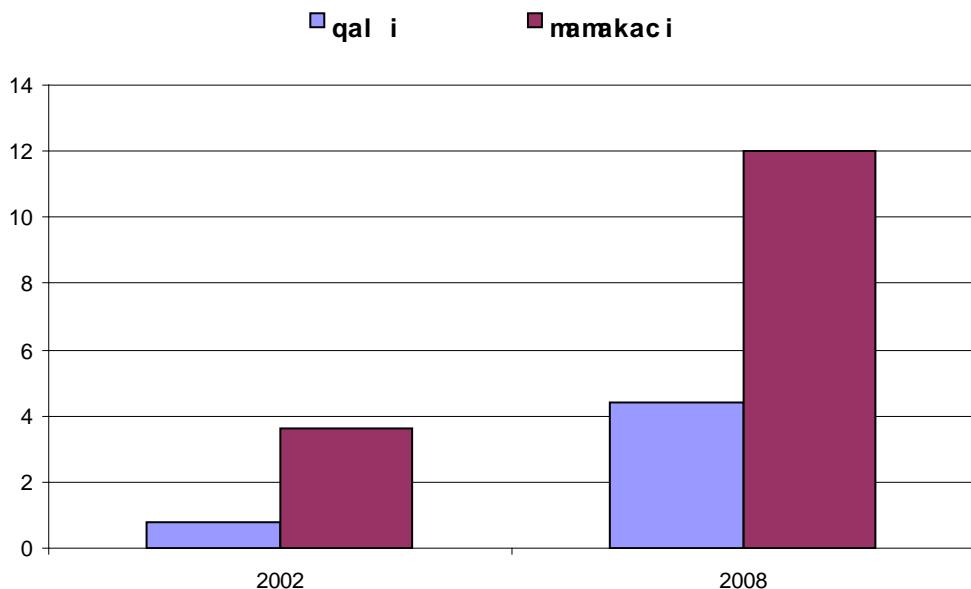
შიდსი

სურათი 1. აიგ/შიდსის გავრცელება, საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 2. აიგ/შიდსის ახალი შემთხვევების %-ლი განაწილება რისკ-ჯგუფების
და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2008

სურათი 3. აიგ/შიღსის ინციდენტობა სემსის მიხედვით, საქართველო, 2002, 2008

ცხრილი 1.

აიგ-ით ინფიცირების და შიღსის გაფრცელება, საქართველო, 2000 – 2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებულია	153	232	314	387	508	671	912	1179	1851
ფლის პოლისათვის									
კოვიდინგირება	3.4	5.3	7.2	8.9	11.6	15.3	20.7	26.9	42.2
გათ შორის ახალი	79	93	93	94	163	242	276	344	351
შემთხვევები									
ინციდენტება	1.8	2.1	2.1	2.2	3.7	5.5	6.3	7.8	8.0

ცხრილი 2.

აიგ-ინფიცირების და შიღსით დაავადების რეგისტრირებულ შემთხვევათა განაწილება რძსკ-ჯგუფების და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2008

რისკ-ჯგუფები	ს უ ლ	ფლის დასაჭირები			აცლად გამოვლენილი			ფლის პოლის			სააგენტო
		რეგისტრირებულია	შეღ შიღსი	აიგ	რეგისტრირებულია	შეღ შიღსი	აიგ	რეგისტრირებულია	შეღ შიღსი	აიგ	
გათ შორის:											
დაპროცესირების 06ეპციური	ქ	5	2	3	0	0	0	7	4	3	1
მომსახურება	ქ	671	251	420	197	107	90	1094	620	474	56
სისხლის არეალისათვის	ქ	4	3	1	0	0	0	5	3	2	0
რეპირაციული	ქ	4	4	0	0	0	0	6	6	0	0
კეფირისეპსუალური	ქ	291	79	212	91	31	60	413	179	234	13
კონტაქტური	ქ	137	48	89	40	20	20	207	112	95	
კომოსეპსუალური	ქ	30	10	20	6	3	3	50	32	18	11*
კონტაქტური	ქ	9	6	3	5	2	3	17	13	4	2
ვარტიკალური გადავენა	ქ	15	7	8	7	7	0	28	22	6	3
დაუღვეველი	ქ	10	5	8	5	5	0	17	12	57	1
გარდა შორის:	ქ	3	0	3	0	0	0	7	3	4	0
უცოველი								47			
გარდა 06ეპციური								433			
ს უ ლ								1418			

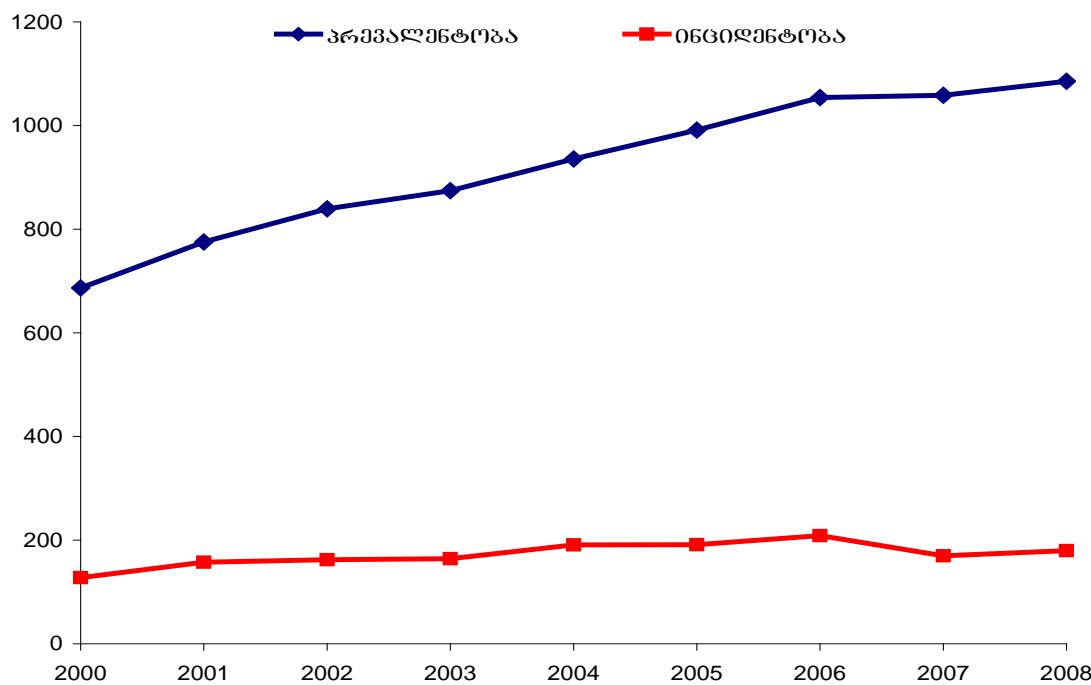
* მათ შორის: პეტენტებული და პომოხებული კონტაქტით ინფიცირებული მამაკაცი

ცხრილი 3.

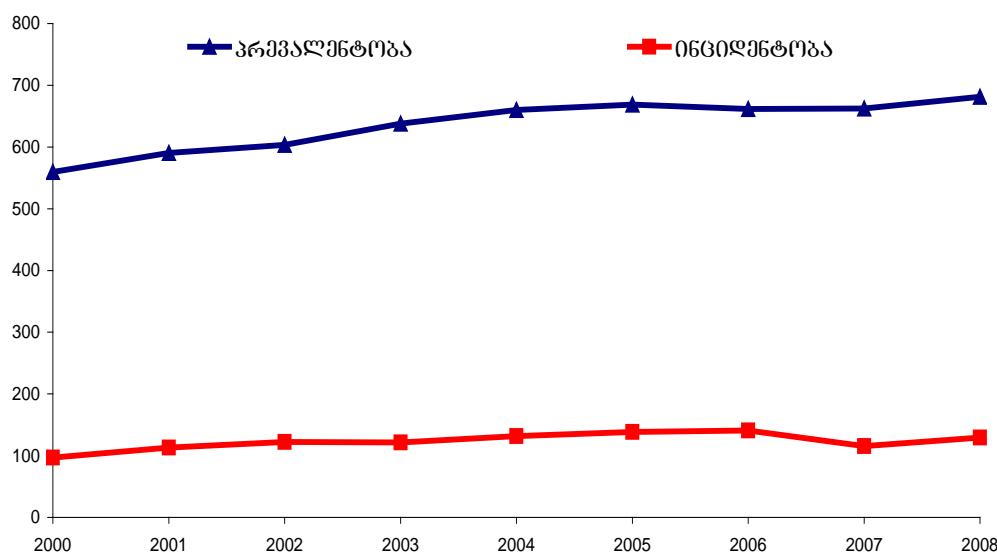
**აიგ-ით ინფიცირების და შიდსის ახლად გამოვლენილი შემთხვევების
განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2002 - 2008**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
აზსახვითი	1	5	5	7	9	17	37
აჭარა	12	14	27	27	42	55	34
თბილისი	49	27	58	80	69	94	120
კახeti	1	3	4	9	17	14	11
იმერეთი	9	14	17	32	45	61	44
სამხრეთი	10	22	23	46	37	53	63
შიდა ქართლი	3	1	2	5	8	13	13
ძველი ქართლი	2	3	1	8	18	17	15
გურია	4	1	2	11	10	5	4
სამცხე - ჯავახეთი	0	0	11	3	6	2	0
გვერდი - მთიანეთი	0	0	2	5	1	3	4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	1	0	1	1	0
საქართველო	93	94	163	242	276	344	351

სიმსიგნები

სურათ 1. სიმსიგნების გავრცელება, საქართველო, 2000 – 2008

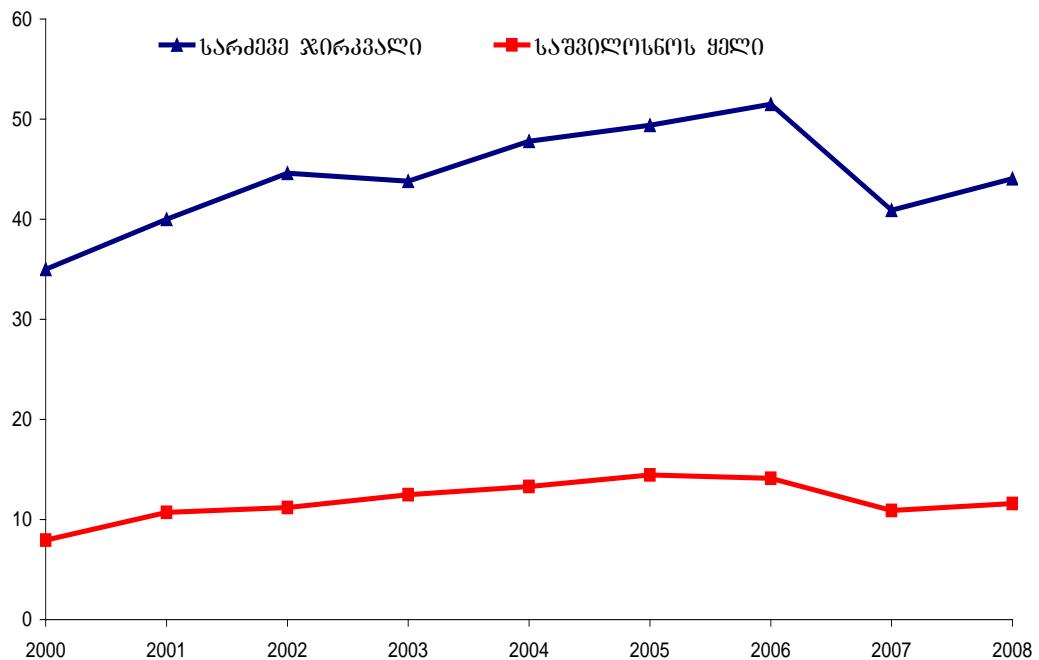

სურათ 2. აპოვისებიანი სიმსიგნების გავრცელება, საქართველო, 2000 – 2008*

* პრევალენტობა - სამგარიშო წლის ძოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადყოფითა რაოდენობა 100000 მოსახლეზე

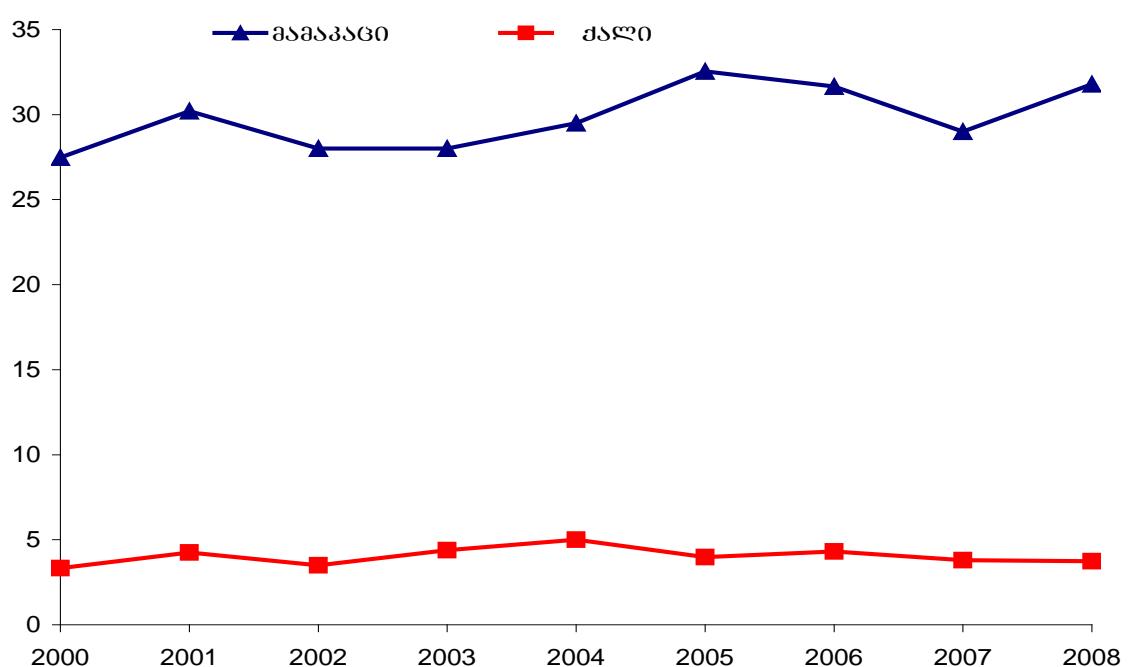
ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 3. სარგებელი ჯიშის და საშვილოსნოს შენიშვნის აკონტის მიზნის სიმსიცვების ინციდენტობა, საქართველო, 2000 – 2008

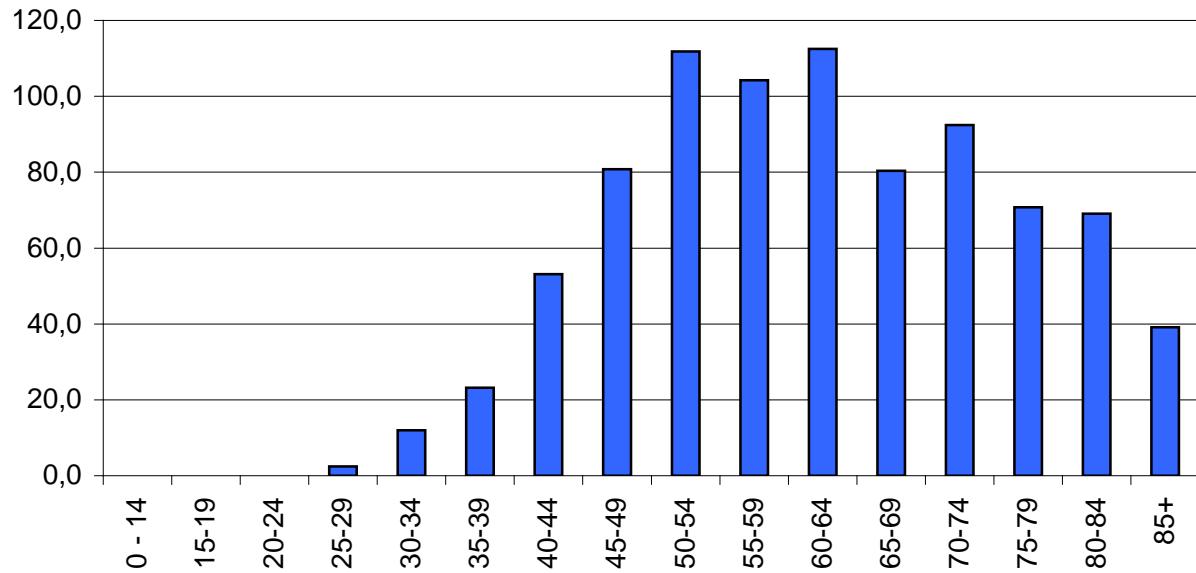

სურათი 4. ტრაქიას, ბრონების, ფილტვების აკონტის მიზნის სიმსიცვების ინციდენტობა, საქართველო, 2000 – 2008

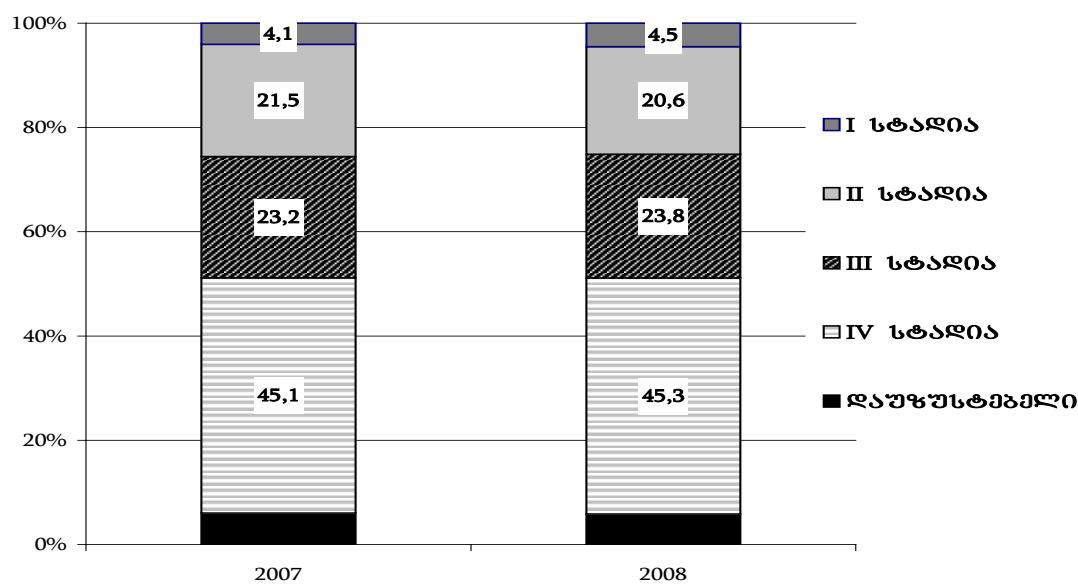
ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 5. სარძევე ჯილდოს აგთვისებიანი სიმსივნეების ინციდენტობა
ჩაღებული ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2008

სურათი 6. აგთვისებიანი სიმსივნეების ახალი შემთხვევების განაწილება
სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2007 - 2008

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

სიმსიგნეების გაფრცელება, საქართველო, 2001 – 2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული შემთხვევები	34124	36686	37852	40902	43338	46365	46455	47580
პრევალიზორება	775,3	839,2	874,4	935,6	991,4	1054,2	1058,6	1085,4
ახალი შემთხვევები	6927	7092	7117	8347	8364	9186	7445	7886
ინციდენტება	157,4	162,2	164,4	190,9	191,3	208,9	169,7	179,9

ცხრილი 2.

**აფთვისებინი სიმსიგნეების ინციდენტობა ლოკალიზაციის და სქესის მიხედვით,
საქართველო, 2007 – 2008**

ლოკალიზაცია	შემთხვევების რაოდენობა	2007		2008	
		ინციდენტობა	შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევების რაოდენობა
სულ		5066		5662	
ააბაკაცი	2481	115,4		2781	133,7
ძალი	2578	111,6		2881	124,9
საყლაკავი	ააბაკაცი	21	1,0	23	1,1
	ძალი	12	0,5	9	0,4
გუში	ააბაკაცი	240	11,5	267	12,8
	ძალი	135	5,8	149	6,5
სორი ნაფლავი					
ააბაკაცი	129	6,2		137	6,6
	ძალი	102	4,4	111	4,8
ხორესი	ააბაკაცი	155	7,5	186	8,9
	ძალი	15	0,6	11	0,5
ტრაქეა, ბრონქიანი, ფილტვები	ააბაკაცი	603	29,0	661	31,8
	ძალი	87	3,8	86	3,7
სარძევი ჯირკვალი					
ძალი	945	40,9		1006	43,7
საშვილოსნოს ყელი					
ძალი	252	10,9		267	11,6
ჭინაძებარე					
ჯირკვალი	ააბაკაცი	186	8,9	205	9,9
ლიაზონიდური, სისხლაბადი და					
მონათესავე ქსოვილები	ააბაკაცი	119	5,7	130	6,3
	ძალი	87	3,8	115	5,0

ცხრილი 3.

**აფთვისებინი სიმსიგნეების გაფრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2008**

	ახალი შემთხვევა	ინციდენტობა	ფლის პოლოსტვის	არეალიზებული
ავსახელი	76	-	254	-
აჭარა	610	160,0	3516	922,1
თბილისი	1303	117,7	6475	585,1
კახეთი	503	125,2	3962	986,3
იმერეთი	966	139,2	4726	681,1
სამცხე-ჯავახეთი	604	129,1	2373	507,2
შიდა ქართლი	438	140,0	3740	1195,3
ქვემო ქართლი	460	91,1	1982	392,6
გურია	229	165,0	922	664,3
სამცხე - ჯავახეთი	222	106,8	996	479,1
ახმეთა - მთიანეთი	148	125,3	687	581,7
რაჭა - ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	103	215,0	257	536,5
საქართველო	5662	129,2	29890	681,8

* პრევალიზებული - სანგარიშო წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა
100000 მოსახლეზე

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 4.

აგთვისებიანი სიმსიგნეების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის
და სქესს მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

ლოკალიზაცია	2007				2008			
	მაღი	ახალი შემთხვევები % სამართლის რაოდენობაზე	მარაპალი	ახალი შემთხვევები % სამართლის რაოდენობაზე	მაღი	ახალი შემთხვევები % სამართლის რაოდენობაზე	მარაპალი	% სამართლის რაოდენობაზე
სულ	2580	100	2486	100	2881	100	2781	100
გათ მორის:								
ტური, პირის ღრუს როგანობი და ხახა საჭმლის ომის მიმდევადი როგანობი	30	1,2	88	3,5	40	1,4	117	4,2
საჭმლის მიმდევადი როგანობი	440	17,1	669	26,9	530	18,4	742	26,7
სახოცისის და გულმკერდის როგანობი	109	4,2	774	31,1	106	3,7	862	31,0
მედიკი და სასახლო სრტილები	18	0,7	41	1,6	29	1,0	51	1,8
პანი	111	4,3	118	4,7	108	3,7	120	4,3
მაზრობელის და რაილი ქსოვილები	41	1,6	27	1,1	35	1,2	32	1,2
სარმავე ჯირკვლი	945	36,6	7	0,3	1006	34,9	9	0,3
სასტაცი როგანობი	612	23,7	248	10,0	685	23,8	291	10,5
სამარადე სისტემა	55	2,1	224	9,0	64	2,2	239	8,6
თვალი, თავის ტვილი და ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვა გაღილები	47	1,8	75	3,0	54	1,9	80	2,9
ფარიტები და სხვა მდგრადი განვითარები	22	0,9	11	0,4	35	1,2	13	0,5
დიაბოლური, სისხლიადი და მონათმები ასობილები	87	3,4	119	4,8	115	4,0	95	3,4
არაზუსტად აღნიანები, მორიადი და დაუზუსტმადი ლოკალიზაცია	61	2,4	80	3,2	70	2,4	130	4,7
მრავლობითი ღრუს მიმდევადის აირველადი სიმინდები	2	0,1	5	0,2	4	0,1	0	0,0

ცხრილი 5.

სარძევე ჯირკვლის აგთვისებიანი სიმსიგნეების ახალი შემთხვევების განაწილება
სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2006 – 2008

I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2006	7.8	42.0	23.5	25.8
2007	5.7	39.6	25.2	26.8
2008	7.4	39.7	25.4	24.0

ცხრილი 6.

საშვილოსნოს ყელის აგთვისებიანი სიმსიგნეების ახალი შემთხვევების

განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2006 – 2008

I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2006	11.0	38.8	23.2	24.8
2007	11.5	34.5	27.3	24.2
2008	12.4	36.0	22.1	25.1

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 7.

საშეიდოსნოს კულტურის აგთისებიანი სიმსივნეები, საქართველო, 2001 - 2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	249	259	285	308	334	327	252	267
06201000000 მაღაზე	10.7	11.2	12.5	13.3	14.5	14.1	10.9	11.6
ფლის პოლის რებისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	2280	2193	2306	2388	2374	2378	2372	2398
პრეცენტურის ფლის პოლის რებისტრირება 100000 მაღაზე	98.4	96.2	100.7	104.6	103.2	102.7	102.7	104.1
გარდაცვლილთა რაოდენობა	173	223	197	201	249	215	197	203
სიკვდილის გარემონტი 100000 მაღაზე	7.5	9.7	8.5	8.8	10.8	9.3	8.5	8.8
გარდაცვლილ მაღაზი % ფლის განვალებაში რებისტრირებული შემთხვევების რაოდენობისაზე	7.0	9.1	7.8	7.7	9.2	8.0	7.5	7.7

ცხრილი 8.

აგთისებიანი სიმსივნის დიაგნოზის დადგენიდან პროცეს წელს გარდაცვლილი აფადმყოფები, საქართველო, 2002 - 2008

	სიმსივნის აირველად აღრიცხული ავადმყოფების რაოდენობა	მათ შორის გარდაცვალა	გარდაცვლილთა % სიმსივნის აირველად აღრიცხულ ავადმყოფთა რაოდენობიდან
2002	5332	2209	41,4
2003	5251	2125	40,5
2004	5726	2177	38,0
2005	6045	2068	34,2
2006	6200	2306	37,2
2007	5066	2022	39,9
2008	5662	2007	35,4

ცხრილი 9.

ხუთი წლის და მეტი დროის განმავლობაში აღრიცხვაზე მყოფ აფადმყოფთა რაოდენობა სიმსივნის ლოკალიზაციის მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

სულ	2007	2008	ლოკალიზაცია			
			მათ შორის:	5 წლის მეტი დროის განმავლობაში მყოფ აფადმყოფთა რაოდენობა	5 წლის მეტი დროის განმავლობაში მყოფ აფადმყოფთა რაოდენობის ზრდა	5 წლის მეტი დროის განმავლობაში მყოფ აფადმყოფთა რაოდენობის ზრდა
29078	13119	45,1	29890	12641	42,3	
მათ შორის:						
ტური, აირის ღრუს რეგაციები და სახა	1151	599	52,0	1144	554	48,4
საჭმლის მომენტებზე რეგაციები	2891	871	30,1	3109	833	26,8
სუნიქვის და გულვარის რეგაციები	2670	1067	40,0	2720	998	36,7
ძვლები და სასახსრო რეგაციები	352	156	44,3	367	138	37,6
კანი	3241	1805	55,7	3214	1611	50,1
მაზორებლივი და რაილი ქსოვილები	365	100	27,4	364	116	31,9
სარძევ ჯირკვლი	8448	4486	53,1	8655	4395	50,8
ქალის სასახსრო რეგაციები	5206	2319	44,5	5316	2291	43,1
მამაკაცის სასპენს რეგაციები	1077	423	39,3	1131	434	38,4
საზარდო სისტემა	1173	386	32,9	1222	382	31,3
ივალი, თაბის ტინი და ცენტრული გრავიტაციის სისტემის სერვ ცაფილები	429	98	22,8	468	86	18,4
ფარისებრი და სერვ მდერპრინციული კინეტიკული მდგრადი მოძრავი	336	128	38,1	355	132	37,2
ლიაზონებური, სისელებადი და მონათესავებ ქსოვილები	1511	646	42,8	1566	642	41,0
არაზუსტად აღნიშვნული, მერქანდი და დაუზუსტებელი ღრუალიზაცია	215	35	16,3	244	29	11,9
მრავლობითი ღრუალიზაციის კონკრეტული სიმსივნეები	13	0	0,0	15	0	0,0

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 10.

**მონაცემები აფთვისებიანი სიმსიგნეებით დააფადებულთა სპეციალური
მკურნალობის შესახებ, საქართველო, 2006 - 2008**

	2006	2007	2008
აღრიცხული ავადმყოფები II კლინიკი ჯგუფი	3020	2253	2589
დაამთავრა გურიანის	2436	1684	2005
გათ მონის გურიანის მიმღები:			
გირზანგიული	818	571	776
სხივური	226	148	270
მაღიამანტური	240	193	252
კომანირაული	1025	684	617

ცხრილი 11.

**სიმსიგნეების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა
და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008**

	2007	2008
სტაციონარიულ გამოს		
გამოს შორის განლაიცვალა		
ლეტალობა %		
ავსახეობი	287	0
აჭარა	629	14
თბილისი	8860	221
კახეთი	49	3
იმერეთი	1198	14
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	13	2
შიდა ქართლი	31	1
ქვემო ქართლი	62	7
გურია	14	3
სამცხე – ჯავახეთი	16	0
მცხეთა – მთიანეთი	0	0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0
სამარგალო	19	0
საქართველო	11178	265
სტაციონარიულ გამოს		
გამოს შორის განლაიცვალა		
ლეტალობა %		
0,0	0	0,0
1,8	18	5,6
2,1	206	1,1
5,6	3	0,0
0,0	0	5,2
7,8	8	1
9,1	1	0,0
0,0	0	0,0
0,0	0	0,0
0,0	0	2,2
2,0	258	

ცხრილი 12.

**სიმსიგნეების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული 0-15 წლამდე ასაკის
ბავშვების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007 - 2008****

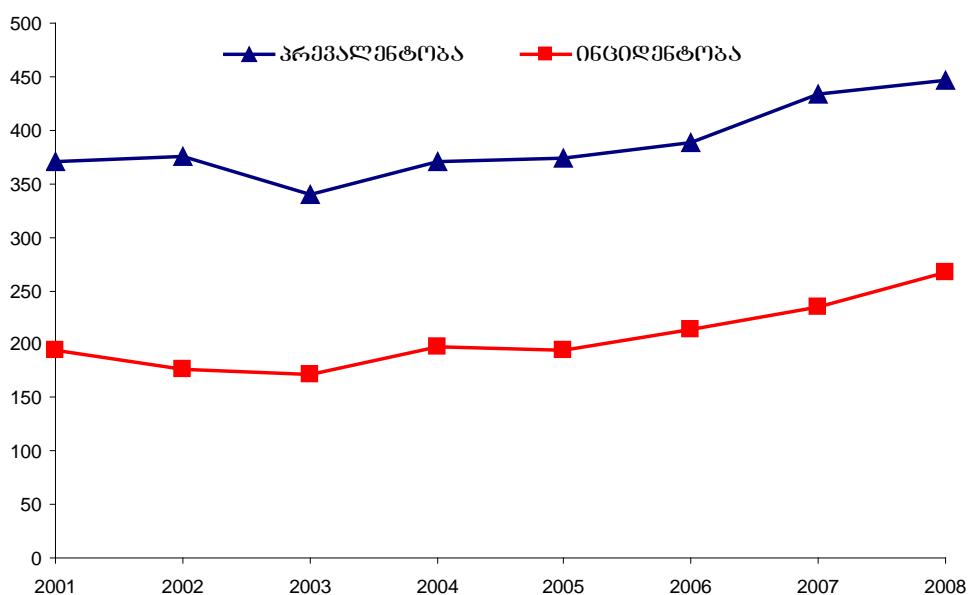
	2007	2008
სტაციონარიულ გამოს		
გამოს შორის განლაიცვალა		
ლეტალობა %		
აჭარა	16	0
თბილისი	779	13
კახეთი	1	0
იმერეთი	2	0
სტაციონარიულ გამოს		
გამოს შორის განლაიცვალა		
ლეტალობა %		
3,2	1	0,4
0,4	3	0,0
0,0	0	0,0

** დანარჩენ რეგიონებში არ არის აღრიცხული ბავშვთა პოსპიტალიზაციის შემთხვევა

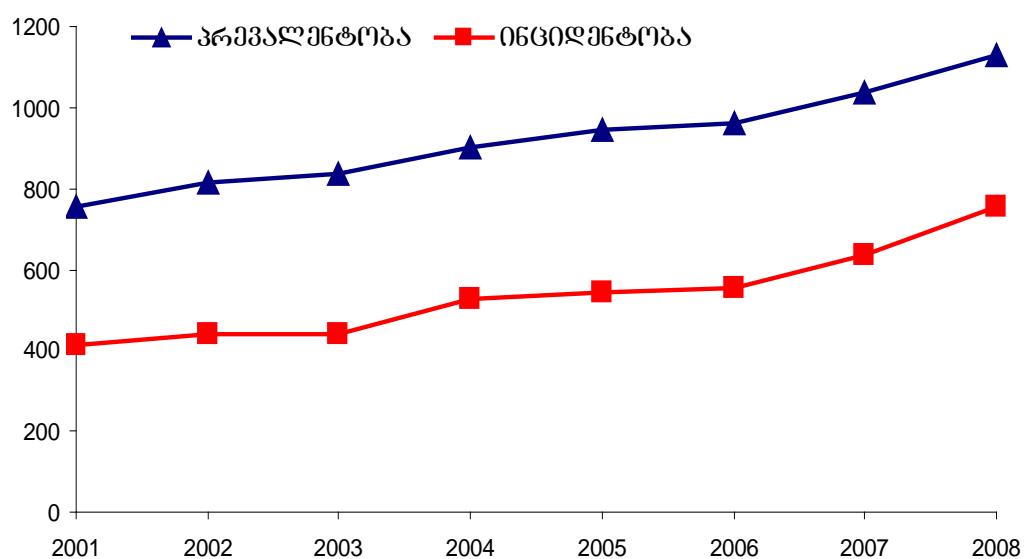
ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სამგებრელო საქართველო	1 799	0 13	0 1,8	0 775	0 4	0,0 0,5
--------------------------	----------	---------	----------	----------	--------	------------

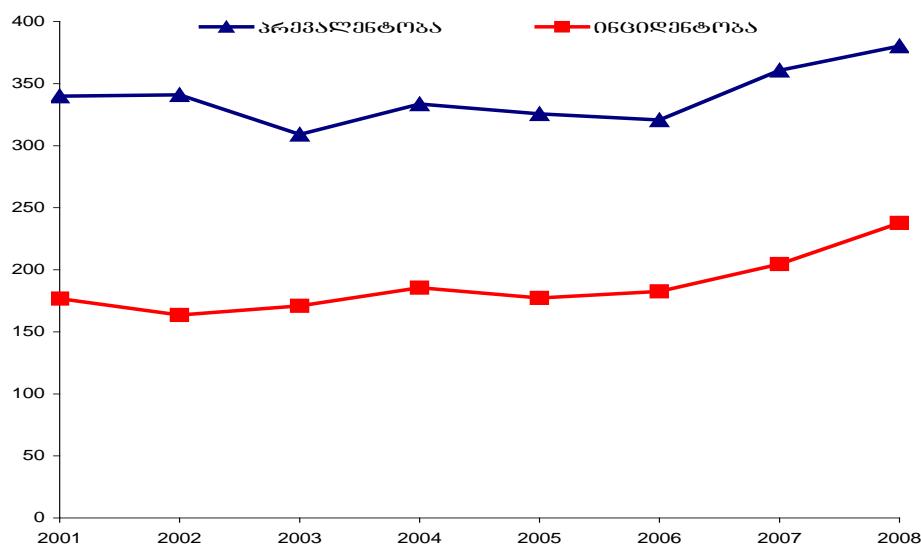
სისხლის და სისხლმბადი ორგანოების დაავადებები

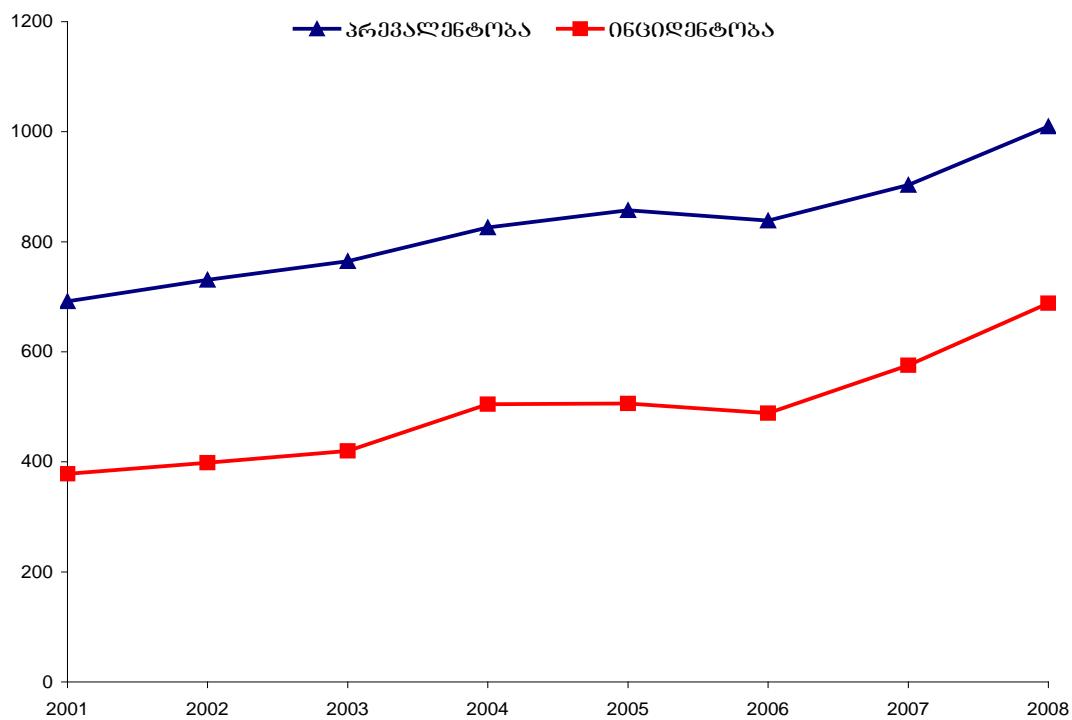
**სურათი 1. სისხლის და სისხლმბადი ორგანოების დაავადებების გავრცელება,
საქართველო, 2001 – 2008**

**სურათი 2. სისხლის და სისხლმბადი ორგანოების დაავადებების გავრცელება
ბავშვებში, საქართველო, 2001 – 2008**

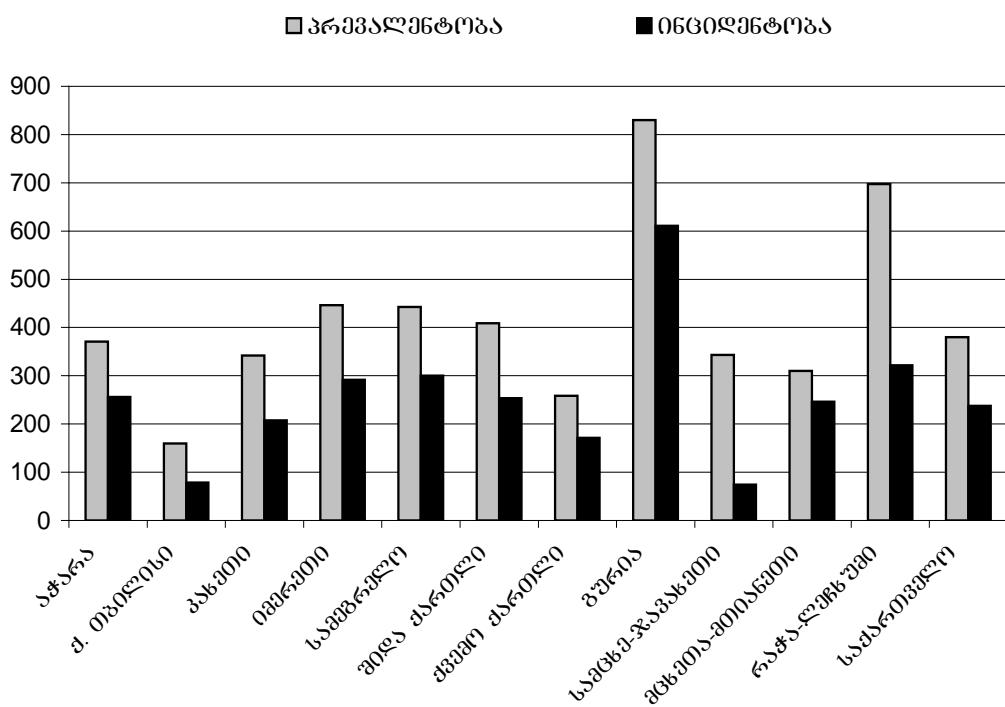

სურათი 3. აემიმდის გავრცელება, საქართველო, 2001 – 2008

სურათი 4. აემიმდის გავრცელება პაციენტი, საქართველო, 2001 – 2008

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 5. ადამიერის გავრცელება რეზილიენტის მიხედვით, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

სისწლის და სისწლმბადი ორგანოების დააგადებების გაფრცელება, საქართველო, 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული	16442	14695	16175	16305	17048	19030	19546
შემთხვევები							
პრევალენტობა	376.1	339.5	370.0	373.0	387.6	433,64	445,9
ახალი შემთხვევები	7730	7400	8605	8505	9397	10264	11672
0630ლენტობა	176.8	170.9	196.8	194.6	213.7	233,8	266,3

ცხრილი 2.

სისწლის და სისწლმბადი ორგანოების დააგადებების გაფრცელება 15 წლამდე ასაკის ბაგშვებში, საქართველო, 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული	7469	7072	8233	8651	7624	7975	8501
შემთხვევები							
პრევალენტობა	815.4	836.4	898.9	944.5	959.6	1039,5	1130,2
ახალი შემთხვევები	4022	3700	4848	4955	4391	4854	5686
0630ლენტობა	439.1	437.6	529.3	541.0	552.7	632,	755,9

ცხრილი 3.

სისტემის და სისტემბადი ორგანოების დააგადებების გაფრცელება რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008

	2007			2008				
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალირიზაცია	ანალი შემთხვევები	ინციდენტები	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალირიზაცია	ანალი შემთხვევები	ინციდენტები
ავადაზები	1889	--	720	--	2265	--	1148	--
აჭარა	1612	424,8	1000	263,5	1630	427,5	1124	294,8
თბილისი	2470	222,8	914	82,4	2599	234,8	1246	112,6
კახეთი	1420	352,6	774	192,2	1507	375,2	881	219,3
იმერეთი	3020	434,0	1942	279,1	3380	487,1	2166	312,1
სამეგრელო	2390	509,8	1254	267,5	2236	477,9	1485	317,4
შიდა ქართლი	1357	433,3	854	272,7	1421	454,1	895	286,0
ქვემო ქართლი	1509	299,3	897	177,9	1490	295,2	976	193,3
გურია	1085	781,1	778	560,1	1171	843,7	857	617,4
სამცხე-ჯავახეთი	1467	705,3	680	326,9	1047	503,6	390	187,6
აიავია-ათიასეთი	475	401,2	297	250,8	429	363,3	332	281,1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	321	663,2	143	295,5	336	701,5	156	325,7
სამეგრელო	15	--	11	--	35	--	16	--
საქართველო	19030	433,6	10264	233,9	19546	445,9	11672	266,3

ცხრილი 4.

სისტემის და სისტემბადი ორგანოების დააგადებების გაფრცელება ბაზშებში
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008

	2007			2008				
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალირიზაცია	ანალი შემთხვევები	ინციდენტები	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალირიზაცია	ანალი შემთხვევები	ინციდენტები
ავადაზები	653	--	275	--	1038	--	721	--
აჭარა	790	1190,7	530	798,8	895	1367,9	703	1074,4
თბილისი	884	456,1	407	210,0	733	386,0	368	193,8
კახეთი	661	938,9	448	636,4	666	966,2	441	639,8
იმერეთი	1381	1135,1	824	677,3	1697	1425,2	1160	974,2
სამეგრელო	838	1022,4	451	550,3	812	1011,3	484	602,8
შიდა ქართლი	582	1062,8	416	759,7	595	1108,2	395	735,7
ქვემო ქართლი	937	1063,2	628	712,6	796	919,0	504	581,9
გურია	712	2932,5	537	2211,7	758	3182,2	577	2422,3
სამცხე-ჯავახეთი	312	858,1	176	484,0	244	683,9	130	364,3
აიავია-ათიასეთი	152	734,3	116	560,4	167	823,9	138	680,8
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	73	862,9	46	543,7	98	1192,2	63	766,4
სამეგრელო	0	--	0	--	2	--	2	--
საქართველო	7975	1039,5	4854	632,7	8501	1130,2	5686	755,9

ცხრილი 5.

სისხლის და სისხლმბადი ორგანოების დააგადებების დიაგნოზით
სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა,
საქართველო, 2008

სულ	სთაციონარიდან გავიდა		მათ შორის გავალი	გავალი 0-15	
	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)		სულ	ლეტალობა (%)
აფარა	367	2	0,5	32	0
თბილისი	423	7	1,6	203	0
კახეთი	17	1	5,6	0	0
იმერეთი	98	0	0	61	0
სამეგრელო	50	0	0	0	0
შიდა ქართლი	19	0	0	0	0
ქვემო ქართლი	3	0	0	0	0
გურია	1	0	0	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	3	0	0	0	0
ახმეტა-მთიანეთი	0	0	0	0	0
რაჭა-ლეჩხუმი	0	0	0	0	0
სვერა უცყვალები	1	0	0	0	0
საქართველო	992	10	1,0	296	0

ცხრილი 6.

ანემიების გაფრცელება, საქართველო, 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული შემთხვევები	14904	13378	14578	14236	14102	15828	16670
პრევალუნგება 100000 მოსახლეზე	340,9	309,0	333,5	325,6	320,7	360,7	380,3
ახალი შემთხვევები	7146	7400	8115	7751	8024	8976	10419
ინციდენტება 100000 მოსახლეზე	163,5	170,9	185,6	177,3	182,5	204,5	237,7

ცხრილი 7.

ანემიების გაფრცელება 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული შემთხვევები	6696	6465	7665	7851	6662	6930	7594
პრევალუნგება	731,0	764,6	825,9	857,2	838,5	903,3	1009,6
ახალი შემთხვევები	3648	3550	4626	4636	3883	4416	5177
ინციდენტება	398,3	419,9	504,9	506,1	488,7	575,6	688,2

ცხრილი 8.

ანემიების გაფრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

	2007				2008			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	არეალის ფრაგმენტი	ახალი შემთხვევები	ინციდენტები	რეგისტრირებული შემთხვევები	არეალის ფრაგმენტი	ახალი შემთხვევები	ინციდენტები
აფხაზეთი	1267	--	489	--	1766	--	1045	--
აფარა	1208	318,3	775	204,2	1414	370,8	975	255,7
თბილისი	1820	164,2	755	68,1	1766	159,6	870	78,6
კახეთი	1186	294,5	671	166,6	1374	342,0	834	207,6
იმერეთი	2730	392,3	1800	258,7	3097	446,3	2022	291,4
სამეგრელო	2125	453,3	1161	247,7	2070	442,4	1403	299,9
შიდა ქართლი	1265	403,9	804	256,7	1279	408,8	794	253,8
ქვემო ქართლი	1347	267,2	816	161,9	1304	258,3	864	171,2
გურია	1075	773,9	770	554,4	1152	830,0	848	611,0
სამცხე-ჯავახეთი	1083	520,7	530	254,8	713	343,0	154	74,1
ახმეტა-მთიანეთი	401	338,7	258	217,9	366	309,9	291	246,4
რაჭა-ლეჩხუმი	306	632,2	136	281,0	334	697,3	154	321,5
ქვემო სვანეთი	15	--	11	--	35	--	0	--
საქართველო	15828	360,7	8976	204,54	16670	380,3	10419	237,7

ცხრილი 9.

**ანემიების შემთხვევების პროცენტული განაწილება ნოზოლოგიური ტიპის
მიხედვით, თბილისი, 2007 – 2008**

ადგის ტიპი	2007				2008			
	რეგისტრირებული შემთხვევები		ახალი შემთხვევები		რეგისტრირებული შემთხვევები		ახალი შემთხვევები	
	სულ	გ.შ. პაციენტები ში	სულ	გ.შ. პაციენტები ში	სულ	გ.შ. პაციენტები ში	სულ	გ.შ. პაციენტები ში
სულ ადგის	2010	713	764	329	2037	669	761	277
		% სამართო რაოდენობიდან						
რკინადეფიციტური	89,5	87,2	95,2	97,0	89,7	86,8	96,6	98,2
ვიტამინ B-12 დეფიციტური	1,8	0,7	1,8	0	1,4	0,7	0,4	0
ვოლფანგიური დეფიციტური	0,9	1,0	0,5	0,3	0,8	0,9	0,3	0
კვერასტარ დაკავშირებული	3,2	7,7	0,8	1,8	3,1	7,8	0,7	0,4
სევა								
ვარიაციული დარღვევები	1,1	0,7	0,1	0,3	1,0	0,6	0	0
თაღასები	0,0	0,1	0	0	0,1	0,1	0,1	0
სევა მამაკანული	0,6	1,1	0	0	0,6	1,2	0	0
ჰემოლიტური								
ჰემოლიტური	0,7	0,6	0,1	0,3	0,8	0,7	0,3	0,7
მდგავა არსტკემორიაბიული	0,9	0	1,0	0	1,2	0	1,2	0
აკლაზიური	0,2	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0	0
სევა ადგის	0,9	0,3	0,1	0	1,1	0,6	0,5	0,7

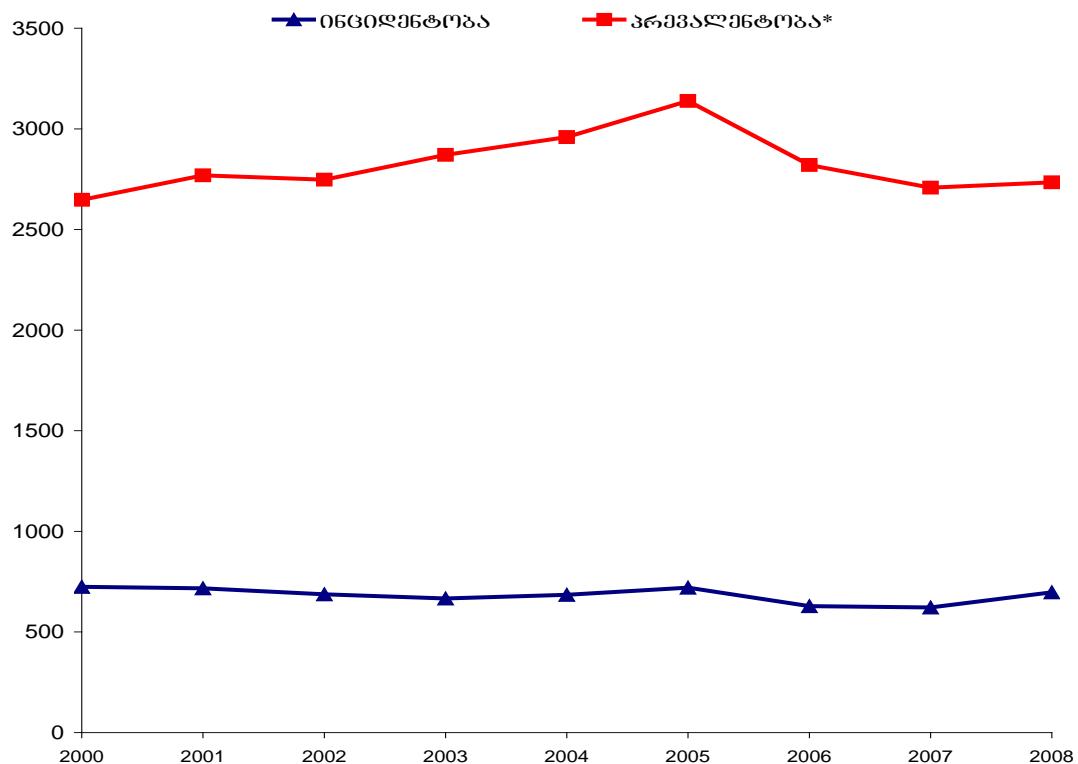
ცხრილი 10.

ანემიების ახალი შემთხვევების პროცენტული განაწილება ზოგიერთი

ნოზოლოგიური ტიპის და სქესის მიხედვით, თბილისი, 2007 – 2008

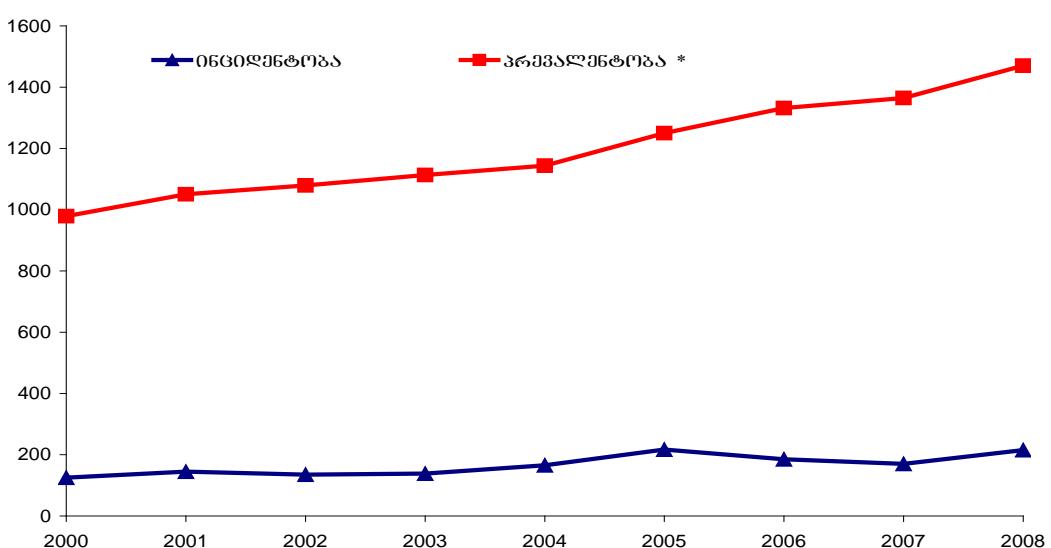
ადგის ტიპი	2007				2008			
	ავადმყოფთა სამართო რაოდენობა		% სამართო რაოდენობიდან		ავადმყოფთა სამართო რაოდენობა		% სამართო რაოდენობიდან	
	კაცები	ქალები	კაცები	ქალები	კაცები	ქალები	კაცები	ქალები
სულ ადგის	764	26,3	73,7		761	22,1	77,9	
		მათ შორის:						
რკინადეფიციტური	727	26,7	73,3		735	22,0	78,0	
ვიტამინ B-12 დეფიციტური	14	7,1	92,9		3	0	100,0	
ვოლფანგიური დეფიციტური	4	25,0	75,0		2	50,0	50,0	
მდგავა არსტკემორიაბიული	8	25,0	75,0		9	0	100,0	
სევა ადგის	11	27,3	72,7		12	41,7	58,3	

ენდოკრინული სისტემის დაავადებები

სურათი 1. ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის
დარღვევით გამოვლენლი დაავადებები, საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 2. შაქრიანი დიაბეტის გამოვლენება, საქართველო, 2000- 2008

---

* პრევალენტობა – საანგარიშო წლის ბოლოს ძეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა 100000 მოსახლეზე

ცხრილი 1.

ენდოკრინული სისტემის, გვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით

გამოწვეული დააფადებები, საქართველო, 2008

	ზღვის პოლის (პოლიციელობი) *				ახალი შემთხვევი			
	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დააფადებები გამოწვევითი დაავადებები	119864	2734.2	9356	1243.8	30580	697.6	5323	707.7
გათ შორის:								
სუპროტეინი ირდღევითი ური პაროიორებით და მისი სევა უროვნები	25864	590.0	5330	709.8	7421	169.3	2271	301.9
არატოქსიური ჩივილი სევა უროვნები	16440	375.0	1827	242.9	5772	131.7	770	102.4
თინეოთომსიკოზი	5945	135.6	271	36.0	2086	47.6	172	22.9
ინსულინდამოკიდებული უაქციანი დიაბეტი (ტიპი I)	17817	406.4	184	24.5	2630	60.0	35	4.7
ინსულინდამოკიდებული უაქციანი დიაბეტი (ტიპი II)	46625	1063.6	50	6.7	6795	155.0	10	1.3

ცხრილი 2.

ენდოკრინული სისტემის, გვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით

გამოწვეული დააფადებები, რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

	ზღვის პოლის (პოლიციელობი)				ახალი შემთხვევი			
	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები	სულ	მ.მ. ბაზები
თბილისი	35445	3202.8	1409	741.9	4993	451.2	486	255.9
აჭარა	11766	3085.8	404	617.5	3069	804.9	1175	1795.8
გურია	2054	1479.8	174	730.5	311	224.1	67	281.3
რაჭა - ლეჩეური და ქვემო სენაკი	1484	3098.1	123	1496.4	546	1139.9	63	766.4
სამეგრელო	6436	1375.5	386	480.8	1611	344.3	266	331.3
იმერეთი	25689	3702.1	398	334.3	8134	1172.2	907	761.7
კახეთი	14509	3611.9	2885	4185.4	2773	690.3	438	635.4
ახტათა - მთიანეთი	2542	2152.4	162	799.2	633	536.0	116	572.3
სამცხე - ჯავახეთი	2808	1350.6	212	594.2	1317	633.5	106	297.1
ქვემო ქართლი	5037	997.8	280	323.3	2780	550.7	564	651.1
ზემო ქართლი	8985	2871.5	2261	4211.2	3833	1225.0	1016	1892.3
აფხაზეთი	2746	--	60	--	1118	--	115	--
სევა უჯყობები	363	--	2	--	62	--	4	--
საქართველო	119864	2734.2	9356	1243.8	30580	697.6	5323	707.7

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 3.

შაქრიანი დიაბეტის გაფრცელება, საქართველო, 2006 - 2008

ახალი შემთხვევები	2006		2007		2008	
	რაოდე ნობა 8151	ინციდენ ტობა 185.3	რაოდე ნობა 7461	ინციდენ ტობა 170.0	რაოდე ნობა 9425	ინციდენ ტობა 215.0
გათვალისწინებული მათ შრომი:						
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი I)	2391	54.4	2415	55.0	2630	60.0
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი II)	5760	131.0	5046	115.0	6795	155.0
შლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი აგაღმყოფები კონტინენტი	რაოდე ნობა 58582	არევალენტ ობა 1332.0	რაოდე ნობა 59875	არევალენტ ობა 1364.4	რაოდე ნობა 64442	არევალენტ ობა 1470.0
გათვალისწინებული მათ შრომი:	15961	362.9	16686	380.2	17817	406.4
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი I)	42621	969.1	43189	984.2	46625	1063.6

ცხრილი 4.

შაქრიანი დიაბეტის გაფრცელება 0-15 წლის ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2006 - 2008

ახალი შემთხვევები	2006		2007		2008	
	რაოდე ნობა 90	ინციდენ ტობა 11.3	რაოდე ნობა 69	ინციდენ ტობა 9.0	რაოდე ნობა 45	ინციდენ ტობა 6.0
გათვალისწინებული მათ შრომი:						
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი I)	69	8.7	59	7.7	35	4.6
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი II)	21	2.6	10	1.3	10	1.3
შლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი აგაღმყოფები კონტინენტი	რაოდე ნობა 280	არევალენტ ობა 35.2	რაოდე ნობა 263	არევალენტ ობა 34.3	რაოდე ნობა 234	არევალენტ ობა 31.1
გათვალისწინებული მათ შრომი:	238	30.0	208	27.1	184	24.5
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი I)	42	5.2	55	7.2	50	6.6
შაქრიანი დიაბეტი ინსულინდეამოკიდებული (ტიპი II)						

ცხრილი 5.

შაქრიანი დიაბეტის გაფრცელება რეგიონებში, საქართველო, 2008

	არევალენტი		ახალი შემთხვევები	
	სულ ადას აოდონს	ა.შ. ბავშვები	სულ	ა.შ. ბავშვები
	რაოდე ნობა	არევალენტ ობა	რაოდე ნობა	არევალენტ ობა
თბილისი	22529	2035.7	70	36.9
აჭარა	5883	1542.9	18	27.5
გურია	1274	917.9	6	25.2
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სენაკის	808	1686.8	2	24.3
სამეგრელო	3234	691.2	20	24.9
იმერეთი	13342	1922.8	47	39.5
კახეთი	5942	1479.2	19	27.6
ვესტია - მთიანეთი	971	822.2	4	19.7
სამცხე - ჯავახეთი	1360	654.2	3	8.4
გველი და ქართლი	3386	670.8	6	6.9
შიდა ქართლი	4098	1309.7	30	55.9
ახალგორი	1336	--	0	--
საგარეონო	279	--	0	--
საქართველო	64442	1470.0	234	31.1
	რაოდე ნობა	არევალენტ ობა	რაოდე ნობა	არევალენტ ობა
	9425	215.0	9425	45

ცხრილი 6.

ენდოკრინული სისტემის, გვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით
გამოწვეული დააგადებების დიაგნოზთ სტაციონარიდან გასული აფალმცოფთა
რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2007 - 2008

	2007				2008			
	გასულია სულ	ლეტალობა (%)	გ.ვ. ბავშვები გასულია სულ	ლეტალობა (%)	გასულია სულ	ლეტალობა (%)	გ.ვ. ბავშვები გასულია ლეტალობა (%)	
ენდოკრინული სისტემის დააგადებები სულ:								
თირევოტოპსიკოზი	337	0	2	0	436	0	0	0
შაქრიაც დიაბეტი	2452	3.2	194	0	2596	2.7	205	0.5

ცხრილი 7.

ენდოკრინული პროფილის საწოლების მუშაობის მაჩვენებლები, რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2008

საჭრებთა რაოდენობა	დაფინანსდა საჭრებე	დაყოვება	პრცენტი
თბილისი	80	44.1	12.0
აჭარა	8	54.7	23.0
სამეგრელო	5	36.6	10.0
იმერეთი	3	94.3	42.7
საქართველო	96	46.1	13.7

ცხრილი 8.

ფარისებრი ჯირკვლის კვლევის შედეგები, საქართველო, 2006 - 2008

	2006		2007		2008	
	სულ	%	სულ	%	სულ	%
	სამცურალო დაფინანსდებას მიერთა გამოსაპოვალ		სამცურალო დაფინანსდებას მიერთა გამოსაპოვალ		სამცურალო დაფინანსდებას მიერთა გამოსაპოვალ	
სულ	54393	100	43413	100	45037	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადილება აღმოაჩვენა	28859	53.0	25690	59.2	24288	53.9
მაურცალობა დახდივნა	23497	81.4	21242	82.7	20497	84.4
სულ	19491	100	14535	100	16402	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადილება აღმოაჩვენა	8630	44.3	7333	50.4	6845	41.7
მაურცალობა დახდივნა	6488	75.2	4820	65.7	5534	80.8

ცხრილი 9.

ფარისებრი ჯირკვლის გადილების შემთხვევათა სტრუქტურა,
საქართველო, 2007-2008

	სულ	2007				2008			
		სტრუქტურა %-ში სტადიების მიხედვით				სტრუქტურა %-ში სტადიების მიხედვით			
		Iა	Iბ	II	III	Iა	Iბ	II	III
ფარისებრი ჯირკვლის გადილება აღმოაჩვენა სულ									
ფარისებრი ჯირკვლის გადილება აღმოაჩვენა სულ	25690	59.2	41.1	26.2	22.3	10.3	24288	53.9	36.2
მათ შორის გავრცელებული	7333	50.4	49.1	29.9	14.7	6.3	6845	41.7	51.6

ცხრილი 10.

**ფარისებრი ჯირკვლის გადიდების გამოკვლევის შედეგები რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008**

	2007			2008		
	გამოკვლე ულია სულ	გათ ზორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება ადმონიტორი	ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება გამოკვლეულთა სამორი რაოდენობიდან %-ში	გამოკვლე ულია სულ	გათ ზორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება ადმონიტორი	ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება გამოკვლეულთა სამორი რაოდენობიდან %-ში
თბილისი	3812	2756	72.3	4599	2850	62.0
აჭარა	2305	1905	82.6	3768	3011	79.9
გურია	791	640	80.9	424	318	75.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	374	129	34.5	387	179	46.2
სამეგრელო	6567	3435	52.3	5290	2487	47.0
იმერეთი	15268	8597	56.3	17482	9023	51.6
კახეთი	3787	2160	57.0	4466	1994	44.6
მცხეთა - მთიანეთი	1964	661	33.6	1053	553	52.5
სამცხე - ჯავახეთი	1175	989	84.2	1321	1026	77.7
ქვემო ქართლი	301	195	64.8	475	301	63.4
შიდა ქართლი	4546	3519	77.4	2550	1940	76.1
აჭარახეთი	2391	572	23.9	3222	606	18.8
საქართველო	43413	25690	59.2	45037	24288	53.9

ცხრილი 11.

**ფარისებრი ჯირკვლის გადიდების გამოკვლევის შედეგები 0-15 წლამდე ასაკის
ბაგშეგებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008**

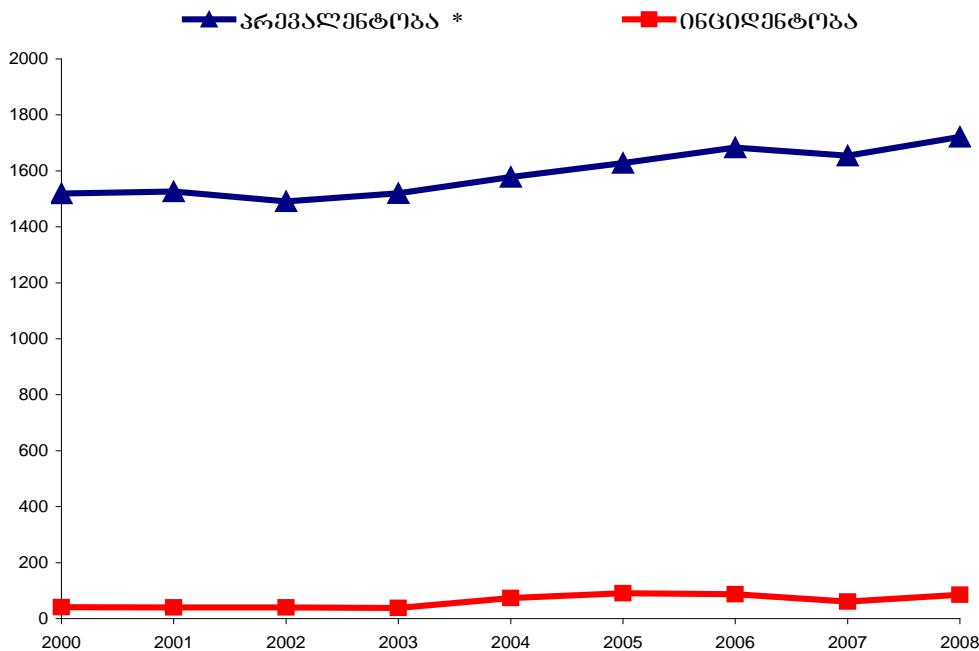
	2007			2008		
	გამოკვლე ულია სულ	გათ ზორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება ადმონიტორი	ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება გამოკვლეულთა სამორი რაოდენობიდან %-ში	გამოკვლე ულია სულ	გათ ზორის ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება ადმონიტორი	ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება გამოკვლეულთა სამორი რაოდენობიდან %-ში
თბილისი	319	225	70.5	1155	317	27.4
აჭარა	744	315	42.3	295	234	79.3
გურია	464	353	76.1	231	196	84.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	110	23	20.9	190	110	57.9
სამეგრელო	1570	769	49.0	1463	622	42.5
იმერეთი	3546	2199	62.0	4751	2686	56.5
კახეთი	2089	1163	55.7	3178	1062	33.4
მცხეთა - მთიანეთი	1485	408	27.5	528	321	60.8
სამცხე - ჯავახეთი	704	602	85.5	815	581	71.3
ქვემო ქართლი	85	43	50.6	123	94	76.4
შიდა ქართლი	1519	1141	75.1	2550	1105	43.3
აჭარახეთი	1900	92	4.8	2568	107	4.2
საქართველო	14535	7333	50.4	16402	6845	41.7

ცხრილი 12.

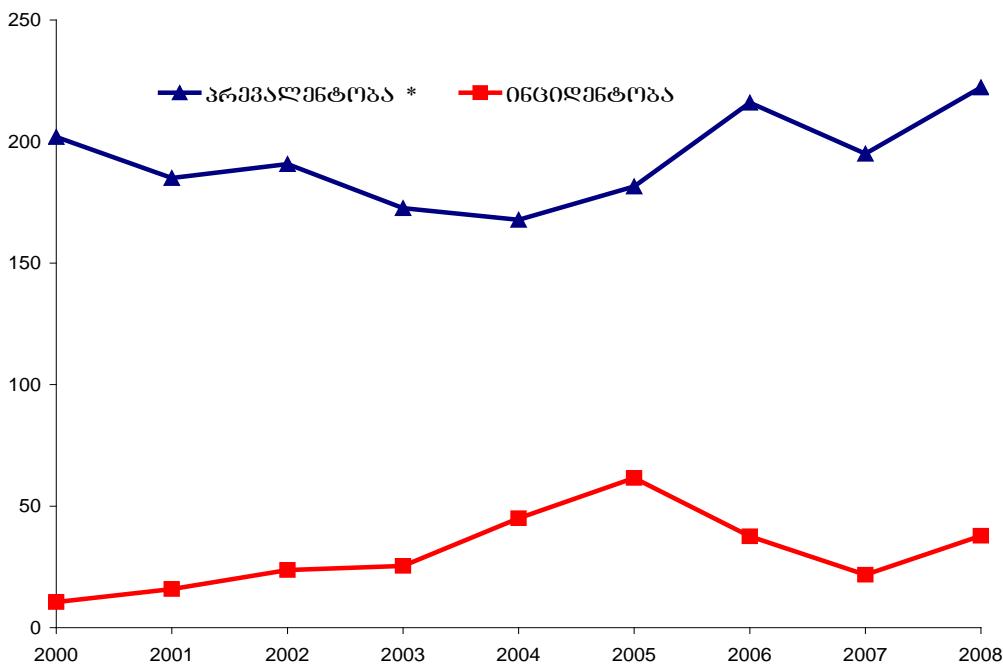
ჩატარებული იღლოპროფილაქტიკა, საქართველო, 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
იღლით აროვილაქტიკა ჩატარდა	22065	29475	24910	25471	24805
ა.ვ. პავლიშვილი	10447	14146	11205	10001	12369

ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები

**სურათი 1. ვისიტორი და ქცევითი აშლილობების გავრცელება,
საქართველო, 2000 – 2008**

სურათი 2. ფინანსური და ეფეზითი აშლილობების გავრცელება ბავშვები, საქართველო, 2000 – 2008

* პრეცალუნგტობა - სანგარიშო წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა
100000 მოსახლეზე

ცხრილი 1.

წლის ბოლოს აღრიცხვაზე მყოფ ფსიქიურ ავადმყოფთა კონტინგენტის განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2008

ფინანსური და ეფეზითი აშლილობები	სულ	გათ შორის					შალვა
		0-14 წ.	15-17 წ.	18-19 წ.	20-59 წ.	29464	
გათ შორის:	75448	1672	1469	1642	59259	29464	
რეგაციური გუნდის აშლილობები, სიმატობურ აშლილობათა ჩათვლით	10876	521	510	362	8092	4188	
ფინანსურითი ნივთიერებით გაცეირობაზღვი ფინანსური და ეფეზითი აშლილობები	2187	0	15	10	1845	74	
შოზოფრენია, ზოროფიაზო და პრდზო აშლილობები	22602	64	107	359	18787	9910	
გათ შორის: შოზოფრენია	14795	29	42	243	12221	5844	
გუნდი-გაცემობის (ავეპტური) აშლილობები	5300	21	29	159	4631	2021	
ნეიროზული, სტრესთან დაავავირებული და სრაბოვანი აშლილობები	8416	0	48	74	7071	4484	
ეფეზითი სიცდროები დაკავშირებული შოზოფრენია	730	0	0	1	699	291	
დარღვევებითან და ვიზუალურ გაცემითან და ეფეზითი აშლილობები	4164	0	0	42	2904	806	
გრევებითი ჩამორჩენილობა	19395	961	693	587	13696	6994	
ფინანსური გაცეირობას დარღვევები	1351	33	40	17	1249	555	
ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში დაზვენებული ეფეზითი აშლილობები	427	72	27	31	285	141	

ცხრილი 2.

ფსიქიური და ქცევითი აშლილობების ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2008

ფინანსური და ეფეზითი აშლილობები	სულ	გათ შორის					შალვა
		0-14 წ.	15-17 წ.	18-19 წ.	20-59 წ.	2919	
გათ შორის:	3740	284	113	144	2919	1097	
რეგაციური გუნდის აშლილობები, სიმატობურ აშლილობათა ჩათვლით	574	43	12	32	391	205	
ფინანსურითი ნივთიერებით გაცეირობაზღვი ფინანსური და ეფეზითი აშლილობები	947	0	0	0	947	14	
შოზოფრენია, ზოროფიაზო და პრდზო აშლილობები	947	0	15	35	745	419	
გათ შორის: შოზოფრენია	345	0	1	23	296	134	
გუნდი-გაცემობის (ავეპტური) აშლილობები	185	0	2	5	153	101	
ნეიროზული, სტრესთან დაავავირებული და სრაბოვანი აშლილობები	295	0	17	7	268	122	
ეფეზითი სიცდროები დაკავშირებული შოზოფრენია	64	0	0	2	62	4	
დარღვევებითან და ვიზუალურ გაცემითან და ეფეზითი აშლილობები	109	0	0	20	89	4	
გრევებითი ჩამორჩენილობა	530	179	60	39	249	196	
ფინანსური გაცეირობას დარღვევები	37	27	1	2	7	16	
ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში დაზვენებული ეფეზითი აშლილობები	52	35	6	2	8	16	

ცხრილი 3.

წლის ბოლოს აღრიცხვაზე მყოფ ფსიქიურ ავადმყოფთა კონტინგენტის განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

	2007				2008			
	სულ	გათ შორის	ბავშვები	სულ	გათ შორის	ბავშვები	არეალი	არეალი
რეგიონის შემთხვევაში გათ	არეალი	არეალი						
აფხაზეთი	---	---	---	---	1138	--	0	--
აჭარა	6916	1822,4	341	513,9	7080	1856,8	386	589,9

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

თბილისი	10030	904,7	276	142,4	10083	911,1	268	1411,2
კახეთი	5552	1378,7	95	134,9	5638	1403,5	120	174,1
იმერეთი	17423	2503,7	134	110,1	17875	2576,0	224	188,1
სამხრეთი	11494	2451,8	329	401,4	12216	2610,8	313	389,8
შიდა ქართლი	6872	2194,1	100	182,6	7053	2254,1	115	214,2
გვევლი ქართლი	7093	1407,1	119	135,0	7164	1419,2	140	161,6
გურია	3061	2203,7	48	197,7	3130	2255,0	41	172,1
სამცხე-ჯავახეთი	1767	849,5	47	129,3	1847	888,4	57	159,8
მცხეთა-მთიანეთი	2380	2010,1	7	33,8	2224	1883,2	8	39,5
საქართველო	72588	1654,1	1496	195,0	75448	1721,1	1672	222,3

ცხრილი 4.

**ფსიქიური და ქცევითი აშლილობების ახალი შემთხვევების განაწილება
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008**

აზერბაიჯანი	2007				2008			
	სულ		მათ შორის გარემობი		სულ		მათ შორის გარემობი	
	ასაკი უძრავისათვის	ინციდენტების რაოდენობა	ასაკი უძრავის რაოდენობა	ინციდენტების რაოდენობა	ასაკი უძრავის რაოდენობა	ინციდენტების რაოდენობა	ასაკი უძრავის რაოდენობა	ინციდენტების რაოდენობა
აზერბაიჯანი	---	---	---	---	37	--	0	--
აზარა	201	53,0	16	24,1	424	111,2	46	70,3
თბილისი	461	41,6	16	8,3	739	66,8	61	32,1
კახეთი	218	54,1	24	34,1	170	42,3	30	43,5
იმერეთი	820	117,8	70	57,5	577	83,2	96	80,6
სამხრეთი	445	94,9	7	8,5	1076	230,0	1	1,2
შიდა ქართლი	149	47,6	14	25,6	316	101,0	18	33,5
გვევლი ქართლი	131	26,0	18	20,4	149	29,5	21	24,2
გურია	82	59,0	0	0,0	131	94,4	0	0,0
სამცხე-ჯავახეთი	51	24,5	2	5,5	92	44,3	10	28,0
მცხეთა-მთიანეთი	119	100,5	0	0,0	29	24,6	1	4,9
საქართველო	2677	61,0	167	21,8	3740	85,3	284	37,8

ცხრილი 5.

**ფსიქიური და ქცევითი აშლილობების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული
აფაღმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2006 - 2008**

	2006	2007	2008
სტაციონარიდან გასული აპალატოზადი	4361	4377	3705
მათ შორის: გარდაიცვალა	83	65	82
ღერალიგა (%)	1.9	1.5	2.2
დღის სტაციონარში გაურიცველადა	1191	992	670

ცხრილი 6.

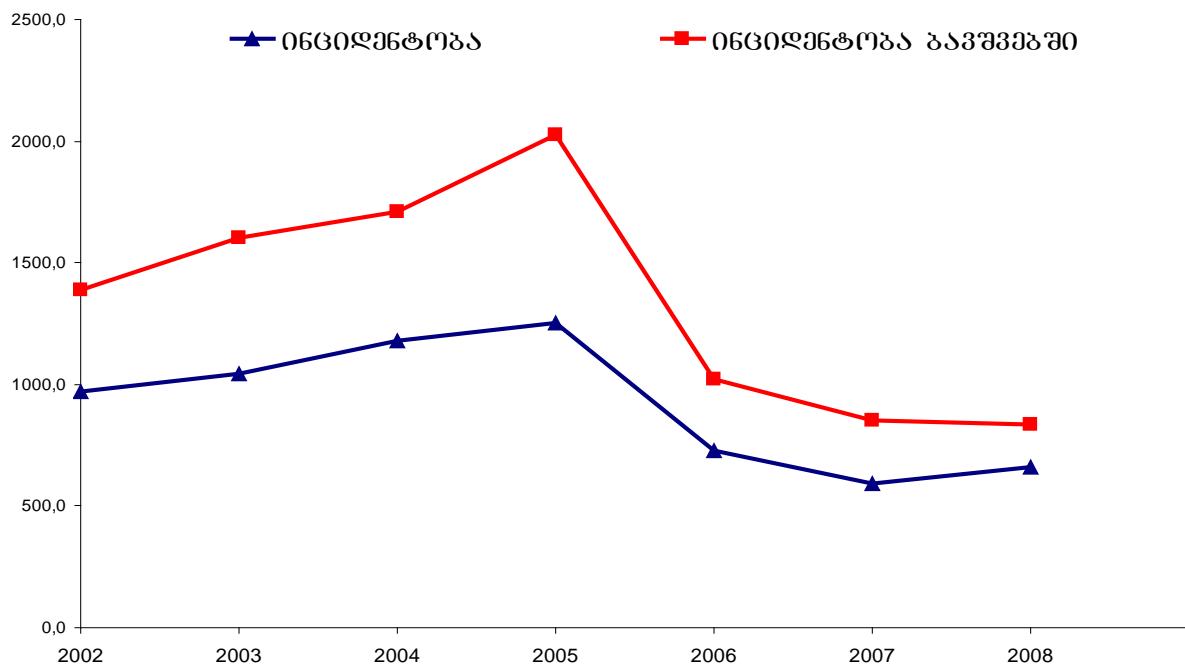
**ფსიქიური და ქცევითი აშლილობების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული
აფაღმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით,
საქართველო, 2008**

სულ	სტაციონარიდან გასილა	მათ შორის	ღერალიგა (%)	გარდაიცვალა		
				3705	82	2.2
მოგაცული გუცების აშლილობები, სიმატრიატურ						
აშლილობებისა და ჩატვირტები	472	26	5,5			
ფინეპრაციტი გიგანტური განვითარებისა და გარემონტი	65	1	1,5			
და ეცევითი აშლილობები	2831	49	1,7			

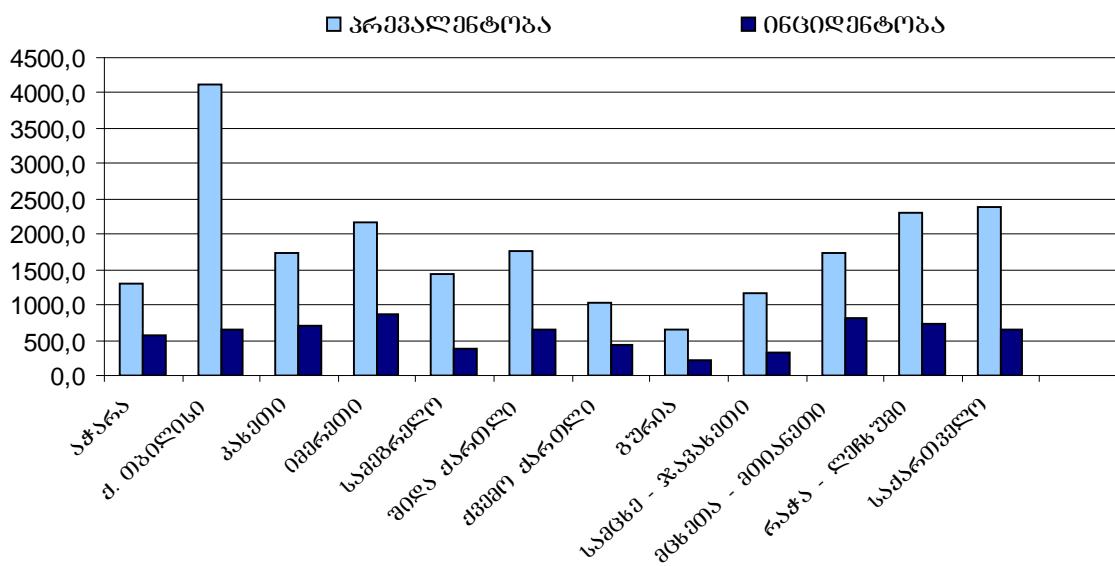
ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

გათ მოწვევის განვითარების გუნდი-განვითარების (აფექტური) ამაღლებები	2108	43	2,0
ცენტრული, სტრატეგიული და ამავირებული და სომატოზონები	126	3	2,4
ცენტრული, სტრატეგიული და ამავირებული და სომატოზონები	80	0	0,0
ძირითადი სიცოდურები და ამავირებული ვიზუალური დარღვევებისა და ზოგიპურ ვაკტორებისას	29	0	0,0
მოწვევის განვითარების და მოწვევის ამავირებები	22	0	0,0
გრევანიზმი ჩამონახვის განვითარება	80	3	3,8

ნერგული სისტემის დაავადებები

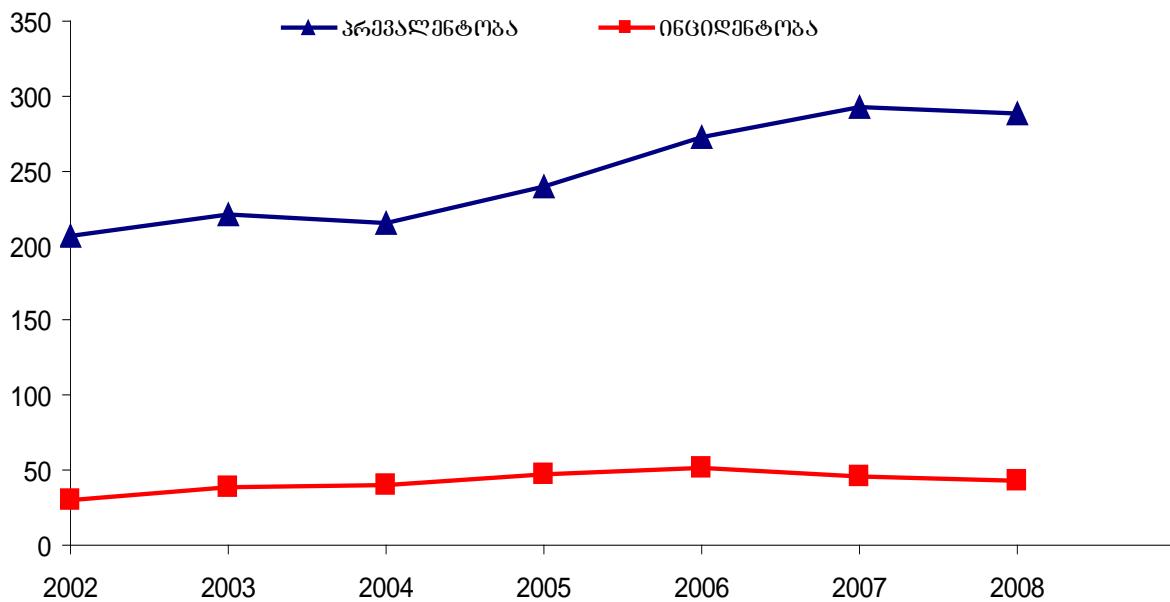

სურათი 1. ნერგული სისტემის დაავადებების ინციდენტობა,
საქართველო, 2002-2008¹

სურათი 2. ნერგული სისტემის დაავადებების გავრცელება რეგიონების მიხმარით,
საქართველო, 2008

¹ 2006 წელს საქართველოში უწყებრივი საანგარიშო ფორმების დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის ძე-X გადახვდვაზე გადასცლასთან დაკავშირდებათ ნერგული სისტემის დაავადებების კლასს გამოუყოფ გრძელის ორგანოების დაავადებები

სურათი 3. მაილეფისის განვითარება ბაზშებში, საქართველო, 2002–2008

ცხრილი 1.

ნერგული სისტემის დაავადებების გაფრცელება ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	2007					2008			
	რეასტრირებული შემთხვევები	არანიულობა	აკადემიური შემთხვევები	ინფიდენტობა	რეასტრირებული შემთხვევები	არანიულობა	აკადემიური შემთხვევები	ინფიდენტობა	
ნერგული სისტემის დაავადებები	93749	2136,3	26013	592,8	104523	2384,3	29049	662,6	
გათ მორის:									
ნერგული ნერგული სისტემის აღმდეგით დაავადებები	3682	83,9	1508	34,4	3821	87,2	1155	26,3	
ნერგული ნერგული სისტემის აღმდეგით დაავადებები გამოყვანული სისტემური ატრიუმები	1480	33,7	498	11,3	1560	35,6	433	9,9	
მასტრაკირამდული და მოძრაობის აღმდეგებები	5075	115,6	1211	27,6	5624	128,3	1265	28,9	
ნერგული სისტემის სხვა დამოუკიდებელი და დაგენერაციონული მიმღებარი დაავადებები	1855	42,3	828	18,9	1950	44,5	547	12,5	
მაზრული და აარექსიზმული დანდვევები მათ მორის: მაილეფისა და ეპიდემიის სტატუსი	17940	408,8	3271	74,5	19067	434,9	4119	94,0	
პერიფერიული ნერგული სისტემის დაავადებები	8668	197,5	1302	29,7	8559	195,2	1291	29,4	
პერიფერიული დაავადებები	33479	762,9	10606	241,7	36633	835,6	12333	281,3	
ნერგული დაავადებები	4742	108,1	1064	24,2	5068	115,6	1376	31,4	

ცხრილი 2.

ნერგული სისტემის დაგვადებების გაფრცელება ბაგშეგებში ნოზოლოგიების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

		2007			2008		
		რეასისტრირებული შემთხვევები	არსებაურობა	არალი	რეასისტრირებული შემთხვევები	არსებაურობა	არალი
ვერცული სისტემის დაგვადებები	22003	2868,0 მათ შორის:	6555	854,4	22224	2954,5	6267
ვენტრალური ვერცული სისტემის აცოვითი დაგვადებები	338	44,1	106	13,8	236	31,4	95
ვენტრალური ვერცული სისტემის აირევალური დაგვადებები	71	9,2	21	2,7	67	8,9	20
ვენტრალური დაგვადებები	311	40,5	85	11,08	338	44,9	77
ვერცული სისტემის სხვა დაგვადებები	101	13,2	66	8,6	80	10,6	29
ვერცულური და აარეპსიზმული დარღვევები მათ შორის: ვალვულის და ეაილვულის სტატუსი	4509	587,7	1297	169,1	4844	644,0	1582
	2240	292,0	353	46,0	2169	288,4	322
ვარიზერიული ვერცული სისტემის დაგვადებები	1673	218,1	586	76,4	1639	217,9	583
ვერცულური დაგვადებები	1797	234,2	284	37,0	1641	218,2	246

ცხრილი 3.

ნერგული სისტემის დაგვადებების გაფრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007-2008

		2007			2008		
		რეასისტრირებული შემთხვევები	არსებაურობა	არალი	რეასისტრირებული შემთხვევები	არსებაურობა	არალი
აზერბაიჯანი	6392	--	1619	--	7808	--	2273
აჭარა	5275	1390,0	2646	697,2	4924	1291,4	2138
თბილისი	40121	3619,1	5896	531,8	45562	4116,9	7277
კახეთი	6213	1542,8	2221	551,5	6986	1739,1	2801
იმერეთი	11300	1623,8	4962	713,0	15061	2170,5	5933
სამეგრელო	6573	1402,1	2123	452,9	6698	1431,5	1799
ვილა ქართლი	5551	1772,3	2395	764,7	5519	1763,8	2060
ქვემო ქართლი	4947	981,4	1447	287,0	5161	1022,4	2186
გურია	914	658,0	293	210,9	904	651,3	294
სამცხე-ჯავახეთი	2960	1423,1	924	444,2	2403	1155,8	695
აღმოსავანი	2371	2002,5	1106	934,1	2057	1741,7	970
რაჭა-ლეჩეთი	1007	2080,6	278	574,4	1108	2313,2	356
სესა უზენაეთი	125	--	103	--	332	--	267
საქართველო	93749	2136,3	26013	592,8	104523	2384,3	29049

ცხრილი 4.

**ნერგული სისტემის დააგადებების გაფრცელება ბავშვებში რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008**

	2007				2008			
	რეგიონის ჯალი	პრემიუმი	აკადი გენერაცია	ინდუსტრიალური	რეგიონის ჯალი	პრემიუმი	აკადი გენერაცია	ინდუსტრიალური
აცხაცემი	569	--	356	--	742	--	410	--
აჭარა	1475	2223,1	838	1263,0	1050	1604,8	604	923,1
თბილისი	12378	6386,7	2088	1077,3	13656	7190,8	2104	1107,9
აკაცია	773	1098,0	259	367,9	936	1357,9	437	634,0
იმერეთი	1759	1445,8	735	604,1	1476	1239,6	556	467,0
სამეგრელო	1139	1389,7	503	613,7	1102	1372,5	448	558,0
შიდა ქართლი	2037	3719,9	887	1619,8	1499	2792,0	830	1545,9
ქვემო ქართლი	1296	1470,6	700	794,3	1329	1534,3	746	861,2
გურია	186	766,1	30	123,6	187	785,1	47	197,3
სამცხე-ჯავახეთი	158	434,5	28	77,0	109	305,5	11	30,8
ახალციხე-აიანი	161	777,8	105	507,2	105	518,0	58	286,1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	72	851,1	26	307,3	28	340,6	11	133,8
სვანეთი	0	--	0	--	5	--	5	--
საქართველო	22003	2868,0	6555	854,4	22224	2954,5	6267	833,2

ცხრილი 5.

**ნეგროლოგიური პროფილის საწოლების მუშაობის მაჩვენებლები რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008***

	2007			2008		
	საზოგადო რაოდენობა	დაზოგვენა დაზორულება	პროცენტი	საზოგადო რაოდენობა	დაზოგვენა დაზორულება	პროცენტი
აჭარა	35	11,1	207,3	19,0	35	9,4
თბილისი	190	8,5	168,8	20,1	165	8,4
იმერეთი	49	9,9	185,2	19,8	49	9,3
სამეგრელო	10	6,5	125,5	19,2	5	5,0
ქვემო ქართლი	28	5,8	90,2	15,7	28	5,5
გურია	10	4,7	74,7	16,3	10	5,7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	5	9,4	174,8	18,4	5	9,9
სვანეთი	22	14,2	187,4	13,1	22	9,3
საქართველო	349	8,9	166,0	19,0	319	8,3

ცხრილი 6.

**ნერგული სისტემის დააგადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული
აგადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2007-2008**

	2007		2008	
	სტაციონარიდან გასიღა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გასიღა	ლეტალობა %
ერვული სისტემის დააგადებები	7116	2,3	7211	3,3
მათ შორის:				
გავალია ცენტრული დამაღა	205	0	195	1,0
პრივატული ერვული სისტემის დააგადებები	1129	0,5	896	4,0

* დანარჩენ რეგიონებში ნევროლოგიური პროფილის საწოლები არ არის

ცხრილი 7.

ნერგული სისტემის დააფადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული
ბაგშების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2007-2008

	სტაციონარიდან გამოსავა	2007				2008			
		მათ შორის 1 ჯღამდე ასაკის	გამოსავა	ლეტალობა (%)	მათ შორის 1 ჯღამდე ასაკის	გამოსავა	ლეტალობა (%)	მათ შორის 1 ჯღამდე ასაკის	
ნერგული სისტემის დააფადებები	2386	0,8	822	1,6	2373	0,8	780	1,2	
მათ შორის:									
გავვითა დენარული დამგლა	197	0	0	0	184	1,1	25	0	
ამინიჭრული ნერგული სისტემის დააფადებები	538	0,4	188	0,5	276	1,1	214	0,5	

ცხრილი 8.

ნერგული სისტემის დააფადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული
აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა ოეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	სტაციონარიდან გამოსავა		ლეტალობა (%)		სტაციონარიდან გამოსავა		ლეტალობა (%)	
	სულ	მათ შორის გამოგები	სულ	პავზებაზო	სულ	მათ შორის გამოგები	სულ	პავზებაზო
ავსაზები	2	0	0	0	5	0	0	0
აჭარა	552	177	2,2	0	579	167	2,9	0
თაბილისი	3981	1401	2,7	1,3	4089	1442	3,3	1,0
კახეთი	303	23	2,6	4,4	329	29	0,1	0
იმერეთი	1037	546	0,8	0	884	510	3,3	1,0
სამეგრელი	267	34	0	0	254	29	0,02	0
შიდა ქართლი	193	65	6,2	0	418	94	0,1	0
ქვემო ქართლი	266	66	4,9	0	253	57	0,05	0
გურია	238	71	0,8	0	50	36	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	62	3	0	0	98	4	0,04	0
მცხეთა-მთიანეთი	11	0	0	0	1	0	0	0
რაჭა-ლეჩეთი	23	0	0	0	33	0	0	0
სევა უზენაები	181	0	0	0	218	0	0	0
საქართველო	7116	2386	2,3	0,8	7211	2373	3,3	0,8

ცხრილი 9.

ნერგული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული ქრურგოული ოპერაციების
რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2006-2008

2006				2007		
	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %	რაოდენობა	ლეტალობა %
ს უ ლ	2144	4,1	2649	3,8	3239	3,6
თავის ტაბეჭვი	722	5,1	944	7,9	1020	7,1
ზურგის ტაბეჭვი	100	3,0	138	0	198	0

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ტვილის გარსებაზე	68	10,3	71	5,6	60	10,0
კერივერიულ ცენტრები	264	0	142	0	103	6,8
გალიაშვა დისპაზონი	882	0,1	1194	0	1742	0,1

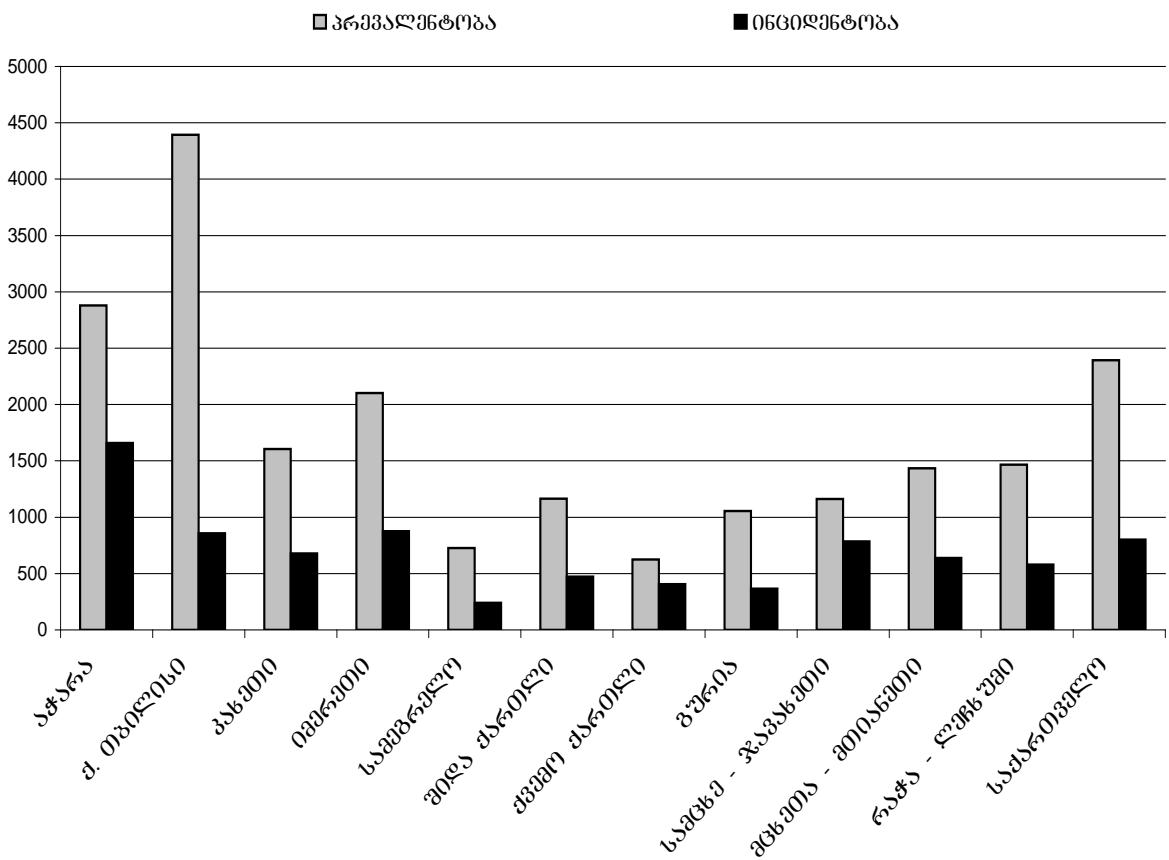
ცხრილი 10.

**ნერგული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული ქირურგიული თპერაციების
განაწილება რეგიონებს მიხედვით, საქართველო, 2008***

სფერო	მათ შორის				
	ტავის ტვილის გარსებაზე	ზურგის ტვილის გარსებაზე	ტვილის გარსებაზე	კერივერიულ ცენტრები	გალიაშვა დისპაზონი
აჯარა	363	40	1	0	4
თბილისი	2098	771	189	53	79
იმერეთი	516	130	5	6	0
სამეგრელო	153	52	1	1	1
შოლა ქართლი	29	8	0	0	1
ქვემო ქართლი	1	1	0	0	0
სევა უმარება	79	18	2	0	18
საქართველო	3239	1020	198	60	103
					1742

* დანარჩენ რეგიონებში ნერგული სისტემის ორგანოებზე თპერაციები არ ჩატარებულა

თვალის და მისი დანამატების დაავადებები

სურათი 1. თვალის და მისი დაცამატების დაავადებების გამოცვლება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

თვალის და მისი დაცამატების დაავადებების გაფრცელება ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

თვალის და მისი დაცამატების დაავადებები	2007				2008			
	რეგიონის მიმდევარი	კონკრეტული მიმდევარი	კალი მიმდევარი	ინციდენტები	რეგიონის მიმდევარი	კონკრეტული მიმდევარი	კალი მიმდევარი	ინციდენტები
თვალის და მისი დაცამატების დაავადებები	86322	1967,1	24573	560,0	104858	2391,9	35072	800,0
გათ მორი:								
პროდოს დაზიანებები (პრატარატა)	26823	611,2	6646	151,4	29394	670,5	8662	197,6
გლაუკომა	9758	222,4	2459	56,0	9938	226,7	2496	56,9
თვალის, თვალის კავთვების, და მისი დაცამატების დაავადებები	24913	567,7	8159	185,9	29595	675,1	10545	240,5

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 2.

თვალის და მისი დანამატების დააგადებების გაფრცელება ბაგშეებში ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალიუნგრძელება	არაული შემთხვევები	ინციდენტების	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალიუნგრძელება	არაული შემთხვევები	ინციდენტების
თვალის და მისი დანამატების დააგადებები	14340	1869,1	7473	974,1	17102	2273,6	8648	1149,7
გათ მორის:								
ბროლის დაზიანებები (გატანაება)	235	30,6	76	9,9	208	27,7	70	9,3
გლაუკომა	117	15,3	28	3,7	75	10,0	20	2,7
თბალის, თბალის კუნიების, და მისი დანამატების დააგადებები	8681	1131,5	3428	446,8	7809	1038,2	2448	325,4

ცხრილი 3.

თვალის და მისი დანამატების დააგადებების გაფრცელება რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალიუნგრძელება	არაული შემთხვევები	ინციდენტების	რეგისტრირებული გული შემთხვევები	პრევალიუნგრძელება	არაული შემთხვევები	ინციდენტების
აფხაზეთი	3851	--	1449	--	6531	--	2163	--
აჭარა	7206	1898,8	3889	1024,8	10974	2878,0	6321	1657,7
თბილისი	42620	3844,5	6457	582,4	48634	4394,5	9494	857,9
კახეთი	5770	1432,8	2294	569,7	6447	1604,9	2728	679,1
იმერეთი	11629	1671,1	4875	700,5	14580	2101,2	6073	875,2
სამეგრელო	3439	733,6	1068	227,8	3403	727,3	1129	241,3
შიდა ქართლი	3422	1092,6	1380	440,6	3645	1164,9	1477	472,0
ქვემო ქართლი	2114	419,4	792	157,1	3151	624,2	2053	406,7
გურია	1333	959,7	323	232,5	1465	1055,5	506	364,6
სამცხე-ჯავახეთი	1961	942,8	820	394,2	2415	1161,6	1633	785,5
ახალციხე-მცხეთი	1898	1603,0	900	760,1	1693	1433,5	754	638,4
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სამცხე	675	1394,6	249	514,5	703	1467,6	277	578,3
სეპა უმბეგები	404	--	77	--	1217	--	464	--
საქართველო	86322	1967,0	24573	560,0	104858	2391,9	35072	800,0

ცხრილი 4.

**თვალის და მისი დანამატების დააგადებების გაფრცელება ბაზშევებში
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008**

	2007	2008
რეგისტრირებული ჰასისაცვალე	არეალურობა	არალი ჰასისაცვალე
	მცხოვრისას	მცხოვრისას
ავხაზეთი	764	--
აჭარა	1810	2728,0
თბილისი	6437	3321,3
კახეთი	841	1194,6
იმერეთი	2293	1884,8
სამეგრელო	431	525,9
შიდა ქართლი	701	1280,1
ქვემო ქართლი	512	581,0
გურია	224	922,6
სამცხე-ჯავახეთი	98	269,5
მცხეთა-მთიანეთი	162	782,6
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სამცხე	67	792,0
სვან უმჯობესი	0	--
საქართველო	14340	1869,1
	7473	974,1
		17102
		2273,6
		8648
		1149,7

ცხრილი 5.

**ოფტალმოლოგიური პროფილის საწოლთა მუშაობის მაჩვენებლები რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008***

	2007			2008				
	საწოლთა რაოდენობა	დაყოვება	დაფინანსება	პრცენტი	საწოლთა რაოდენობა	დაყოვება	დაფინანსება	პრცენტი
აჭარა	13	2,5	93,5	37,7	13	2,0	154,1	76,5
თბილისი	144	4,8	63,7	13,2	149	4,2	77,4	18,5
კახეთი	5	1,0	37,0	35,0	10	1,1	43,0	39,8
იმერეთი	7	1,3	34,0	26,9	7	1,2	49,9	41,9
სამეგრელო	2	1,0	61,5	60,0	2	1,0	109,0	109,0
შიდა ქართლი	0	0	0	0	0	0	0	0
ქვემო ქართლი	0	0	0	0	0	0	0	0
გურია	3	0,0	0,0	0,0	3	0,7	3,7	5,0
სამცხე ჯავახეთი	0	0	0	0	0	0	0	0
საქართველო	174	3,8	62,9	16,5	184	3,0	79,2	26,2

ცხრილი 6.

**თვალის და მისი დანამატების დააგადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული აფაღმუფოფების რაოდენობა, საქართველო, 2007-2008**

	2007	2008
	სტაციონარიდან გავიდა	სტაციონარიდან გავიდა
*		

* დანარჩენ რეგიონებში თვალზე და მის დანამატებზე სტაციონარებში ოპერაციები არ ჩატარებულა

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

თვალის და მისი დაცამატების დააგვადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან	3544	5533
ბროლის დაზიანებები (გატარაშტა) გლაუკომა	1827 310	3069 518

ცხრილი 7.

**თვალის და მისი დანამატების დააგვადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული ბავშვების რაოდენობა, საქართველო, 2007-2008**

	2007			2008
	ბავშვები 15 ფლამდე	მათ შორის 1 ფლამდე ასაკის	ბავშვები 15 ფლამდე	მათ შორის 1 ფლამდე ასაკის
თვალის და მისი დაცამატების დააგვადებები	232	7	227	14
გათ შორის:				
ბროლის დაზიანებები (გატარაშტა)	28	0	26	0
გლაუკომა	10	2	6	2

ცხრილი 8.

**ქირურგიული ოპერაციები თვალზე და მის დანამატებზე,
საქართველო, 2005-2008**

	2005	2006	2007	2008
სტაციონარში ჩატარებული ოპრაციები:				
ს უ ლ	4317	3795	3634	5748
გლაუკომის გამო	404	316	373	603
ანუპლაზია	95	152	132	149
კატარაქტის გამო	2401	2073	2077	3651
აგგულატორიული ოპრაციები:				
ს უ ლ	1916	2831	3949	5214
გლაუკომის გამო	323	329	415	450
კატარაქტის გამო	946	1725	2624	3297
მიკროკირურგიული	951	1455	2431	2212

ცხრილი 9.

**თვალზე და მის დანამატებზე სტაციონარში ჩატარებული ქირურგიული
ოპერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008***

	სულ	2007			2008		
		გლაუკომის გამო	მათ შორის ფლამდე	კატარაქტის გამო	გლაუკომის გამო	მათ შორის ფლამდე	კატარაქტის გამო
აჭარა	467	23	1	334	967	38	1
თბილისი	2039	196	95	906	2498	272	87
კახეთი	350	32	9	300	238	34	5
იმერეთი	571	113	24	357	1555	232	56
სამეგრელო	136	4	0	131	226	5	0
შიდა ქართლი	4	0	0	4	7	3	2
ქვემო ქართლი	61	5	2	45	116	14	0
სამცხე-ჯავახეთი	0	0	0	0	15	0	0
რაჭა-ლევანეთი	0	0	0	0	48	4	0
სენა უზენაა	6	0	0	0	77	1	0
საქართველო	3634	373	132	2077	5748	603	149

* დანარჩენ რეგიონებში თვალზე და მის დანამატებზე სტაციონარებში ოპერაციები არ ჩატარებულა

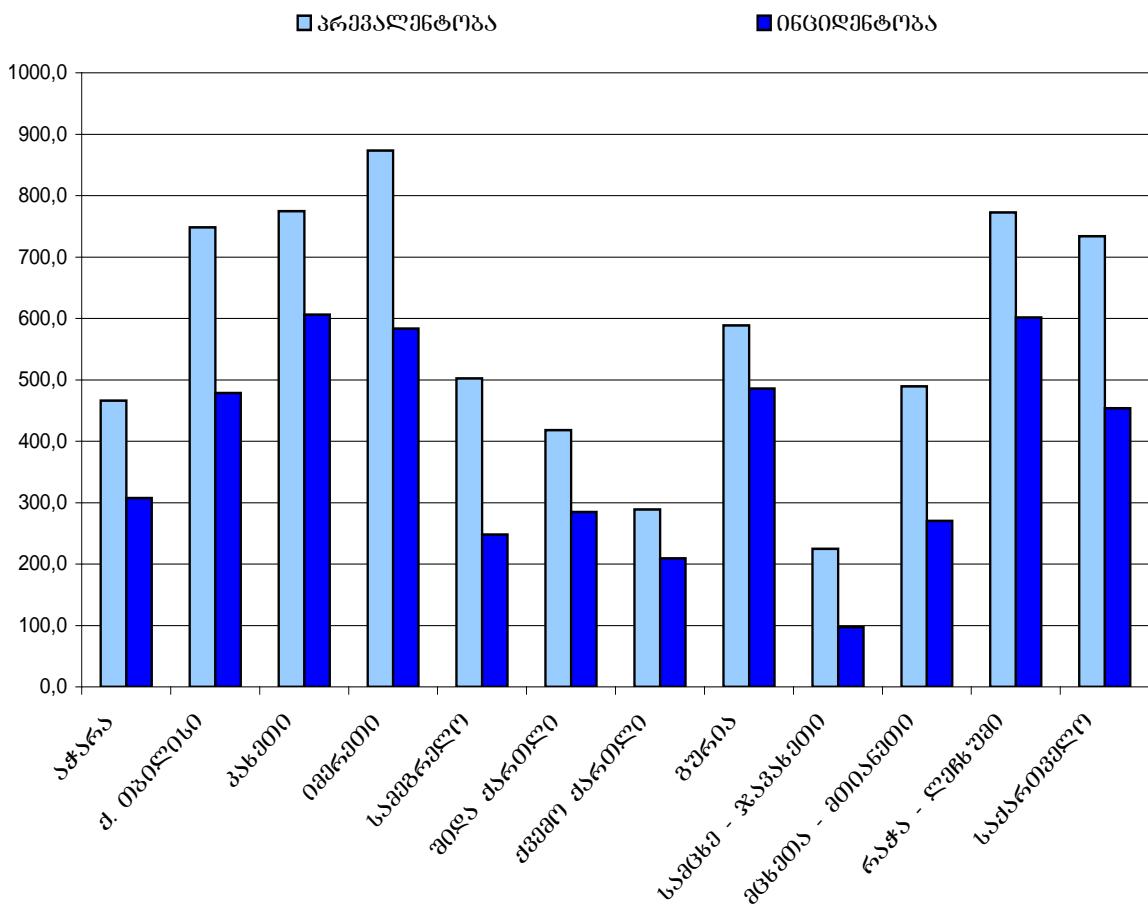
ცხრილი 10.

**თვალზე და მის დანამატებზე ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ
დაწესებულებებში ჩატარებული ოპერაციების განაწილება რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008***

სულ	2007			2008		
	მიპროცენტური	გლაუკომის გამო	კატარაქტის გამო	მიპროცენტური	გლაუკომის გრადუსი	კატარაქტის გამო
აცხადები	11	2	0	0	-	-
აფარა	119	14	9	59	183	147
თბილისი	3238	2393	335	2148	3921	1943
კახეთი	4	4	0	0	0	0
იმერეთი	550	16	70	416	796	105
სამარგალო	2	2	0	0	29	6
შიდა ქართლი	0	0	0	0	0	0
ქვემო ქართლი	0	0	0	0	183	11
გურია	0	0	0	0	73	0
სამცხე-ჯავახეთი	25	0	1	1	29	0
საქართველო	3949	2417	415	2624	5214	2212
					450	3297

* დანარჩენ რეგიონებში თვალზე და მის დანამატებზე ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში ოპერაციები არ ჩატარებულა

ყურის და დგრილისებრი მორჩის დაავადებები

სურათი 1. ფურის და დვილისებრი მორჩის დაავადებების გავრცელება
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

ყურის და დგრილისებრი მორჩის დაავადებების გაფრცელება, საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	რეგიონის მიზანული შემთხვევები	არეალი	არალი	ინციდენტი	რეგიონის მიზანული შემთხვევები	არეალი	არალი	ინციდენტი
ფურის და დვილისებრი მორჩის დაავადებები	27799	633,5	15382	350,5	32167	733,8	19900	453,9
გათ მორჩის:								
შაა ფურის აღმაშენება	13418	305,8	7472	170,3	15053	343,4	9000	205,3

ცხრილი 2.

ყურის და დფრილისებრი მორჩის დააგადებების გაფრცელება რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
რეგისტრირ. არეალზე- ახალი იცილენ- რეგისტრირ. არეალზე- ახალი იცილენ-	უმართებები ტობა უმართებები ტობა	არეალი უმართებები ტობა	იცილენ- ტობა	უმართებები ტობა	რეგისტრირ. არეალზე- ტობა უმართებები ტობა	არეალზე- ტობა უმართებები ტობა	ახალი უმართებები ტობა	იცილენ- ტობა
აჯა აზეთი	3990	--	1057	--	5166	--	1952	--
აჭარა	4013	1057,4	3184	839,0	1777	466,0	1172	307,4
თბილისი	6568	592,5	3217	290,2	8284	748,5	5297	478,6
კახეთი	1743	432,8	1097	272,4	3112	774,7	2435	606,2
იმერეთი	4001	574,9	2385	342,7	6062	873,6	4048	583,4
სამეგრელო	2407	513,4	1267	270,3	2351	502,5	1162	248,3
შიდა ქართლი	1470	469,3	975	311,3	1309	418,3	891	284,8
ქვემო ქართლი	1308	259,5	678	134,5	1458	288,8	1057	209,4
გურია	594	427,6	433	311,7	817	588,6	674	485,6
სამცხე-ჯავახეთი	449	215,9	141	67,8	467	224,6	202	97,2
მცხეთა-მთიანეთი	549	463,7	404	341,2	578	489,4	319	270,1
რაჭა-ლეჩხუმი								
და ქვემო	278	574,4	160	330,6	370	772,4	288	601,3
სვანეთი								
სენა ქვემო	429	--	384	--	416	--	403	--
საქართველო	27799	633,5	15382	350,5	32167	733,8	19900	453,9

ცხრილი 3.

ყურის და დფრილისებრი მორჩის დააგადებების გაფრცელება ბავშვებში,
საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	რეგისტრირ. არეალზე- უმართებები	არეალზე- უმართებები	ახალი უმართებები	იცილენ- ტობა	რეგისტრირ. არეალზე- უმართებები	არეალზე- უმართებები	ახალი უმართებები	იცილენ- ტობა
შურის და დორილისეპრი მორჩის დააგადებები	8570	1117,0	6568	856,1	8859	1177,7	6872	913,6
მათ შორის:								
შუა ქურის აღმოჩენი	4736	617,3	3388	441,6	4904	652,0	3419	454,5

ცხრილი 4.

ყურის და დფრილისებრი მორჩის დააგადებების გაფრცელება ბავშვებში
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008

	2007				2008			
	რეგისტრირ. არეალზე- უმართებები	არეალი უმართებები	ახალი იცილენ- ტობა	რეგისტრირ. არეალზე- უმართებები	არეალზე- უმართებები	ახალი უმართებები	იცილენ- ტობა	
აზეთა-ხეთი	639	--	365	--	992	--	559	--
აჭარა	1689	2545,6	1387	2090,4	560	855,9	372	568,5
თბილისი	2078	1072,2	1602	826,6	2483	1307,5	2181	1148,4
კახეთი	605	859,4	505	717,3	727	1054,7	624	905,3
იმერეთი	1120	920,6	880	723,3	1461	1227,0	1093	917,9
სამეგრელო	857	1045,6	568	693,0	799	995,1	552	687,5
შიდა ქართლი	407	743,2	345	630,0	357	664,9	288	536,4
ქვემო ქართლი	488	553,7	355	402,8	567	654,6	434	501,0
გურია	379	1561,0	340	1400,3	558	2342,6	516	2166,2
სამცხე-ჯავახეთი	80	220,0	34	93,5	73	204,6	35	98,1
მცხეთა-მთიანეთი	166	801,9	139	671,5	171	843,6	122	601,9
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	59	697,4	46	543,7	101	1228,7	89	1082,7
სენა ქვემო	3	--	2	--	10	--	7	--
საქართველო	8570	1117,0	6568	856,1	8859	1177,7	6872	913,6

ცხრილი 5.

ყურის და დფრილისებრი მორჩის დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული ავადმყოფების რაოდენობა, საქართველო, 2007-2008

	2007	2008		
	სფაციონარიდან გამოდა	მათ შორის გავავაზი	სფაციონარიდან გამოდა	მათ შორის გავავაზი
აჭარა	328	4	469	4
თბილისი	159	24	122	35
კახეთი	21	16	6	0
იმერეთი	14	13	123	63
სამეგრელო	0	0	8	0
შიდა ქართლი	0	0	2	0
ქვემო ქართლი	0	0	76	37
გურია	0	0	6	0
სამცხე-ჯავახეთი	0	0	0	0
აცხეთა-მთიანეთი	1	1	0	0
რაჭა-ლეჩხ უმა	0	0	0	0
სენა უფლება	15	0	16	0
საქართველო	538	58	828	139

ცხრილი 6.

სტაციონარში ყურზე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციები,
საქართველო, 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
ს უ ლ	199	156	187	245
მათ შორის გავავაზი	54	6	48	15

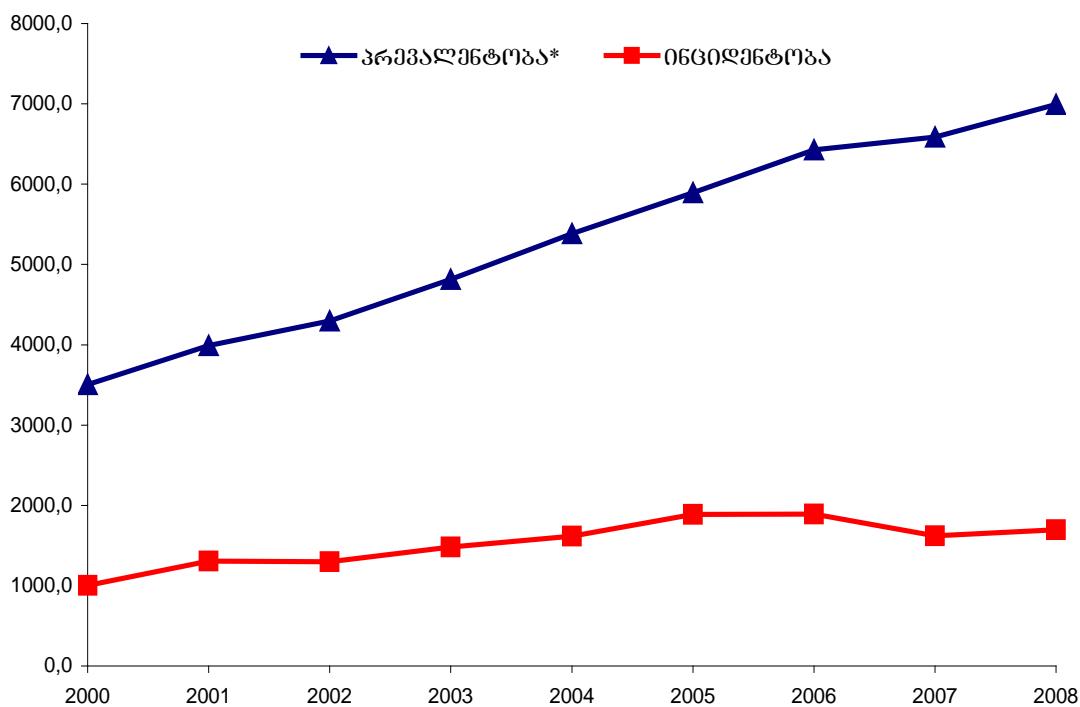
ცხრილი 7.

სტაციონარში ყურზე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების
განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007-2008*

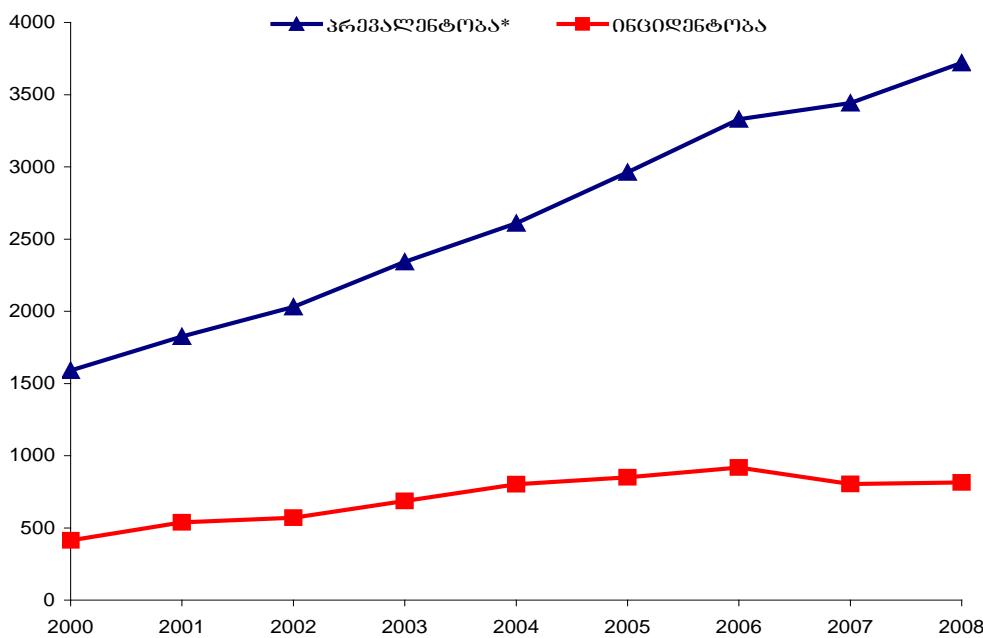
	2007	2008		
	სულ	მათ შორის გავავაზი	სულ	მათ შორის გავავაზი
აჭარა	57	4	69	0
თბილისი	114	43	146	4
კახეთი	5	0	0	0
იმერეთი	8	0	15	0
სამეგრელო	1	1	2	1
ქვემო ქართლი	0	0	13	10
სენა უფლება	2	0	0	0
საქართველო	187	48	245	15

* დანარჩენ რეგიონებში ოპერაციები ყურზე არ ჩატარებულა

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავალებები

**სურათი 1. სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავალების გავრცელება,
საქართველო, 2000 – 2008**

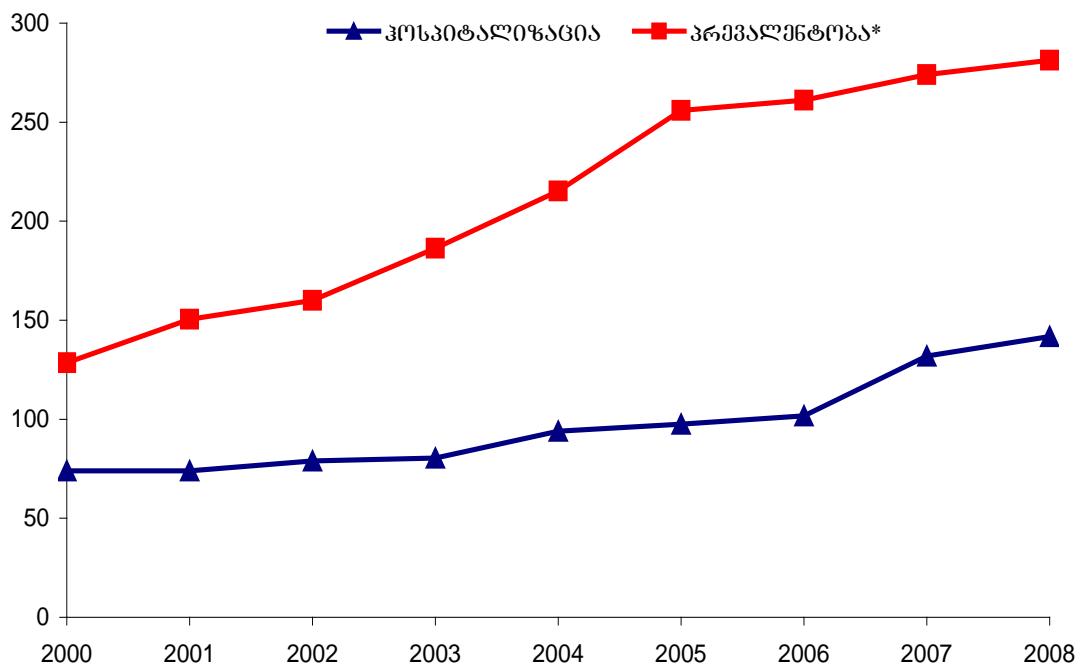

სურათი 2. პიარტენზიული დაავალების გავრცელება, საქართველო, 2000- 2008*

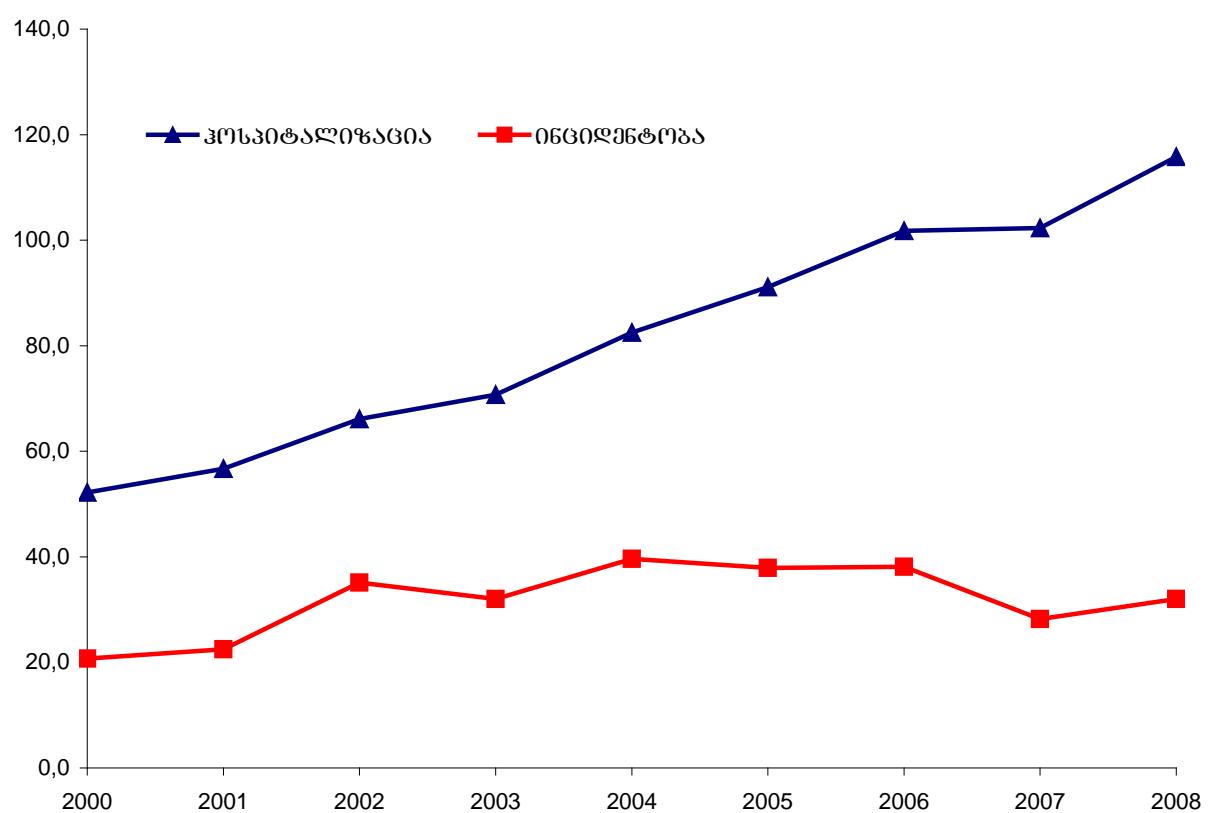
* პრევალენტობა – საანგარიშო წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა
100000 მოსახლეზე

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 3. ცერებაროვასკულური დაავალებები, პრევალენტობის და
კოსაიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე,
საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 4. მიოკარდიუმის მუვავე ინფარქტი, ინციდენტობის და
კოსაიტალიზაციის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე,
საქართველო, 2000 – 2008

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

სსსტლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების გაგრცელება ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2002 – 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
პრევალენტობა*	4296,6	4815,8	5385,5	5892,2	6427,9	6584,6	6993,3
ინციდენტობა	1299,6	1481,7	1616,1	1888,0	1891,0	1622,4	1696,7
გათ შორის:							
გულის რევატული დაავადება	289,0	278,9	282,8	307,2	377,8	351,8	341,7
კრებალენტობა	73,6	68,9	76,0	82,7	100,0	87,4	72,9
პიპრატონიული დაავადება	2029,8	2342,3	2609,6	2962,6	3329,9	3441,4	3719,8
კრებალენტობა	569,9	686,4	801,9	950,7	917,4	803,5	814,0
გულის იზემიური დაავადება	1434,6	1561,2	1637,2	1857,8	1955,7	1868,7	1951,9
ინციდენტობა	400,1	441,0	449,8	545,7	569,9	427,5	429,8
ცერვაროვასტულური დაავადება	160,0	186,4	215,3	255,9	261,1	274,0	281,2
ინციდენტობა	82,8	91,3	107,8	111,3	116,9	88,2	101,3

ცხრილი 2.

სსსტლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების გაგრცელება ბაგშეებში ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2002 – 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
პრევალენტობა	413,8	464,8	638,0	634,3	670,1	675,3	678,3
ინციდენტობა	144,2	204,7	176,2	174,0	218,0	156,5	166,2
გათ შორის:							
გულის რევატული დაავადება	185,2	190,9	199,9	231,4	333,7	315,7	308,2
კრებალენტობა	57,9	69,7	57,7	82,1	81,4	53,2	51,0
პიპრატონიული დაავადება	2,6	3,7	3,5	4,4	4,9	5,6	6,5
ინციდენტობა	1,1	2,2	2,6	3,4	2,4	0,8	1,3
ცერვაროვასტულური დაავადება	0,0	0,1	0,6	2,7	6,9	2,6	1,7
ინციდენტობა	0,0	0,1	0,5	0,3	5,5	0,5	1,6

ცხრილი 3.

სსსტლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების სტრუქტურა, საქართველო, 2008

	აღის პოლის რეგისტრირებული შემთხვევები				აგალი შემთხვევები			
	სულ	გ.ვ. ბავშვებზე	რაოდენობა	%	სულ	გ.ვ. ბავშვებზე	რაოდენობა	%
სისხლის მიმოქცევის დისტანციის დაავადებები	306573	100	5102	100	74379	100	1250	100
გათ შორის:								
აფვავ რევატული ცენტრი	4907	1,6	665	13,0	1307	1,8	265	21,2
გულის კრონიული რევატული დაზიანებები	10072	3,3	1653	32,4	1888	2,5	119	9,5
პიპრატონიული დაავადება	163068	52,2	49	1,0	35735	48,0	10	0,8
გულის იზემიური დაავადება	85569	27,9	0	0,0	18842	25,3	0	0,0
ცერვაროვასტულური დაავადება	12329	4,0	13	0,3	4440	6,0	2	0,2
არტერიოპათია, არტერიოლების და კაილარების დაავადება	4691	1,5	14	0,3	1498	2,0	12	1,0
სისხლის მიმოქცევის დისტანციის დაავადებები	30628	10,0	2708	53,1	10669	14,3	842	67,4

* კრებალენტობა – საანგარიშო წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა 100000 მოსახლეზე

ცხრილი 4.

გულის იშემიური დაავადების სტრუქტურა, საქართველო, 2008

გულის იშემიური დაავადების რაოდის მიზანი დაავადება	გულის აღმოჩენის მიზანი	ახალი შემთხვევა		
		რაოდის გონიერება	ახალი გონიერება	
		რაოდის გონიერება	ახალი გონიერება	
85569	100	18842	100	
27053	31,6	7344	39,0	
900	1,1	1404	7,5	
8765	10,2	2971	15,8	
1259	1,5	582	3,1	
47592	55,6	6541	34,7	

ცხრილი 5.

სისწლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების გაფრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

რეგიონის მიზანი	რეგიონის აღმოჩენის რაოდის გონიერება	არეალის მიზანი	ახალი შემთხვევა	ინციდენტი
თბილისი	125466	11133.9	14958	1351.6
აჭარა	9728	2551.3	3806	998.2
კახეთი	27217	6775.4	8940	2225.5
იმერეთი	52255	7530.6	19954	2875.6
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	25404	5429.4	5208	1113.1
შიდა ქართლი	12042	3848.5	4638	1482.3
ქვემო ქართლი	10783	2136.1	5386	1067.0
გურია	4525	3260.1	698	502.9
სამცხე-ჯავახეთი	6376	3066.8	3369	1620.5
ახტათა-მიაკედისი	6443	5455.5	2147	1818.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	7312	15265.1	2004	4183.7
აჭარა-გურია	18447	--	2887	--
სენა უზენაში	575	--	384	--
საქართველო	306573	6993.3	74379	1696.7

ცხრილი 6.

ჰიბრტენზიული დაავადების გაფრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

რეგიონის მიზანი	რეგიონის აღმოჩენის რაოდის გონიერება	არეალის მიზანი	ახალი შემთხვევა	ინციდენტი
თბილისი	55506	5015.5	5400	487.9
აჭარა	5652	1482.3	2226	583.8
კახეთი	15276	3802.8	4810	1197.4
იმერეთი	30674	4420.5	8194	1180.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	15744	3364.8	2970	634.8
შიდა ქართლი	5240	1674.7	2806	896.8
ქვემო ქართლი	6764	1339.9	3005	595.3
გურია	2535	1826.4	351	252.9
სამცხე-ჯავახეთი	3636	1748.9	1603	771.0
ახტათა-მიაკედისი	4017	3401.4	1235	1045.7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	4549	9496.9	1288	2688.9
აჭარა-გურია	13068	--	1615	--
სენა უზენაში	407	--	182	--
საქართველო	163068	3719.8	35685	814.0

ცხრილი 7.

რეგმატოლი დაავადებების გაფრცელება, საქართველო, 2008

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტიკა შემთხვევები	ახალი შემთხვევები	იციდუმობა
გულის რევატული დაავადებები	14979	341.7	3195	72.9
მუგავე რევატული ცხელება	4907	111.9	1307	29.8
მათ შორის მზვავე რევატული	1434	32.7	428	9.8
ცხელება გულის დაზიანებით	10072	229.8	1888	43.1
გულის რევინიული რევატული დაზიანებით				

ცხრილი 8.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების დაუგნოზით სტაციონარიდან

გასული აფალმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა ზოგიერთი ნოზოლოგის

მიხედვით, საქართველო, 2008

	სულ	მათ შორის ბავშვები	ლეტალობა (%)
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	42721	366	6.1
მათ შორის:			
მზვავე რევატული ცხელება	294	107	0.7
მზვავე რევატული ცხელება გულის დაზიანებით	205	100	1.0
გულის რევინიული რევატული დაზიანებები	425	16	2.6
კიკერტებიული დაავადებები	4068	0	1.9
მიღებარდიუმის მზვავე ინციდენტი	5078	0	9.5
სტენოკარდია	8505	0	0.5
გულის სხვა მზვავე იშვიაური დაავადება	2442	0	6.1
გულის რევინიული იშვიაური დაავადება	4823	0	2.5
გულის ზიღურებისმიერი ავალმყოფობა და სისხლის მიმოქცევის მცირე წრის დაავადებები	342	0	33.6
ცენტრალური დაავადებები	6209	10	17.0
სუპარაცენტრალური სისხლჩარცება	1183	0	15.9
სხვა ინტრაცენტრალური და ინტრაპრაცენტრალური სისხლჩარცებები	1031	9	30.9
მავნე ტონის ინციდენტი	1195	0	15.1
ინსულტი, ცენტრალური არტერიების იმპლაზია და სტენოზი და ცენტრალური დაზიანებები	270	0	8.9
სხვა ცენტრალური დაავადებები	128	0	0.8

ცხრილი 9.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების დაუგნოზით სტაციონარიდან

**გასული აფალმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2008**

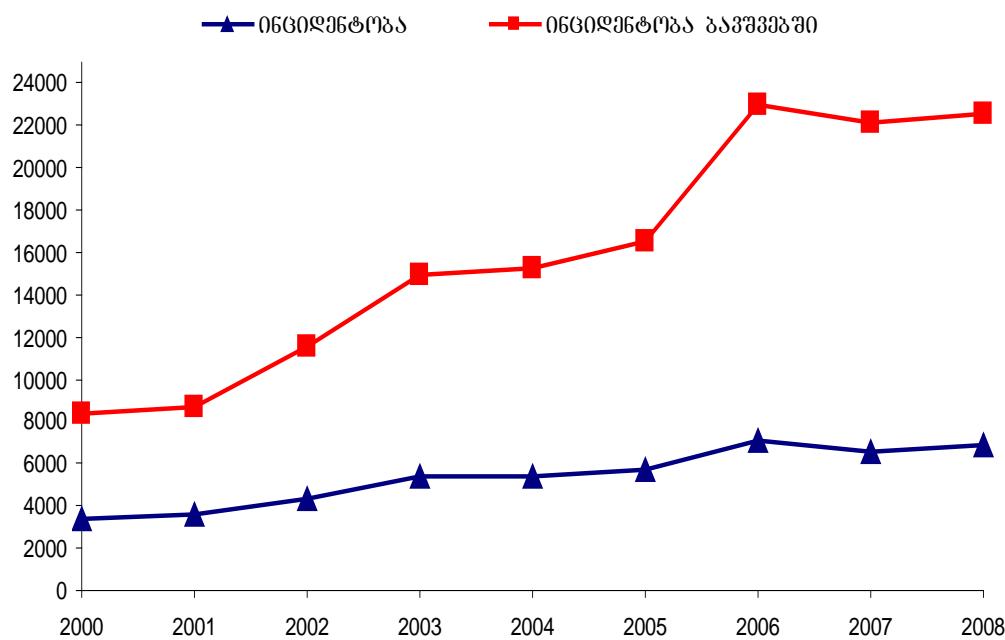
	გასულ ავალმყოფთა რაოდენობა	მ.შ. გარდაცვლილ ავალმყოფთა რაოდენობა	ლეტალობა (%)
აჭარა	3223	220	6.8
თათლისი	22513	1394	6.2
კახეთი	2602	152	5.8
იმერეთი	6180	398	6.4
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2297	67	2.9
შიდა ქართლი	1489	83	5.6
კვეთო ქართლი	1868	128	6.9
გურია	651	64	9.8
სამცხე - ჯავახეთი	533	55	10.3
მცხეთა - მთიანეთი	585	28	4.8
რაჭა-ლეჩეთი და კვეთო სვანეთი	295	7	2.4
აჭარახეთი	269	6	2.2
საქართველო	42721	2622	6.1

ცხრილი 10.

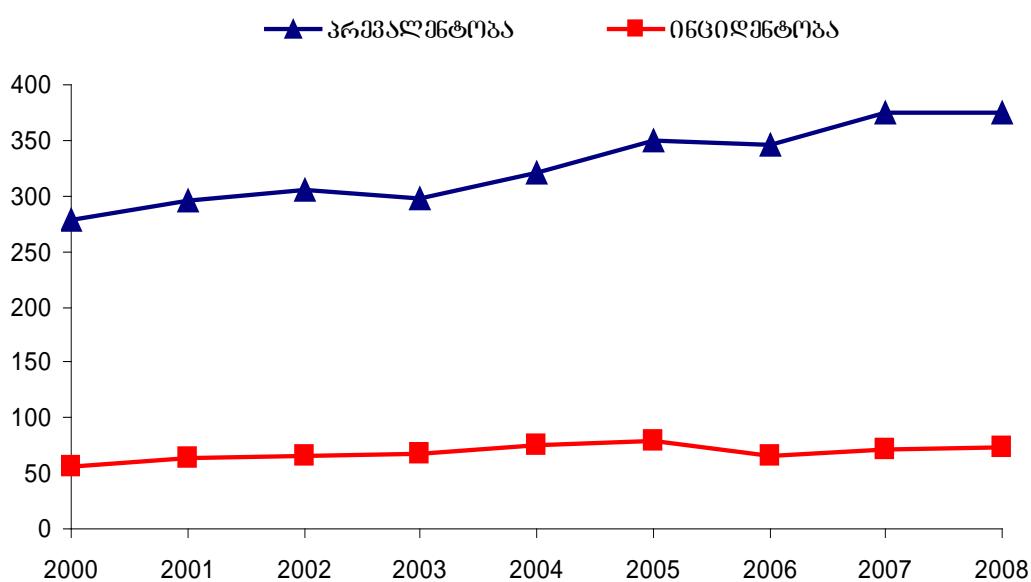
**ქირურგიული ოპერაციები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ორგანოებზე,
საქართველო, 2005 - 2008**

ოპერაციები გულვა	2005		2006		2007		2008	
	სულ	დაფალობა (%)	სულ	დაფალობა (%)	სულ	დაფალობა (%)	სულ	დაფალობა (%)
ოპერაციები გულვა	1150	3.1	1308	2.2	831	3.6	1253	4.6
გადა გულვა	232	4.3	230	4.3	428	4.2	732	5.2
თაცდაშოღილი განვითარების გამო	280	7.5	188	8.0	51	17.6	65	9.2
კარდიოსტიმულატორის ინდიანტაცია	159	0	180	0.5	183	1.1	250	0.8
მდრევებსა და ური გაღრიცხვი	366	0	614	0.3	145	0	195	1.0
ოპერაციები სისხლისარღვევაზე	1518	2.2	1690	0.8	2466	1.3	3207	0.3
არტერიებზე	419	6.7	334	1.5	437	0.9	315	0.6
ვენებზე	709	0.1	557	0.3	595	0	951	0.1
ლიმფურ საღინარებებზე	22	0	11	0	23	4.3	76	0
ედომასა და ური	182	0.5	450	0	811	1.6	1449	0.3

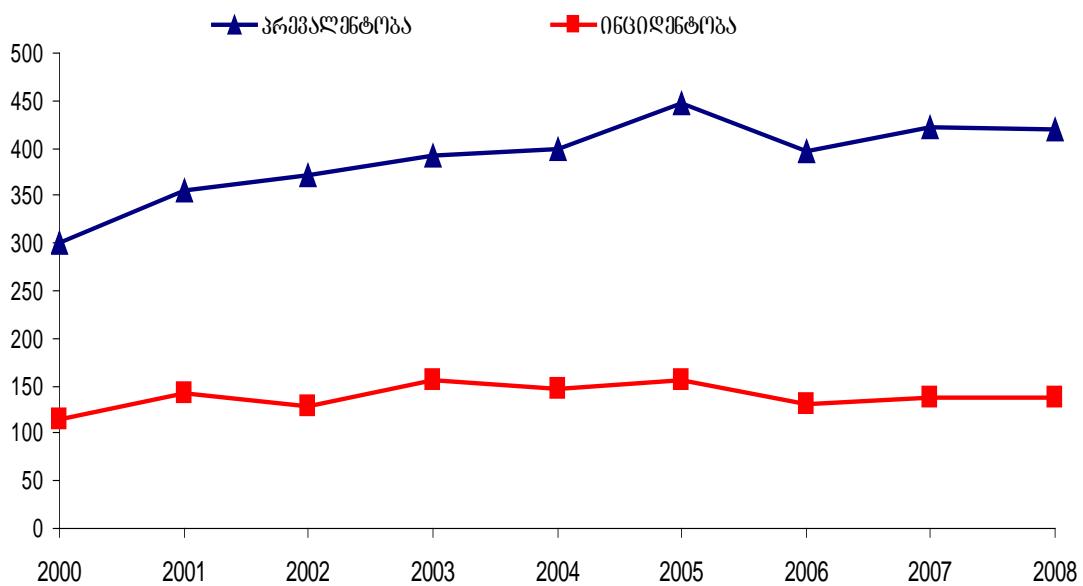
სასუნთქი სისტემის დაავალებები

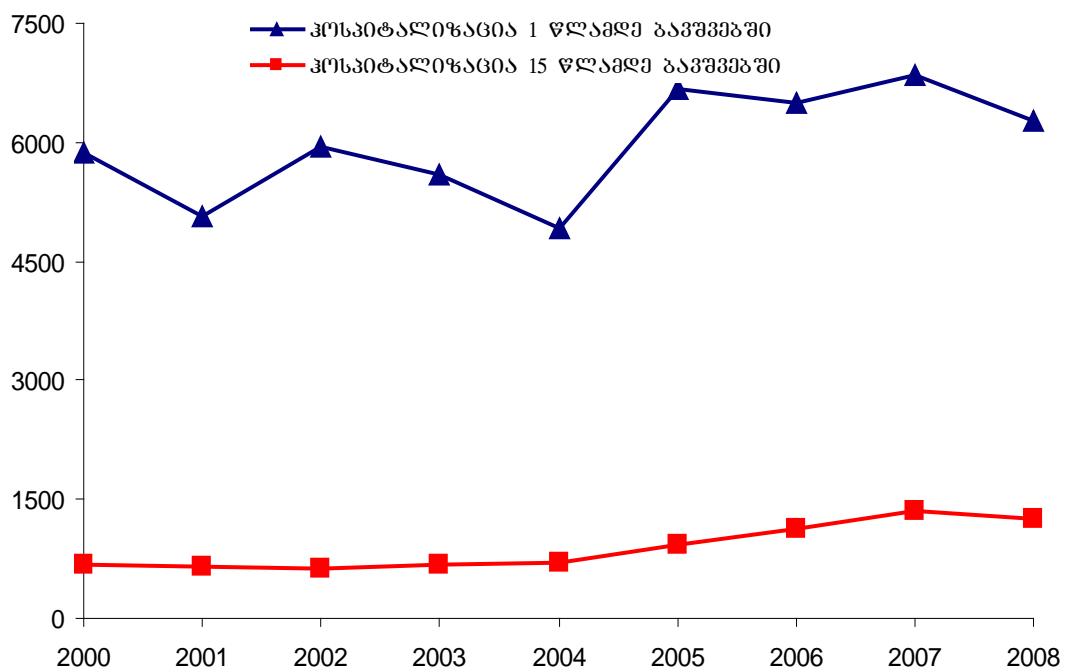
სურათი 1. სასუნთქი სისტემის დაავალების ინციდენტობა,
საქართველო, 2000 - 2008

სურათი 2. ბრონქიული ასთმის გავრცელება, საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 3. მროვიპული და დაუზუსტებელი ბორნეიტი, საქართველო, 2000 – 2008

სურათი 4. პევერნია, კონკურენციული მაჩვენებლები ბავშვებში, საქართველო, 2000 - 2008

ცხრილი 1.

**სასუნთქი სისტემის დაგვადებების გაგრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2008**

	კონსულტაციები შემთხვევები	პრევალიტორია	პრაღი შემთხვევები	ინდიდენტორია
	სულ ბავშვები	სულ ბავშვები	სულ ბავშვები	სულ ბავშვები
აჭარა	17382 7991	4558,6 12213,1	14475 7273	3796,2 11115,7
თბილისი	113940 68105	10295,5 35861,7	95070 61381	8590,4 32321,1
გამოითი	30667 13827	7634,3 20059,5	26217 13108	6526,5 19016,4
ივერიი	57115 30224	8231,0 25383,4	48750 28231	7025,5 23709,6
სამეგრელო	23276 8527	4974,6 10620,3	16098 13128	6953 7418,3 24451,5
ზედა ქართლი	25608 13634	8184,1 25393,9	23212 13128	7418,3 24451,5
ქვემო ქართლი	21580 10664	4275,0 12311,2	18409 9913	3646,8 11444,2
გურია	14995 7459	10803,3 31314,0	13343 7072	9613,1 29689,3
სამცხე - ჯავახეთი	14528 7908	6988,0 22163,7	12622 7685	6071,2 21538,7
მცხეთა - მთიანეთი	11808 4682	9998,3 23098,2	10734 4517	9088,9 22284,2
რაჭა - ლეჩხუმი და მკორონები	4246 1176	8864,3 14306,6	3360 1032	7014,6 12554,7
საქართველო	362824 184384	8276,5 24512,6	299800 169762	6838,8 22568,7

ცხრილი 2.

**სასუნთქი სისტემის დაგვადებების გაგრცელება ზოგიერთი ნოტოლოგის
მიხედვით, საქართველო, 2008**

	სულ	ბავშვები		
	პრევალიტორია	ინდიდენტორია	პრევალიტორია	ინდიდენტორია
სასულიერო სისტემის დაგვადებები	8276,5	6838,8	24512,6	22568,7
მათ შორის				
ზედა სასულიერო გზების მფავევ რსეალირაციული ინდეპენდენტი	4458,4	4384,1	16462,	16323,9
ავევარინია	463,1	434,4	923,0	854,6
მედია სასულიერო გზების სევა მფავევ რსეალირაციული ინდეპენდენტი	807,7	782,1	2362,3	2329,8
ზედა სასულიერო გზების სევა დაავალებები	1005,6	536,9	2654,9	1608,6
მათ შორის: ალერგიული ონიტი	195,8	103,6	381,4	225,6
მედია სასულიერო გზების ქონიერული დაავალებები	965,1	268,8	750,9	306,2
მათ შორის:				
ქონიერული და დაუზუსტებელი პროცესი	419,0	136,9	312,7	167,1
მედია და ასთმური სტატუსი	26,8	5,4	8,5	2,7
ჟილების სევა ქონიერული	375,1	72,7	60,8	78,2
რბსტრუქციული დაავალებები	97,6	35,3	305,8	23,4
პროცენტურაზი	7,2	2,4	1,5	0
ვილტონის ავალიზოფილები გამოწვეული გარებანი ფაქტორებით	10,8	2,8	11,4	4,5
სასულიერო სისტემის სევა ავალიზოფილები, რომელიც უპირატესად აზიანებს	14,3	5,4	10,4	3,9
ინტერაციების უმცირესობა	2,6	1,4	0,3	0
კლეინის და სასულიერო სისტემის სევა ავალიზოფილები	138,0	54,6	170,8	112,9

ცხრილი 3.

**სასუნთქმის სისტემის დაფადებების სტრუქტურული განაწილება ზოგიერთი
ნოზოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2008**

	შუალედობის მიხედვით				პაციენტის მიხედვით			
	რეაბილიტაციის უაღიანესობა	%	არაუაღიანესობა	%	რეაბილიტაციის უაღიანესობა	%	არაუაღიანესობა	%
სასუნთქმის სისტემის დაგადახვები სულ	362824	100	299800	100	184384	100	169762	100
მათ შორის								
ზედა სასუნთქმის გზების მოვალე რეაბილიტაციის 06 ფაზის ანგარიშის	195449	53,9	192192	64,1	123832	67,2	122788	72,3
ანგარიშის სასუნთქმის გზების სევა მოვალე რეაბილიტაციის 06 ფაზის ზედა სასუნთქმის გზების სევა	20300	5,6	19044	6,4	6943	3,8	6428	3,8
მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა მოვალე რეაბილიტაციის ზედა სასუნთქმის გზების სევა	35406	9,8	34286	11,4	17769	9,6	17525	10,3
და სასუნთქმის გზების სევა მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა	44085	12,2	23536	7,9	19970	10,8	12100	7,1
მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა	8585	2,4	4540	1,5	2869	1,6	1697	1,0
მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა	42307	11,7	11784	3,9	5648	3,1	2303	1,4
მათ შორის: აღმოჩენის მოვალე და დაუზუსტებელი პროცესი	18370	5,1	6003	2,0	2352	1,3	1257	0,7
მაღალ და ასთმაური სტატუსი უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის მოვალე რეაბილიტაციის	1173	0,3	236	0,1	64	0,03	20	0,0
ასთმა და ასთმაური სტატუსი უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის მოვალე რეაბილიტაციის	16443	4,5	3189	1,1	2300	1,2	588	0,3
უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის მოვალე რეაბილიტაციის	4278	1,2	1548	0,5	457	0,3	176	0,1
უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის მოვალე რეაბილიტაციის	314	0,1	106	0,04	11	0,0	0	0,0
უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის მოვალე რეაბილიტაციის	473	0,1	124	0,04	86	0,1	34	0,0
სასუნთქმის სისტემის სევა აკადემიური მოვალე უზრუნველყოფის სევა მოვალე რეაბილიტაციის	627	0,2	238	0,1	78	0,04	29	0,0
მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა მაღალ და სასუნთქმის გზების სევა	113	0,03	63	0,02	2	0,0	0	0,0
კლინიკის და სასუნთქმის სისტემის სევა აკადემიური მოვალე	6048	1,7	2395	0,8	1285	0,7	849	0,5

ცხრილი 4.

**ასთმა და ასთმური სტატუსის გაფრცელება რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2008**

	რეგიონის უაღიანესობა		პრევალიანობა	
	შუალედობის მიხედვით	პაციენტის მიხედვით	შუალედობის მიხედვით	პაციენტის მიხედვით
აჭარა	1305	365	342,3	557,8
თბილისი	4771	748	431,1	393,9
კახეთი	1217	69	303,0	100,1
იმერეთი	3182	524	458,6	440,1
სამეგრელო	1960	283	418,9	352,5
შიდა ქართლი	779	23	249,0	42,8
გვერდი ქართლი	877	64	173,7	73,9
გურია	733	136	528,1	570,9
სამცხე - ჯავახეთი	8	0	3,8	0,0
ახალია - მთიანეთი	303	9	256,6	44,4
რაჭა - ლეჩეთი და ქვემო	260	14	542,8	170,3
სეანეთი	16443	2300	375,1	305,8
საქართველო				

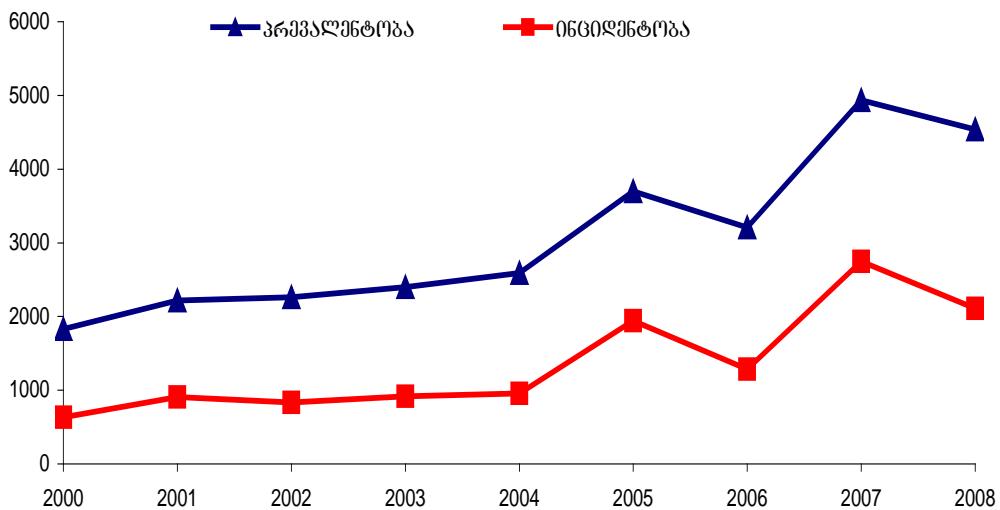
ცხრილი 5.

სასუნთქი სისტემის დააგადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2008
სულ მათ შორის ბაზები

	0 - 15 წლამდე		0 - 1 წლამდე	
	სტაციონარიდან გამოსავა	ლაცალობა %	სტაციონარიდან გამოსავა	ლაცალობა %
სასუნთქი სისტემის დააგადებები სულ	56649	0,7	37494	0,3
გათ პრინი:				
ზედა სასუნთქი გზების მფვავე რასპირაციული ინფექციები	15365	0,2	13704	0,1
გრიპი	2148	0,2	1896	0
აევარნია	16240	0,8	9524	0,2
ჰემა სასუნთქი გზების სევა მფვავე რასპირაციული ინფექციები	4518	0	4015	0
ზედა სასუნთქი გზების სევა დააგადებები	6866	0	4555	0
გათ პრინი: აღვრებიული რიცხვი	157	0	113	0
გათ პრინი: აღვრებიული რიცხვი	3878	0,9	1058	0
გათ პრინი: აგრძელებული რიცხვი	1483	0,2	680	0
გათ პრინი: ასთა და ასთმური სტატუსი	1160	0,6	215	0
გვილობის სევა ქრონიკული რბატრუქციული დააგადებები	936	2,5	53	0
გათ პრინი: არენდებული რიცხვი	7	0,6	1	0
გვილობის აგადებული რიცხვი გამოვლენილი გარემონტაციის გარებაზე ფაქტორებით	23	4,3	0	0
სასუნთქი სისტემის სევა აგადებული რიცხვი უაირაოსად აზიანებენ ინტერსტიციებს	182	15,9	0	0
ჰემა სასუნთქი გზების ჩირკოვანი და ენერგეტიკული მდგრადი რეაციები	251	0,8	22	0
სასუნთქი სისტემის სევა აგადებული რიცხვი უაირაოსად აზიანებენ ინტერსტიციებს	1321	11,3	577	17,7

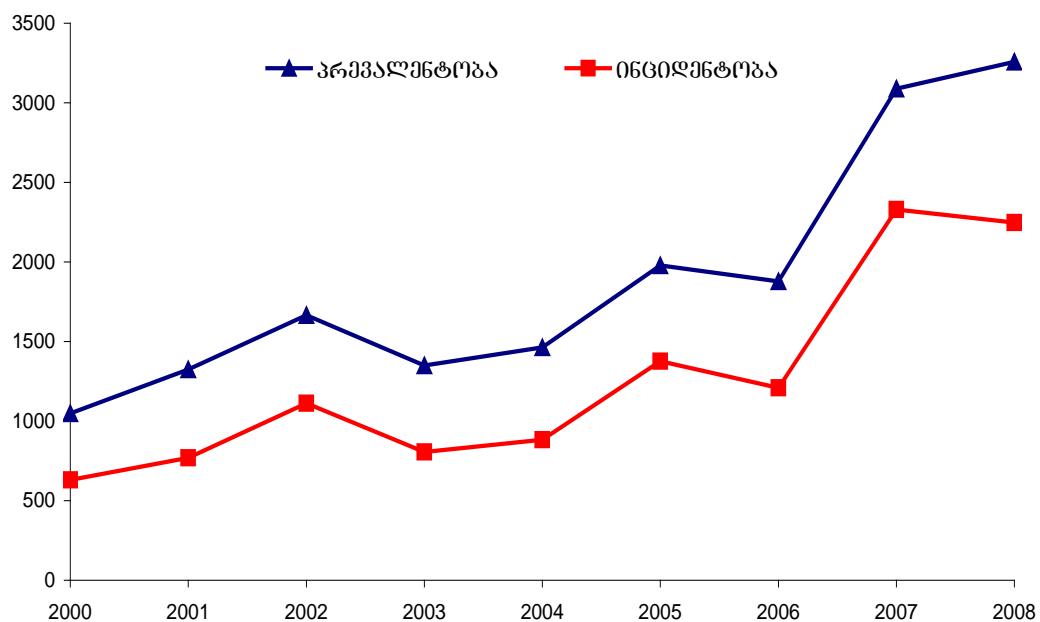
ცხრილი 6.

	რატორებული რაორაციების რიცხვი	გათ პრინი გამოვლენაში	გარეაიცვალა (%)	ლაცალობა
რაორაციები სუნთქვის რეგარეგაზე	1564	640	11	0,7
გათ პრინი:				
აუდონებორია	86	0	5	5,8
ზილტვის ზილის მოკვეთა (რეზეპტორი)	115	6	1	0,9
ზილტვის სემენტის მოკვეთა (რეზეპტორი)	87	0	0	0
სონეცე	354	7	1	0,3
სასულეს რეზეპტორი	40	0	0	0
გრონკის რეზეპტორი	7	0	0	0
კლევრის რეზეპტორი	35	2	0	0

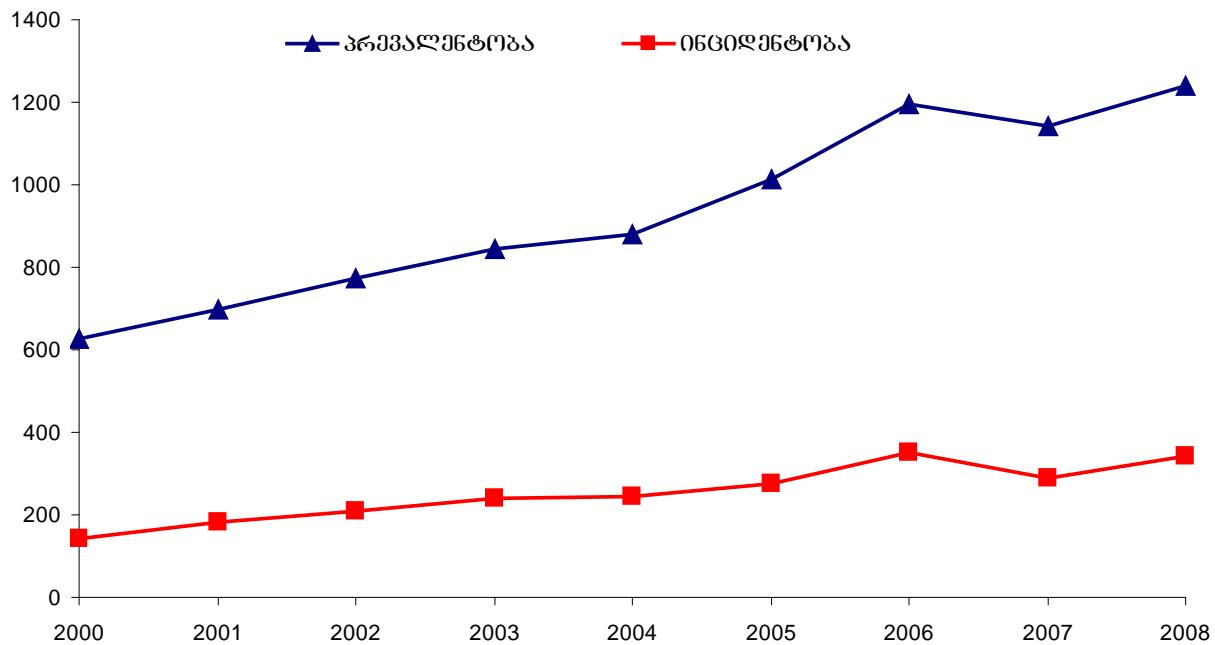

საჭმლის მომნებელებელი სისტემის დაავადებები

სურათი 1. საჭმლის მომნებელებელი სისტემის დაავადებების გავრცელება, საქართველო, 2000 - 2008

სურათი 2. საჭმლის მომნებელებელი სისტემის დაავადებების გავრცელება გაფავებში, საქართველო, 2000 - 2008

სურათი 3. ნაღვლის გუშტის, სანალვალო გზების და ააცრეასის დაავალებების
გამოცვლება, საქართველო, 2000 – 2008

ცხრილი 1.

საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაფადებების გაფრცელება, საქართველო, 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებულია	98854	103803	113272	161769	141047	216640	198957
ა.შ გავავავავი	15249	11414	13398	18123	14926	23700	24501
კრებალმობა	2261,3	2397,9	2591,1	3700,5	3207,1	4936,7	4538,5
კრებალმობა გავავავავი	1664,7	1350,0	1462,8	1978,6	1878,7	3089,2	3257,2
ასალი უმოსევები	36380	39759	41885	84876	56599	120659	92400
ა.შ. გავავავავი	10193	6813	8085	12609	9605	17872	16901
მცირება	832,2	918,5	958,1	1941,6	1286,9	2749,5	2107,8
მცირება გავავავავი	1112,8	805,8	882,7	1376,6	1208,9	2329,5	2246,9

ცხრილი 2.

**საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააფადებები, პრეფალენტობა ზოგიერთი
ნოზოლოგიების მიხედვით, საქართველო, 2008**

საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავალებები	რეგისტრირებული არეალებობა შემთხვევები		მათ შორის ბავშვები რეგისტრირებული არეალებობა შემთხვევები	
	198957	4538,5	24501	3257,2
გათ შორის:				
საყლაპავის, კუჭის და თორმეტოჯა ნაფლავის დაავალებები	55805	1273,0	3949	525,0
გათ შორის:				
კუჭისა და თორმეტოჯა ნაფლავის ტყელული	18150	414,0	208	27,7
გასტრიტი, ღურდენიტი	34699	791,5	2919	388,1
ნაღვლის გუმბათის, სანაღვლე გზების და აანერეასის დაზიანებები	54284	1238,3	3411	453,5
გათ შორის:				
გულელითიაზო, ქოლეცისტიტი მფვავე აანერეატიტი და აანერეასის სხვა დაავალებები	40002	912,5	2138	284,2
	2270	51,8	26	3,5

ცხრილი 3.

**საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააფადებები, ინციდენტობა ზოგიერთი
ნოზოლოგიების მიხედვით, საქართველო, 2008**

საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავალებები	ახალი შემთხვევები		ინციდენტობა	
	92400	2107,8	16901	2246,9
გათ შორის:				
საყლაპავის, კუჭის და თორმეტოჯა ნაფლავის დაავალებები	16957	386,8	2376	315,9
გათ შორის:				
კუჭისა და თორმეტოჯა ნაფლავის ტყელული	4146	94,6	84	11,2
გასტრიტი, ღურდენიტი	11653	265,8	1792	238,2
ნაღვლის გუმბათის, სანაღვლე გზების და აანერეასის დაზიანებები	14966	341,4	1671	222,1
გათ შორის:				
გულელითიაზო, ქოლეცისტიტი მფვავე აანერეატიტი და აანერეასის სხვა დაავალებები	10749	245,2	1044	138,8
	1013	23,1	17	2,3

ცხრილი 4.

**საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააფადებები, ინციდენტობა რეგიონების
მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008**

	2007			2008		
	ა.შ პავშვები	05ივნისშემდეგი	ა.შ პავშვები	05ივნისშემდეგი	ა.შ პავშვები	05ივნისშემდეგი
აზდახეთი	3902	--	610	--	4684	--
აჭარა	3346	881,7	754	1136,4	2469	647,5
თბილისი	85012	7668,4	11988	6185,4	55084	4977,3
კახეთი	3576	888,0	661	938,9	4548	1132,2
იმერეთი	6713	964,7	1149	944,4	7376	1063,0
სამხრეთი და ზემო სვანეთი	5268	1123,7	834	1017,6	5230	1117,8
შიდა ქართლი	4081	1303,0	579	1057,3	3799	1214,1
ქვემო ქართლი	3045	604,0	395	448,2	3166	627,2
გურია	712	512,6	292	1202,6	878	632,6
სამცხე-ჯავახეთი	2342	1126,0	283	778,3	2242	1078,4
მცხეთა-მთიანეთი	1509	1274,5	268	1294,7	1529	1294,7
რაჭა-ლეჩხეთი და ქვემო სვანეთი	863	1783	56	661,9	876	1828,8
სამართველო	0	--	0	--	519	--
სამართველო	120659	2749,5	17872	2329,5	92400	2107,8
					16901	2246,9

ცხრილი 5.

**საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააფადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან
გასული ავაღმყოფების რაოდენობა და ლეგტალობა ზოგიერთი ნოტოლოგის
მიხედვით, საქართველო, 2008**

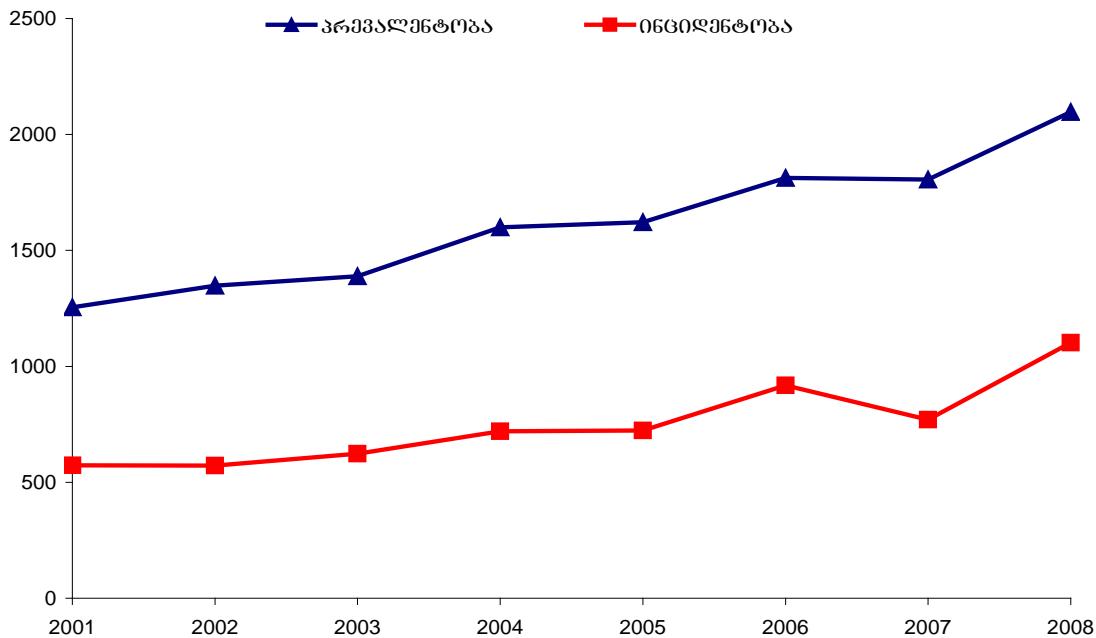
	სულ გასული ავაღმყოფები	ლეგტალობა %	ა.შ პავშვები	ლეგტალობა %
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააგადებები	32346	1,7	3467	0,2
გათ პრინი:				
კუჭისა და თორმეტგრადა ცაფლავის ტყელული	2349	3,2	7	0
გასტრიტი, ღურიდენიტი	1209	2,4	122	0
ქოლებისტიაზი, ქოლეიცისტიტი და სანალველო გზების სხვა დაგვადებები	5910	0,9	118	0

ცხრილი 6.

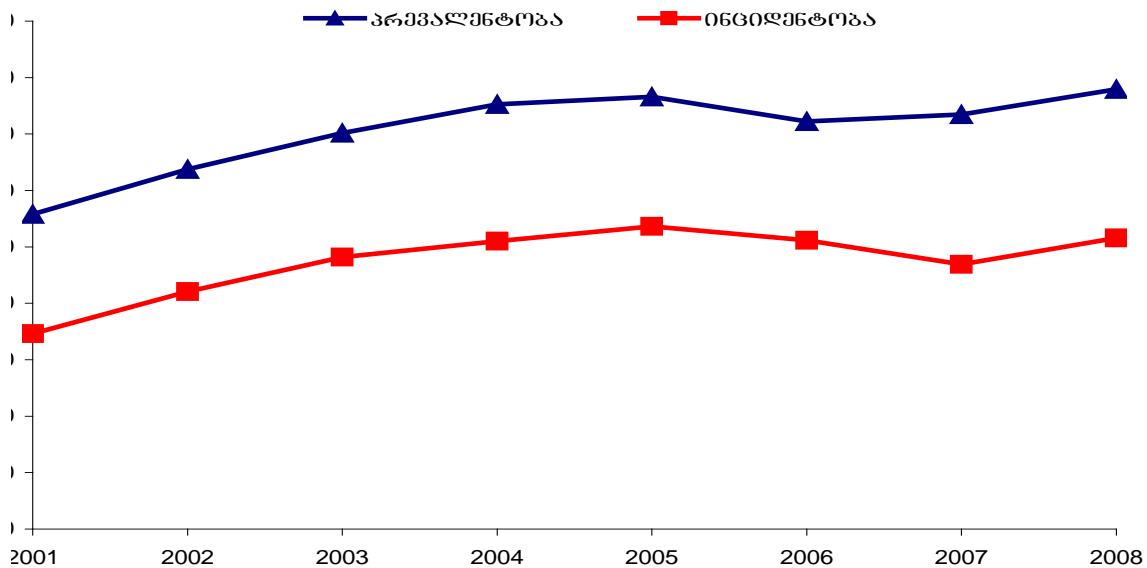
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დააფადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2007 – 2008

	2007				2008			
	სულ	მათ შორის გავავავა	სტაციონარიდან გამოსავა	ლეტალობა	სულ	მათ შორის გავავავა	სტაციონარიდან გამოსავა	ლეტალობა
ავსახვითი	49	0	0	0	36	0	0	0
აჭარა	2476	2,2	407	0	2460	2,3	315	0
თბილისი	12791	1,6	1534	0,3	13642	2,1	1615	0,4
კახეთი	1727	1,7	198	0	1974	1,9	298	0
იმერეთი	5049	1,4	344	0	5040	1,5	202	0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1417	2,1	131	0	1718	0,6	149	0
შიდა ქართლი	1732	1,2	154	0	2099	1,0	327	0
ჩოხატავი	1972	1,6	394	0	2376	1,2	316	0
გურია	785	1,9	201	0	706	1,0	109	0
სამცხე-ჯავახეთი	591	1,3	94	0	707	0,7	121	0
მცხეთა-მთიანეთი	191	1,1	12	0	723	1,1	1	0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	335	2,1	10	0	346	0,3	14	0
სენა უმ्हება	310	0	1	0	519	1,0	0	0
საქართველო	29425	1,6	3479	0,1	32346	1,7	3467	0,2

შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებები

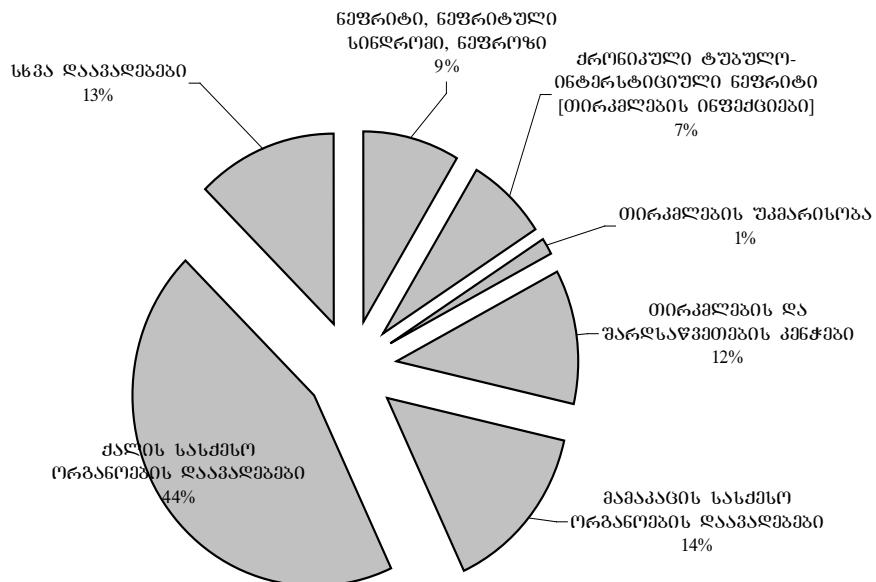

**სურათი 1. შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებების გავრცელება,
საქართველო, 2001 - 2008**

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

სურათი 2. შარდ-სასტატ სისტემის დაავალების გავრცელება ბაზებზე, საქართველო, 2001 – 2008

სურათი 3. შარდ-სასტატ სისტემის რეგისტრირებულ დაავალებათა სტრუქტურა, საქართველო, 2008

ცხრილი 1.

შარდ-სასტატის სსტემის დაავალებათა გაფრცელება, საქართველო, 2002 – 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
რეგისტრირებული შემთხვევები	58945	60127	69913	70913	79722	79233	91904
კრევალაზეტობა	1348,4	1389,0	1599,3	1622,2	1812,7	1805,5	2096,4
ახალი შემთხვევები რაოდენობა	25000	27001	31485	31644	40356	33772	48298
06000ლაზეტობა	571,9	623,7 მათ მორის:	720,2	723,9	917,6	769,6	1101,7
რეგისტრირებული შემთხვევები ბაზებზე	5841	5932	6895	7013	6136	5635	5861
კრევალაზეტობა	637,7	701,6	752,8	765,7	772,3	734,5	779,2
ახალი შემთხვევები ბაზებზე	3852	4073	4671	4914	4064	3599	3878
06000ლაზეტობა	420,5	481,7	510,0	536,5	511,5	469,1	515,6

შარდ-სასქესო სისტემის დააგადებათა გაფრცელება რეგიონების მიხედვით,

საქართველო, 2007 - 2008

	2007				2008			
	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი
აფხაზეთი	7612	--	2798	--	9618	--	4097	--
აჭარა	9725	2562,6	3531	930,4	6548	1717,3	3355	879,9
თბილისი	17488	1577,5	6884	621,0	22477	2031,0	10855	980,8
კახეთი	6348	1576,4	2777	689,6	6977	1736,9	3505	872,5
იმერეთი	11686	1679,3	5677	815,8	15137	2181,4	8923	1285,9
სამეგრელო	9138	1949,2	3583	764,3	9348	1997,9	4533	968,8
შიდა ქართლი	3877	1237,9	2161	690,0	4181	1336,2	2528	807,9
ქვემო ქართლი	4355	863,9	2065	409,6	6972	1381,1	4932	977,0
გურია	2037	1466,5	1000	719,9	2279	1641,9	1223	881,1
სამცხე-ჯავახეთი	3401	1635,1	1501	721,6	3865	1859,1	2061	991,3
მცხეთა-მთიანეთი	1748	1476,4	921	777,9	1914	1620,7	1022	865,4
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1319	2725,2	619	1278,9	1285	2682,7	379	791,2
სვან უმაღლები	499	--	255	--	1303	--	885	--
საქართველო	79233	1805,5	33772	769,6	91904	2096,4	48298	1101,7

შარდ-სასქესო სისტემის დააგადებათა გაფრცელება ბაგშეტში რეგიონების

მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

	2007				2008			
	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი
აფხაზეთი	717	--	329	--	684	--	380	--
აჭარა	432	651,1	259	390,4	442	675,5	252	385,1
თბილისი	1860	959,7	1194	616,1	2276	1198,5	1551	816,7
კახეთი	359	509,9	255	362,2	374	542,6	231	335,1
იმერეთი	803	660,0	543	446,3	609	511,5	409	343,5
სამეგრელო	368	449,0	165	201,3	365	454,6	172	214,2
შიდა ქართლი	502	916,7	433	790,7	499	929,4	426	793,4
ქვემო ქართლი	167	189,5	90	102,1	182	210,1	94	108,5
გურია	307	1264,4	264	1087,3	341	1431,6	295	1238,5
სამცხე-ჯავახეთი	50	137,5	17	46,8	31	86,9	15	42,0
მცხეთა-მთიანეთი	50	241,5	38	183,6	48	236,8	46	226,9
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	17	200,9	9	106,4	6	73,0	3	36,5
სვან უმაღლები	3	--	3	--	4	--	4	--
საქართველო	5635	734,5	3599	469,1	5861	779,2	3878	515,6

შარდ-სასქესო სისტემის დააგადებათა გაფრცელება ზოგიერთი ნოტოლოგის

მიხედვით, საქართველო, 2008*

	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი	რეგისტრირ. უმოს კვებები	არჩევალებელი ტობა	ახალი უმოს კვებები	ინციდენტი
შარდ-სასქესო სისტემის დააგადებები	91904	2096,4	48298	1101,7				
ცავიანი, ცეფრისტული სიცოცხლი, ცეფროზი		7989	182,2	2866				
ქორიკიული ტაბაული-06ტმრსალიციული ცეცირიტი		6444	147,0	2298				
[თირკმლების ცეცირიციები]								
თირკმლების უპარისიანია		1283	29,3	541				
თირკმლების და შარდ-სამართლების კარგება		10607	242,0	3717				
მააბაპის სასქესო როგარების დააგადებები		13224	635,9	7094				
ათ ზორის: ზონამდებარება კირკვების აივანები		4971	362,8	3717				
ათიანებარება კირკვების აივანებითი ააგადებები		3924	286,4	7094				
მააბაპის უცარიზობა		549	40,1	198				
ქალის სასქესო როგარების დააგადებები		40855	1773,1	23154				
ათ ზორის: სალამები, როგორინი		7616	330,5	4511				
მდიდრებული რეაციები		1840	79,9	1001				
საჯაროსწორის ყალის რეაცია და ეპარქიალიცია		7406	630,5	3902				
მესატრუალური ციკლის დარღვევა		7049	600,1	3953				
მეორაუზური და სხვა კარიბებისაუზური დარღვევები		4944	420,9	2690				

* მაჩვენებლები ვამოთვლილია თითოეული სქესის შესაბამის კონტინგენტზე

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ქალის უნაყოფობა	2718	231,4	1125	95,8
-----------------	------	-------	------	------

ცხრილი 5.

შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებათა გაფრცელება ბაგშეგებში ზოგიერთი ნოტოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2008

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა	ახალი შემთხვევები	იცილებელი ტობა
შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებები	5861	779,2	3878	515,6
ეფილიტი, ეფირიტული სისტემი, ეფიროზი [რონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ეფილიტი [ინჰიპერენის ინდენცია]]	951	126,4	457	60,8
ინჰიპერენის უმარისობა	1084	144,1	498	66,2
ინჰიპერენის უმარისობა	34	4,5	5	0,7
ინჰიპერენის უმარისობა	97	12,9	43	5,7
მარავადის სასტერი როგორების დაავადებები	1233	311,8	1035	261,8
მათ შორის: აინამდებარე ჯირკვლის პიპრალაზია	8	2,0	4	1,0
აინამდებარე ჯირკვლის პიპრალი აკადემიური მარავადი	6	1,5	2	0,5
მაღის სასქესო როგორების დაავადებები	268	75,1	217	60,8
მათ შორის: საღაინები, როგორინიტი	9	2,5	6	1,7
ედომამორიზმი	0	0	0	0
საჯაღოლოსნის ყვლის ეროვნია და ეპურიაორნი	1	0,3	0	0
მესალუალური ციკლის დარღვევა	147	41,2	111	31,1

ცხრილი 6.

**შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული აფაღმუოფების რაოდენობა და ლეტალობა, რეგიონების მიხედვით,
საქართველო, 2008**

სტაციონარი-დან გავიღა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	სტაციონარი-დან გავიღა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
აფაზები	29	0	--	0	0,0
აჭარა	1344	8	0,6	220	0,0
თბილისი	6069	76	1,3	619	1,0
კახეთი	770	6	0,8	27	0,0
იმერეთი	2098	18	0,9	116	1,0
სამეგრელო	560	1	0,2	61	0,0
შიდა ქართლი	800	1	0,1	50	0,0
ქვემო ქართლი	550	0	0,0	10	0,0
გურია	89	0	0,0	31	0,0
სამცხე-ჯავახეთი	95	0	0,0	4	0,0
მცხეთა-მთიანეთი	235	3	1,3	0	0,0
მთიანეთი	131	0	0,0	0	0,0
საქართველო	12855	113	0,9	1156	2,0

ცხრილი 7.

შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებების დიაგნოზით სტაციონარიდან გასული აფაღმუოფების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2008

სტაციონარი-დან გავიღა	სულ გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	საგვევები 15 ფლამდე სტაციონარიდან გავიღა	სულ ლეტალობა (%)	
სულ	12855	113	0,9	1156	0,2
ეფილიტი, ეფირიტული სისტემი და ეფიროზი	997	14	1,4	226	0,4
რონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ეფილიტი [ინჰიპერენის ინდენცია]]	375	0	0,0	48	0

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

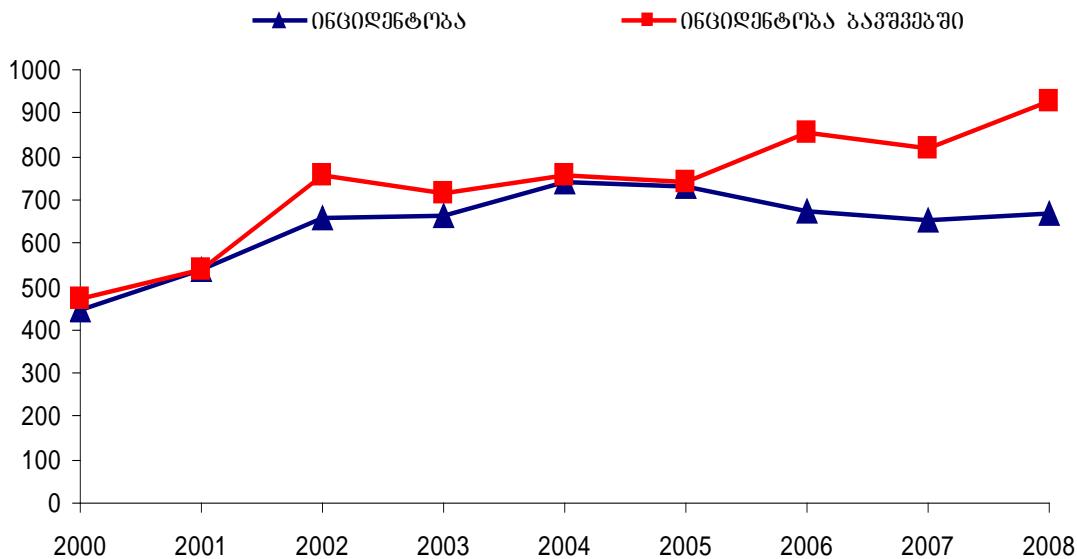
თირკმლების და შარდსაჭვეტის პენზები ზინამდებარე ჯირკვლის დაგვადებები	893 1441	5 10	0,6 0,7	14 13	0 0
--	-------------	---------	------------	----------	--------

ცხრილი 8.

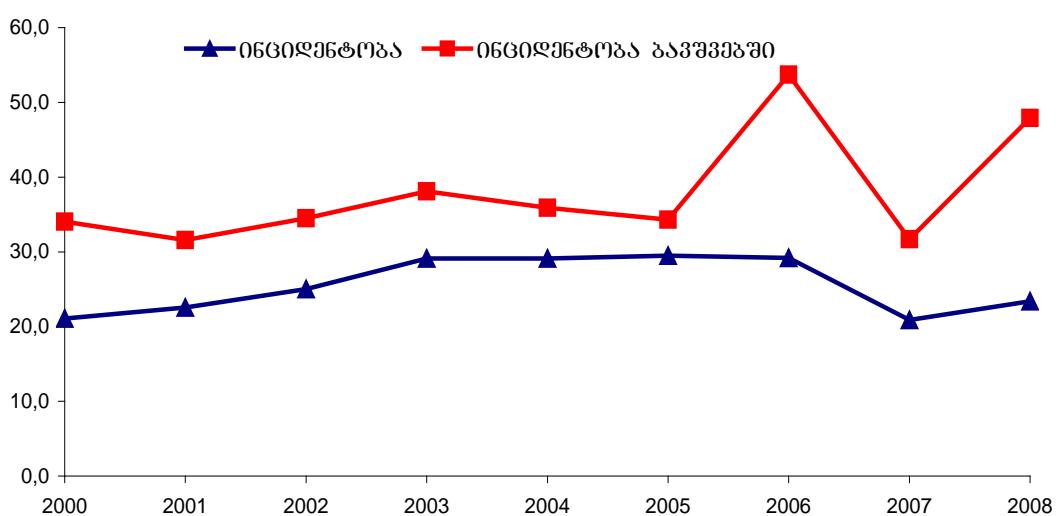
**ქრურგოლი ოპერაციები შარდ-სასქესო სისტემის თრგანოებზე,
საქართველო, 2008**

	ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	გათ შორის გავშვები	გარდაიცვალა	ღერალობა (%)
სულ	48004	782	22	0,05
ოპერაციები თირკმლებასა და შარდსაჭვეტები	2620	291	9	0,35
გათ შორის: თირკმლის გადაცემები	7	0	1	14,3
თირკმლის რეზემი	110	0	0	0,0
ცეცხლის გადაცემი	358	11	2	0,6
შარდსაჭვეტები	158	5	0	0,0
შარდის გუგუჩი	902	67	3	0,4
შარდსადაცევი	403	101	0	0,0
ოპერაციები ზინამდებარე ჯირკვლის დაცვა	1097	10	1	0,1
ორგეგმობა	397	19	0	0,0
ოპერაციები ქაღის სასტაციო რეგაციებზე	8543	16	5	0,1
გათ შორის: საშვილოსნოს გამოფხვის გამო	1859	0	0	0,0
ქაღის სტანდოზაცია	197	0	0	0,0
საშვილოსნოს ამაუტაცია	1635	0	2	0,1
საშვილოსნოს მქსტირაცია	2685	0	3	0,1
საპარტციის რეზემი	789	9	0	0,0
ოვარეგმობა	655	4	0	0,0
ქაღის გარეთის სასტაციო	230	0	0	0,0
რეგაციებზე ქსოვილის აღმკვეთი	32159	33	1	0,0

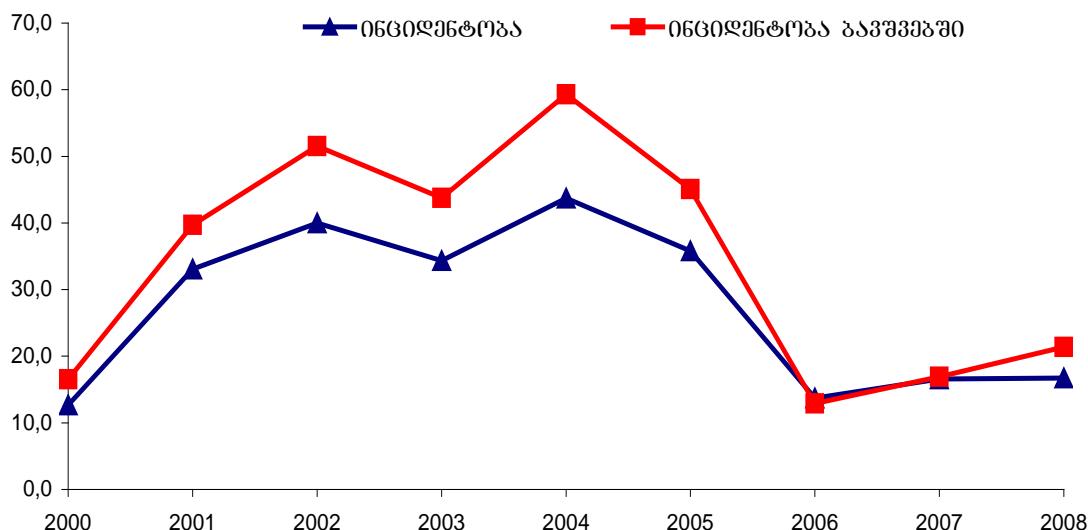
**ტრაგები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი
სხვა შედეგი**

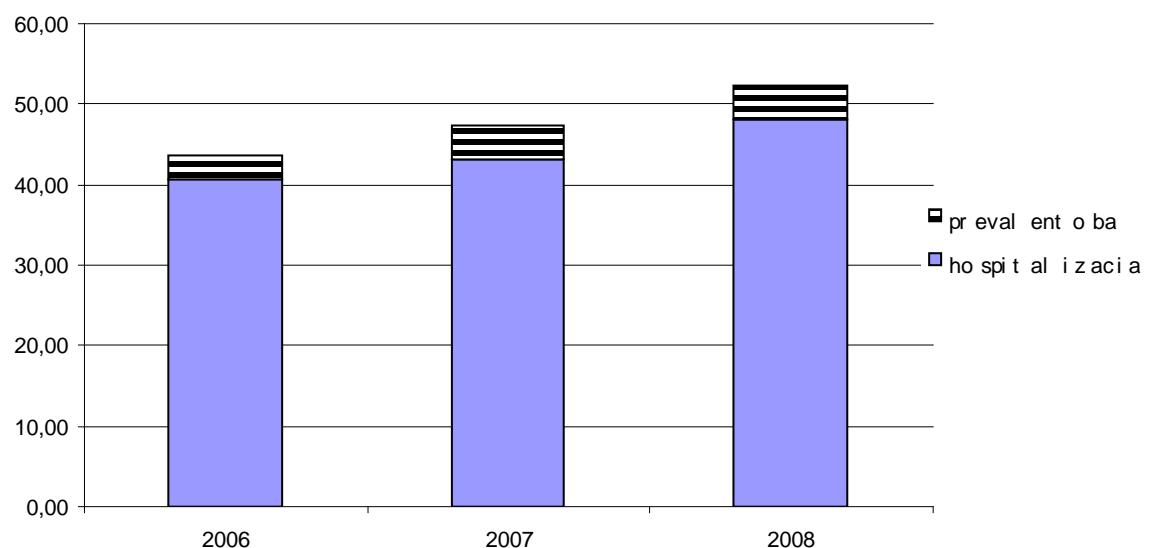
**სურათი 1. ტრაგები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი
სხვა შედეგი, ინციდენტობა, საქართველო, 2000 – 2008**

**სურათი 2. თვრეული და შიშიური დამზრულები, ინციდენტი,
საქართველო, 2000 – 2008**

სურათი 3. სამკურნალო საზუალებებით, მედიკამენტებით და გირლოგიური ნივთიერებებით მოჭავლები, უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულებების ნივთიერებათა ტოქსიცი მოქმედება და სხვა გარეშე დაუზუსტებელი მიზანების მოქმედება, იციდენტობა, საქართველო, 2000 - 2008

სურათი 4. უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულების ნივთიერებათა ტოქსიცი მოქმედება, პრევალენტობა და ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი, საქართველო, 2006-2008

ცხრილი 1.

**ტრაგმები, მოწამელები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სწგა
შედეგი, ინციდენტობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2008**

	ახალი შემთხვევები	უსუ იცილები ტობა	%	მათ შორის გაცვალი ახალი შემთხვევები		იცილები ტობა	%
				ახალი შემთხვევები	იცილები ტობა		
ფრავები, მოჭავლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სწგა შედეგი	29201	666,1	100	6978	927,7	100	
მათ შორის:							
თავის ქადასა და სახის ქლების, პისის მაღის, ნერვის, გენდის ქლების და ხასხმავის მოტანილობა ინტრაკრანიული დაზიანება	764	17,4	2,6	131	17,4	1,9	
ზედა და ქვედა კილურების ქლების მოტანილობა ამონგალიული (მედიას მოტანილობის გარეშე),	613	14,0	2,1	46	6,1	0,7	
ზედა და ქვედა კილურების ქლების მოტანილობა ამონგალიული (მედიას მოტანილობის გარეშე),	3801	86,7	13,0	899	119,5	12,9	
დაკაცულობა, დაჭიმულობა, სახსრების და მიაღმარე გულებების დაზიანება გულებების, მუცელისა და მენჯის ღრუს უხევანი ორგანოების ტრავები	3670	83,7	12,6	907	120,6	13,0	
ტრილობები, სისხლძარღვების დაზიანება ზედაპირული ტრავები, დაჭიმულების და დაზიანების გულები	523	11,9	1,8	38	5,1	0,5	
ჭირდები, უცილებები, უცილებების დაზიანება უცილებები ტრავები, დაჭიმულების და დაზიანების გულები	16255	370,8	55,7	3902	518,7	55,9	
ნერვებისა და ზურგის ტვინის ტრავები	153	3,5	0,5	46	6,1	0,7	
თარული და მიმური დამზრულებები	1025	23,4	3,5	360	47,9	5,2	
სამუშაოები ნივთიერებებით, მედიკამენტებით და პორტგული ნივთიერებებით მუზავდები, უპირატესად არასამყლინერ დანიჭულებების ნივთიერებათა ტრაქიულური მუჭავდება და აგრეთვე სწგა გარეშე დაუზუსტებელი მიზანების მუჭავდება	730	16,7	2,5	161	21,4	2,3	
მათ შორის: სამუშაოები საშუალებებით, მედიკამენტებით და პირლოგული ნივთიერებებით მოჭავდება	317	7,2	1,1	54	7,2	0,8	
უარისად არასამყლინერ დანიჭულებების სახსრებისგან ტრაქიულური მუჭავდება	169	3,9	0,6	24	3,2	0,3	

ცხრილი 2.

**ტრაგმები, მოწამელები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სწგა
შედეგი, გაგრცელება რეგიონების მიხედვით, 2007 - 2008**

	2007				2008			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალინობა	ახალი შემთხვევა	იცილებისას	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალინობა	ახალი შემთხვევა	იცილებისას
ავსახელი	--	--	--	--	1662	--	1637	--
აჭარა	3303	870,4	2754	725,7	2410	632,0	2384	625,2
თაილანდი	4042	364,6	2920	263,4	5368	485,0	4367	394,6
კავკავი	2935	728,8	2527	627,5	3121	776,9	2988	743,8
იმერეთი	5454	783,7	5251	754,6	5365	773,2	5193	748,4
სამხრეთი	2958	631,0	2797	596,6	2889	617,4	2767	591,4
შიდა ქართლი	3468	1107,3	3132	1000,0	1930	616,8	1897	606,3
ქვემო ქართლი	2402	476,5	2299	456,1	2051	406,3	1930	382,3
გურია	1716	1235,4	1683	1211,7	1909	1375,4	1866	1344,4
სამცხე-ჯავახეთი	1839	884,1	1612	775,0	1610	774,4	1508	725,3
გვერდი-მთიანეთი	1295	1093,8	1097	926,5	965	817,1	860	728,2
რაჭა-ლეჩეთი	850	1756,2	836	1727,3	788	1645,1	786	1640,9
სენა უმებება	--	--	--	--	1020	--	1018	--
საქართველო	32318	736,4	28715	654,3	31088	709,2	29201	666,1

ცხრილი 3.

ტრაფიქები, მოწამელები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა

შედეგი, გაგრცელება ბაგშვებში რეგიონების მიხედვით, 2007-2008

2007

2008

	რეგისტრირებული შემოსავა	ანავალენტობა	აკანი შემოსავა	ინტენსივობა	რეგისტრირებული შემოსავა	ანავალენტობა	აკანი შემოსავა	ინტენსივობა
აჯახები	--	--	--	--	188	--	179	--
აჭარა	1607	2422,0	1323	1994,0	1240	1895,2	1239	1893,6
თბილისი	805	415,4	731	377,2	1232	648,7	1108	583,4
კახეთი	595	845,2	577	819,6	893	1295,5	883	1281,0
მდემარხი	1217	1000,3	1192	979,8	1204	1011,2	1162	975,9
სამარგალო	485	591,8	451	550,3	603	751,0	570	709,9
შიდა ქართლი	448	818,1	420	767,0	322	599,7	309	575,5
კვეთი ქართლი	357	405,1	325	368,8	418	482,6	379	437,5
გურია	481	1981,1	474	1952,2	588	2468,5	584	2451,7
სამცხე-ჯავახეთი	359	987,3	323	888,3	323	905,3	302	846,4
მცხეთა-მთიანეთი	282	1362,3	229	1106,3	166	818,9	142	700,5
რაჭა-ლეჩ უმა და კვეთი სამართლი	81	957,4	78	922,0	118	1435,5	118	1435,5
სენა უფავა	--	--	--	--	3	--	3	--
საქართველო	6918	901,7	6279	818,4	7298	970,2	6978	927,7

ცხრილი 4.

ტრაფიქების, მოწამელების და გარე მიზეზების ზემოქმედების შედეგების

დღიუნოზით სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა
ზოგიერთი ნოზოლოგის მიხედვით, საქართველო, 2007 - 2008

2007

2008

სულ მათ შორის
ბავშვები

სულ მათ შორის
ბავშვები

	სტაციონარიდან გასული	ლეტალობა (%)						
თრავები, დამარცხები და მოზამდებარებები	22669	2,5	3061	0,4	23754	2,7	2684	1,2
მათ შორის:								
მომზადებები	6295	2,2	819	0,5	7355	2,5	789	1,0
იმპულსი და მიმური დამარცხებები	502	10,0	234	0	601	6,8	247	1,2
სამურნალო ნივთიერებები, მდიდარი და გამოური ნივთიერებები	1708	0,7	258	0	2286	0,6	217	0
უპირატესად არასამდიდონ დანიშნულების სუსტაციების ორგანიზაციის	1891	1,0	157	0	2104	0,5	281	0

ცხრილი 5.

ტრაგმების, მოწამელების და გარე მიზეზების ზემოქმედების შედეგების
დღიურობით სტაციონარიდან გასული აფადმყოფების რაოდენობა და ლეტალობა
რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2008

სულ

მათ შორის პაციენტები

	სტაციონარიდან გამოიღულა	გარე მიზეზების განვითარება	ლეტალობა (%)		სტაციონარიდან გამოიღულა	გარე მიზეზების განვითარება	ლეტალობა (%)	ლეტალობა (%) 1 ფლაკეუ პაციენტი
აჭარა	2000	42	2,1	275	4	1,5	0	
თბილისი	12339	282	2,3	1645	19	1,2	1,0	
კახეთი	1215	43	3,5	112	0	0	0	
იმერეთი	3039	117	3,9	330	4	1,2	6,7	
სამეგრელო	1580	69	4,4	104	5	4,8	0	
შიდა ქართლი	1160	33	2,8	118	0	0	0	
ქვემო ქართლი	761	8	1,1	50	0	0	0	
გურია	485	13	2,7	14	0	0	0	
სამცხე-ჯავახეთი	239	8	3,4	33	0	0	0	
ეხება-იმიანეთი	85	3	3,5	0	0	0	0	
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	52	1	1,9	1	0	0	0	
თავდაცვის სამინისტრო	797	15	1,9	1	0	0	0	
საქართველო	23754	634	2,7	2683	32	1,2	1,0	

**ჯანდაცვის და დემოგრაფიული მონაცემები საქართველოს
რაიონების მიხედვით**

ცხრილი 1.

ზოგიერთი დემოგრაფიული მონაცემები, საქართველო, 2008*	მოსახლეობის რაობითი, რაიონი	მომსახურების საშუალო ფლიური რიცხოვნობა (ათასებში)	გარდაცვლილთა რიცხოვნობა		განვითარების მატება
			ოცხების რიცხოვნობა	გარდაცვლილთა რიცხოვნობა	
			მონაცემები, საქართველო, 2008*	გარდაცვლილთა რიცხოვნობა	
აჯარა	381,3	5391	2813	2578	
ბათუმი	122,3	1599	1175	424	
ქვედა	19,9	330	187	143	
ქობულეთი	89,6	1167	561	606	
ჭავახევი	22,2	371	138	233	
ხელვაჩაური	92,5	1305	560	745	
ხულო	34,8	619	192	427	
თბილისი	1106,7	15105	12113	2992	
კახეთი	401,7	4981	4713	268	
ახმეტა	41,5	538	403	135	
გურჯაანი	70,0	803	1019	-216	
დედოფლისწყარო	30,3	344	394	-50	
თელავი	69,9	875	871	4	
ლაგოდეხი	51,2	705	489	216	
საგარეჯო	58,8	833	564	269	
სიღნაღი	43,0	450	521	-71	
ყვარელი	37,0	433	452	-19	
იმერეთი	693,9	8397	7659	738	
აზთანისი	188,6	3028	2337	691	
ტყიბული	30,1	263	324	-61	
ღვალტუბაო	73,1	606	580	26	
ჭიათურა	55,0	625	739	-114	
გალიათი	28,5	285	321	-36	
განი	33,7	289	341	-52	
ზესტავრი	75,1	832	817	15	
თელავილა	44,8	426	460	-34	
სამტრედია	59,8	634	578	56	
საჩხერე	46,8	855	533	322	
სარაგაული	27,4	270	329	-59	
ხობი	31,0	284	300	-16	
სამეგრელო	467,9	5388	3836	1552	
ზუგდიდი	171,5	1821	897	924	
ახალი	27,9	311	322	-11	
მარტვილი	44,4	528	485	43	
სენაკი	51,7	662	605	57	
ჩხორეთუ	29,8	372	311	61	
ღალავეთა	40,0	497	321	176	
ხობი	40,8	410	372	38	
ვოთი	47,4	595	440	155	
მესტია	14,4	192	83	109	

* საქართველოს კონსოლიდირებული განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემები

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	მოსახლეობის საშუალო ფლიური რიცხვებისგა	ცოცხალურიღილთა რიცხვებისგა	გარდაცვლილთა რიცხვებისგა	გულიკონი მატება
შიდა ქართლი	312,9	4296	3442	854
გორი	135,7	1964	1540	424
გასამი	51,8	715	594	121
ქარელი	49,5	702	423	279
ხაშური	61,4	880	841	39
ცხინვალი	...	...	...	...
ქვემო ქართლი	504,8	6870	3459	3411
რუსთავი	117,3	1519	1151	368
პოლენისი	76,3	1132	409	723
გარდაბანი	112,6	1426	752	674
ლგანისი	28,2	350	177	173
თეთირიშვარი	25,7	287	291	-4
გარეჯილი	123,0	1893	593	1300
ჭალება	21,7	263	86	177
გურია	138,8	1708	1448	260
ლანჩხუთი	38,7	436	429	7
ოზურგეთი	77,3	946	755	191
ჩოხატაური	22,8	326	264	62
სამცე - ჯავახეთი	207,9	2325	1647	978
აღიგმენი	20,4	297	212	85
ასანება	12,6	173	121	52
ახალქალაქი	62,3	709	298	411
ახალციხე	46,9	631	463	168
ბორჯომი	31,6	386	421	-35
ხინოუმილა	34,1	429	132	297
აფხოთა - მთიანეთი	118,1	1418	1248	170
ახალგორი	7,6	108	98	10
დუშეთი	33,1	362	300	62
თიანეთი	13,1	146	150	-4
მცხეთა	59,4	718	617	101
ყაზბეგი	4,9	84	83	1
რაჭა - ლეჩეუბი და ქვემო ლიანი	47,9	386	633	-247
ამაღლაური	14,8	118	300	-182
ლანგიში	8,9	84	28	56
ონი	8,6	69	152	-83
ცაგერი	15,6	115	153	-38
საქართველო	4383,8	56565	43011	13554

ზოგიერთი დემოგრაფიული მაჩვენებელი, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი

შობადობა
(1000 მოსახლეზე)

სიკვდილიანობა
(1000 მოსახლეზე)

ბუღალტი გაფაზა
(1000 მოსახლეზე)

თბილისი	13,6	10,9	2,7
აჭარა	14,1	7,4	6,8
აათზე	13,1	9,6	3,5
ქვედა	16,6	9,4	7,2
ქობულეთი	13,0	6,3	6,8
შუახევი	16,7	6,2	10,5
ხელვაჩაური	14,1	6,1	8,1
ხულო	17,8	5,5	12,3
გურია	12,3	10,4	1,9
ლანჩხუთი	11,3	11,1	0,2
ოზურგეთი	12,2	9,8	2,5
ჩოხატაური	14,3	11,6	2,7
იმერეთი	12,1	11,0	1,1
აჭარასი	16,1	12,4	3,7
გაღდათი	10,0	11,3	-1,3
ვანი	8,6	10,1	-1,5
ზემოსაზოგა	11,1	10,9	0,2
თერჯოლა	9,5	10,3	-0,8
სამტრედია	10,6	9,7	0,9
საჩხემი	18,3	11,4	6,9
ტყიაული	8,7	10,8	-2,0
ლაგოდეჟი	8,3	7,9	0,4
ჭიათურა	11,4	13,4	-2,1
სარაგაული	9,9	12,0	-2,2
ხონი	9,2	9,7	-0,5
გავათი	12,4	11,7	0,7
ახმეტა	13,0	18,6	3,3
გურჯაანი	11,5	14,6	-3,1
დედოცლისაჭყარი	11,4	13,0	-1,7
თელავი	12,5	12,5	0,1
ლაგოდეჟი	13,8	9,6	4,2
საგარეჯო	14,2	9,6	4,6
სიღნაღი	10,5	12,1	-1,7
ყვარელი	11,7	12,2	-0,5
მცხეთა-მთიანეთი	12,0	10,6	1,4
ახალგორი	14,2	12,9	1,3
ლუხული	10,9	9,1	1,9
თიანეთი	11,1	11,5	-0,3
მცხეთა	12,1	10,4	1,7
ყაზბეგი	17,1	16,9	0,2
რაჭა-ლეჩეთი და ქვემო სვანეთი	8,1	13,2	-5,2
აგბათურეთი	8,0	20,3	-12,3
ლეჩეთი	9,4	3,1	6,3
ონი	8,0	17,7	-9,7
ცაგერი	7,3	9,8	-2,4

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	შობადობა (1000 მოსახლეზე)	სიკვდილიანობა (1000 მოსახლეზე)	გუნდისი მატება (1000 მოსახლეზე)
სამხრეთი და ზემო სეანეთი	11,5	8,2	3,3
ვოთი	12,6	9,3	3,3
აბაში	11,1	11,5	-0,4
ზუგდიდი	10,6	5,2	5,4
გარეჯი	11,9	10,9	1,0
მესტია	13,3	5,8	7,6
სენაკი	12,8	11,7	1,1
ჩეროვიწყუ	12,5	10,4	2,0
ფალევისა	12,4	8,0	4,4
ხობი	10,0	9,1	0,9
სამცხე-ჯავახეთი	12,6	7,9	4,7
აღმოსავანი	14,6	10,4	4,2
ასანება	13,7	9,6	4,1
ახალქალაქი	11,4	4,8	6,6
ახალციხე	13,5	9,9	3,6
ბორჯომი	12,2	13,3	-1,1
ხორვალი	12,6	3,9	8,7
ქვემო ქართლი	13,6	6,9	6,8
რუსთავი	12,9	9,8	3,1
ბოლნისი	14,8	5,4	9,5
გარდაბანი	12,7	6,7	6,0
ლანჩხუთი	12,4	6,3	6,1
თერეზეგარე	11,2	11,3	-0,2
მარეული	15,4	4,8	10,6
ჭალება	12,1	4,0	8,2
შიდა ქართლი	13,7	11,0	2,7
გორი	14,5	11,3	3,1
კასპი	13,8	11,5	2,3
ქარელი	14,2	8,5	5,6
ხაშური	14,3	13,7	0,6
საქართველო	12,9	9,8	3,1

საწოლოთა ფუნქცი და მისი გამოყენება, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი   სააგენტოში ზღვის 100000 მოსახლეზე
გოლოს უზრუნველყოფა პროცენტი
ზაფრობარიგად გაშლილ საწოლოთა
რაოდნობა

აფხაზეთი	35	--	18,4	4,9	90,3
აჯარა	1011	265,2	29,9	6,3	188,4
ბათუმი	753	615,7	32,7	6,4	207,9
ქადაგი	40	201,0	16,6	4,8	79,0
ქობულეთი	98	109,4	24,9	5,9	146,4
ჭავაბევი	45	202,7	19,7	7,2	143,2
ხელვაჩაური	20	21,6	9,1	6,8	62,0
ხულო	55	158,1	27,0	5,9	158,2
თბილისი	5796	523,7	26,2	6,6	171,7
კახeti	653	162,6	28,2	4,5	128,3
ახმეტა	80	192,8	24,4	4,8	117,2
გურჯაანი	125	178,6	22,4	3,9	88,3
დედოფლის სოფარი	35	115,5	48,5	4,9	235,8
თელავი	151	216,0	29,8	5,1	151,2
ლაგოდეხი	62	121,1	32,9	5,1	168,2
საგარეჯო	78	132,7	32,1	4,2	138,7
სიღნაღე	57	132,6	26,7	4,0	107,3
ყვარელი	65	175,7	21,2	3,5	74,4
ივერეთი	2546	366,9	18,9	9,2	173,4
ბათუმისი	889	471,4	31,4	6,0	186,9
ტბილისი	60	199,3	15,5	4,6	71,9
ჭყალტუმი	60	82,1	8,6	4,6	38,9
ჭიათურა	195	354,6	15,1	6,0	90,4
ბალათი	60	210,5	7,2	6,6	47,5
ვანი	40	118,7	13,5	3,9	52,8
ზესტაცონი	170	226,4	25,9	5,3	137,9
თერჯოლა	100	223,2	15,3	4,6	70,5
სამტრედია	191	319,4	9,8	5,2	51,1
საჩხერე	156	333,3	33,7	7,3	245,7
სარაგაული	45	164,2	4,5	4,7	21,2
ხონი	580	1871,0	2,4	125,4	288,5
სამეგრელო	958	204,7	21,5	6,7	144,5
ზუგდიდი	269	156,9	32,0	6,4	205,3
აბაშა	75	268,8	20,2	8,3	166,6
მარტვილი	59	132,9	26,6	5,8	152,9
სენაცი	204	394,6	16,7	6,2	103,3
ჩხოროწყუ	51	171,1	19,6	5,0	97,1
ჭალენჯიხა	76	190,0	13,9	6,6	92,1
ხობი	90	220,6	15,9	5,7	91,0
ვორი	107	225,7	17,2	10,4	180,5
გესტია	27	187,5	17,0	6,6	112,4

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	სააგრძნელო ფლის პოლის გამოყენებისად საჭრილოა რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	პრცენტი	დაწყებება	დატვირთვა
შიდა ქართლი	667	213,2	20,6	7,3	150,5
გორი	257	189,4	29,4	5,7	167,4
კასპი	38	73,4	19,5	4,3	84,4
ქარელი	57	115,2	42,4	3,8	160,8
ხაშური	315	513,0	9,6	15,0	142,9
ცხენიალი	--	--	--	--	--
ქვემო ქართლი	922	182,7	16,8	5,1	85,2
რუსთავი	296	252,3	26,4	4,8	126,5
ბოლნისი	80	104,9	27,3	4,9	133,2
გარდაბანი	91	80,8	9,1	4,3	39,2
დგაცისი	30	106,4	11,8	4,2	49,6
თერიოზეარი	45	175,1	23,7	6,6	157,5
მარეული	229	186,2	12,3	4,3	53,3
ზალგა	151	695,9	2,7	15,0	39,7
გურია	274	197,4	21,2	5,5	116,4
ლაცნეული	40	103,4	34,1	5,1	173,2
ოზურგეთი	199	257,4	17,9	5,5	98,3
ჩოხატაური	35	153,5	25,3	6,1	154,2
სამცხე - ჯავახეთი	675	324,7	11,9	8,7	103,3
ადიგენი	255	1250,0	3,8	41,3	159,0
ასპინძა	40	317,5	12,7	5,8	73,1
ახალქალაქი	101	162,1	12,1	4,7	56,8
ახალციხე	76	162,1	43,3	3,0	128,7
ბორჯომი	98	310,1	13,8	4,4	60,6
ნინოვისიდა	105	307,9	6,2	7,3	45,5
მცხეთა - მთიანეთი	141	119,4	23,0	3,6	81,2
ახალგორი	--	--	--	--	--
ღუშეთი	25	190,8	16,9	5,2	87,0
თიანეთი	43	72,4	50,8	2,6	131,2
მცხეთა	18	367,4	5,1	4,3	22,1
ყაზბეგი	55	166,2	10,4	5,6	58,4
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	215	448,9	12,7	7,2	91,4
აგარილაური	65	439,2	5,9	6,1	36,1
ლეჩეხეთი	60	674,2	11,9	9,2	108,9
ონი	35	407,0	12,6	6,0	76,0
ცაგენი	55	352,6	21,6	6,9	147,5
საქართველო	14069	320,9	22,9	6,8	156,1

რესურსების გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	სტაციონარიდან გასული ავალშოთვის რაოდენობა	პოსაიტადიზაციის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეში	საფოლთა რაოდენობა სტაციონარი მომუშავე 1 მდეზე	მიმართვები აგრძლებულ- აოლიკლინიკურ დაწილებულებები	მიმართვები 1 ცულ მოსახლეში
აფხაზეთი	514	--	1,3	213611	-
აჭარა	30245	7932,1	1,8	773236	2,0
ბათუმი	24593	20108,8	1,8	218474	1,8
გეღა	662	3326,6	2,7	43432	2,2
ქობულეთი	2435	2717,6	1,9	82228	0,9
შუალედი	888	4000,0	2,4	29853	1,3
ხელვაჩაური	181	195,7	2,2	349965	3,8
ხულო	1486	4270,1	2,2	49284	1,4
თბილისი	150341	13584,6	1,1	2133359	1,9
განეთი	18544	4616,4	1,3	539259	1,3
ახმეტა	1951	4701,2	1,4	62332	1,5
გურჯაანი	2800	4000,0	1,9	93179	1,3
დელოფლისჭყაორი	1698	5604,0	1,3	97762	3,2
თელავი	4649	6650,9	1,4	110966	1,6
ლაგოდეხი	2041	3986,3	1,1	40630	0,8
საგარეჯო	2504	4258,5	0,9	38423	0,7
სიღნაღე	1524	3544,2	1,1	57580	1,3
ყვარელი	1377	3721,6	1,1	38387	1,0
იმერეთი	47918	6905,6	2,1	1022353	1,5
აზთაბისი	27894	14790,0	1,3	346544	1,8
ტყიბული	932	3096,4	1,7	15755	0,5
ტყალტუშერი	514	703,2	1,7	106075	1,5
ჭიათურა	2944	5352,7	1,7	67487	1,2
ბაღდათი	431	1512,3	2,3	40062	1,4
განი	538	1596,4	1,9	34813	1,0
ზესტაცონი	4408	5869,5	2,2	127627	1,7
თერჯოლა	1532	3419,6	2,6	96865	2,2
სამტრედია	1875	3135,5	3,1	87250	1,5
საჩხერე	5251	11220,1	1,6	39449	0,8
სარაგალი	203	740,9	2,5	37884	1,4
ხორი	1396	4503,2	11,4	22542	0,7
სამეგრელო	19916	4256,5	1,6	563128	1,2
ზუგდიდი	7636	4452,5	1,0	168332	1,0
ახალი	1518	5440,9	1,6	71175	2,6
გარეჯილი	1570	3536,0	1,5	63537	1,4
სენაკი	3407	6589,9	2,9	53406	1,0
ჩეონოჭყუ	998	3349,0	1,8	31546	1,1
ზალგეჯისა	1058	2645,0	1,9	48491	1,2
ხობი	1430	3504,9	1,8	51663	1,3
ვოლი	1841	3884,0	1,8	56173	1,2
ვესტია	458	3180,6	2,3	18805	1,3

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	სფაციონარიდან გასული აკადემიკურის დარღვევებამდე	კოსაინტალიზაციის მაჩვნეობაში 100000 მოსახლეები	საჭრელია რაოდენობა სრავიონერში მომუშავე 1 მდიხავ	მიმართები აგენტურულ- კოლიკლინიკურ დაჭმებულებებში	მიმართები 1 წელ მოსახლეები
შიდა ქართლი	13727	4387,0	1,9	425318	1,4
გორი	7562	5572,6	1,3	199608	1,5
გასვი	739	1426,6	1,2	51837	1,0
ქარელი	2414	4876,8	1,4	65601	1,3
ხაშური	3012	4905,5	3,8	108272	1,8
ცხინვალი	--	--	--	--	--
ქვემო ქართლი	15536	3077,7	1,9	356756	0,7
რუსთავი	7893	6728,9	1,2	187226	1,6
ბოლნისი	2183	2861,1	2,4	37224	0,5
გარდაბანი	828	735,4	1,9	82281	0,7
ლანჩხუთი	353	1251,8	1,9	5589	0,2
თეთრიწყარო	1067	4151,8	1,4	11075	0,4
მარეული	2808	2282,9	2,7	30955	0,3
ჭალკა	404	1861,8	6,0	2406	0,1
გურია	5806	4183,0	2,2	199158	1,4
ლანჩხუთი	1364	3524,6	1,7	41473	1,1
ოზურგეთი	3557	4601,6	2,4	133382	1,7
ჩოხატავი	885	3881,6	1,9	24303	1,1
სამცხე - ჯავახეთის	8001	3848,5	3,5	317685	1,5
აღმაშენი	964	4725,5	8,5	27120	1,3
ასპინძა	508	4031,8	4,4	0	0,0
ახალქალაკი	1226	1967,9	4,0	105229	1,7
ახალციხე	3293	7021,3	1,4	110756	2,4
ბორჯომი	1355	4288,0	1,7	55355	1,8
ხორვალი	655	1920,8	5,8	19225	0,6
მცხეთა - მთიანეთი	3355	2840,8	1,6	115282	1,0
ახალგორი	--	--	--	1775	0,2
დუშეთი	571	3870,2	1,4	18075	0,5
თიანეთი	507	3678,5	3,8	8099	0,6
მცხეთა	2185	1877,6	1,1	76641	1,3
გარეჯი	92	1725,1	2,6	10692	2,2
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო ხევითი	2730	5699,4	3,0	50188	1,0
აგარელაშვილი	385	2601,4	3,6	17300	1,2
ლანჩხუთი	713	8011,2	4,3	3725	0,4
ონი	442	5139,5	2,3	11832	1,4
ცაგერი	1190	7628,2	2,2	17331	1,1
საქართველო	320596	7313,2	1,4	6709333	1,5

ლეტალობის მაჩვენებლები, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	სულ	ლეტალობა (%)	
		ბაზები 15 წლაგდე	ბაზები 1 წლაგდე
აფხაზეთი	1,2	0,0	0,0
აჭარა	1,7	1,4	3,8
ბათუმი	1,9	1,7	4,4
გაღა	1,5	0,2	0,8
ქობულეთი	0,6	2,0	0,0
შუალედი	0,0	0,0	0,0
ხელვაჩაური	0,3	0,6	2,1
ხულო	1,9	1,7	4,4
თბილისი	2,4	2,1	5,6
კახeti	1,7	0,4	1,3
ახმეტა	0,3	0,6	2,1
გურჯაანი	0,4	0,5	1,6
დედოფლის საზოგადოებრივი მუნიციპალიტეტი	2,1	0,3	1,0
თელავი	1,2	0,0	0,0
ლაგოდეხი	2,2	0,6	1,5
საგარევო	2,8	1,5	3,4
სიღნაღე	0,7	0,3	1,4
ყვარელი	1,5	0,7	1,8
იმერეთი	2,0	1,2	2,6
ქათათისი	2,5	1,8	3,8
ტყიბული	0,1	0,3	1,6
ფყალტუბო	0,7	0,0	0,0
ჭიათურა	0,8	0,2	0,3
ბაღდათი	0,5	0,0	0,0
ვანი	0,8	0,0	0,0
ზესტაფონი	0,5	0,9	2,0
თერჯოლა	0,4	0,0	0,0
სამტრედია	2,8	0,1	0,0
საჩხერე	2,0	0,1	0,2
სარაგაული	1,5	0,0	0,0
ხონი	1,4	0,0	0,0
სამეგრელო	0,9	0,2	0,5
ზუგდიდი	1,6	0,6	0,8
აბაშა	0,0	0,0	0,0
მარტვილი	0,2	0,0	0,0
სენაკი	0,9	0,3	0,8
ჩხოროწყუ	0,2	0,2	1,0
დალვიჯისა	0,2	0,0	0,0
ხობი	0,1	0,0	0,0
ვორი	1,0	0,0	0,0
გესტია	0,7	0,6	0,0

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	სულ	ღვთაღობა (%) ბავშვები 15 წლამდე	ბავშვები 1 წლამდე
შიდა ქართლი	1,5	0,2	0,7
გორი	1,3	0,2	0,9
კასპი	1,6	0,0	0,0
ქარელი	0,4	0,4	1,0
ხაშური	2,5	0,1	0,5
ცხინვალი	--	--	--
ქვემო ქართლი	1,4	0,4	0,8
რუსთავი	1,9	0,3	0,6
ბოლნისი	1,0	1,0	1,9
გარდაბანი	0,0	0,0	0,0
ლანჩხუთი	0,5	0,0	0,0
თერჯოულარი	0,6	0,0	0,0
მარებული	1,2	0,6	4,6
ჭალკა	1,2	0,0	0,0
გურია	1,6	0,0	0,2
ლანჩ უთი	1,0	0,0	0,0
ოზურგეთი	2,2	0,1	0,2
ჩოხატაური	0,0	0,0	0,0
სამცხე - ჯავახეთი	1,2	0,5	1,3
ადიგენი	0,4	2,2	3,7
ასპინძა	0,4	0,0	0,0
ახალქალაში	0,4	0,0	0,0
ახალციხე	1,8	0,9	2,5
ბორჯომი	1,7	0,0	0,0
ნინოზვილა	0,0	0,0	0,0
მცხეთა - მთიანეთი	1,5	1,7	4,1
ახალგორი	--	--	--
დუშეთი	1,6	0,0	0,0
თიანეთი	1,4	0,0	0,0
მცხეთა	1,5	2,8	6,8
ყაზბეგი	1,1	0,0	0,0
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0,4	0,0	0,0
აგარილაური	0,5	0,0	0,0
ლეჩეთი	0,0	0,0	0,0
რე	0,2	0,0	0,0
ცაგერი	0,7	0,0	0,0
საქართველო	1,9	1,3	3,4

სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების სამედიცინო კადრები,

საქართველო, 2008

რაიონი, რაიონი	მიმთა რაოდენობა, ზოგიერადი ათასი	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	საშუალო სამედიცინო პრაკტიკაში რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	საშუალო სამედიცინო პრაკტიკაში რაოდენობა 1 ათასი
აზერბაიჯანი	250	--	190	--	0,8
აფარა	1060	278,0	1818	476,8	1,7
ბათუმი	750	613,2	1102	901,1	1,5
ბელა	32	160,8	87	437,2	2,7
ქობულეთი	125	139,5	260	290,2	2,1
ჭავახევი	24	108,1	97	436,9	4,0
ხელვაჩაური	85	91,9	145	156,8	1,7
ხულო	44	126,4	127	364,9	2,9
თბილისი	8760	791,5	6972	630,0	0,8
აახმეთი	1183	294,5	1064	264,9	0,9
ახმეთა	101	243,4	121	291,6	1,2
გურჯაანი	176	251,4	149	212,9	0,8
დედოფლისწყარო	71	234,3	66	217,8	0,9
თელავი	303	433,5	225	321,9	0,7
ლაგოდეხი	151	294,9	158	308,6	1,0
საგარეჯო	150	255,1	126	214,3	0,8
სიღნავი	109	253,5	98	227,9	0,9
ყვარელი	122	329,7	121	327,0	1,0
იმერეთი	2444	352,2	2970	428,0	1,2
ათავისი	1240	657,5	1269	672,9	1,0
ტყიბული	62	206,0	77	255,8	1,2
ჭყალტუში	101	138,2	110	150,5	1,1
ჭიათურა	156	283,6	230	418,2	1,5
ბაღდათი	77	270,2	94	329,8	1,2
ვაკე	56	166,2	67	198,8	1,2
ზესტავრი	196	261,0	240	319,6	1,2
თერჯოლა	73	162,9	122	272,3	1,7
სამტრედია	202	337,8	268	448,2	1,3
საჩხერე	144	307,7	260	555,6	1,8
სარაგაული	44	160,6	63	229,9	1,4
ხონი	93	300,0	170	548,4	1,8
სამეგრელო	1204	257,3	1609	343,9	1,3
ზეგდილი	449	261,8	591	344,6	1,3
აბაში	92	329,7	110	394,3	1,2
მარტვილი	88	198,2	98	220,7	1,1
სენაკი	134	259,2	171	330,8	1,3
ნეოროცხუ	67	224,8	111	372,5	1,7
ჭალანჯიხა	87	217,5	158	395,0	1,8
ხობი	98	240,2	147	360,3	1,5
ვოთი	160	337,6	160	337,6	1,0
მესტია	29	201,4	63	437,5	2,2
შიდა ქართლი	759	242,6	928	296,6	1,2
გორი	377	277,8	444	327,2	1,2
კასპი	103	198,8	119	229,7	1,2
ქარელი	92	185,9	105	212,1	1,1
ხაშური	187	304,6	260	423,5	1,4

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	მიმღები რაოდენობა, ვიზუალური პირი	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	საშუალო სამედიცინური კერძონების რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	საშუალო სამედიცინური კერძონების რაოდენობა 1 ვიზუალური
ცხოველი	--	--	--	--	--
ძველი ქართლი	1185	234,7	1354	268,2	1,1
რუსთავი	487	415,2	506	431,4	1,0
გოლიოსი	96	125,8	134	175,6	1,4
გარდაბანი	229	203,4	176	156,3	0,8
ლანჩხუთი	30	106,4	36	127,7	1,2
თეთრიშვილი	61	237,4	70	272,4	1,1
გარევალი	228	185,4	350	284,6	1,5
ჭალკა	54	248,8	82	377,9	1,5
გურია	309	222,6	447	322,0	1,4
ლაცნეული	82	211,9	116	299,7	1,4
ოზურგეთი	173	223,8	240	310,5	1,4
ჩოხატავი	54	236,8	91	399,1	1,7
სამცხე - ჯავახეთი	412	198,2	672	323,2	1,6
ადიგენი	47	230,4	79	387,3	1,7
ასპინძა	28	222,2	44	349,2	1,6
ახალქალაქი	64	102,7	96	154,1	1,5
ახალციხე	139	296,4	177	377,4	1,3
ბორჯომი	109	344,9	166	525,3	1,5
ხორშემბეგა	25	73,3	110	322,6	4,4
მცხეთა - მთიანეთი	270	228,6	316	267,6	1,2
ახალგორი	1	13,2	4	52,6	4,0
დუშეთი	88	265,9	92	277,9	1,0
თიანეთი	37	282,4	60	458,0	1,6
მცხეთა	125	210,4	145	244,1	1,2
ყაზბეგი	19	387,8	15	306,1	0,8
რაჭა - ლეჩხუმი და ძველი სვანეთი	173	361,2	277	578,3	1,6
ამარილაური	54	364,9	92	621,6	1,7
ლეჩეთი	26	292,1	41	460,7	1,6
რე	36	418,6	59	686,0	1,6
ცაგერი	57	365,4	85	544,9	1,5
საქართველო	18197	415,1	18763	428,0	1,0

სიცოცხლეში პირებისად დაღვენილი დიაგნოზით აღრიცხული შემთხვევების

რაოდენობა და ოციდენტობა (ამბულატორულ-პოლიკლინიკური

დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	უმთხვევათა რაოდენობა სულ	იციდუმობა	ცლილება 2007 მიმართ (%-ში)	უმთხვევათა საშვევაში სულ	რაოდენობა % საჭრო რაოდენობაში	ცლილება 2007 მიმართ (%-ში)
აფხაზეთი	42145	--	30,3	14723	34,9	42,6
აჭარა	53149	13938,9	-6,6	17980	33,8	2,4
აკაცია	32329	26434,2	8,2	11456	35,4	12,0
აგდა	1883	9462,3	12,8	510	27,1	19,2
აღმოსავანი	5534	6176,3	-1,0	2871	51,9	13,8
აზახევი	1183	5328,8	72,7	471	39,8	80,5
ახლომაძეული	7840	8475,7	-27,9	1827	23,3	-17,9
აზერ	4380	12586,2	-46,7	845	19,3	-55,3
თბილისი	262940	23758,9	-4,6	102364	38,9	-3,2
კახეთი	65840	16390,3	21,9	20732	31,5	8,2
ახმეტა	1647	3968,7	-4,0	262	15,9	12,4
გურჯაათი	6765	9664,3	29,7	2107	31,1	31,1
დაღმიშატის სოფელი	6150	20297,0	2,3	1493	24,3	3,3
თელავი	24154	34555,1	35,4	8523	35,3	5,9
ლაგოდეხი	5220	10195,3	9,3	1852	35,5	18,1
საგარეჯო	7785	13239,8	43,7	2358	30,3	8,2
სიღნაღე	7528	17507,0	6,5	3017	40,1	-0,5
ყვარელი	6591	17813,5	10,1	1120	17,0	6,7
იმერეთი	132493	19094,0	14,6	42517	32,1	14,7
ერთაშორისობა	47209	25031,3	30,2	12428	26,3	16,7
ყოიბული	3642	12099,7	84,0	1477	40,6	238,0
ჭყალტუმი	6582	9004,1	29,7	2951	44,8	80,0
ჭიათურა	17486	31792,7	15,3	3944	22,6	1,7
გაღდათი	9760	34245,6	16,3	3069	31,4	59,9
განი	1129	3350,1	15,7	173	15,3	41,8
ზესტაცონი	8073	10749,7	-5,4	5240	64,9	2,6
თერჯოლა	6395	14274,6	-2,2	1538	24,1	0,1
სამტრედია	8353	13968,2	4,5	3696	44,2	-7,7
საჩხერე	10026	21423,1	-15,0	5838	58,2	3,5
სარაგაული	7822	28547,4	34,4	1060	13,6	11,2
სონი	6016	19406,5	-15,5	1103	18,3	-7,2
სამეგრელო	50355	10761,9	0,5	12908	25,6	-4,9
ზუგდიდი	17463	10182,5	25,7	4069	23,3	-1,7
აბაშა	2289	8204,3	-34,0	691	30,2	-25,5
მარტვილი	6412	14441,4	26,9	1135	17,7	3,7
სანაპირო	4931	9537,7	-28,7	670	13,6	-29,9
ჩხოროწყუ	663	2224,8	-2,4	48	7,2	-25,0
დაღმიშატისა	3492	8730,0	-29,6	1111	31,8	-34,8
ხობი	4962	12161,8	-5,1	530	10,7	32,5
ვოთი	7439	15694,1	-0,9	3576	48,1	3,1
ემსტია	2704	18777,8	12,9	1078	39,9	32,8

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	შემთხვევათა რაოდენობა სულ	ინციდენტის 2007 წლის მიზანი (%-ში)	შემთხვევათა ბაზების რაოდენობა კარგის მიზანი (%-ში)	შემთხვევათა რაოდენობა 2007 წლის მიზანი (%-ში)		
შიდა ქართლი	50850	16251,2	-6,9	19933	39,2	-16,8
გორი	26572	19581,4	5,7	10903	41,0	-19,7
გასცი	6619	12778,0	36,7	2417	36,5	38,6
ქარელი	6623	13379,8	20,0	1568	23,7	16,2
საშუალი	11036	17973,9	-0,5	5045	45,7	-16,9
ცხინვალი	--	--	--	--	--	--
ქვემო ქართლი	54557	10807,6	40,7	16173	29,6	1,3
რუსთავი	11336	9664,1	23,1	6756	59,6	11,5
ბოლნისი	5239	6866,3	14,2	2402	45,8	6,3
გარდაბანი	12418	11028,4	-2,1	5158	41,5	-1,7
ღმარცისი	2693	9549,6	-10,9	457	17,0	40,6
თეთრიშვილი	5820	22645,9	28,9	500	8,6	-34,2
მარცვალი	15373	12498,4	615,7	552	3,6	-36,0
ჭალკა	1678	7732,7	-35,2	348	20,7	-23,2
გურია	24161	17407,1	12,7	11370	47,1	9,3
ლანჩხუთი	4837	12498,7	0,1	1741	36,0	5,6
ოზურგეთი	16093	20818,9	20,1	8523	53,0	11,8
ჩოხატაური	3231	14171,1	1,0	1106	34,2	-1,6
სამცხე - ჯავახეთი	28784	13845,1	-1,3	9345	32,5	-11,4
ადიგენი	1498	7343,1	9,3	167	11,1	-58,4
ასპინძა	1667	13230,2	-1,0	445	26,7	68,6
ახალქალაქი	5900	9470,3	-10,4	1006	17,1	0,8
ახალციხე	13720	29253,7	2,2	3864	28,2	-23,4
ბორჯომი	5527	17490,5	-2,4	3863	69,9	0,4
ნინოჭავაძე	472	1384,2	4,9	0	0,0	0,0
მცხეთა - მთიანეთი	23524	19918,7	-7,0	6919	29,4	-2,4
ახალგორი	282	3710,5	-79,7	98	34,8	-76,9
დუშეთი	6578	19873,1	-11,9	1607	24,4	-4,9
თიანეთი	3588	27389,3	15,1	1091	30,4	12,9
მცხეთა	11738	19760,9	-1,1	3807	32,4	3,8
ყაზბეგი	1338	27306,1	-9,1	316	23,6	-7,6
რაჭა - ლეჩხუთი	10096	21077,2	4,0	1776	17,6	14,5
ამარელაური	3148	21270,3	-2,7	367	11,7	-22,6
ლატები	2031	22820,2	25,4	712	35,1	22,1
ონი	1567	18220,9	20,5	322	20,5	218,8
ცაგენი	3350	21474,4	-5,8	375	11,2	-4,6
საქართველო	807497	18420,0	5,2	276872	34,3	1,4

**ბრონქიული ასთმით და ასთმური სტატუსით დააფადების ახალი შემთხვევები და
ინციდენტობა (ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების
მონაცემები), საქართველო, 2007-2008**

რაიონი, რაიონი

	2007			2008		
	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა
	სულ	გათ ზორის ბავშვები	სულ	გათ ზორის ბავშვები	სულ	გათ ზორის ბავშვები
ავადები	45	8	--	91	10	--
აჭარა	320	73	84,3	190	64	49,8
ბათუმი	171	41	139,9	100	38	81,77
ქვედა	12	2	60,3	12	1	60,30
ქობულეთი	24	4	26,9	13	5	14,51
შავენავი	14	4	63,9	8	4	36,04
სეღვაჩაური	69	7	75,0	39	11	42,16
ტულო	30	15	87,7	18	5	51,72
თბილისი	822	229	74,2	1143	214	103,3
კახeti	184	13	45,7	228	14	56,8
ახმეტა	22	6	52,9	5	3	12,05
გურჯაანი	20	2	28,5	26	4	37,14
დაღმცლისფარი	17	0	55,7	12	0	39,60
თელავი	38	0	54,1	100	0	143,06
ლაგოდები	19	3	37,2	18	4	35,16
საგარევო	12	0	20,4	24	0	40,82
სიღნაღე	32	2	73,9	13	2	30,23
ყვარელი	24	0	64,9	30	1	81,08
იმერეთი	977	196	140,4	741	170	106,8
ათენისი	454	60	240,1	266	59	141,04
ტყიბული	30	10	99,0	18	2	59,80
ყყალტუბო	24	2	32,7	28	0	38,30
ჭიათურა	57	6	103,3	73	17	132,73
გაღდათი	102	36	355,4	94	26	329,82
განი	5	0	14,8	16	5	47,48
ზესტაცონი	35	3	46,5	17	7	22,64
თერჯოლა	43	2	95,6	35	6	78,13
სამტრედია	62	6	103,3	30	9	50,17
საჩხერე	89	67	191,0	122	36	260,68
სარაგაული	48	1	175,2	31	3	113,14
ხობი	28	3	90,0	11	0	35,48
სამეგრელო	296	55	63,1	196	47	41,9
ზუგდიდი	37	5	21,6	57	5	33,24
აბაშა	62	15	221,4	26	9	93,19
მარტვილი	52	6	116,9	35	5	78,83
სენაკი	5	1	9,6	2	0	3,87
ჩხორიშვი	8	3	26,7	10	3	33,56
ჭალენჯიხა	41	8	102,2	15	7	37,50
ხობი	64	2	156,1	22	1	53,92
ფოთი	25	15	52,9	25	16	52,74
გესტია	2	0	14,0	4	1	27,78

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	2007			2008		
	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა	შემთხვევათა რაოდენობა	იციდუმობა
სულ	მათ შორის ბაზუმები	სულ	მათ შორის ბაზუმები	სულ	მათ შორის ბაზუმები	სულ
შიდა ქართლი	127	8	40,6	168	4	53,7
გორი	49	5	36,1	55	1	40,53
კასპი	9	0	17,3	10	0	19,31
ჩატყელი	5	0	10,1	2	0	4,04
საშუალი	46	3	74,8	101	3	164,50
ცხინვალი	18	0	--	--	--	--
ქვევი ქართლი	138	23	27,4	160	16	31,7
რუსთავი	16	11	13,6	4	1	3,41
ბოლნისი	13	0	17,2	42	3	55,05
გარდაბანი	51	11	45,4	19	1	16,87
ლანჩხუთი	1	0	3,5	31	11	109,93
თბილისი	47	0	180,8	53	0	206,23
მარეული	2	1	1,6	9	0	7,32
ჭალება	8	0	36,5	2	0	9,22
გურია	41	6	29,5	84	44	60,5
ლაცებული	7	1	18,1	15	7	38,76
ოზურგეთი	26	3	33,6	57	36	73,74
ჩოხატაური	8	2	35,1	12	1	52,63
სამცხე - ჯავახეთი	63	2	30,3	70	0	33,7
აღმაშენი	4	0	19,6	6	0	29,41
ასპინძა	4	0	31,5	6	0	47,62
ახალქალაქი	5	0	8,0	14	0	22,47
ახალციხე	34	1	72,7	32	0	68,23
ბორჯომი	3	1	9,4	7	0	22,15
ციციფში	13	0	38,4	5	0	14,66
ახმეთა - მთიანეთი	50	2	42,2	58	3	49,1
ახალგორი	0	0	0,0	0	0,0	0,0
ღუბეთი	15	0	45,2	14	0	42,30
თიანეთი	2	0	15,2	8	0	61,07
გოხეთა	21	2	35,3	29	3	48,82
ყაზბეგი	12	0	244,9	7	0	142,86
რაჭა - ლეჩეული და ქვემო სენაკი	48	3	99,2	57	2	119,0
ამაღლაური	16	1	106,7	12	1	81,08
ლანჩხეთი	0	0	0,0	0	0	0,0
ონი	3	0	34,1	27	0	313,95
ცაგენი	29	2	184,7	18	1	115,38
საქართველო	3114	618	71,0	3189	588	72,8

ცხრილი 9.

**ტბი I (ინსულინდამოკიდებული) შაქრიანი დიაბეტის ასალი შემთხვევები და
ინციდენტობა (ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების
მონაცემები), საქართველო, 2007-2008**

ამიორი, რაიონი

	2007			2008		
	შემთხვევათა რაოდენობა		იცილებობა	შემთხვევათა რაოდენობა		იცილებობა
	სულ	მათ ზორის გავშვებითი		სულ	მათ ზორის გავშვებითი	
ავსაზვრი	97	0	--	77	1	--
აფარა	203	4	53,5	248	4	65,0
ბათუმი	134	1	109,7	102	0	83,40
ქედა	4	0	20,1	6	1	30,15
ქობულეთი	18	3	20,2	87	2	97,10
ჭავახვი	1	0	4,6	2	0	9,01
ხელვაჩაური	32	0	34,8	41	0	44,32
ხულო	14	0	40,9	10	1	28,74
თბილისი	448	1	40,4	370	3	33,4
კახეთი	383	4	95,1	374	3	93,1
ახმეტა	6	0	14,4	16	0	38,55
გურჯაათი	21	0	29,9	22	0	31,43
დედოფლისწყარო	14	0	45,9	12	0	39,60
თელავი	174	1	247,9	119	1	170,24
ლაგოდეხი	80	1	156,6	121	0	236,33
საგარევო	23	1	39,2	26	0	44,22
სიღნაღე	47	0	108,6	32	0	74,42
ყვარელი	18	1	48,7	26	2	70,27
იმერეთი	469	20	67,4	560	15	80,7
აზთავისი	148	14	78,3	202	5	107,10
ტყიბული	14	0	46,2	16	0	53,16
ჭყალტუბო	4	0	5,5	20	0	27,36
ჭიათურა	54	3	97,8	76	4	138,18
გადღათი	58	0	202,1	37	0	129,82
განი	8	0	23,7	8	0	23,74
ზესტავონი	58	1	77,0	36	0	47,94
თერჯოლა	29	1	64,4	31	1	69,20
სამტრედია	31	0	51,7	25	0	41,81
საჩხერე	14	1	30,0	66	5	141,03
სარაგაული	33	0	120,4	22	0	80,29
ხონი	18	0	57,9	21	0	67,74
სამეგრელო	137	3	29,2	147	1	31,4
ზეგდილი	30	0	17,5	18	0	10,50
აგაშა	3	0	10,7	14	0	50,18
გარევილი	6	0	13,5	9	0	20,27
სენაკი	5	0	9,6	14	0	27,08
ნეოროცენ	3	0	10,0	9	0	30,20
ზაღვანისა	27	0	67,3	16	0	40,00
ხობი	23	0	56,1	34	0	83,33
ვოთი	36	2	76,1	33	1	69,62
ევსტია	4	1	28,0	0	0	--

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	2007			2008		
	შემთხვევათა რაოდენობა		იცილებულია	შემთხვევათა რაოდენობა		იცილებულია
	სულ	გათ შორის ბაზიზები		სულ	გათ შორის ბაზიზები	
მიღება ქართლი	124	13	39,6	279	4	89,2
გორი	52	11	38,3	59	1	43,48
კასპი	14	0	27,0	127	1	245,17
ქალაქი	14	0	28,2	28	0	56,57
საშუალი	36	2	58,5	65	2	105,86
ცხინვალი	8	0	--	--	--	--
ძველი ქართლი	179	1	35,5	203	4	40,2
რუსთავი	11	0	9,4	35	0	29,84
გოლიოსი	28	0	36,9	15	1	19,66
გარდაბანი	62	1	55,2	35	3	31,08
დაბაისი	3	0	10,6	4	0	14,18
თეთრიშვარი	12	0	46,2	24	0	93,39
მარეული	55	0	45,1	90	0	73,17
ჭალკა	8	0	36,5	0	0	--
გურია	40	0	28,8	57	0	41,1
ლაჩხუთი	7	0	18,1	2	0	5,17
ოზურგეთი	18	0	23,3	32	0	41,40
ჩოხატაური	15	0	65,8	23	0	100,88
სამცხე - ჯავახეთი	207	10	99,5	182	0	87,5
ალევენი	8	1	39,2	6	0	29,41
ასპინი	14	0	110,2	9	0	71,43
ახალქალაქი	117	9	187,5	46	0	73,84
ახალციხე	42	0	89,7	102	0	217,48
აღმოსავანი	24	0	75,5	4	0	12,66
ნინოჭობიძე	2	0	5,9	15	0	43,99
ახმეთა - მთიანეთი	58	3	49,0	57	0	48,3
ახალგორი	1	0	13,2	0	0	0,0
დუშეთი	11	0	33,1	8	0	24,17
თიანეთი	1	0	7,6	5	0	38,17
მცხეთა	45	3	75,6	43	0	72,39
ყაზბეგი	0	0	0,0	1	0	20,41
რაჭა - ლეჩხუმი და ძველი ცენტრი	65	0	134,3	68	0	142,0
ამაღლებაური	56	0	373,3	57	0	385,14
ლანჩხუთი	3	0	33,7	0	0	--
ონი	0	0	0,0	1	0	11,63
ცაგერი	6	0	38,2	10	0	64,10
საქართველო	2415	59	55,0	2630	35	60,0

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მუშაობა, საქართველო, 2007-2008

რეგიონი, რაიონი

2007

2008

	გამომახატა რაოდენობა			გამომახატა რაოდენობა		
	სულ	ბაზევები	1 სულ მოსახლეზე	სულ	ბაზევები	1 სულ მოსახლეზე
აჭარა	69033	10827	0,2	67924	11116	0,2
აათუაი	37598	1095	0,3	34749	1098	0,3
აგდა	2612	210	0,1	3033	216	0,2
აღმაშენი	12342	5236	0,1	13284	4276	0,1
აუახევი	2291	246	0,1	2203	1143	0,1
ხელვაჩაური	10359	3671	0,1	11253	4021	0,1
ხულო	3831	369	0,1	3402	362	0,1
თბილისი	277818	21514	0,3	320354	13648	0,3
პახოთი	58960	4296	0,2	59469	3445	0,1
ახმეტა	6829	492	0,2	7047	585	0,2
გურჯაათი	7664	271	0,1	8182	374	0,1
დედოცლის ფარი	4728	956	0,2	5063	412	0,2
თელავი	14297	1692	0,2	14038	1362	0,2
ლაგოდეხი	5375	49	0,1	4506	195	0,1
საგარევო	7361	240	0,1	7073	144	0,1
სიღნაღი	7443	253	0,2	7106	276	0,2
ყვანელი	5263	343	0,1	6454	97	0,2
იმერეთი	93190	9233	0,1	94154	11775	0,1
აუთაისი	30730	1980	0,2	32244	3046	0,2
ტყიაული	3764	194	0,1	3235	158	0,1
ფყალტუბარი	8125	539	0,1	8601	517	0,1
ჭიათურა	6204	461	0,1	6435	478	0,1
გაღდათი	5035	586	0,2	4960	1123	0,2
განი	4165	807	0,1	3920	1550	0,1
ზესტავონი	8090	97	0,1	7600	132	0,1
თერჯოლა	3937	817	0,1	3658	790	0,1
სამტრედია	7022	1420	0,1	7059	1100	0,1
საჩხერე	7173	768	0,2	7285	774	0,2
სარაგაული	3150	1100	0,1	3187	1750	0,1
ხონი	5795	464	0,2	5970	357	0,2
სამეგრელო	50470	2246	0,1	49342	3454	0,1
აუგდიდი	13336	658	0,1	12818	770	0,1
აბაშა	7483	278	0,3	7075	306	0,3
გარეტვილი	3721	0	0,1	3913	889	0,1
სენაპი	6572	237	0,1	6671	168	0,1
ჩხოროცხუ	4128	215	0,1	4344	296	0,1
დაღმხვევა	9272	510	0,2	8553	629	0,2
ხობი	4548	216	0,1	4528	245	0,1
ვოთი	--	--	--	--	--	--
ესტია	1410	132	0,1	1440	151	0,1

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

რეგიონი, რაიონი	2007			2008		
	გამოქვეყნილი რაოდენობა			გამოქვეყნილი რაოდენობა		
	სულ	გავშვები	1 სულ მოსახლეზე	სულ	გავშვები	1 სულ მოსახლეზე
შიდა ქართლი	38138	1856	0,1	40851	1733	0,1
გორი	17324	842	0,1	22902	825	0,2
გასამ	4758	72	0,1	4620	89	0,1
ქარელი	4148	206	0,1	4312	324	0,1
საშუალი	9283	458	0,2	9017	495	0,1
ცხინვალი	2625	278	--	--	--	--
ქვემო ქართლი	56755	5242	0,1	59314	3287	0,1
რუსთავი	17537	1095	0,2	18910	1393	0,2
ბოლნისი	6927	598	0,1	6854	511	0,1
გარდაბანი	10675	2672	0,1	10619	0	0,1
ღმარტინი	3192	0	0,1	3667	196	0,1
თეთიშვილი	4628	714	0,2	4661	309	0,2
მარებული	11435	163	0,1	11480	183	0,1
ჭალება	2361	0	0,1	3123	695	0,1
გურია	22636	2096	0,2	24182	1575	0,2
ლანჩხუთი	6232	1513	0,2	6412	712	0,2
ოზურგეთი	10383	304	0,1	12238	358	0,2
ჩოხატავი	6021	279	0,3	5532	505	0,2
სამცხე - ჯავახეთი	29191	1473	0,1	25657	2275	0,1
ადიგენი	3529	469	0,2	3367	386	0,2
ასპინძა	3880	76	0,3	3192	375	0,3
ახალქალაქი	3718	0	0,1	3666	47	0,1
ახალციხე	5600	424	0,1	5630	407	0,1
ბორჯომი	9169	200	0,3	6506	740	0,2
ნინოჭილება	3295	304	0,1	3296	320	0,1
ახმეთა - მთიანეთი	17395	1378	0,2	17282	887	0,1
ახალგორი	--	--	--	--	--	--
დუშეთი	4075	877	0,1	4307	219	0,1
თიანეთი	4958	436	0,4	4343	459	0,3
მცხეთა	5208	65	0,1	5445	209	0,1
ყაზბეგი	3154	0	0,6	3187	0	0,7
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	13193	1196	0,3	9638	1424	0,2
ამბროლაური	3748	264	0,3	2982	852	0,2
ლეჩოვი	2732	360	0,3	3513	250	0,4
ონი	3045	150	0,4	3143	322	0,4
ცაგენი	3668	422	0,2	2982	852	0,2
საქართველო	726779	61357	0,2	768167	54619	0,2

ჯანდაცვის მროვნული ანგარიშების ინსტიტუციონალიზაცია საქართველოში

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები, რომელიც აღწერს და აანალიზებს ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის დაფინანსებას, ყოველწლიურად მზადდება მსოფლიოს 50-ზე მეტ ქვეყანაში. ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები ქვეყნის მთავრობას ეხმარება დაფინანსების წყაროების მიხედვით შეაფასოს ჯანდაცვაზე ეროვნული დანახარჯები და ამ ანგარიშებზე დაყრდნობით დაგეგმოს ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის განვითარებისთვის საჭირო რესურსების მოცულობა და განახორციელოს ჯანდაცვის სექტორში გაწეული საქმიანობის მონიტორინგი.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სისტემა შემუშავებული და მოწოდებულია ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ, მსოფლიო ბანკსა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით და წარმოადგენს სტანდარტულ, ორგანზომილებიანი ცხრილების ერთობლიობას, რომელიც ჯანდაცვის დაფინანსების სისტემის აღსაწერად იყენებს სტანდარტულ კლასიფიკაციებს. იგი განსაზღვრავს ჯანდაცვის სისტემაში ფინანსური ნაკადების მოძრაობას, წყაროების მიხედვით თანხების მობილიზებას, მათ აკუმულირებას, განმკარგავ დაწესებულებებს, სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისთვის და სერვისებზე გადახდილი თანხების ოდენობას.

საქართველოში ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების დანერგვის პროცესი დაიწყო 2003 წლიდან. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში შეიქმნა ხუთკაციანი სამუშაო ჯგუფი, რომელიც დაკომპლექტდა სხვადასხვა სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისაგან. ჯგუფი გაეცნო ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სისტემას და ქართულ ენაზე თარგმნა ”ჯანდაცვის ანგარიშების სისტემის გადღლაინი”.

2004 წელს აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დაფინანსებით ამოქმედდა CoReform-ის პროექტი ”ჯანდაცვის სისტემის ტრანსფორმაციისთვის თანამშრომლობა”, რომლის ერთ-ერთ ღონისძიებას წარმოადგენდა მტკიცებულებებზე დამყარებული გადაწყვეტილებების მიღების ერთ-ერთი ინსტრუმენტის - ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების დანერგვა და ინსტიტუციონალიზაცია. ამ ღონისძიების განმახორციელებელი იყო საერთაშორისო ფონდი ”კურაციო”.

მსოფლიო ბანკის ფინანსური ხელშეწყობით (პირველადი ჯანდაცვის განვითარების პროექტი) 2005 წელს სოციალური და ჯანმრთელობის ეროვნულ ინსტიტუტში დაარსდა ჯანდაცვის პოლიტიკის ერთეული, რომლის ერთ-ერთ ფუნქციას წარმოადგენდა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შემუშავება და ინსტიტუციონალიზაციის ხელშეწყობა. ამ ამოცანის შესრულებით დაკავებული იყო პოლიტიკის ერთეულის ორი თანამშრომელი და მსოფლიო ბანკის მიერ დაქირავებული ერთი ექსპერტი (ჯანდაცვის ეკონომისტი).

კურაციოსა და პოლიტიკის ერთეულის ერთობლივი თანამშრომლობით მომზადდა 2001-2003 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სამუშაო ვერსია. მისი მომზადების პროცესში გამოიკვეთა ის ძირთადი პრობლემები (ლოჯისტიკური, მეთოდოლოგიური, მონაცემების ხარისხი და სხვ.), რომელთა გადაჭრაზეც უნდა ემუშავა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ჯგუფს. 2001-2003 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები შემუშავდა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ შემოთავაზებულ სახელმძღვანელოზე ”ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების სახელმძღვანელო დაბალ და საშუალო განვითარების ქვეყნებისთვის” დაყრდნობით.

ქვეყანაში არსებული ჯანდაცვის სისტემის სპეციფიკის გათვალისწინებით კლასიფიკაციის სქემებში შეტანილ იქნა შესაბამისი ცვლილებები, საერთაშორისო კლასიფიკაციის ძირითად კატეგორიებს დაემატა ქვეკატეგორიები. საქართველოს მონაცემების საერთაშორისო მახასიათებლებთან თავსებადობის უზრუნველყოფის მიზნით ტრანზაქციათა დაჯგუფების დროს მაქსიმალურად იქნა გათვალისწინებული საერთაშორისო სტანდარტები და

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

შეთანხმებები, რის გამოც ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების არსებული სტრუქტურა სხვა ქვეყნების ანალოგიურ მონაცემებთან შედარებითი ანალიზის საშუალებას იძლევა.

ამავე პერიოდში იქნა შემუშავებული მონაცემთა მართვის ინსტრუმენტი/პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელმაც გაამარტივა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების პროცესი.

2005 წელს ჯანდაცვის პოლიტიკის ერთეულის ბაზაზე შეიქმნა ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფი შემდეგი ორგანიზაციების წარმომადგენლების მონაცილეობით: შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, სოციალური და ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი, დაავადებათა კონტროლისა და სამედიცინო სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტი, სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი, ეკონომიკური განვითარების და ფინანსთა სამინისტროები, სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტი, დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური, სადაზღვევო ასოციაცია.

სამუშაო ჯგუფის მიერ განხორციელდა: სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის შინაგურნეობების კვარტალური კვლევის მოდულის შეფასება და განისაზღვრა კვლევის მოდულში შესატანი ინდიკატორები, გადამოწმდა 2001-2003 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სამუშაო ვერსია და მომზადდა 2004-2005 წლების ანგარიშები, დაიხვეწა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაციისა და ანგარიშების შემუშავების მეთოდოლოგიის დოკუმენტი.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ინსტიტუციური სახლისა და საჭირო ადამიანური რესურსების იდენტიფიკაციის, მონაცემთა რუტინული მოგროვების სტანდარტებისა და მეთოდების განსაზღვის მიზნით ჯანდაცვის პოლიტიკის ერთეულის და სამუშაო ჯგუფის მიერ საერთაშორისო ფონდ კურაციონსთან მჭიდრო თანამშრომლობით მომზადდა საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი ”საქართველოში ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ინსტიტუციონალიზაციის შესახებ”, რომელიც დამტკიცდა 2006 წლის 18 იანვარს (№11 დადგენილება). დადგენილებით განსაზღვრულ იქნა ანგარიშების წარმოების მიზნები, ამოცანები, პერიოდულობა, შემსრულებლები და საჭირო მონაცემთა წყაროები.

მთავრობის დადგენილებით, სოციალური და ჯანმრთელობის ეროვნულ ინსტიტუტს დაევალა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ყოველწლიურად მომზადება. ამავე დადგენილებით, ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშის წარმოების ძირითად მიზნებს წარმოადგენს:

- ქვეყნის მასშტაბით ჯანდაცვის სექტორში ფინანსური ნაკადების აღრიცხვა და მისი ანალიზი სხვადასხვა განზომილებაში;
- ჯანდაცვის პოლიტიკის ეკონომიკური შედეგების მონიტორინგი;
- ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შედეგებზე დაყრდნობით ჯანდაცვის დაფინანსების პოლიტიკის განსაზღვრა/კორეგირება;
- ქვეყნის მთლიან შიდა პროდუქტში ჯანდაცვის მომსახურების ფარდობითი წილის განსაზღვრა;
- სხვა ქვეყნების ჯანდაცვის დანახარჯებთან შედარებითი ანალიზის განხორციელება.

2006 წელს ჯანდაცვის სექტორში განხორციელებული სტრუქტურული რეორგანიზაციის შედეგად ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების ფუნქცია გადაეცა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ჯანმრთელობის დაცვის დეპარტამენტის პოლიტიკის სამმართველოს. საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშებში ასახულია როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო და საერთაშორისო ფინანსური ნაკადები. ანგარიშების წარმოება ხორციელდება დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით, რაც გულისხმობს საანგარიშო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით არა დაფინანსებული, არამედ მოხმარებული სამედიცინო მომსახურების აღრიცხვას. იწარმოება 4 ძირითადი ცხრილი და ერთი დამატებითი ცხრილი:

- ფინანსური წყაროები X ფინანსური აგენტები
- ფინანსური აგენტები X სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლები
- ფინანსური აგენტები X სამედიცინო მომსახურების სახეები
- სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლები X სამედიცინო მომსახურების სახეები
- ფინანსური აგენტები X რეგიონი

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ცხრილების შევსებისას გამოიყენება ქვეყანაში არსებული ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროები:

- შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო ფონდ ”კურაციოსა” და ეკონომიკური განვითარების სტატისტიკის დეპარტამენტის სპეციალიზებული კვლევის შედეგები შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მონაცემები სახელმწიფო და ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გაწეული ხარჯების შესახებ: ეკონომიკური, ფუნქციური და ორგანიზაციული კლასიფიკაციების ჭრილში;
- სამედიცინო და სოციალური დაცვის პროგრამების სააგენტოს ინფორმაცია ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის გადახდილი თანხების შესახებ;
- დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ინფორმაცია მათ მიერ მიღებული გრანტებისა და ჰუმანიტარული დახმარებებისა და პრევენციის პროგრამებზე გაწეული ხარჯების შესახებ;
- დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის წლიური ანგარიშები კერძო სადაზღვევო ბაზარზე არსებულ მდგომარეობის შეფასებისათვის;
- ქვეყანაში მოქმედი საერთაშორისო ორგანიზაციების სპეციფიკური ინფორმაცია მათ მიერ განხორციელებული დახმარებების მოცულობის შესახებ დონორთა მიერ გაწეული დაფინანსების შეფასებისათვის;
- ძალოვანი უწყებების ინფორმაცია ჯანდაცვის მომსახურების ფარგლებში მიღებული დაფინანსების და გაწეული ხარჯების შესახებ.

დღეისათვის მომზადებულია 2001-2007 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები და მიმდინაროებს მუშაობა 2008 წლის ანგარიშზე (<http://www.moh.gov.ge/page.php?117>); შემუშავებულია 2001-2006 წლების და 2007 წლის ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების მეთოდოლოგია; მომზადდა 2001-2005 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სუბანალიზე რეპროდუქციული ჯანმრთელობისათვის მეთოდოლოგიურ დოკუმენტთან ერთად; დასრულებულია მუშაობა 2001-2006 წლების ეროვნული ანგარიშების სუბანალიზე ტუბერკულოზისთვის მეთოდოლოგიურ დოკუმენტთან ერთად; NASA კლასიფიკაციის შესაბამისად შეივსო 2007 წლის UNGASS ანგარიში აივ/ინფექცია შიდსთან დაკავშირებულ დანახარჯებზე. ცხრილი №1-ში მოყვანილია ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ცხრილებიდან აღებული ზოგიერთი მონაცემები, რომელიც ასახავს ქვეყანაში ჯანდაცვის დაფინანსების ტენდენციებს.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები ფართოდ გამოიყენება ჯანდაცვის დაფინანსების პოლიტიკასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხების შესწავლისას. მისი მონაცემები, როგორც ყოველწლიურად მიღებული შედეგების შეფასებისა და მონიტორინგის საფუძველი, აისახება პროგრამული დაბიუჯეტების და დანახარჯების საშუალო ვალიანი დაგეგმვის (MTEF) პროცესში. იგი ასევე გამოიყენება ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ტექნიკურ დოკუმენტებში არსებული სიტუაციის აღწერისა და სერვისების განვითარებისთვის.

ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯების დათვლისთვის შინამეურნეობების მიერ სამედიცინო სერვისების ტიპებისა და მომსახურების მიმწოდებლების სახეების მიხედვით

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების განაწილებაზე ინფორმაციის წყაროს წარმოადგენდა 2002-2007 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შედეგები.

2008 წელს მომზადებულ საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის ფუნქიონირების შეფასების ანგარიშში შეფასების 42 ინდიკატორიდან 7 ინდიკატორისთვის ინფორმაციის წყაროს წარმოადგენდა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშებზე დაყრდნობით წარმოებს როგორც სახელმწიფო სადაზღვევო პროგრამებისთვის, ისე კერძო კომპანიების მიერ სადაზღვევო პრემიის აქტუარული გათვლები.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2008 და 2009 წლების ჯანმრთელობის საერთაშორისო სტატისტიკურ ანგარიშში გამოყენებულია 2001-2006 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შედეგები. ცხრილები ასევე განთავსებულია ჯანმოს ვებ გვერდზეც (<http://www.who.int/nha/country/geo/en/>).

ტუბერკულოზის სუბ-ანალიზის შედეგები გამოყენებული იქნა ტუბერკულოზთან ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიული გეგმის შემუშავებისას. ფუნქციურ ჭრილში (ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა, პრევენცია, მედიკამენტებისა და სახარჯი მასალების შექმნა, ადმინისტრაციული ზარჯები) ტუბერკულოზზე დანახარჯების შეფასების შედეგად მოხდა მომავალი ღონისძიებების შემუშავება და მათი განფასება.

რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევის (2000, 2005) და რეპროდუქციული ჯანმრთელობის სუბანალიზის შედეგების საფუძველზე მომზადდა ქვეყნის რეპროდუქციული ჯანმრთელობის სტრატეგია.

2009 წლის ბოლოსთვის დასრულდება 2008 წლის ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შემუშავება. დასრულების ფაზაში 2001-2007 წლების ეროვნული ანგარიშების შედეგების ანალიტიკური ნაწილის მომზადება, რომელიც დაეხმარება სხვადასხვა დონის პოლიტიკის შემმუშავებლებს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს და მენეჯერებს ჯანდაცვის სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესებაში.

დაგეგმილია ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების შედეგების ანალიტიკური ნაწილის ინტეგრირება საქართველოს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ეროვნულ მოხსენებაში, რათა მოხდეს მისი არაფინანსურ მონაცემთა წყაროებთან (ეპიდემიოლოგიური და მოსახლეობის კვლევები, ჯანდაცვის რესურსები) კომბინირება, ვინაიდან ჯანდაცვის სისტემაში ინვესტირება მოსახლეობის ჯანმრთელობის მნიშვნელოვან დეტერმინანტს წარმოადგენს და ჯანმრთელობის ძირითადი ინდიკატორები (სიცოცხლის საშუალო სანგრძლივობა, დედათა და ბავშვთა სიკვდილობა და ა.შ) და სამედიცინო დახმარებისადმი მოსახლეობის ხელმისაწვდომობა მნიშვნელოვან წილადაა დამოკიდებული ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონესა და ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრების მოცულობაზე.

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

ჯანდაცვის დაფინანსების ტენდენციები საქართველოში (2001-2007)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ჯანდაცვაზე მოღიანი დაცვასარჯების ხელითი ხილი გვა-დან	7,8%	8,7%	8,5%	8,5%	8,6%	8,4%	8,2%
ჯანდაცვაზე სახელმიწოდო დაცვასარჯების ხელითი ხილი გვა-დან	1,1%	1,2%	1,3%	1,3%	1,7%	1,8%	1,5%
ჯანდაცვაზე სახელმიწოდო დაცვასარჯების ხელითი ხილი მოღიან სახელმიწოდო დაცვაზე	6,1%	6,3%	6,7%	5,4%	6,0%	5,7%	4,2%
ჯანდაცვაზე სახელმიწოდო დაცვასარჯების ხელითი ხილი ჯანდაცვაზე მოღიან დაცვაზე	14,4%	13,5%	15,0%	15,5%	19,6%	21,9%	18,4%
ჯანდაცვაზე კაროტ დაცვასარჯების ხელითი ხილი ჯანდაცვაზე მოღიან დაცვაზე	76,7%	74,3%	77,6%	78,4%	77,7%	73,0%	72,4%
ჯანდაცვაზე სამორისის დაფინანსების ხელითი ხილი ჯანდაცვაზე მოღიან დაცვაზე	8,9%	12,1%	7,4%	6,1%	2,7%	5,1%	9,2%
ჯანდაცვაზე მოღიან დაცვასარჯები, მლn. ლარი	521.5	650.7	724.8	835.9	998.3	1159.6	1386.6
ჯანდაცვაზე სახელმიწოდო დაცვასარჯები, მლn. ლარი	75.3	88.1	108.5	129.9	195.7	254.5	255.5
ადგილობრივი იუნიტმარტველობის ორგანიზაციის დაცვასარჯები ჯანდაცვაზე, მლn. ლარი	23.5	21.2	20	26.7	41.4	17.7	15.6
ჯანდაცვაზე კაროტ დაცვასარჯები, მლn. ლარი	399.9	483.6	562.5	655.3	775.2	846.3	1003.4
პედიატრიული სამსახური გადახდილი, მლn. ლარი	2.4	2.6	2.8	6.7	7.5	9.8	20.8
ჯანდაცვაზე სამორისის დაფინანსება, მლn. ლარი	46.3	78.9	53.8	50.7	27.4	58.8	127.7
ჯანდაცვაზე მოღიან დაცვასარჯები მრთ სულ მოსახლეობა, ლარი	115	149	168	194	229	264	316
ჯანდაცვაზე სახელმიწოდო დაცვასარჯები მრთ სულ მოსახლეობა, ლარი	17	20	25	30	45	58	58
ჯანდაცვაზე კაროტ დაცვასარჯები მრთ სულ მოსახლეობა, ლარი	88	111	130	152	178	192	229
ჯანდაცვაზე სამორისის დაფინანსება მრთ სულ მოსახლეობა, ლარი	10	18	12	12	6	13	29

NHA (2001-2007)

ეს სალა მოგვაწოდა უროშის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს
ჯანმრთელობის დაცვის დეპარტამენტის პრეზიდიენტის სამართველოში.

**“საქართველოში დედიდან შვილზე აივ ინფექცია/შიდსის
გადაცემის პრევენცია”**
თენის ასათიანი, ზაზა ბოხუა, ლელა შენგელია
საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა ასოციაცია

ათასწლეულის განვითარების მე-6 მიზანს წარმოადგენს აივ ინფექცია/შიდსის და მაღარის წინააღმდეგ ბრძოლა, რადგანაც შიდსი წარმოადგენს არა ეპიდემიას, არამედ პანდემიას და გავრცელებულია ყველა კონტინენტზე. 2007 წლის მონაცემებით მსოფლიოში რეგისტრირებული იყო 30 მილიონი ინფიცირებული ადამიანი, აქედან 2,7 მილიონი იყო ინფექციის ახალი შემთხვევა, დაიღუპა 2,0 მილიონი აივ ინფიცირებული, მათ შორის 27 000 ბავშვი. დღევანდელი მონაცემებით, მსოფლიოში დაახლოებით 7 მილიონი აივ ინფიცირებული ადამიანი საჭიროებს მკურნალობას.

2009 წლის 14 სექტემბრის მონაცემებით ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ცენტრში რეგისტრირებულია შიდსის ვირუსით ინფიცირების 2110 შემთხვევა, 1584 მამაკაცებში, 526 - ქალებში. პაციენტთა უმრავლესობა 29-დან 35 წლამდეა. შიდსი განუვითარდა 1125 პაციენტს, 453 გარდაიცვალა. ანტირეტროვირუსულ მკურნალობას იტარებს 556 პაციენტი, მათგან 26 ბავშვია. ამ პერიოდისათვის გამოვლინდა 259 ახალი შემთხვევა.

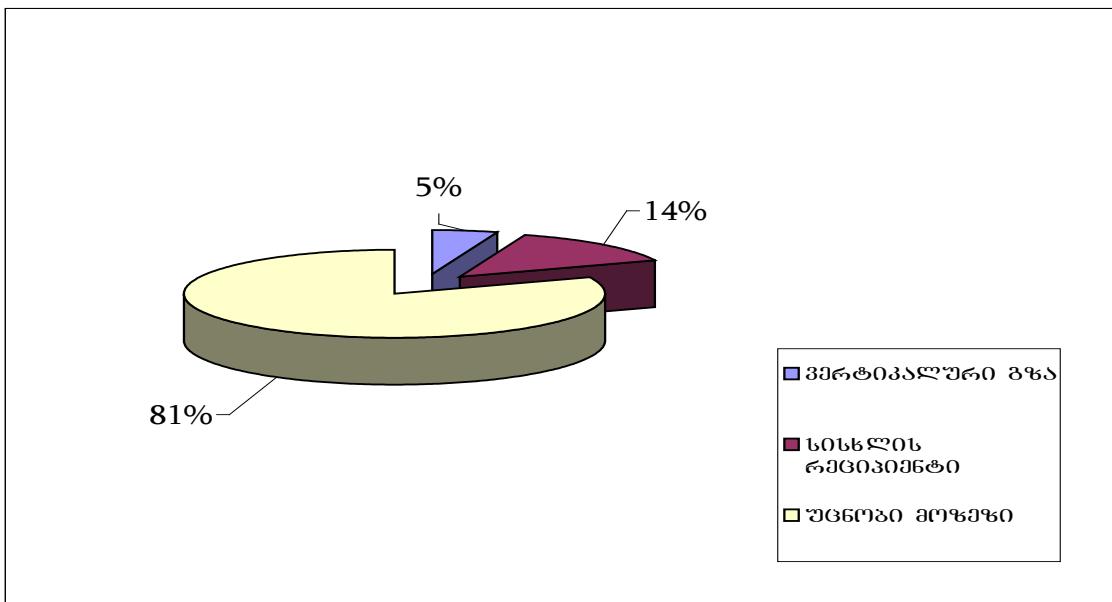
აივ ინფექცია შეიძლება გავრცელდეს სქესობრივი გზით, სისხლითა და ვერტიკალურად ანუ დედიდან შვილზე – ორსულობის (25%), მშობიარობისა (3% - 9%) და ძუძუს წოვების დროს (75%).

ისევე როგორც მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში, საქართველოშიც აქტიურად მოღვაწეობს “შიდსთან, ტუბერკულოზთან და მაღარიასთან მებრძოლი გლობალური ფონდი”. იგი ჩვენ ქვეყანაში ახორციელებს რამდენიმე პროგრამას, რომელთაგანაც ერთერთია “დედიდან შვილზე აივ ინფექცია/შიდსის გადაცემის პრევენცია”. პროგრამა ხორციელდება საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა ასოციაციისა და ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ცენტრის მიერ. პროგრამის მთავარ მიზანს წარმოადგენს დედიდან შვილზე აივ ინფექციის გადაცემის პრევენცია.

2009 წლის 14 სექტემბრის მონაცემებით სულ საქართველოში გამოვლენილია 50 აივ ინფიცირებული ბავშვი, მათგან 31 ვაჟი და 19 გოგონა. აქედან 16 გარდაიცვალა, 3 გავიდა ქვეყნიდან; 30- ბავშვი ამჟამად არის შიდსის ცენტრის მეთვალყურეობის ქვეშ. 24 იტარებს არვ მკურნალობას, დანარჩენი მკურნალობას არ საჭიროებს.

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

აივ ინფიცირებული ბავშვების განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით
საქართველოში 1999-2008.

დედიდან შვილზე აივ ინფექციის ვერტიკალური გადაცემა ანტირეტროვირუსული მკურნალობის გარეშე ხდება 16%-25% შემთხვევაში. აივ ინფექციის პერინატალური გადაცემა მცირდება 1 %-მდე, თუკი გამოვიყენებთ შემდეგ მეთოდებს: ეფექტური პროფილაქტიკური ანტირეტროვირუსული მკურნალობა, მშობიარობა საკეისრო კვეთის გზით და მშობიარობის შემდეგ ახალშობილის ხელოვნური კვება.

1. ეფექტური პროფილაქტიკური მკურნალობა ითვალისწინებს აივ ინფიცირებული ორსულის მკურნალობას 24 კვირიდან ანტირეტროვირუსული პრეპარატებით, კერძოდ 4 პრეპარატის კომბინაციით (β -იდოვუდინი + ლამივუდინი + სექვინავირი + რიტონავირი). მკურნალობას აქვს პროფილაქტიკური ხასიათი და იგი ხორციელდება ინფიცირებული ორსულის აივ სტატუსის მიუხედავად.
2. საკეისრო კვეთა იგეგმება ორსულობის 38 კვირაზე, ვინაიდან აივ ინფიცირებული ორსულები მიღრეკილი არიან ნაადრევი მშობიარობისაკენ.
3. აივ ინფექცია დედიდან ახალშობილს შეიძლება გადაეცეს ძუძუს წოვების დროს, ამიტომ აივ ინფიცირებულ დედებს ეძლევათ რეკომენდაცია თავიანთი ახალშობილები კვებონ ხელოვნური საკვებით.

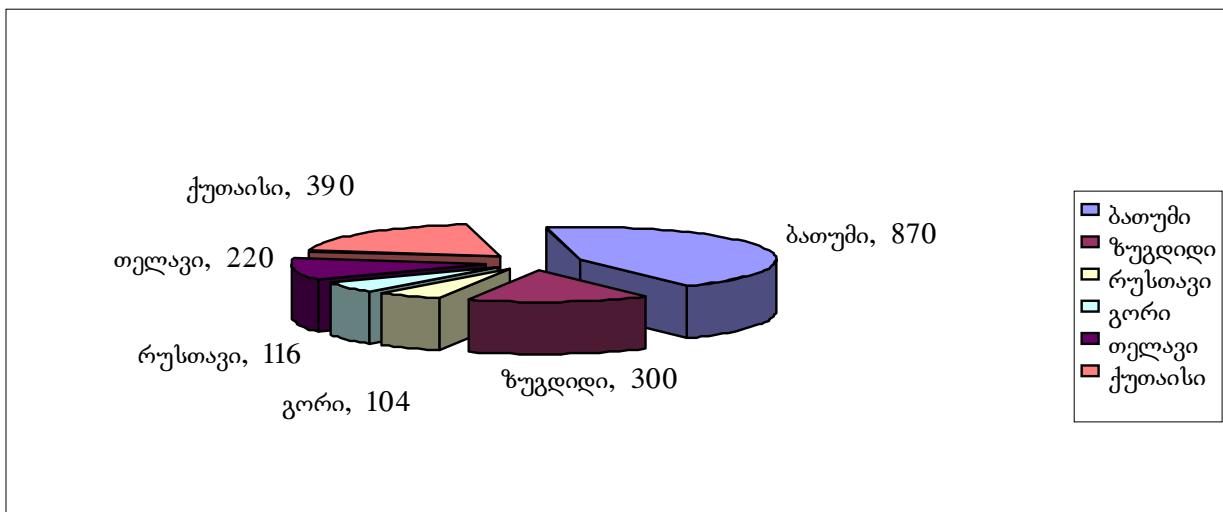
პროგრამის განხორციელება დაიწყო 2004 წლის 15 სექტემბერს.

2004-2005 წლებში პროგრამა ხორციელდებოდა პილოტურად საქართველოს ექვს დიდ ქალაქში: ბათუმი, ზუგდიდი, ქუთაისი, გორი, რუსთავი, თელავი. ამ ხნის განმავლობაში განხორციელდა შემდეგი აქტივობები: ჩატარდა 20 ტრეინინგი, სადაც მონაწილეობა მიიღო 307 მეან-გინეკოლოგმა და ნეონატოლოგმა; ნებაყოფლობითი კონსულტირება აივ ინფექცია/შიდსზე ჩაუტარდა 12 187 ორსულს; ნებაყოფლობითი ტესტირება აივ ინფ/შიდსზე ჩაუტარდა 5 888 ორსულს; გამოვლინდა 3 აივ პოზიტიური ორსული. იმავე დროს ჩატარდა ეპიდემიოლოგიური კვლევა - ორსულთა შორის მაღალი რისკის ქცევებისა და

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

აივ ინფექციის გავრცელების შესწავლა, რომლის დროს გამოკვლეული იქნა 2000 მაღალი რისკის ორსული (მონაწილეთა ასაკი 15-44).

მაღალი რისკის ორსულების გამოკვლევა რეგიონების მიხედვით.

კვლევის შედეგად შეფასებულ იქნა ორსულთა ცოდნის დონე დედიდან შვილზე აივ ინფექცია/შიდსის გადაცემის პროფილაქტიკის შესახებ. კვლევის ანალიზმა აჩვენა, რომ ქვეყანაში აუცილებელია გაფართოვდეს საგანმანათლებლო-საინფორმაციო კამპანია.

პილოტური პროექტის შეფასების შედეგად დასახული იქნა შემდეგი ამოცანები: პროექტის გავრცელება საქართველოს ყველა რეგიონში; დედიდან შვილზე აივ ინფექცია/შიდსის გადაცემის პროფილაქტიკის საკომუნიკაციო სტრატეგიის შემუშავება და ოქმატური მედია-კამპანიის განხორციელება; ყველა გამოვლენილი აივ ინფიცირებული ორსულისა და მათი ახალშობილების პროფილაქტიკური მჯურნალობა.

2006 წლიდან პროგრამა მიმდინარეობს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, მასში ჩართულია ქალთა კონსულტაციები და სამშობიარო სახლები მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

პროგრამა მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან, რომლის ხელშეწყობითაც ხორციელდება სახელმწიფო პროგრამა - ორსულთა სკრინინგული კვლევა აივ ინფექცია/შიდსზე. სწორედ სახელმწიფო პროგრამით გამოვლენილი აივ ინფიცირებული ორსულების კვლევა ხორციელდება ჩვენი პროგრამის ფარგლებში.

2006 წლიდან დღემდე პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი: მეანგინეკოლოგთა და ნეონატოლოგთა ტრეინინგები ჩატარდა მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე, მასში მიიღო მონაწილეობა 1085 მეან-გინეკოლოგმა და ნეონატოლოგმა; ვიდეო და რადიო კლიპები ნაჩვენები იყო საქართველოს ტელევიზიის პირველი არხითა და საქართველოს რადიოს პირველი არხით; მომზადებული და გამოქვეყნებული იყო საგანმანათლებლო სტატიები და მესიჯები პოპულარულ ქალთა უურნალში “თბილისელები”; შემუშავებული იქნა ნაციონალური პროტეკოლი დედიდან შვილზე შიდსის გადაცემის პრევენციის საკითხებზე; მომზადდა და დაიბეჭდა სახელმძღვანელო აივ ინფიცირებული ორსულთათვის “დედიდან შვილზე შიდსის ვირუსის გადაცემის პრევენციისა” და ახალშობილის მოვლის შესახებ; პროფილაქტიკური ანტირეტროვირუსული

ჯანმრთელობის დაცვა, საქართველო, 2008

მკურნალობა ჩაუტარდა 65 აივ ინფიცირებულ ორსულს, რომლებიც ორსულობის 28-ე კვირიდან იმყოფებოდნენ შიდსის ცენტრის ექიმების ზედამხედველობის ქვეშ. მკურნალობა მიმდინარეობდა 4 მედიკამენტის კომბინაციით: ზიდოვუდინი + ლამივუდინი + სექვინავირი + რიტონავირი.

იმშობიარა 61-მა ორსულმა, რომელსაც მშობიარობისას დამატებით გაუკეთდათ ზიდოვუდინი ინტრავენურად. 51 ქალს გაუკეთდა საკეისრო კვეთა, თბილისის მე-5, მე-4 სამშობიარო სახლში, მანანა შარაშიძის კლინიკურ ცენტრში, ასევე ქალაქ ზუგდიდის და ქალაქ ბათუმის სამშობიარო სახლებში. 10 მათგანმა იმშობიარა, 4-მა მათგანმა ჩვენების გამო, ხოლო დანარჩენის სტატუსი დადგენილი იყო მშობიარობის შემდეგ. 61 ახალშობილს ჩაუტარდა პროფილაქტიკური მკურნალობა ზიდოვუდინისა და ნევირაპინის სიროვებით. შეძენილ იქნა 48 ახალშობილისათვის საჭირო პროდუქტები ხელოვნური კვებისათვის.

ამ ხნის განმავლობაში მხოლოდ ერთ აივ ინფიცირებულ ორსულს შეეძინა აივ ინფიცირებული ბავშვი, რადგან დედამ არვ მკურნალობა დაიწყო ორსულობის გვიან ეტაპზე, ამასთან პაციენტს აღენიშნებოდა დაავადების მძიმე კლინიკური სტადია.

2008 წელს პროგამის განმავლობაში განმეორებით ჩატარდა ეპიდემიოლოგიური კვლევა - ორსულთა შორის მაღალი რისკის ქცევებისა და აივ ინფექციის პრევალენტობის შესწავლა. გამოკვლეული იქნა 2000 მაღალი რისკის ორსული (მონაწილეთა ასაკი 15-44). კვლევა მიმდინარეობდა იგივე სქემით.

2005 და 2008 წელს ჩატარებულმა ეპიდემიოლოგიური კვლევის “ორსულთა შორის მაღალი რისკის ქცევებისა და აივ ინფექციის პრევალენტობის შესწავლა” შედარებითმა ანალიზმა აჩვენა:

- ორსულთა ინფორმირებულობა დედიდან-შვილზე აივ ინფექცია/შიდსის გადაცემის პროფილაქტიკის საკითხებზე გაიზარდა 18 %;
- ორსულთა ინფორმირებულობა სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციებისა და ამ ინფექციებისაგან თავდაცვის მეთოდების შესახებ გაიზარდა 22%.

პროგრამა დღესაც წარმატებით გრძელდება.

გლოსარიუმი

მაჩვენებელის დასახლება	მაჩვენებელის გამოთვლის ფორმულა
1. მოსახლეობის რაოდენობა	(მოსახლეობის რაოდენობა, მამაკაცები) + (მოსახლეობის რაოდენობა, ქალები)
2. ცოცხალშობილთა რაოდენობა 1000 მოსახლეზე	(ცოცხალშობილთა რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 1000
3. სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	(გარდაცვალების ყველა შემთხვევა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 1000
4. ბუნებრივი მატება 1000 მოსახლეზე	(ცოცხალშობილთა რაოდენობა, სულ - გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობა, სულ) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 1000
5. მკვდრადშობადობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	(მკვდრადშობილთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა + მკვდრადშობილთა რაოდენობა) * 1000
6. 0–1 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობის* მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	(1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) * 1000
7. ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	(0-6 დღის ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) * 1000
8. გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	(7-27 დღის ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) * 1000
9. პოსტნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	(1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა - 0-6 დღის ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა - 7-27 დღის ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) * 1000
10. პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	(0-6 დღის ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რაოდენობა + მკვდრადშობილთა რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა + მკვდრადშობილთა რაოდენობა) * 1000
11. დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე	(ყველა მიზეზით გამოწვეული დედის გარდაცვალების შემთხვევების რაოდენობა) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) *100000

* უკონიმიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტი ტერმინი "სიკვდილიანობის" ნაცვლად ხმარობს ტერმინს "მოკვდაობას"

12. პრევალენტობა (დაავადების ყველა დიაგნოსტიკული შემთხვევის რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
13. პრევალენტობა წლის ბოლოსათვის (საანგარიში წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფ ავადმყოფთა რაოდენობა / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
14. ინციდენტობა (დაავადების ახლად დიაგნოსტიკული შემთხვევის რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
15. სრული დატვირთვით მომუშავე ექიმთა მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (სრული დატვირთვით მომუშავე ექიმები, საერთო რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
16. ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (ექიმების რაოდენობა, ფიზიკური პირები) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
17. საშუალო სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი (საშუალო სამედიცინო პერსონალის რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
18. უმცროსი სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი (უმცროსი სამედიცინო პერსონალის რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
19. სტაციონარებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (სტაციონარების რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
20. პირველადი დახმარების დაწესებულებებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (პირველადი დახმარების დაწესებულებების საერთო რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
21. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგურებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგურების რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
22. სტაციონარული საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი (სტაციონარული საწოლების საერთო რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
23. ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი (ჰოსპიტალიზაციის ყველა შემთხვევის რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 1000 ან 100000
24. საწოლზე დაყოვნების საშუალო ხანგრძლივობა (გატარებული საწოლ-დღეების საერთო რაოდენობა) / (ჰოსპიტალიზაციის ყველა შემთხვევის რაოდენობა)
25. საწოლის ბრუნვის მაჩვენებელი (ჰოსპიტალიზაციის ყველა შემთხვევის რაოდენობა) / (სტაციონარული საწოლების რაოდენობა)

26. საწოლის დატვირთვის მაჩვენებელი (გატარებული საწოლ-დღეების საერთო რაოდენობა) / (სტაციონარული საწოლების რაოდენობა)
27. ლეტალობის მაჩვენებელი (სიკვდილის შემთხვევები სტაციონარში) / (ჰოსპიტალიზაციის ყველა შემთხვევის რაოდენობა) * 100
28. ჩატარებული ოპერაციების მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე (ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა) / (მოსახლეობის რაოდენობა) * 100000
29. ოპერაციის შემდგომ პერიოდში ლეტალობის მაჩვენებელი (ოპერაციის შემდგომ პერიოდში სიკვდილის შემთხვევები) / (სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რაოდენობა) * 100
30. მიმართვების რაოდენობა წელიწადში 1 სულ მოსახლეზე (სულ მიმართვების რაოდენობა წელიწადში) / (მოსახლეობის რაოდენობა)
31. აბორტების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე (აბორტების რაოდენობა ყველა ასაკის ქალებში) / (ცოცხალშობილთა რაოდენობა) * 1000
32. საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი (პროცენტი) მშობიარობების საერთო რაოდენობიდან (საკეისრო კვეთების რაოდენობა) / (მშობიარობების საერთო რაოდენობა) * 100
33. საკეისრო კვეთების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე (საკეისრო კვეთების რაოდენობა) / (ცოცხალშობილების საერთო რაოდენობა) * 1000
34. ტუბერკულოზის წინააღმდეგ იმუნიზაციით მოცვის მაჩვენებელი (1 წლამდე ასაკში ტუბერკულოზის წინააღმდეგ იმუნიზირებულ ბავშვთა რაოდენობა) / (1 წლამდე ბავშვთა რაოდენობა) * 100
35. დყტ-3 იმუნიზაციით მოცვის მაჩვენებელი (1 წლამდე ასაკში დყტ-3 იმუნიზირებულ ბავშვთა რაოდენობა) / (1 წლამდე ბავშვთა რაოდენობა) * 100
36. წითელას წინააღმდეგ იმუნიზაციით მოცვის მაჩვენებელი (2 წლამდე ასაკში წითელას წინააღმდეგ იმუნიზირებულ ბავშვთა რაოდენობა) / (2 წლამდე ბავშვთა რაოდენობა) * 100
37. პოლიომიელიტის წინააღმდეგ იმუნიზაციით მოცვის მაჩვენებელი (1 წლამდე ასაკში პოლიომიელიტის წინააღმდეგ იმუნიზირებულ ბავშვთა რაოდენობა) / (1 წლამდე ბავშვთა რაოდენობა) * 100

ზოგიერთი განსაზღვრება

აფადმყოფობის ტკირთი

ავადმყოფობის ტკირთი შეიძლება განიხილოს, როგორც სხვაობა არსებული ჯანმრთელობის სტატუსსა და იმ იდეალურ სიტუაციას შორის, როდესაც ყველა ადამიანი ცხოვრობს ხანდაზმულ ასაკამდე დაავადებების და უუნარობის გარეშე. აღნიშნულ სხვაობას განაპირობებს ნაადრევი სიკვდილი, ინვალიდობა და გარკვეული რისკ-ფაქტორები, რომლებიც ჯანმრთელობის გაუარესებას იწვევს. ჯამურ ინდიკატორს, რომელიც ასახავს დაავადების, ინვალიდობის და სიკვდილიანობის გავლენას მოსახლეობის ჯანმრთელობის სტატუსზე, წარმოადგენს DALY – ინვალიდობის შედეგად დაკარგული ცხოვრების წლები.

DALYs დაავადების შემთხვევაში არის მთელი პოპულაციის დონეზე ნაადრევი სიკვდილის მიზეზით (YLL) და კონკრეტული დაავადების შედეგად დაინვალიდების გამო დაკარგული (YLD) ცხოვრების წლების საერთო რაოდენობა.

HALE - ჯანმრთელი ცხოვრების მოსალოდნელი ხანგრძლივობა, წარმოადგენს მთლიანი მოსახლეობის ჯანმრთელობის ინდიკატორს, რომელიც ასაკობრივ და სქესობრივ ჭრილში ჯანმრთელობის მდგომარეობას და სიკვდილიანობას აჯამებს. HALE - სრულიად ჯანმრთელი სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობის ექვივალენტი წლებში, რომელიც მოსახლეობის საშუალო მონაცემებს ეფუძნება.

HALE და DALY მოსახლეობის ჯანმრთელობის ჯამური ინდიკატორებია, რომლებიც მოსახლეობის ჯანმრთელობის, სიკვდილიანობის და არაფატალური შემთხვევების მონაცემებს ასახავს. ეს ინდიკატორები აჯამებს ნაადრევი სიკვდილის და ინვალიდობის გამო დაკარგული წლების რაოდენობას.

DALYs ეფუძნება ინფორმაციას სიკვდილის გამომწვევი მიზეზების შესახებ და ეპიდემიოლოგიურ შეფასებებს ჯანმრთელობის ძირითადი პრობლემების ირგვლივ ჯანმო-ს თითოეულ რეგიონში.

HALE-ს ეროვნული შეფასებები ეფუძნება მოსახლეობაში ჩატარებულ კვლევებს და ცხოვრების შესახებ არსებულ მონაცემებს, რომლებიც ასახავს ჯანმრთელობის ზოგად მდგომარეობაზე და ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე მოქმედ ფაქტორებს და დეტალურ ინფორმაციას ინვალიდობის გამომწვევი ძირითადი მიზეზების შესახებ.